ޢީސާގެފާނާއި ބެހޭގޮތުން ލޫކާސް ތިއޮފީލުސްއަށް ލިޔުއްވި ސިޓީފުޅު

އިއްޒަތްތެރި ތިއޮފީލުސް އަރިހަށް އަހަރުމެންގެ ތެރޭގައި ޢީސާގެފާނާމެދު
ކަންތައްތައް ހިނގާދިޔަ ގޮތުގެ ވާހަކަ ފުރިހަމަކޮށް ލިޔުން ބަޔާންކުރުމަށް
އެތައް ބަޔަކުވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް މަސައްކަތްކޮށްގެން މިކަންތައްތައް
ހިނގާދިޔަގޮތް ދެކުނު ފުރަތަމަ ބޭފުޅުންނާއި ޚިދުމަތްތެރިން އެ
ދަސްކޮށްދެއްވި ގޮތުގެ މަތިން ލިޔުއްވާފައި ވެއެވެ. މިކަންތައްތައް
ހިނގާދިޔަ ގޮތް ވަރަށް ރަނގަޅަށް ބަލައި ފެށުނު ތަނުން ފެށިގެން
ތަރުތީބުން ލިޔުއްވުން ރަނގަޅުކަމަށް ތިމަން ދެކެމެވެ
އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑުވެސް މިކަންތައްތައް ހިނގާދިޔަ ގޮތް ވަރަށް
ރަނގަޅަށް ހޯދާ ބަލައިފައި ކަލޭގެފާނަށް ތަރުތީބުން ހިނގާދިޔަގޮތް
ލިޔުއްވުމަށް ނިންމީމެވެ. ކަލޭގެފާނަށް އުނގަންނައިދެވިފައިވާ އަޅުގަނޑު
ދެކެން ކަލޭގެފާނުގެ ޢީސާގެފާނާއިމެދު ކަންތައްތަކުގެ ޙަޤީޤަތް
އިތުބާރުކުރެވޭނޭ ގޮތަށް ކަލޭގެފާނު ދަސްކުރެއްވި ކަންތައްތަކުގެ ސާބިތުކަން
ސާބިތުވެ އެނގި ވަޑައިގަންނަވާނެއެވެ

ޔަހުޔާގެފާނު އުފަންވުމާއި މެދު އެންގެވުނު ވަޙީ ބަސްފުޅު

ޔަހޫދާ ކަރައިގައި ހެރޯދު ރަސްގެފާނުގެ ޒަމާނުގައި ޒަކަރިއްޔާ ކިޔުނު
އިމާމަކު އުޅުނެވެ. އޭނާ އަބިޔާ އޭނާގެ އަންހެނުން އެލިޒަބެތު އިމާމު
ހާރޫނުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުން ވަނީ ހާރޫނުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުގެ
އެއްބަޔަކު ޒަކަރިއްޔާ އަދި އޭނާގެ އަނބިކަނބަލުން އެއްވެސް
ވަރަށް ޞާލިޙު ޒަކަރިއްޔާ ދަރިއެއް ނުވެއެވެ އަންހެނުން ބާކީ ހަމަވެފައި

މާތްރަސްކަލާނގެ އަމުރުފުޅުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަށް ކިޔަމަން ވާ
ތެދުވެރިކަމާއިއެކު އެކަންތަކެއް އަދާކުރަމުންދާ ބަޔަކުވެ އެދުރުލުންގެ
މައްޗަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ރުހިވޮޑިގެން ވިއްވެ ދިރުމަތީ ރިސްނަން ދުވަހަކު
ވެސް ދަރިއަކު ނުލިބުއްވެ އެއީ އެދިޔަބަމު އަޔަ ކަދިން ނުލިބޭ އަންގަނގަވެ
އަދި ދިގުރު އެދިގެން ވަރީ އުމުރުން ދުވަސްވެ މުސްކުޅިވެފައިވެ

އެއްފަހަރަކު ޔަކީނުއްޔާގެ ބައިގެ އިމާމުން ބައިމުލް މަރްޔަމްގައި
މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުގައި ކުރާ އަޅުކަންތަކުގެ އިމާމުކަން ކުރުމާއި
ހަވާލުވެއްވެ އާދަވެގެން އިމާމުން ކަންތައް ކުރާ އާދަކާދައިގެ މަތިން
އެދުވަހު ބައިމުލް މަޤްދިސް ހަރަމްފުޅުގެ އެތެރެއަށް ވަނުމަކާއި އެތާނގައި
ދީރުވަސްދުވާ އެއް ކަޑިން ދުސްއުޅުމަށް އިމާމަކު ގުވުމަށް ގުރުއަތްދިއުވެ ދި
ގުރުއަތުން އެ ދުވަހު އެކަސްތަކައް ކުރުމަށް ގުވިޔަ ޔަކީނުއްޔާވެ އެދުވަހު
އިމާމު ޔަކީނުއްޔާ ބައިމުލް މަޤްދިސްގެ އެތެރޭގައި ދިރުވަސްދުވާ
އެއް ކަޑިން ދުސްއަޅަމުން ދިޔައެވެ އެއިރު ބައިމުލް މަޤްދިސްގެ
ގެތެރެއަކަށް އަޅުކަމަށް އެއްވެތިބި އެސްކޮސް ދުޢާކުރަމުން ދިޔައެވެ

ބައިމުލް މަޤްދިސްގެ ތެރޭގައި ވާ ދިރުވަސްދުވާ އެއް ކަޑިން ދުސްއަޅަމުން
ހެއްސަ ކުރުމުގައިވާ އަޅިގެ ކައިރީގައި ޔަކީނުއްޔާ ވަޒީފާގެ އެތާގެ ކަސްރަތް
ފެށޭތުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ފުރިޝްތާ ޖަބްރާއީލުގެ ވަޒީފާކު ޔަކީނުއްޔާއަށް
ފުރުސަތު އެމަޖްރާއީލުވާ ފުރިޝްތާ ޔަކީނުއްޔާ ސިފައިސަވާއިގެން ގޮސް ބިރުން
ތެރުތެރު އަމަން ފުރިޔެއް ނަމަވެސް ދިމަޖްރާއީލުވާ ތިދާގޮތިއްވެ ޔަކީނުއްޔާ
ބިރު ނުގަނޭ މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލާގެ ދުޢާ އެއްސަވާ ވޮޑިގެންފި ކަލާގެ
އަނބިމީހާ އެލީޝަބާތު ކަލެއަށް ފިރިހެން ކުއްޖެއް ދިހެނާ ކަލޭ އެދުރަފިލުއަން
ޔަހްޔާ ކިޔާ ނަމަކަށް ކަލެއަށް އެދުރަފިލުގެ ސަރަބަދުން އެފަދައި

ރިޕޯރަދަޓް ހުސްން ޖިބޭނެ އަދި އޭނާ މިދުނިޔެއަށް އައުމުގެ ސަބަބުން އެމީހ
ބަޔަކުވެސް އުޅޭ ކުރާނެ އޭނާއަޔި ދާމްރަސްކަރާނުގެ ޔިބަޅުގަނޑު ޒާތުސަ
ޗިހަކަ ކަމުގައި ވާނެ އޭނާ އެއްގޮތަކަށްވެސް ދޭބިސްކަތުރުން ނުވަތަ އެހެން
އެއް ޓަކައްސަ ޖިޔަސް ހަތާޅަށިވާ މަސްތަވާ ޅަތަ ބައިދުއް ބޭއިގެން ނުވާނެ
އަދި އޭނާ އުޅަނބުވުގެ ކުރިން ޅޯރިގެން އޭނާ ވާނީ ދާމްރުރުޅުގެން ޅުރިޅަ
އޭނާ ހުރިހާ ކަމެއް ވެސް ކުރާނީ ދާމްރަސްކަރާނުގެ ބާރުޅުގެ ތަކަނުން އޭނާ
ބަނީއިސްރާއީލުގެ އެމައްބަޔަކާ އެބައިޖިހުންގެ މަޖިވެރިކަރާނުގެ ޔިބަޅުގަނޑު
އަނބުރާއްވާނެ އޭނާ އިޙްޔާސްގެޅާނާއި އެއްޅަތަކަށް ދާމްރުރުޅުގެ
ބާރާއިއްކަ ކަންމަމެހެއް ކުރަދްވާނެ ދާމްރަސްކަރާނުގެ ޒާތުސަކުރަދްވާޅަކަށް
ދާމްސާރިބާ ޅާގުވެވަޢިގަމުމުގެ ކުރިން އޭނާ އެކަރާނުގެއަނބުކާ
ބަނީއިސްރާއީލުގެ ޗިސްމަކަން މެއްޔާރު ކުރަދްވާނެ އޭނާ ބަދްޖައިނުގެ
ރިޕޯމެހް އެބައިޖިހުންގެ ތަކަރިނުގެ ދަދްކަރު އަނބުރާއްވައި އަދި
ދާމްރަސްކަރާނުގެ ޔިބަޅުގަނޑު ޔިހަދަން ނުވާ ޗިހުން ސާޗިހުކަމުގެ މަގަނު
އަނބުރާއްވާނެ

ޖަކަރިއްޔާ މިމަޒާއިކަމާ ކުރުން ސުވާލު ކުރިއްވާ މިހަކަން މިހަ ވިތާޅުވި
ޅަތަވައިން ވާނުކަން އަޅުގަނޑު ހަޓީނުކަނު ޓެބާޒުކުރާނީ ޔިއިނަކުން
އަޅުގަނޑު ޗިވަނީ ޗިހާރު ޒުސްކަޑިވުޅަ އަދި އަޅުގަނޑުގެ އަނުހުނުނަޔި
ވެސް އުމުރުން ތުވަސްވުޅައިވާ އަނުހުނުއް

މަޒާއިކަމާ ޖަވާބުގައި ވިތާޅުވިއްވު އަހަރުން ދިއު ޖިބުރީޒު އަހަރުން ދިއައި
ދާމްރަސްކަރާނުގެ ޔަޖުރަމުން އެކަރާނުގެ އަހަރުން ޅުނުއްޗި ކަޒާއަރު
ދިއުޅާވެރި ޒަބަރު ތިނުމަރު ދިބުނި ހުރިހާކަފުއް އަހަރުން ދިބުނި ޅަތަ އިން
އެކަމުގެ ވަގުތީޒުމުން ވާނެ ދިއަތުން ޅުރިގެން ކަޒާއަރު ދިތަރިޅުޒު

ތިބެންދެން ކަލެއަކަށް ވާހަކައެއް ނުދެއްކޭނެ. އެއީ ކަލޭ އަހަރެން މިބުނީ
ވާހަކަތައް ގަބޫލު ނުކުރުމުން

ބޭރުގައި ތިބި މީސްތަކުން ޒަކަރިއްޔާ ނުނިކުމެ އެތެރޭގައި އެހާ ލަސްވާތީ ހައިރާންވެ
ތިބިއެވެ. ބޭރަށް ނިކުމެ އައިއިރު ޒަކަރިއްޔާއަށް އެމީހުންނާ ވާހަކައެއް ނުދެއްކުނެވުނެވެ.
ނުދެއްކުނެވުނީ އޭނާގެ އަޑު ނެތުމުން. ކަލޭގެ އިޝާރާތްތަކުން އެބައިމީހުންނަށް
އެނގުނީ އޭނާ އަޅުކަންކުރާ ގެއިން މާތްރަސްކަލާނގެ އޭނާއަށް ވަޙީ ދައްކަވައިފި
ދެންއޮޅުނީ ކަމެވެ. ނަމަވެސް އޭނާއަށް ވާހަކަ ނުދެއްކުނެ ކަމުން މިވާހަކަ
އެހެން މީހުންނަށް ޙިކާޔަތް ނުކުރެވުނެވެ

ޒަކަރިއްޔާ އިމާމުއްސާ ގޮތުން ކުރަން އޮތް ކަމެއް ކޮށް ނިމުނީމާ އެބައިމީހުން ބުނުވި
އޭނާގެ ރަހަނާ ދިޔައެވެ ބޭރަށް ވަރަށް ތިޔަވަހުން ގެއަށް ދިޔަ ދުވަހު
އިސްވެ ދުވަސް އެއަރަށް ދީ ގަސް މަސް ދުވަސް ވަންދުވަން އެލިޝަބާ
އެއްގަމަކަށް ވިހެ ބޭނުމުގެ ތަރުއަކަށް ނުނިކުމެއްވާ އެލިޝަބާ ބުނެއެވެ
އަހަރެންނަށް ބީދަލުއިން ދެއްވީހެވެ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ
މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ ރަޙްމަތުގެ ޝުކުރު އަހަރެންނަށް ރަޙްމަތް ލެއްވި
އަދި ބިއަދު ބީސްތަކުންގެ މަޢާމަލާތް އަހަރެން ސަލާމަތް ކުރައްވައިފި

މާތްރަސްކަލާނގެ މަރިޔަމްގެފާނަށް އަންގަވާ މަސީހު ޚަބަރު ދެއްވުން

އެލިޝަބާ ބަލިވެއިނދާ ހަވަނަމަހުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ
މަލާއިކަތާ ޖިބުރީލު ގަލީލީ ވިލާޔަތުގެ ނާޒަރަތު ކިޔާ ރަށަށް ފޮނުއްވިއެވެ
ޔޫސުފު ކަރަމަށް ދޫދު އަރައިމުގެ ބަނަމާ ކިޔައިގެން ހޮވުނު އަށަރައްގެ ޖަވާން
ބިކަރުވެރި އަންހެން ކުއްޖަކަށް ދީ މަރިޔަމްގެފާނާ އަރިހަށް އާރު
މަރިޔަމްގެފާނު ވަނީ ޔޫސުފު އާ ނަމަކަށް ޔަހޫދީ މިހާރު ކައިވެނި ކުރުމަށް
ހަމަޖެހިފައެވެ މިޔޫސުފުގެ ދާއޫދުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުގެ މީހެކެވެ

މިމަލާއިކަތާ މަރިޔަމުގެފާނުގެ އަރިހަށް ވަޑައިގެން ވިދާޅުވިއެވެ
މަރިޔަމުގެފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނބުލޭގެފާނަށް ވަރަށް މަތިވެރި
ޝަރަފެއް ދެއްވައިފީ މަތިވެރި ރަސްކަލާނގެ ވޮޑިގެން ވަނީ
ކަނބުލޭގެފާނާއި އެކުގައި ކަނބުލޭގެފާނަށް އީމާންތެރިވެ ވޮޑިގެން
ވާނެ މަރިޔަމުގެފާނަށް މި ބަސްފުޅުތަކުގެ މާނަ ވިސްނި ވަޑައިނުގަތް
ވަރަށް ބޮޑަށް ކަންބޮޑުވެ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ

ފަހެ މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވިއެވެ މަރިޔަމުގެފާނު ބިރުފުޅުގެން ވަޑައިނުގަނޭ
މާތްރަސްކަލާނގެ ކަނބުލޭގެފާނަށް ހިތްވޮޑިގެންވޭ ކަނބުލޭގެފާނު
ވަރަށްއަވަހަށް އަލާސް އިންނަވާ ހިރިބަން ދަރިކަލަކައިގެން ރައްކާވާން
އެދަރިކަލުންނަށް ޢީސާގެފާނޭ ނަން ދެއްމަވާ އެކަލޭގެފާނީ
މަތިވެރިވެގެންވާ ބޭފުޅަކު ކަމުގައި ވާނެ މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނުގެ
ކަލިމަފުޅެއް ކަމުގައި އެންމެމަތިވެރި ރަސްކަލާނގެ ދަރިކަލުން މިކަމުގެ
ކައްވާން މާތް ސިފަވަންތަ ރަސްކަލާނގެ އެދަރިކަލުންގެ ނަބީކަލުން
ދާއުދުގެނު ފުދައިން އެކަލޭގެފާނު ރަސޫލަކު ކަމުގައި ވާނެ
ނިކަމެތިވާން

މަރިޔަމުގެފާނު މި މަލާއިކަތާއަށް ދެންނެވިއެވެ ބިޔަމިދާގުމި ހުދިރާ
ކަންމައްމަތް ވޭތި ފިރިހެނަކުން ދީ އަޅުގަނޑާ އަދި ޗީހަކާވެސް ނީނނަން
އަޅުގަނޑާ އަދި ބިކަރުވެރި އަނގައިނަޔަން

މަލާއިކަތާ ވިދާޅުވިއެވެ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްހުދުރަތުގެ
ކަނބުލޭގެފާނު އަރިހަށް ފޮނުއްވީ އެންމެ މަތިވެރި ރަސްކަލާނގެ

އަމުރުފުޅަށް އުފުލަންވާ ދި މާތް ކަލާނގެފާނުގެ ލަގަބުކަމުގައި ހިލާނާރި
މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރިކަލުން ދިލަދުބުފުޅު ކަނބަލާގެފާނުގެ ތިމާގެފިނުން
ކަމަށް ވާ އުރުޝަލަމްގައި ދުވަހަކު ކަލޭގެފާނު ނުލިބޭނެ ދިނުކަލުމުގައި ދިރުނުން
ހިލޭ ނަމަވެސް އުރުޝަލަމް ބަލިވެ އިނދޭ ދިރާރު ދިއްދި ހަމަސް އޭނާ އާއި
އޭނާގެ ފިރިމީހާ ޒަކަރިއްޔާ އަދި އުމުރުން ދުވަސްވީ މުސްކުޅިވެފައިވާ މީހުން
ކަމުގައި ވިޔަސް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަހުމަތްފުޅުން ދިރާރު އުރިހުންނަން
ކުއްލިއަކު ލިބުނު އުލަނި ކައިރިވެފަ ފަހު ހުރިހާ ކަމަކާ ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ
ޔަބުފުޅަށް ކުޅަދުންވަންތަ ވެ ވޯޓުގެން ވާ ކަނޑައެޅިއެވެ

މަރިޔަމުގެފާނު ވިދާޅުވީއެވެ އަޅުގަނޑަކީ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ
އަޅާއެވެ އަޅުގަނޑާއި ދޭތެރޭ ވިޔަދިދާޅުވި ކަންތައްތައް ވިހަމަދުވަހެން
ހިނގަވާ ފާނުދޭވެ ދެން މިއަދުފަހު ޖިބުރީލުގެފާނު އެނބުރި
ވަޑައިގެންނެވިއެވެ

މަރިޔަމުގެފާނު އުރީޝަލަމްގެ ގެއަށް ކުރެއްވި ޒިޔާރަތްފުޅު

އެއަދުފަހު ދުވަހެއް ދުވަހަކު ވަގުތުވެ މަރިޔަމުގެފާނު އުރީޝަލަމްއާއި
ޒަކަރިއްޔާ އުޅޭ ޔަހޫދިޔާ ކަރައިގެ ފަރުބަދަމަތީގެ ހިސާބު ރަށަށް
ވަޑައިގެންނެވި ދަމަށް ދިޔައިރު ފާއްބާވެއެވެ މަރިޔަމުގެފާނު އުރީޝަލަމްގެ ގެއަށް
ވަޑައިގެންނެވީ ސަލާމް ގޮވާލައްވާފައެވެ އުރީޝަލަމް މަރިޔަމުގެފާނުގެ
ސަލާމުގެ އަޑު އިވުމާއިއެކު އޭނާގެ ބަނޑުގައި ހީ ދަރިފުޅު ވަރަށް ބާރަށް
ތޮޅުލެއްވި އަދި އުރީޝަލަމް މާތްރޫހުފުޅުގެ ބާރުފުޅުން ފުރިގެން
ދިޔައެވެ އުރީޝަލަމް އުފަލުން ފުރިފައިވާ އަޑުގަދަކޮށް ބުނެލިއެވެ
އަންހެނުންގެ ތެރެއިން ކަލޭއަށް ލާބައިގެން ވީ އަދި ކަލޭއަށް
ލިބޭނެ ދަރިފުޅަކީ ބަރަކާތް ލާބައިގެން ވޭން ކަލޭއެއް އަހަރެންގެ

މާތް ސާހިބާގެ ވަންމާރުގެ އަހަރެމެންގެ ކައިރިއަށް ޖިބުރީލް ކަލޭގެފާނު ފޮނުއްވި
އަހަރެން މިދިބާސް ޕިނޭބަކާ ކަލޭގެ ސަލާމުގެ އަޖު އިވުމާއިއެކު އަހަރެންގެ
ބަނޑުގައި މިވާ ދަރިފުޅުގެ އުފަލުން ތަބާވެފި މާތްރަސްކަލާނގެ އުމިހަކާއި
ފޮދު ހިނދުވާތްކަލަން އެންގެވީ ކަންތައްތައް ފުރިހަމަކުރާ ދިހަކަން ރަހުމަތް
ލައްވާދެން ވާ

މަރިޔަމުގެ ފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްވަރު ހޯދުމުގެ ހަމްދާ ސަނާ

ދެން މަރިޔަމުގެ ފާނު ވިދާޅުވީއެވެ މާތްރަސްކަލާނގެއަށް މަތިވެރިވާ
ވާހަކަވާ ކަލާނގެ ކަމަނަ މިއަދާގެ ހިތާއި ފުރާނައިން ހެޔޮވަން އެކަލާނގެއަށް
މިއަދާ ދިނުނަށްވާ މިއަދާއަނަ އަޅުތެރިވެ ވާހަކަވާ ކަލާނގެ މިއަދާގެ
ފުރާނައާއި ރޫހުން އެކަލާނގެ ހިތްފުޅަކީ އަފުރާނަ ހަމަގުކަރަން އެކަލާނގެ
މިނިކަމުގެ އަދާގެ މައް ކަނަ ބައްލަވާ ވާހަކަނަ ރަވުމާތްވާ ލާއްވީއްޔާ އެކަމުގެ
ސަބަބުން އަނެއްބަޔަކު އެތް ޖީލްތަކުގެ މީހުން މި އަދާއަށް ބަރަކާތް
ލައްވާވަން މީރު ބަޔާ އެންމެ މިހަރަދުވަހި ކަލާނގެ މިއަދާއަށް ބޭނުމާ މިދަރިވަހި
ކަލާތްދެއް ހިން މަވައް ދައްވާ އެކަލާނގެއަށް ޕިރިތިވެން ކަލާނގެ
މާތްރަސްކަލާނގެ މިއަދާ ފުރާވަހިކަރާ ދުނިޔޭއަށް މިފުނުއްވާ ނިޔަމަކުގެ
ސަބަބުން އެކަލާނގެ ހިތްވަރު ޚިހަވަތިވެ ހިކުމަތްތެރިކަން ހިތާ މިނުގެ
ދަރިދަރިކަން ވަސް އެކަލާނގެ ހަމަހަމަތްވާ ލާއްވީގެ ވާކަ އަދި
މިނިވަމުގެ ފުރަވަރިކަން އެކަލާނގެ މަތިވެރި ބާރުވާ ދައްކަވާކަ އަދި
ހިތްގައި ބޮޑާކަމާ ހިބަރުވެރިކަން ވާ މިހުން ވިއްސި ވިރާހި ކަންހައްދާކަ
ރަސްރަސްކަލުން ތަޚުތު ކަނޑައިކަން ބާލައްވާ އާދަޔާ ނިކަމެތިން
އެކަލާނގެ އިއްޒަތްތެރި ކުރައްވާކަ މި ނިޔަމަތުގެ ސަބަބުން
މާތްރަސްކަލާނގެ ހަލުގައި ބޯހިހަކައިވާ މިހުންނަން ނިޔަމަތް ލައްވާ އަދި

މުއްސަނދިން ހުސް އަތާ ފޮނުވާލައްވާނެ އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިކަލުން
އިބުރާހީމުގެފާނަން މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރެއްވި ވަޢުދުފުޅު އެކަލާނގެ އެ
ގެންދަވަނީ ފުރިހަމަ ކުރައްވަމުން އިބުރާހީމުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުގެ
ދީސްމަކަން ކަމުގައިވާ ބަނީ އިސްރާއީލުގެ މީހުންނަން އެކަލާނގެ
އެހީތެރިވެވޮޑިގަންނަވާ އަކީ އެމީހުންނަން އެކަލާނގެ އަބަދުގެ އަބަދަކަން
ރަޙުމަތް ދައްކަވާން މަރިޔަމްގެފާނު އެލިޒަބެތުގެ ކައިރީގައި ތިން މަސްދުވަހު ވަރަކަށް
ހުންނެވުމަށްފަހު އެނބުރި ނާޒަރަތަށް ވަޑައިގަންނަވައިފިއެވެ

ޔަހުޔާގެފާނު ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގަތުން

އެލިޒަބެތު ދުވަސްފުރުމާ ފިރިހެން ކުއްޖަކު ވިހެއެވެ. އެލިޒަބެތުގެ
ތިމާގެ މީހުންނާއި އަވަށްޓެރިން އޭނާގެ މައްޗަށް މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ
ދެއްވި ރަޙުމަތާއި ބަރަކާތާއި ތިޔަބައިމީހުންނަށް ކަށް އޭނާގެ އުފާގައި
ބައިވެރިވިއެވެ

އެމީހުންގެ އާދަކާދަތަކާއި އެއްގޮތުގެ މަތިން އަށްދުވަސްވީ ދުވަހު އެމީހުން
ކުއްޖާ ހިތާނު ކުރުމަށާއި ނަންދިނުމަށްޓަކާ އައެވެ. އެމީހުން އެލިޒަބެތުގެ ކުރުން
އެދެއްވެ މިކުއްޖާގެ ނަމަކީ ޒަކަރިއްޔާ ކަމަށް އެލިޒަބެތު ބުނެފިއެވެ ނޫނޫ އޭނާއަށް
ކިޔާނީ ޔަހުޔާ

އެމީހުން ބުނެފިއެވެ އެކަމަކު ކަލޭގެ މުޅި އާއިލާގައިވެސް މިނަމަން ކިޔާ މީހަކު
ނެތެއް ނު

ދެން މިމީހުން އަތުގެ އިޝާރާތުން ޒަކަރިއްޔާ ކުރެން އޭނާގެ ދަރިފުޅަށް
ކިޔާނީ ކޮން ނަމެއް ތޯ ސުވާލުކުރެއްވި ޒަކަރިއްޔާ ލިޔުމަށް އެއްޗެއް
ގެނައުމަށް އިޝާރާތްކުރެއްވިއެވެ އެ ގެނައުމުން އޭނާ ލިޔުއްވައި ހަދައި ލިޔުއްވިއެވެ

ދިރުއްޖޭގެ ނަމަޔީ ހަރުހާ އްނމުން ދިރާމާ ވަރަން އަޖައިބުވިއްވ ހަމަ އްވަގުމު

ޖަރަރާއްހާގެ އަޖު ނުރުމް ތުރުރި ވާރަރަތުރުވަން ތުރިއްވ އްސާ

މާމްރަސްރަލާނގެ ރިބަތުޖަން ހަމްތުރުން ވާރަރަތުއްރިއްވ އްރިޖަބަމު އާއި

ޖަރަރާއްހާގެ އަވަންބިރިން ދިރަސްމަމްއަމައް ތުރު ވަރަން ބުޖަން އަޖައިބުވ

ހައިރާންވ މާމްރަސްރަލާނގެ ރިބަތުޖަން ބިރުވްމިވިއްވ އަތުރި ޖުތުރްއާ

ރަރަރިގެ ތުރަރުބަތަމަރު ރިސާބުގެ ހުރިހާ ރަރަރްގައި ދި ވްތުރިހަ ރަސްމަމްއަމަރުގެ

ވާރަރަ ތުރުވްންވ ދިވާރަރަމައް އިވުން ރުސްމްދިރަރު ދިރަސްމަރާ މްތުރު

ވިސްނިއްވ އްދިރުން ބުންއްޖްންވ ދިރުއްޖާ ވާނި ރުސްތުތަ ދިރަރަރަން ބާ

އްދިރުން ދިރުން ބުނި އްއި އްރުއްޖާގެ މަމް ކަރަން މަމިވްރި މާމްރަސްރަލާނގެ

ބާރުތުޖު ޚްއްދިގުން ވާރަން އްދިރުނަރަން ހަރުހާން ރުރުވްމިއްވ

ޖަރަރާއްހާ މާމްރަސްރަލާނގެ ރިބަތުޖަން ޕީ ހަމްތުރާ ސަސާ

ހަރުހާގެތުމާނުގެ ބައްޖާތުޖު ޖަރަރާއްހާ ވަނި މާމްރަރުތުޖުން ތުރިތުރަވ

އްރަންރަމުން އްސާ މާމްރަސްރަލާނގެ އްންގެދި ވަރިގެ ދި ބަސްތުޖުމަރް

ދިތުރަރިން ހާމަރަރިއްވ ބާނިއްސްހާއިޚްނުގެ މާމް ސާރިބުވަންމަ

ރަސްރަލާނގެ ރިބަތުޖަން ހަމްތުރާއި ޝުރަރު ރުރި އްރަލާނގެ އްރަލާނގެ

ދިސްމަރުން ތުނިންވުމަން ތުއްބިވަރިތި މާމްރަސްރަލާނގެ މަމިވްރި

ރުރުއްމި ރަސްގެތުމާ ތުއްޖުތުގެތުމާނުގެ ތުރިރިރުޖުން އަރަރުމްން

ތުނިންވުމަންބާރަ މަމިވްރި ބާރަލާރަ ތުނިހައަރު އްބަތުނުއްމާ އްއި އްރަލާނގެ

އްމަރް ޖަމާންއްގެ ރުރިން ރަސްގެތުމްބާރަލާން މްތުވްރިރުން ރުރުއްވާތުއްވާ

ވަޖްތުތުޖާ އްއް ގަމްވާ ގަމަގެ މަމިން އްރަލާގެތުމާ އަރަރުމްނުގެ

ތުޝްދިނިނާއި އަރަރުމްން ތުރު ރުޖިއަނަނާ ދިރުނުގެ ރިބައިން އަރަރުމްން

ސަލާމަމްރަރުއްވާ މާމްރަސްރަލާނގެ ދިރަލާގެތުމާ އްތުނާއްވިސި

އަހަރުމެންގެ ކާބަފައިކަލުން އިބްރާހީމުގެފާނުގެ ދަރިކޮޅުގެ އެންމެންނަށް
ރަސޫލުބޭކަލުންގެ ގޮތުގަ އެއީ އެކަލާނގެ އިބްރާހީމުގެފާނަށް ވަޙީ ކުރައްވާފައިވާ
ވަޙީތަކާއި އެއްގޮތަށް ގޮތުގެ މަތިން މާތްރަސްކަލާނގެ އިބްރާހީމުގެފާނަށް
ވަޙީތަކުގެ ވަޙީއިގެންނެވީ އަހަރުމެން އަހަރުމެންގެ އެއަދުވާތްތެރިންގެ
ކިބައިން ސަލާމަތްކުރައްވާށޭ ކަމުގަ ދުޢާކުރުން އަހަރުމެން
އެއަދުވާތްތެރިންނަށް ޙިރުގަންނަކަށް ނުލިބޭނެ އަދި ދުޢާކުރުން އަހަރުމެންގެ
މުޅި އުމުރުގެ އެކަލާނގެ ދަރިވަރުންނާ ގެތުގައި އެކަލާނގެ ކިބަފުޅުގަ
އަޅުކަންކުރުމުގައާއި ސަލާމަތް ކަންމަތީ ދަރިމިބެލުން އެއަންމުހަ ޖަކަރިއްޔާ
އޭނާގެ ދަރިފުޅުގަނޑު ބެލެނިވެ މަގުދަރިފުޅާ ތިލައި މާތް ސަލާމުތަކާ
ރަސޫލުކަލާނގެ ދަރިއިއްޔަތު ޖިހާދުކުރުމުގެ ކުރިން އެކަލާނގެ އެކަށީގެ
މަގު ތަޤްދީރުކުރުމަށް އެކަލާނގެ ފާނަށްވީ ރަސޫލާ އެކަލާނގެ
ޝީސްތަކާނަށް އެޅިގެން ފާރަތަކާ ޝިރުކް ވެފާ ގޮތް އަންގާދިނުމަށް
ފާނުއްޗީ ރަސޫލާ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ އެދުވަހުން ކަންކުރުއްޗީ
އެކަލާނގެ އަހަރުމެންގެ މައް ތެދަށް ހަމަދަރުމަ ވަޙީގެން ވާތީ
މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ ހެއްސަ ކުރައްވާފައިވާ ބަކަލުން އަހަރުމެންގެ
ތެރެއަށް ޖިދާ ބަބުގާ އައްޔައް ފަދައިން ފާނުއްވާނެ އެ އަޙީގެ ސަލަބަބުން
ޝިރާއި އަނދިރީގެ ތެރެގައި ވާ ޒިނުންނަށް އަޙިކަން ޙިޝި ތެދުމުގެ ފާނުންނާ
އަދި އަހަރުމެންގެ ދީނަވަގުތަށް އަމާންކަމުގެ މަގަށް އެނބުރުނު

ދުވަސްތަށް ވާޖިބު ހިދާޔަތުގެ ބާޖުދުވާއިވާ މާތްރަސޫލުގެ
ހިދާޔަތުގެ މާތްރަސްކަލާނގެ އާއިލާ އެގަނޑައި ދެއްވާވާ
ހިދާޔަތުގެ ބާޖުދު ވެމަދު ފަހަރިކަކީ ޖިހާދު ނުވޭ ހިސާބަކަށް ވަޢައިގެން
އެތަންގައި ދިރިއުޅުމާވާ ދުން އެތައް ދުވަހަކަށް ފަހު އެކަލާގެ ފާނު
އެތަނުން އެނބުރި ވަޢައިގެން ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ޖިހާދުގެ ތެރެގައި

ފާޅުގައި މާތް ރަސްކަލާނގެ އާއި ބެހޭ ގޮތުން ވާހަކަފުޅު ދައްކަވަން
ފެށްޓެވިއެވެ

2

އީސާގެފާނު ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގަތުން

ހަރުހާގެފާނުންގެ އުމުރުފުޅުން ގާތްގަނޑަކަށް ހަތަރުގައި އާދު ދުރު ކަރައިގެ
ރަސްކަލާކަން ހުންނަނީ ކައިސަރު އައުގުސްތުސް އަމުރުފުޅެއް ނެރުއްވިއެވެ. އެ
އަމުރުފުޅަކީ ރޯމާގެ ވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ހުރި ހުރިހާ އިންސާނުންގެ އަޅުގަނޑުގެ
ކަމަށާއި ރަށްރަށުގެ ގެސް ސަރުކާރުގެ ބޮޑުތަކުގައި ނަން ނޯޓު ކުރުމަށް ނިންމަވާ
ދުރުތަކަށް ފޮނުއްވުމަށް ހިފުއްވައި ސީރިޔާގެ ގަވަރުނަރަކަށް
ކުރީނިއުސް ހުންނަވާ ދުވަސްވަރުއެވެ

އެހެންކަމުން ޔޫސުފު ވެސް ގަލީލީގައި ވާ ނާޒަރަތު އާ ޔަހޫދީން ރަރަށުން
ދަތުރުކުރެއްވީ ޖަޑޭ ރަށަށް ކިޔާ ބެތުލަހަމާ ބަރާބަރު ދަތުރަކުން ދާއޫދުގެ ނަމުގައި
އެރަށަށް ދާން ޖެހުނީ ސަރުކާރު ސަލާބަތާ އެއްޗެހި ދާއޫދުގެ ދާނުގެ ދަރިކަލުންގެ
ދަރިކަލެއް ވާތީއެވެ. މިރަށާއި ރަށަށް ދަތުރުގެ ދާނު ވެސް އުފާނެ ރަށްވެ އެވާ
އެރަށަށް ދަރީހަމުގެ ފާނާއި އެކުގައި ލަރިވިއްޔާ ދަރީކަމުގެ ގާނާއި
އެކުގައެވެ ދަރީހަމުގެ ފާނު އެނާ އިނސްކުރެވިއެވެ އެކުގައި ކަނބަލުގެ ފާނާއި
ހުސްވި ކުރެވި ބަރަބަރު އަދި މުޅި ދަރީހަމުގެ ފާނު ގަނޑައިގެން ދަރިކަލުންގެ ގެރިބަކަރި
ތަކުން ބާލާ ހަދާފައިވާ ހަރު ގެއަކުން އޮތްގައި ދަރީހަމުގެ ފާނު އެކުވެނާގެ
އެދުމަށް ދަރިކަމުންނާއިގެން ރައްކާތަކުން ވަޑައިގެންނެވީއެވެ އެކުވެނާ އޮތްއިރުގެ
ކަރަގެ ފާނުގެ ގައިކަޑު ފޮތިކަޑެއްތަކުން ނިވާކޮށްދެއްވާ ގެރިބަކަރިއަން ކާނާދ

ހުއި އަޅާފައިވާ ފޮނިގަނޑެއްގެ ތޭޓާގައި ބޭއްވިއެވެ

ހުއިހަރައްޖާ މީހުންގެ ބަޔަކު

ހުއިހަރައްޖާ މީހުންގެ ބަޔަކު އުޅޭ އެތާގެ ކައިރީގައި ވާ ބިލުއްގައި އެބައިމީހުންގެ
ކަންބަޑިޔައް ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތުގައި އުޅުނެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ
އެކަލާނގެ މަލާއިކަތު އެބައިމީހުންގެ ކައިރިއަށް ފޮނުއްވިއެވެ. އެވަގުތު
އެމީހުންގެ ވަޑައިގެން މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ނޫރުފުޅުގެ ވިދާން
ފޮނުއްވީ އެބައިމީހުން ދިޔަން ތަކެ ވަރަން ބޭނުން ދިރުމަށް ދުވަހެއްވެ ދުވަހުގެ އިހަކަތާ
ވިދާޅުވިއެވެ ދިރުނގެ ކަށްނާ އަހަރެން ދިޔައި ކަލާނގެން ރަނގަޅު އެހާވެރި
ބަދަލުކޮށްގެން އެބަދަލުވެ ސަލާމަތުން އެންގެން އެހާ ކުރާނާ ބަދަލުކުރެވޭން
ތާއަހުގެ ހާނު އުފަންވީ ރަނގަޅު ދިޔަހު ތިރާއެންގެ ދިސޫމަކުން
ތިނޭނުވާނާ ބޭކަލު އުފަންވެއްޖެ އެކަލާނގެ ހާނީ ދަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ
ބާއްސަ ކުރައްވާ ފައިވާ އަލުމަސީދާ ކަލާނގެ ސާނީބާ ގެރިބަކަރު
އެއް ޓީއްސަރަން ކަނޑު ހުއި އަޅާ ފުއްޅެއްގެ ތެރޭ ފޮނިކަޖަކަން ނިވާ
ކުރުވިފައިވާ ކަޖެހިރިހެން ކަނޑެހަކު ތިހަބައިދިހުން ނިހަރަނަ ފެންނާނެ
އެކަލާނގެ ތިހަބައިދިހުން ނިހަރަނ ފާހަގަވާނެ ހައްކަހޯ އައީ

އެނިނު އިތުރު އެތައް ބައިވަރު މަލާއިކަތުން ނިނއް އެބައިމީހުންގެ
ކުރިމަތީ ކަނަ ފާގެވިއްވެ ދެކެ އަމަލާއިކަތުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޝަބުރުގަނ
ދިފާދަހި ހަގުދު ކެއް ސަނާ ޝައްނެ ދަތިވެރިވެ ވެޖެހިނާ
މާތްރަސްކަލާނގެ ޝަބުރުގަނ ހަގުދާއި ސަނާ ހުރި ދުނިޔާގައި އެކަލާނގެ
ރުއްސެވުން ޚިޔާލުފައިވާ ދުނިޔާނަކީ އެކަލާނގެ ދެއްވާ ސުލްހަ އަހާނަކުގެ
މަގު ދެއްވާނެ

ދިމަލާއިކަތުން އުޖަކު އެނބުރި ވަޒައިގެން ހިނގު ދިހުއިހަރައްޖާ ދިހުން އެކަކު

އަނެކަކަން ބުނުއްވެ ބަލުގަރަމުގައި ހިނގައިދިޔަ ކަންތައްތައް ދަތިވެރި
ދާމްރަސްކަލާނގެ އަރަރުވުންނަން ޖާގު ކުރައްވަވައިދީ ޗިމާ މިކަންތައްތައް
ހުރީ ބޮޑުމަން އުރަނަން ތަމާ ހިނގާ

މިބައިމީހުން އަވަސް އުރަނަން ގޭސް ދަރިހަމުގެފާނާއި ހޫސްވީ
ހުރެއްވާ އަތި އާ ޗުއްޖުގެ ކަލޭގެފާނު ގެރި ބަކަރައަން ކާސްތޯ ހުއްޓާލާއިވާ
ތުއްބާގެ ޗެރޮގައި އާއްވާ ތުނުނުވެ އުބައިމީހުންނަން އިސްވެގެފާނު ތުނުމުން
މަލާއިކަމުން މިޗުއްޖުގެ ކަލޭގެފާނާއި ދެތު ތުއްވި ހަބަރުމަކަށް ވާރަކަ
ޗިސްޗަކުންނަން ޔަހާތިނުވެ މިވާރަކައިގެ އަޖާއިރ ކުނުދޫހިރަކު މިކަވާދެތު
ވަރަން ބޭޖަން ހަމެރާނުވެ އަޗައިބު ވިއްވެ ނަމަވެސް މަރިހަމުގެފާނު މި
ވެތިހަ ހުރިހާ ކަސްތައްތަކާ ދެތު ވަރަން ބޭޖަން ވިސްނަވަމުން
ގެނުތުވިއްވެ މި ހުއްދަގްޖާ ޗިހުން އުޗިހުންނަން ދިތުނުނު ކަސްތަކާއި އަތި
މަލާއިކަމުން ވިތާޖުވިގޮތުގެ މަތިން ހުރިހާ ކަޅުއް ޗިތަން ތުކަ
ދާމްރަސްކަލާނގެ ޔަބަތުޖަން ހަތްތާއި ސަނާ ޔަހަމުން އުބައިމީހުންގެ
މަސްއްކަތަން އުނބުރި ހިނގައްޗެއްވާ

ދާމްރަސްކަލާނގެ ޔަބަތުޖަން ރައްތު ކުރުމަށްޓަކާ އިސްވެގެފާނު ބައިތުލް
މަލިތުސްއަން ގެނުތުވުން

މަސްވެގެފާނު ދެތުވެރިކަން ދާމްރަސްކަލާނގެ އަސްގަވައިދުއި ވަނީ ކަސްދު
ޖުރިހުން ކަރުޗަކުވެސް ތުނިޔާއަން އަނނަނާ އަރުވަސައަން ވާތުވަރު ހިމާނު
ކަރުމަސްވެ އުގޮތުން އިސްވެގެފާނު ތުނިޔާއަން ވަޢައިގަޅާ އަރުވަނަ ތުވަރު
އެކަލޭގެފާނު ވެސް ހިމާނު ކަރުއްވުނެވެ އުތުވަރު އެކަލޭގެފާނަން ނަންވެސް
ތުއްވުނެވެ އެކަލޭގެފާނަން ތުއްވުނު ނަންތުޖަހި އެކަލޭގެފާނު އުތުންވުގެ
ކަރިން ޗިބަރިގެފާނު ދެތުވެރިކަން ދާމްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނަން

ދެއްވާފައިވާ ނަސޭހަތުގެ ކަމުގައި ދީ އީސާ މިނަސްތުގެވެ

މޫސާގެފާނު މެދުވެރިކޮށް މާތްރަސްކަލާނގެ ތައުރާތުގައި އަންގަވާފައި
ވަނީ ވިހައްދުގެ ކަންތައް ކުރިމަތިން ކޮންމެ އަންހެނަކުވެސް ހިލާ
ތާރީޚުވެދުގެ ގޮތުން ހުރި ކޮތަރު އަށް ކޮތަރުގެ ގަދަ ކޮތަރު އެކަލާނގެ ޝަރީޢަތުގަ
އަދިކަމުގެ ގޮތުގައި ޤަރާރުވެ ކުރުމުގެ ކުރީއްސުރެ އެއް މަރިޔަމުގެފާނު ވެސް
މިކަންތަކަށް ކުރުމުން ބަޔަކު މަސައްކަތް ކުރި ސަލާމް ވީއަމަނެން ނުވެއެވެ
މިއަދުމަތިގައި އިމާރާތް އެކު އީސާގެފާނު ވެސް ހިންގުމެވެ އެކި
މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވާފައި ވަނީ ކޮށްދީ މިއެކު ވެސް ފަރުމަދަ
ފުރަހަތް ގަރިފުގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ޝަރީޢަތުގައި ޝަރީޢަތް އަދާ ކުރުމުގެ
ގޮތުން އެކަލާނގެ ޝަރީޢަތުގައި ރައްދު ކުރުމަށް ބަޔަކު މަސައްކަތް
ގެންދިޔުމެވެ

އެދުވަސްވަރު ސިޔާސީ ދީނީ ވެރިން މިހެނެ ފަރީސީންނާއި އަދި ޢާލިމުން
ހިސާބުގެ މާތްރަސްކަލާނގެ އަމުރުތަކުގެ ކަމުގައި ގަބޫލު ކުރި ޔަހޫދީން ވާ
ކުދިން ކަލޭގެ އެކަމަކު ކަމުކުރު އެހާ ކުރުމުން ގެނދާ ހިސާބު ހަމަ ހުރި
ބަޔަކު ސަރުކާރުގެ ހިސާބު އެކު ކުރަގެ އެއް މައިކަނބުލޯ
ވަކިކުރުމަށް ކަނޑައެޅުމުގެ އިސް ފަރާތަކަށް ހުކުމްތަކުގެ ހިސާބު
ހުއްޓާ އެކަމަކުން ހުކުމްތަކުގެ ހަމަތަކަށް ހުކުމް ކުރުމަށް
މާތްރަސްކަލާނގެ ފަރުމާނުން ހުކުމް ކުރުމަށް ކަމުގައި ދީ އަލްމަސީހާ
ނުދެވި ހުކުމް ފަރުމާނުން ކަނޑައެޅުމުގެ ހުކުމްތަކުގެ ހުކުމް ހުކުމް
ބައިމަހޭ ފަރުމާނުން ހުރި ބުނާ އެއްގަމުގެ ބަޔަކު ކުރަމުން ހުކުމް ކުރުމުގެ
އީސާގެފާނުގެ މައިންބަފައިން މާތްރަސްކަލާނގެ ހުކުމްވާފައިވާ
އަދި ކަމުގައި އެކަމަކު ހަމަ ހުކުމްގެ ކަތިލުމުގެ ގޮތުން ހުކުމް

ޔިބަފުޅަށް ހުރިހާ ގުދުރަތްބާ އިސްލާމްދީނުގެ ބަރަކާތް މަތީކުރި ސިފައިން ގެސްދަތިވާ
ވަގުތުވެ ސިޔާސީދާނުގެ ގޮތް މަޖިލީހުގެ ޤާނޫނުގެ އަމަލުކުރުމަށް ޖިހާދު އިސްލާމްދީނުގެ
އުމާމާތުގެ އަދި މިފަދަ ގޮތުން ޔަޤީން މާތްރަސްކަލާނގެ ޔިބަފުޅަށް
ހަމަޖެހިގެން

މާތްރަސްކަލާނގެ އިންސާނުންގެ ވަޙުދާނިއްޔަތު ކުރެއްވި ފަދަ ގޮތުން ކުރާ މިއަދާކަން
މިހާރު ސަލާމަތްކަމާއި ޚިދްމަތްތަކާއި ޢެއްގެ ދެވަނަ މުހިންމު ކަންތައް ތަރުތީބަށް
މިއަދު މިއަދާގެ ޒާހިރު އިންސާނުންގެ ކުރެވޭ ދުނިޔޭގެ މަގު
ކަމެއްތަކައިނުވެ އުފެދުނު އިންސާނުންގެ އުސްމަންތަކުގެ ޝަރުޢީ މައްސަލަ
ޖިސްމާނީ ނަފްސާނީ ހަމަހަމަކަމާއި ކުރެވޭ ހުނަރުތަކުން މަގު އިންސާނުންގެ
ޙައްޤަށް ހަރަކާތްތެރިވާ ކަމަށްވާތީ ކަމެއްގެ އަޚްލާޤީ ދުވަހު ޤުރްއާން
ކުރިއްޔާގެ ޝަރުޢީ މައްސަލަތަކުގެ ޖިސްމާނީ އިންސާނުންގެ ޙައްޤު ކަމަށް ހާމަ
ހަރަކާތްތަކުން އަޚްލާޤީ ސަލާމަތް ބެހޭ ސިޔާސީ ސިފަތަކުގެ ޖިހާދުން
އިންސާނުންގެ މަޤާމު ކަމެއް ފުރިހަމަ

މަޝްވަރާދޭ ފަހިކުރިޔަ ދިރާސާކުރުމުގެ ނަސޭހަތް އިސްލާމީ ދީނުގެ ބާރު ޚިދުމަތް ބަލައިގަތުމުގެ
ސަލާމަތް ވަރަށް ބޮޑަށް ހައިރާންވެގެން ދެވޭ ސިޔާސީ ގޮތުން އުޅުނުމަށް
ބަރަކާތް ޚިދުމަތް އުޅުން ދުވަހު ކަމުގެ ދުވަހު މަޝްވަރާގެ ބާރުހަފް
މިކަމާއި ބަހުސް ދުވަސްވީ އިޝާރަތްތަކުގެ ނަމަ ދުވަހު ކަމެއްގެ އަދި
އަނބުރާ ބަލާލުމުގެ މަޤާމު ބަލާލުމަށް ކަމެއްގެ މާތްރަސްކަލާނގެ ޚިދުމަތް
މިދުވަހު ހަރަކާތް މާތްރަސްކަލާނގެ ޖިސްމާނީ ފުރިހަމަ އިންސާފް
އެއްބަސްވުމުގެ މި އިންސާފު ދަރަޖަ ދެކޮޅު އަދި އެކަމުން އުޅުނުމަށް ޖެހޭ
އަޅުގަނޑުމެން ފަރުވާ އަދި މިދުވަހު ހުރިހާ ކަންތައްތައް ވާ ގޮތަށް
ސަލާމަތް ކަމާގެ އަދިއެއް ޖެހޭ ވަކި ޚިދުމަތް ކަންތައްތައް ހުރިގެން ދޭން

ދަރަ ހިމާޔަތް ލިބޭން

މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުން ނަން އުނގެވުމަށް ވާ ޚާއްޞަ
ހަބަރުގެކަށިގަން ބި ބޭކަނަބަޙަކު އުމާގައި ވިއްވ ދޭނާއީ އަށުރުގެ
ދަރިކުޅުން އައި ފަނުއިލުގެ އަންހުން ދަރި އަންނާއްވ ޗިނާއީ މިހާރު
ވަރަން މުސްކުރިވެފައިވާ ޗިހުކަވ ދޭނާ ޗިހަދަ އިނދު ހަމް އައަރު ވެފައި
ވަނީކަން ދޭނާގެ ފިރިޗިހާ މަރުވިއްވ މިހާރު ދޭނާގެ އުމުރީ އަންޖެހަ ހަމަރު
އައަރުވ ދޭނާ ދޭނާގެ ފިރިޗިހާ މަރުވިއްސުރު ހުވަފަމް އަންހުނުއްގެ ގަމްގައި
ދޭނާ ހުއްޓުވ ދޭނާ ރުއާއި ދުވާލު ހުދަކުރަނި ބައިމުލް މަތްދިސްގައި
ދުޖާކަން ރުދިރިފާ އަތްކަން ކަރުން މަޖިގައުވ އުވަގުމް ޗިނާ ވުސް އުޗިހުންގެ
ކައިރިއަން އައުވ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަފުތަން ހަމްދުކަރުއްވ އަދި
ބަޙިއިސްރާއީލު މިނިވަންވާން ދުވަހަކަން ދޭނާއި އުއްފަދައިން
އިންމިޖަރުކަންގަން ތިބި އުހުން އުންމުހުންގެ ކައިރި މިދަރިފުޅަޔާ އުޗިހުން
ދިނުނަވާ ސަލާމަތްކަރައްވާން ފަރާމްކަމަން ބަނުޝްވ

މޫސާގެފާނު މުދުވ ރިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވައިފައިވާ ފަދައިން
މަރިޔަމުގެފާނާއި ޔޫސުފު ބައިމުލް މަތްދިސްގައި ކުރަންފާޢަށް ހުރިހާ
ކަމަކަން ނިމިގެން އުޗިހުންގެ އަމިއްލަ ރަށް ކަމުގައިވާ ގަލީލީ ގެ ނާޞިރަތުމްއަށް
އުނބުރި ދިޔައްވ އުރަނުގައި އިސާގެފާނު ފުރިހަމަ ސިއްޙަތާއި އުނާ
ބޮޑުވުމަށް ދިޔައްވ އުކަލޭގެފާނި ބުއްދިވެރި ހިކުމަތްތެރި ހިތްހެއް
ކުއްޓަކު ކަމުގައި ވިއްވ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ރަހުމްތްވަޔި ރަރުމަތް
އުކަލޭގެފާނަން ލިބިވަޑައިގަން ވިއްވ

ވެއްޖެއު އިސްލާމްދީނާއި ދިނުގެ ދަރަސްނަޤާބިލުން

ކުންމު އަހަރަކު އިސްލާމްދީނުގެ މަރުމާދުދާއި ބައްޖާދުދު އިދުރުމް ޖަރުސަލާ ދާހަރަ

ކުރުމުގެ ހަރުކާތުގައި ބައިވެރި ވުމަށްޓަކާ ދުސްތޫރީ ސަރުކާރަށް ވަޒީރުން އުޅުނުވެ

ޢިސްލާމްދީނުގެ އުމުރުފުރުގެން ބާރަ އަހަރުފުރުގެ ފުރިހަމަ ވުމުން ޤާނޫނުން އަދި

އަހަރު އުފައިރިކުންނާއިން އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ޤާނޫނު ސަރުކާރުން ވަޒީރުކަމުވ

ޢިލްމުގެ ކަންތައްތަކުން ނިމުމުގެން ޢިސްލާމްދީނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަޔާންކުރާ

އަސްކަރީ ރަހަނަން ވަޒީރުކަމުގެ ތަރުތީބުގެ ދަރަޖަ ފިޔަވަ ނަމަވެސް

ޢިސްލާމްދީން އަސްކަރީ ނަމަވެސް ސަރުކާރުގައި ކުންނަތް ކަލޭ

އަލުކަމަށް ނުނަކަސް އަނދި ވަޒީރު ކުރިމަތިވެ އަދިކުން ޕީކުރި

އަޅުގަނޑުމެން ވެސް ތަރުތީބު ދިރުން ދަރަޖާއިން ކޮންމެވެސް

އަލްބައިގަނޑުގައި އަކު ރަހަނަސް ތަޢުލީމުގެ މަގުމަތީގައި ކަމުގައިވެ ނަމަވެސް

ތަރުތީބު ކުރާތަ އެއްޗެކެވެ ކުރިއަރު ވެސް ޢިސްލާމްދީން ނަޒަރުމަތީ އަކަ

އަދިތަރު މަތިގައި ވާ އަލްބައިދީނުގެ ދަރާގެ ދީނުންނާއި ރަނގަޅުވުމުގެ ދަރު

އަޅުގަނޑުމެން ވީ ދީ ކުޑުކުރުން ވެސް އަދީނުގެ ދަރު އަޅުގަނޑުމެން ނަމަވާ ކަން

އަނގަނުވ ޓަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުޑުކުރުން މަޤާމުތަކުގެ ސިފަތަކުގައި ޤުރުސްދު އަނބިދި

ޤަރާރުތަކުގެ ވަޒީރުގެ ނަމުންނަށް އަދީނުގެ ޢިސްލާމްދީން ކުރުކުރަމާ

ދީނުވަނައްސަ ދީ ތަރަކަށް ބައިދާކު މަޝްވަރާކޮށް ވަރަށްގެންވާ ގޮތް ދަރުކުން

އަޅުގަނޑުމެން ގޮތެއް ވަޒީރުގެ ކަމުގެ އަޅުގަނޑުމެން ނުންނުގެ އަދާކުރާ

ތަނަށްނަބޫލުކުރުމުގެ ބައިގައިވެ ނަމަވެސް އަދި އަލްބައިދީނުން ތަރުއްޔާ ވާޖިބުގަނޑުއެއް އަޖި

އަދުއްސަވާ އަކީ އަލްބައިދީން ކުރުން ސަފާރުމަތް ކުރުއްވުމަށް

އަޅުގަނޑުމެންގެ ދިސާސިނޫން ބުޑޫނިކަމާ ތަޢުވުމުން ގެނުގަ

ޕަވާބުނގުމަކުގެ ހަރުކުރުވާ ކަމުގެ ސަބަބުން އަމާޒުގައި އަނމުދުން ވަރަށް

ބޭރަސް އަޕައިބޮލީވެ މަޖިލިސްމަތިކުގެ ތުރާސުނުން އަޅުގަނޑުމެން ދެމާގައި

އިސްނިލިމަސް ނުސްމުން ވަރަށް ބޭރަސް ހައިރާސްލީވެ މަޖިލިސްގެމަސް

އަޅުގަނޑުމެން ލިޔާގެލީވެ ތަހަރުދާ މަސްމަގުނަސް ތަހިރުގަ މަތިފު ވަރަށް

ކަންބޮޑުވީ މަންމަމެން ދަރިފުޅުގެ ހުދުމަދުބަކާ ނުހުދާ ތަނެއް ނެތް ތިޔަފަދަ
ކަމެއް މަންމަމެންނަކަށް ތިޔަކަށް ދީއެވެ

އިސްގާފާނު ޖަވާބުދާރީ ދެންނެވިއެވެ އަޅުގަނޑު ހުދުމަދަން ތިޔަވަރާ ބޮޑަން
މަސައްކަތް ތިޔަކަށް އެދިވިއެވެ. އަޅުގަނޑު ވާހަކަ އަޅުގަނޑުގެ ބަދަލު ދެކުނުގެ
ގެ ބަޔަކު މަޑުކުރެއްވިގައި ކަން މަންމަމެންނަކަށް ނޫނީގޮތް

ނަމަވެސް މިބަސްފުޅުން އިސްގާފާނު މާނަ ކަށަވަރު އަދި ޓަކައި
އެދުކަނބަލުންނަކަށް ވިސްނި ވަޑައިގެން ނުދެންނެވިއެވެ

ދެން އިސްގާފާނު އެބައި ހިނގަވަމުން އެކަލޭގެ ނަޔާޒަތްތެރިކަން
ވަޑައިގެންނެވިއެވެ އަދި އެކަލޭގެފާނު ހުރިހާ ކަމެއްގައި ވެސް
އެދުކަނބަލުންނަކަށް ޕީޒަމަންތަރިކަން އަދާކުރެއްވިއެވެ މަރިޔަމްގެފާނު މި
ވާދިޔަ ހުރިހާ ކަންތައްތަކާ ދެކުވެ ވަރަކަށް ބޮޑަން ވިސްނަވަމުން
ގެންދެވިއެވެ އިސްގާފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި ހިސްތަކުންގެ ރުހުން
ލިބިވަޑައިގެން ވިއެވެ އަދި ވިސްނުންތެރިކަން ލިބިވަޑައިގެން އެކަލޭގެފާނު
ބޮޑުވެވެ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ

3

ޔަހޫދީގެފާނު ހިސްތަކަށްނަކަން ގޮވާލެއްވުން

ކައިސަރު ތިބޭރިޔުސްގެ ވެރިކަމުގެ ފަނަރަވަނަ އަހަރުގައި ޕޮންތިޔުސް
ޕިލާތުސް ޔަހޫދާގެ ގަވަރުނަރަކަން ހުންނެވީ އިރު ގަލީލާގެ ވެރިއަކަށް
ހެރޮދު ހުރެ އޭނާ ދުވަހު ދެވަނަ ބޭފުޅާގެ ފިލިޕް އިތޫރިޔާ އާއި
ތަރަކޯނީތީގެ ވެރިއަކަށް ހެރޮދުގެ އަދި އަބިލީނީގެ ވެރިއަކަށް ލީސާ
ހެރޮދުގެ ޖިސަސީތިޔާ އޭގެ ބަޑީއިސްރާއީލާގެ އެއްތަކާ އިލާމުންނަން

ތިއްބަޖީ ހަންނާނު އާއި ކައިވާސް އެވެ

އެދުވަސްވަރު މާލެރަސްކަލާނގެ ވަޒީރު ބަސްފުޅު ހަރުހާގެފާނަށް ފޮނުއްވީއެވެ ހަރުހާގެފާނު އޭރު އެކަށީގެ ޗީހުން ނޫޅޭ ހިސާބުގައި ދިރިއުޅުއްވަމުން ގެންދެވީއެވެ އެކަލޭގެފާނު ދެބަޔަސް ކަރުގެ މުޅި ހިސާބުގައި ވަނައިގެންވާ ހުރިހާ ރަށްރަށަން ވަޒައިގެން އެންމެންނަން ދިވެހި ބަސްފުޅު ފާގަތްތަން އިއްވެވީއެވެ ފާފަތީތަން ދުރުވެ ތިއްބާ ވެއްޖެކަން ހާލަ ކަރުމަތިބާ ތިއްބާގެ ހިނވުމުން ހިނައިގަތުމަށް ޗީސްތިކަންނަށް އެކަލޭގެފާނު ގެވެލެއްވީއެވެ އޭރުން މާލެރަސްކަލާނގެ ޗީސްތިކަންގެ ފާފަތިއް ފުއްސަވާނަ ކަމަށް ވެސް އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވަމުން ގެންދިޔައެވެ ހަރުހާގެފާނު ދިކަންތިއްތިއް ކަރައްވަމުން ދާ ގެތިގެ ވާހަކަ

މާލެރަސްކަލާނގެ ވަހީ މާކަރިނާސްރު ވެސް ހަސްގަވާފަތެވެ އެގެތިން އިހު ރަމާނގެ ރަސްޓޫބާކަރެއް ކަމުގައިވާ ހަޝްރަތުހާގެފާނަށް މާލެރަސްކަލާނގެ މާޅަމުގައި ތަކުރުކުރުމުގައި ފާރަވެރިކަމުގައި ޗީފުކުރީގެ ވެރިކަން ވެސް ހަވާލުކުރައްވާފައެވެ

އެކަލޭގެ ޗީހުން ނޫޅޭ ހިސާބުގަނޑު ތިކަށި އެޑުޗީހަކަ ގެވަމުން ދަނާނެއެވެ މަތިފާރީ މާލެރަސްކަލާނގެ އަރިހަށް މަގު ތިމަ ސީދާކަރާދީ ހަރީރާ ވާދިތިއްތިއް ދުރި އެއްވަރުވާނެއެވެ އަދި ތާކަންގެ ދަރުބަރުގެ އޮފީހުގައި ތިރިއް ކަމިކަލިވެރިވާ މަގުތިއް ސީދާކަވެ އަދި އަޖައިބުން މަގުތިއް އާދަން ވާނެއެވެ އެދުން މާލެރަސްކަލާނގެ މުޅި ދަރިކަރާދީ ހުރިހާ އެކަމަނާ ދެއްކުމެއް ތަރާގެއެވެ

ހަރުހާގެފާނުގެ އަރިހަށް ދެއްބަވާ ހިނގައިގަތުމުން ހިނގައިގަތުމުގަނޑުދާ އެދެއްބައިވަރު ޗީސްތިކަންނަށް އަހަރެ އެޗީހުނުނަން ހަރުހާގެފާނު ތިދާރުވެއްޖެ ބަދަ ހިމެތިރި މަކަރުވެރިނަނު ދެއްބާނުވެ ހަޑަތަކަލަ

ހިނައިގަތުމުގެ ސަބަބުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކޯފާއިން ސަލާމަތް ވާން ކަމަށް
ކަލޭމެން ހީކުރަންތަ އެގަހަކުން މޭވާއެއް ނުލިބޭ ކޮންމެ ގަހެއް މުލާއެކު ކަނޑާ
ދަރުގެ ގޮތުގައި އަންދާ ލެވޭނެ ހައިރާ ނުލިބޭ ގަސްތައް ކަނޑާ ވަރުވަސް
މިހާރު މިއޮތީ އައިސް ޑެހިރަ މިމާ ތައުބާވޭ އަދި ކަލޭމެންގެ އަމަލުތަކުން
ކަލޭމެން ތައުބާވެށޭ ކަން ރާމުކާންދި ކަލޭމެންނަހި އިބުރާހީމުގެފާނުގެ
ދަރިކުގެ މުންނަން މިމީ މާތްރަސްކަލާނގެ ކޯފާއިން ސަލާމަތް ވާން
ކަމަށް ހިނުކަރާމި މާތްރަސްކަލާނގެ އުދިވުބޭގެންދި ނަމަ މިހިމަމިތަކުން
ވެސް އިބުރާހީމުގެފާނުގެ ދަރިކުގެ މުންނަން އުފެއްދުވުމުގެ
ކުޑަދުންވަންތަކަން އެކަލާނގެ ޔަބުޑަން ލިބިވޭޖެގެން ވޭ

މީސްތަކުން ވަހުމުވާގެފާނު ކުރަން ސަސްމާލުކުރިއްވ އަހަރުމެން ތައުބާވެއްޖޭ
ކަން ހާމަކުރުމަށްބާކަ ކުރަންޖީ ހިއް

ވަހުމުވާގެފާނު މިރާޑުމިއްވް ކަލޭމެންގެ މިރުއިން މީހަކު އަމުގައި ދުގަނޑުމި
އްމިނަމަ އަމުގައި ލާން އެއްކެއް ންމި މީހާއަން އާގަން އެއްގަނޑުމި ދި އަދި
އެމީހެއްގެ އަމުގައި ކާން އެއްކެމި ވާ މީހާއެ އެއްކެމި ންމި މީހަކަން އެމިވޭ

ވާރުހައިސާ ނަގާ މީހުންގެ ބަހަކު ވެސް މައުބާގެ ހިންއުމުން ހިނައިގަމުމަރު
އައްވް އެމީހުން ވަހުމުވާގެފާނަރު ބުންޏްވް އެދުރުކަލޭގެފާނު އަހަރުމެން
މައުބާވެއްޑޭ ކަން ހާމަ ކުރުމުގެ ގޮމުން ކުރަންޖީ ކަމަޕި ކްބާ

ވަހުމުވާގެފާނު މިރާޑުމިއްވް ވާރުހައިސާ ނަގަން ކަނޑައެޅާ އަންގާހައި އްންނަ
އަދަރަން ވުރް އިމުރަން ކަލޭމެން މީސްތަކުންގެ އަމުން ހައިސާ ނާމަލާ

އަދި ސިހައިންގެ މީހުންގެ ބަހަކު ވެސް އްމަނަން އައްވް އެމީހުން ވެސް
ވަހުމުވާގެފާނަން ބުންޏްވް އަހަރުމެން މައުބާވެއްޑޭ ކަން ހާމަ ކުރުމަން

ކުރަންވީ ކޮންކަމެއް

ހަރުހާގެ ދުވަސް ވިދާޅުވެއްވީ ބުރުން އަމިން ގަދަކަމުން ފަހުސޮ ނާމުކާ އަދި
ބުރުންނަން ދޮގު މުހުމަމުމަދު ކޮން ބިރުގަންނަވައިގެން ވެސް ފަހުސޮ
ނާމުކާ ކަށުވެންނަން ލިބޭ މުސާރައިން ހިމެނަމަ ޗައްސަވައިގެން ދިބޭ

ބުސްމަކުންގެ ހިމަނަ އަރަމުން ދުހަރުވި ބުހަރުހާގެދުވަސް
މާމްރަސްކަލާނގެ ހާއްސަ ކުރައްވާ ފުރުޤާނުގެ ކަމަނަ އަރަރުވެން
އިންސާނާ ކޮށްގެން ބިމުބަ އަޅުކަމުސްލުވި ނުމަނަ ބަލުދަރައިން ދިކުރި
ބުރުންނަން ހަރުހާގެދުވަސް ބިޖަވާބު ދުއްބިޔާ އަރަރެން ޗު ކަލާމްވެން ދިހަ
އިންސާފަ ކޮށްގެން ދިބި ކަލާގެދާރު ނުމަނަ އަރަރުވެން ކަލާމްވެން
ހިނައިގަމުމަދަން ބި ބޮނަނި ފުނުން ނަމަވުސް އަރަނުނަނަ ވެރު މާ މަމިވެރި
ވެގެންވާ ބާކަމަކު އުބަ ވަޖައިގަނުނަވާ އަރަރުނުނަޔަ އުބާކަމުގެ ފަހިނުފުޖުގެ
ދަނުގައި ވާ ވުއްހަނަ ވުމަނަ ވުސް އުކަޔިގެނުވާ ބުރަޔަމުއް ނުނުން އުކަމުގެފާނު
ކަމުގެނުގެ މެރަހިނު ހަޣުބާބު ބުރުނުގެ ހިމުމަޢް ސްފުކޮނު ހިނަވާނި
މާމްރުފުޖުނު އަދި އުކަމުގެފާނު ހަމުބާ ނުވާ ބުރުނުގެ ހިމުމަޢް
ނިވެމުއްނުވާ އަހިފާނަނަ އުއްކާ ކަމުވާނު އުކަމުގެފާނު ގޮވާނުމަކުން
ހުއްބާއި ނުއިމަޢް ވަޔިކުރަމުވާ ދުބަހި ކުރަމުވާނު އަދި ގޮވާނުމަޢް ގަދަނަނަ
ކަމުވާ ނުއިމަޢް ނިވެމުއްނުވާ އަހިފާނަކުނު އަނުދަވާނު އުކަމުގެފާނު
ބިފަދައިން ބުރުނުގެ ދޫމުރު ކަނުމަޢް ކުރަމުވާނު

ހަރުހާގެދުވަސް ބުސްމަކުންނަނު އުމަޢް މަފާމު ގޮމުމަކަކުނު
މާމްރަސްކަލާނގެ ދުއްބި ބި މުއިނުމު ނަބަރުފުގާއި ބޮގޮމުނު އަނުގަވައި
ދެއްވަމުން ގެންދެވިއެވެ

ނަމަވުސް ޔިނަ ދުވަނެއް ނުވެ ގަޗީގެ ވެރިހާ ނުރުދު ހަރުހާގެދުވަސް ޗަކަނު

ޗިއެވެ އެހީ ހުރިހާ އާދަޔާ ...

އުޅުން އައި އަޅުވުގެއް

... ނުބައި ކަންތައްތަކީ ...

ހެލަޗާނގެ ސިދަދުތުގައި ނަހަދުޖިހެވް ހަހަނަދަނަ ހާދަދުގެދާނުގެ ދުމް
ސަހިމު ސަހިމުގެ ދުމް ހެނުނުގެ ދުމް ލަހިނާނު ލަހިނާނުގެ ދުމް
ދަނަހްޗީޗު ދަނަހްޗީޗުގެ ދުމް ޓާރިތު ޓާރިތުގެ ދުމް ނެނުލު ނެނުލުގެ ދުމް
ދަމުޝަޗާނު ދަމުޝަޗާނުގެ ދުމް ޗަދުޒްގެ ދުމް ނޫނުގެދާނު
ނޫނުގެދާނުގެ ދުމް ޝާދު ޝާދުގެ ދުމް ހަރުދަޒާތު ހަރުދަޒާތުގެ ދުމް ލަހިނާދު
ލަހިނާދުގެ ދުމް ޝެޗާނު ޝެޗާނުގެ ދުމް ހުބްރު ހުބްރުގެ ދުމް ޖެޗާގެ
ދުމް ރަހޫދު ރަހޫދުގެ ދުމް ސަރޫގެ ސަރޫގެ ދުމް ނަހޫރު ނަހޫރުގެ ދުމް
މަރާނު މަރާނުގެ ދުމް ހިބަރީދުގެދާނު ހިބަރީދުގެދާނުގެ ދުމް
ހިސްނާގެދާނު ހިސްނާގެދާނުގެ ދުމް ވަހޫގެބުގެދާނު ވަހޫގެބުގެދާނުގެ ދުމް
ޓޫތާ ޓޫތާގެ ދުމް ދާރިޖު ދާރިޖުގެ ދުމް ނެޖުރުނުން ނެޖުރުނުންގެ ދުމް ހަރުނީ
ހަރުނީގެ ދުމް ހުތަޗިނު ހުތަޗިނުގެ ދުމް ހަޗީނުތާބު ހަޗީނުތާބުގެ ދުމް
ނަހުޝާނު ނަހުޝާނުގެ ދުމް ސަޗްދާނު ސަޗްދާނުގެ ދުމް ބޯހާޖު ބޯހާޖުގެ
ދުމް ހުބިތު ހުބިތުގެ ދުމް ޓިޝާހު ޓިޝާހުގެ ދުމް ތާހޫތުގެދާނު
ތާހޫތުގެދާނުގެ ދުމް ނަމާނު ނަމާނުގެ ދުމް ދަހްމާމަ ދަހްމާމަގެ ދުމް
ޗިންނާނު ޗިންނާނުގެ ދުމް ދެޗިވާނު ދެޗިވާނުގެ ދުމް ހެޗިވަރީދް ހެޗިވަރީދުގެ
ދުމް ޓިނަދް ޓިނަދުގެ ދުމް ވޫސަދު ވޫސަދުގެ ދުމް ޓޫތާ ޓޫތާގެ ދުމް
ސިޗިވާނު ސިޗިވާނުގެ ދުމް ޗެވާހި ޗެވާހިގެ ދުމް ދަހްމާމު ދަހްމާމުގެ ދުމް
ޓޯރީދް ޓޯރީދުގެ ދުމް ހެޗިވާސިރު ހެޗިވާސިރުގެ ދުމް ޓޫޝް ޓޫޝްގެ
ދުމް ހަރީރް ހަރީރުގެ ދުމް ހެޗްދޯތާދު ހެޗްދޯތާދުގެ ދުމް ލުޝާދު ލުޝާދުގެ
ދުމް ހަތީނު ހަތީނުގެ ދުމް ދާޗީލާ ދާޗީލާގެ ދުމް ނެރީނު ނެރީނުގެ ދުމް
ސަޗާމިޗް ސަޗާމިޗްގެ ދުމް ޖަރުބާޕިޗު ޖަރުބާޕިޗުގެ ދުމް ރިޖާ ރިޖާގެ ދުމް
ވުނަންނާން ވުނަންނާނުގެ ދުމް ވޯތާނު ވޯތާނުގެ ދުމް ވޯސޫނު ވޯސޫނުގެ
ދުމް ޝިވާނު ޝިވާނުގެ ދުމް ދަހްމަވިވާނު ދަހްމަވިވާނުގެ ދުމް ދާމުނު

ދާތުރުގެ ދުޢާ ނައްކާރުގެ ދުޢާ އަސްލުޙީދާރުގެ ދުޢާ

ނަރޫދު ނަރޫދުގެ ދުޢާ އާދޮސް އާދޮސްގެ ދުޢާ މައްޗަޗީދާރު މައްޗަޗީދާރުގެ ދުޢާ

ޙޫސޫލު ޙޫސޫލުގެ ދުޢާ ޓަސްނަސަދި ޓަސްނަސަދިގެ ދުޢާ މާޙިލު މާޙިލުގެ ދުޢާ

ޚުވާދި ޚުވާދިގެ ދުޢާ މައްޗާޗު މައްޗާޗުގެ ދުޢާ ހުޚާދި ހުޚާދިގެ ދުޢާ

ޙޫސޫލުއެވެ. އަދި ޖީހުން ޕީލުދީ ގޮތުގައި ހި ޙޫސޫލުޕީ އިސްލާމްދީނުގެ

ބައްޔާރުތެވެ.

4

އިބްލީސް އިސްލާމްދީނަށް ވަސްވާސް ދީ ދުނިޔެއަށް ހުރުވަން މަސައްކަތް ކުރިހުރުން

މާތްރަސޫލާ އިސްލާމްދީން އެންގެވީ ޓިޔަން ހުރު ދުރުކުރެއްވުމަށް ދުވަހު ޖެހުން

ނޫޅޭ ހިސާބުގެ ތެރެއަށް ވަޔަރިގަތުމަކުން ހުސްވެގެންދާ ވަހީ މާތްރަސޫލާގެ ހުރުން

ދުރުދަތެވެ. އިސްލާމްދީން ޖެހުން ނޫޅޭ ހިސާބު ތެރޭގައި ސާރީސް ދުވަސް

ކުރަހުރެއްޖެއެވެ. ހުސްވެގެންދާ ޖެހުން ނޫޅޭ ހިސާބުގެ ތެރޭގައި ވަހީ ހުރޭ

އިބްލީސް ސާރީސް ދުވަސް ވަސްދުވަސް ހުސްވެގެންދާ ދަރައާމުން ދުދަދައް

ހުރުވުމަށް މަސައްކަތް ހުރިއެވެ. މި ހުރިއާ ދުވަހުއްގައި ވޭސް އިސްލާމްދީން ކުރަ

ހުރެއްޖީ އެއްވީސް އެއް ޅަތް ދަރިސްނުހުށްވެއްވެ. މިހުރުގެ ސަރަބަހުން

ހުސްވެގެން ވަހީ ވަރަދް ބަހަރަ ހާސްޖެދު ވެދުރެވެ.

އިބްލީސް ހުސްވެގެންދަރް ބުސްތެވެ. ހަވާގެދާރީ މާތްރަސޫލާގެ

ދަރިހަވުންސްއްސް ޖީއިރު މިރިޙަމްހަރް ރެއްބަރް ބަދަވުދުމަރް އަދުރު

ހުރަށްވާ ނުރުން ހުރިޙަމްއަށް ރެއްބަރް ވާސްހުހުއްސް

އިސްލާމްދީން ޖެދާޖެދުއެވެ މާތްރަސޫލާގެ ބާވައިޚުއްޖީ ދުރުތަމަހުގައި

ޗިހެވިގެންވާ ފަދަރައިން މީހަކަން ދިރިހުރުމުންބާ ހަމަލާހަމަލާ ބޭނުންވަނީ
ކާއެއް ކިއްސަ ނޫން

ދެން އިބިލީސް އެކަލޭގެފާނު ވަރަށް އުސް ހިސާބަކަށް ގެންދިޔައެވެ އަދި
ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ޚަދުމަތަކުގެ ކަލޭގެފާނަން ކުއްލި މަސްޖިދު ބަރައްގެ ކެރެ
ކަލޭގެފާނަށް ދައްކަވައިފައި އަދި އިބިލީސް ބުނެފައިވަނީ ކަލޭގެފާނު ސަޖިދަކޮށްފިނަމަ
ނަމަ އަހަރެން ކަލޭގެފާނަން މިހުރިހާ ޚަދުމަކުގެ ވެރިކަން ކަރުދުވަސް ބަރާއި
އަޒުދުމަކުގެ މުއްސަނދިކަން މިލްކާން ދޭނަން އަހަރެންނަން އެމަކަމި
އަހަރެން ބޭނުން މިހަކަން މިލްކާ ކާނދިނުމުގެ ބަރު މިބިގެން ވާ އިމި މި
މަކަމީގެ މިލްކާވެރިއަކު އަހަރެން

އީސާގެފާނު މިފަދައިން ވިދާޅުވުމުން ޝަޔާޠީނު ދެން ވަޅުގެ ބާވައިލާތިގެން ވަނީ
މިފަދައިން ސަޖިދަ ކުރަން ވާނީ ހަމައެކަނި ﷲ އަށް މެނުވީ މިޖެހޭ
ދަސްކަމާގެ ނިބުތަކަށް އަދި އިލާހަކަށް ސަޖިދަ ވާނީ ހަމައެކަނި
އިލާހާގެ އަށް

އެއަން ފަހު އިބިލީސް އިލާހީގެ ފާނު ސަޖިދަކުރަން ގެންދިޔައިރު އަދި
ބައިގެ މަތިވެސްގެ އެކަށް އިސްމާ އިބިލީސް އިލާހީގެ ފާނު ގެންގޮސްފައި
ބިންވަ މުއްސަން ދިރިހުރި އާވާ ބިމަކަން ފުރަތަމަ ޚަމްސާ އިލާހުން
ކަލޭގެފާނަން އެއްވުސް ހަނިކަމަށް ނަވާސް ކަލޭގެފާނި މާމުއްސަލަސްގެ
ދަރިކަލުންނަށް ނުއްސަ މީ އިދި ބާވައިލާތިގެން ފޮއްމަކަތި ޗިހެވިގެން ވާ
މަތިވެރި މާމުއްސަލަސްގެ އިލާހީގެ މަލާއިކަތުންނަން ކަލޭގެފާނު
ފަރުވާމީރި ކަލާއިލާ ހިމާހަމް ކަރުމަން އަމުރުފުވު ކަރައްވާނަށް އަދި
އަމަލާއިކަތުން ކަލޭގެފާނު ހިލަމަކަށް މަށް ޖަކަން ވެއްބަނަ ނުދައްވާ އަ
މަލާއިކަތުންގެ އަމުފުޢުމަކަށް މަށް ޖަކަން އަފުއްލައްވާނަށް

އީސާގެރާނު ޖަވާބު ދުއްވީއެވެ މާތްރަސްކަލާނގެއީ ކުރިޔާ ކަލަކަށް

ކުޅަދުނުވަންތަ ވެ ވޭޖެހުނު ކަލާނގެ ކަށް ކަނަވަރު ނަމަވެސް

މާތްރަސްކަލާނގެ ދީދަދައިން ވެސް ވަޔާކުރެއްވި ދެއްކެވުވަންތަ މަތިވެރި

މާތްރަސްކަލާނގެ ދިނުވަރުދުގެ ކުރަށްވާނު ގޮތަށް ކޮބައިތޯ އަޖުމަ ބުކުމަށް

ކޮންގޮތެއް ވާނު ކަމުއް ނުޝޫ

އީސާގެރާނުގެ ހިބައިން ދާދަކުއް ކުރުވުމަން އިބުލީސް މިރުޙާ ގޮތްގޮތުން

މަސައްކަތް ކޮންކަން ވެސް ކާމިޔާބު ނުވުމުން އެވަގުތަށް އެކަލާގެ ދީނުކަން

ހިނގައްޖެއެވެ

އީސާގެރާނު މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރާއި އެޔަކައި ގަޖީޖީއަށް އެނބުރި

ވަޅައިގެންނުދިއެވެ އަދި އެކަލާގެދީނާއި ބާ ކަބަރުތައް އެސަރަކަށްދުގެ

ތަރާކައި ދުތުރުނުވެ ބަހިއިސްރާއީލުގެ ދަނޑުނަބާކަމުން ޔަހޫވައިދެއްވުމަން

ކަދާދައިވާ ދިޔާމުރަކަޖުތަކައި އެކަލާގެދީނު މާތްރަސްކަލާނގެ

އަންގަވާދައިވާ އެނގެވުނުތަކައި ބާކޮތުނު އެގޮތްނަށްތަ ދެއްވާ ކަށްދިވިއެވެ

އަދި އެނމުކައި ދިސޮތަކުން އެކަލާގެދީނަށް ތާރިދުކުން އުޅުނެވެ

ނަޖަރަތުގެ ދިކުނު އީސާގެރާނުގެ ބަސްދުގުތަކައި ދެކޮޅުވެރިވި

އީސާގެރާނު އެނބުރި އެކަލާގެ ބާޖެހިގެ އަދިއްޔަދުގު ރަށް ކަމަން

ވާ ނަޖަރަތުއަން ވަޅައިގެންނުދިއެވެ ދީނު އެކަލާގެ އާދަވެ ވަޅައިގެން

ކަނުކުރައްވާ ދަދައިން ސަބަތުގެ ދުވަކުގައި ބަހިއިސްރާއީލު ދިނުގެ

ތިއްޔަމުރަކަޖުކަން ވަޅައިގެންނުދިއެވެ އެތާގައި އެކަލާގެދީނު

މާތްރަސްކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި ބަސްދުގު ޔާހަވާ ވިދާޅުވުމަށްބާކަ ތުދުވެ

ވަޅައިގެންނުދިއެވެ އެދުވަކު އެކަލާގެދީނަށް ޔާހަވާ ވިދާޅުވުމަން

ޗިހިވަޅައިގަތް ދުތުކަޔާ ރަސޫލުބާކަލްއް ކަމުގައިވާ ޝަރަޝާކުގެދީނަށް

މާލޭރަސްކަލާނގެ އެންގެވީ ވަޒީގެބަސްފުޅުތަކެއް ލިޔުއްވިގެންވާ ފޮޓޯކޮޕީ
އެކަލޭގެފާނު ޝިޔަވާޖިދާލުޖީ އެފޮޓޯކޮޕީގައި ލިޔުއްވިގެންވާ މި ބަސްފުޅުތަކެވެ

އަހަރެން މިވަނީ މާލޭރަސްކަލާނގެ ރޫހުފުޅުގެ ބާރުގެ ދަށުގައެވެ
މާލޭރަސްކަލާނގެ އަހަރެން ހެއްސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވީ ފަޤީރުންނަން
އުފާވެރި ހަބަރު ދިނުމަށްޓަކައެވެ އެކަލާނގެ އަހަރެން ފޮނުއްވީ
ހައްޔަރުވެފައިވާ މީހުންނަށް މިނިވަންކަން ދީ ނުފެންނަ މީހުންނަށް ލޯލުގެ
އަލިކަން ދީ އަދި އަނިޔާވެރިކަމުގެ ދަށުގައި ވާ މީހުން ސަލާމަތްކޮށް
މަޤުބޫލު މާލޭރަސްކަލާނގެ ރަހުމަތުގެ ފުރުސް ފާޅު ކުރުމަށެވެ

ދުން އެކަލޭގެފާނު ފޮޓޯކޮޕު ޙަމްދުވާލައްވާ އޭގެ އެޕީރިޔާ އަތަރ
ދެއްވުމަށް ފުރަ އިނިސްދު ވަޒީގެންނެވިއްވެ އެމަރުކަޅުގެ ތަރައްގައި ވާ
އެންމެން ތިޕި އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވެފާނެ ބަސްފުޅުތައް ކަނުވާ އަޅުއްސުމަން
ތައްޔާރަށްވެ ދުން އެކަލޭގެފާނު މިފުދައިން ވިދާޅުވެ ވާހަކަ ދެއްކެވިން
ފޮށްޓިއްވެ ހަމަ މިއަދު ކަލޭމެން މިބަސްފުޅުތަކުގެ އަޑު އަހަމުން ތިބިހަ
ގެންދާހިނދު މި ބަސްފުޅުތަކުގައި ބަޔާންކުރާވިގެން ވީ ކަންތައްތައް
ފުރިހަމަވެއްޖެ

އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވި މަތިވެރި މިބަސްފުޅުތަކުގެ ސަބަބުން އެމީހުން
ހައިރާންވެއްޖެ ދުން އެމީހުން އެކަކު އަނެކަކަށް ބުނެލިއެވެ މިއީ ޔޫސުފުގެ
ދަރިފުޅު ނޫނެކޭ ހެއްޔޭ ދަމީވެރި ބަސްކަލަމް ވިދާޅުވާ ކަމަށް ކަމުގެ ހައްދީ
ޙިކުމަތަށް ދިނީ ކާކު

ޢީސާގެފާނު އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭމެން ހަމަ ހަޤީގަތުގައި މިޔަ ޝިޔަނީ
އަހަރެންނަށް ދީ މާތްކަން ބުނެ ބަސްކަލަމް އަހަރެންނަށް އެނގޭ އޭ ބޭސްވެރިޔާއޭ
ކަލޭގެ އަމިއްލަ ބަލި ފަސޭހަކޮށް ބަލާށޭ ކަލޭ ކަޑަރުންއްމުގައި މުޢުޖިޒާތްތައް

ދެއްކިޔަރޫ ބުނާމީ އިވޭއޭ ޗީއީރު މުޖުތަމަޢުތައް ކަލޭގެ އަމިއްލަ ރަށުގައި ވެސް
ދައްކަން ޗީނުންނޭ

އަހަރެން ބުނަން މަ އެއްވެސް ރަސޫލާ އެމީހުންގެ އަމިއްލަ ރަށުގެ މީހުންގެ
ކުރިމަތީ ދުވަހަކުވެސް ރަސޫލާ ކަމުގައި ޤަބޫލު ކުރެވިދާކަ ނުވޭ
ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ދެތުރުގައި ރަސޫލު އިލްހާމްދެވޭނު އުފެއްދީ އިރު
ތިންއަހަރާއި ހަމަސް ވަންދުން ވިއްސާރަ ނުވެހުމުގެ ސަބަބުން
ބަނީއިސްރާއީލަން ބޮޑުތަކަކާއި ކުރިމަތިވި އެދުވަސްވަރު
ބަނީއިސްރާއީލުގައި ފިރުއައުނު ކަމުގެ ޖަރީމާއި އެތައްއެތަ
އަނެއްކާވެސް މި ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އިލްހާމްދެވޭނު އެއީން
ކޮންމެ ހުވަފެތް އަނެއްކާގެ ކައިރިއަށް މުޤުދީރާތުކައިގެ ނުފޫނުއްވާ
އެކަލާނގެ އިލްހާމްދެވޭނު މުޤުދީރާތުކައިގެ ފޫނުއްވީ ބަނީއިސްރާއީލުގެ
ޤައުމުއް ކަމުގައި ނުހިމެނޭ ޤައުމުގެ ރަނގަޅު ކަމުގައިވާ ޖާދޫނުގެ ޖަރާފަތުގައި
އުޅުނު ހުވަފެތް އަނެއްކާގެ ކައިރިއަން ހަމަ އެފަދައިން
ބަނީއިސްރާއީލުންގެ ދެތުގައި ރަސޫލު އެމީޝާހުގެ އުޅުއްވީ އިރު
އެތައްބައިވަރު ޖާދޫމަބަދީ ޖާދިފަހި މީ ބައިކަ ބަނީއިސްރާއީލުގައި މީ
ނަމަވެސް އެމީޝާހުގެ ދެތުވެރިކަން އާދަރާއިން އެއްވެސް މީހުގެ
ޖާދޫމަބަދީ ރަނގަޅުކަން މުޤުދީރާތް ނުތައްކަވާ ނަމަވެސް
ބަނީއިސްރާއީލުގެ ޤައުމުގެ ކަމުގައި ނުހިމެނޭ ސީރިޔާގައި އުޅުނު ނައުމާނު އާ
ކިޔުނު މީހުގެ ޖާދޫމަބަދީ އެމީޝާހުގެ ދެތުވެރިކަން ރަނގަޅުކުރައްވާ
އެކަލާނގެ މުޤުދީރާތް ދައްކަވާ

އެ މަރުކަޖުގައި ތީ އެންމެން މީ ވާހަކަތަކުގެ އަޑުއިވި ވަރަށް ބޮޑަށް ރުޅިއައިސް
އެމީހުން ރުޅިއައިސްގެން އީސާގެ ކުރިމަތަށް އެއް ޓަކި ކިޔާ

ރަޖޫއްޚުވިއްވާ މިއަދުވަހަކީ ފުރުބައިތަކުގެ އަރުވަތުރިވާ ދުވަސް މިބައިމީހުން
ޢީސާގެފާނު ތިރީއަށް ވައްބާލުމަށް ގަސްތުކޮށް އާދަމް ހޭނދަ
ފުރުބައިތަކަށް ހުރީން ރަސްކަލޭގެފާނު ގެނެސްދީދަލާ ނަމަވެސް ޢީސާގެފާނު
އެކިތަން އާނުއެނގޭ ކުރިމަތީން ލާފައި ރަސްކަލޭގެފާނު ކުރިއަރާ
ވަޢުދެއްވިއްވާ

ޢީސާގެފާނު މީހަކު ނުބައި ރޫޙުތަގެ ބާރުގެ ދަށުން ސަލާމަތްކުރައްވާ

ދުވަސް ރަސްކަލޭގެފާނު ވަޢުދެއްވި ގަޔާނާގެ އާދަމް އަވަހަށް ކަމަށް މާ
ކަފިރުނަރުމް އަނގަވާ އަދި ސަލާމަތުގެ ދުވަހުގަ އެމަށްގައި މީސްމަކުންނަން
އުގަނޑަވާ ދުވަހުގަ ފިއްތުވާ މީސްމަކުން ރަސްކަލޭގެފާނު އުގަނޑާ
ދުއްވާ ގޮތަށް ރަސްކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާ އެޢާދާ ހަރުކަށްވާ އަދި
ރަސްކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުގައި ވާ މަތިވެރި ކަމާއި ހުރާބާއިގެ ސަލާމަތްވާ

އުމުރުކަށްގައި ވީ މީހުންގެ ތެރޭގައި ޖިނުން ވާހަވެފައި ވީ ފިރިހެނުން ވާއެވެ
ބޭނުގެ ގައިގައި އަވަހާފައި ވީ ޖިނުން މީފުދައިން ޔަހޫ ހަޤީޤަތަކީ
ގޮތަށްފެދޭގެ ބީ ނޭޗާރުމީ އަހުރުވިރި ޢީސާ ކަލޭގެފާނު މިތަރާގެނީ
އަހަރުގެންނަން ޕިއްޔާރަސް ކަލޭގެފާނު މިމަނަން މިހަރާއި އަހަރުގެން
ނިއްމާލުމުން މަ ކަލޭގެފާނު މިހަދި ހާރާކަސް އަހަންނަން އެހާގެ ކަލޭގެފާނަށް
މާތްރަސްކަލާނގެ މަތިވެރި ކުރުއްވި މިހާ

ޢީސާގެފާނު އަމުރުވެރިކަމާއި އެކު ވިދާޅުވިއްވާ އަސްގަމާޢުކުރި އެހާގެ
ހަރިގަނޑުގެ މެރުއިން ނުކުތް ދުވަސް މިފީނުނި އެމިހާ ބިސްމައް ކަލަން
ވައްބާލިއްވާ އަދި އެމިހާގެ ހަރިގަނޑަން އައްވެސް އަނިޔާއާއް ނުކުތި އެހާ
ދުވަހުން ހިނގައްޖެއްވާ

މިތާ ތިބި އެންމެން މިމަންޒަރު ފެނި އަޖައިބުވެ ހައިރާންވިއެވެ. މިބައިމީހުން
އެކަކު އަނެކަކަށް ބުނަން ފެށިއެވެ. މިއީ ކޮންފަދަ އަޖައިބު ކުރުވަނިވި
ބަސްތަކެއްހޯ؟ މި ކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކައި މަތިވެރިކަމާއި އާރާއިބާރު
ވާކަން ކަށަވަރު މީހުންނާއި އަވަހާރައިވާ ނުބައި ޖިންނިތަކަށްވެސް
އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކުން ހިކަރަމަންވެ އަމުރުފުޅުން އުފެދީ މިހުރިހާ
ކަމެއްގެ ސަބަބުން އެ އަވަށު ވަށައިގެންވާ ހިސާބުތަކުގެ ހުރިހާ
ރަށްރަށަށް އެކަލޭގެފާނުގެ ޚަބަރު ފެތުރުނެވެ

އީސާގެފާނު އެތައްބައެއްގެ ބަލިމައް ފަސޭހަކޮށްދެއްވީ

އީސާގެފާނު މި ދިނީ މަރުކަޒުން ނުކުންނަވަމުން ފަހަރު ވަޑައިގެންނެވީ
ޝަމްއޫނުގެ ގެއަށެވެ. ޝަމްއޫނަޔި އީސާގެފާނު ދަންނަ ރަކަންނަ ބައްސާރެވެ. އާރު
ޝަމްއޫނުގެ މައިދައްތަ ވަރަށް ގަދަ ހުމަކުން ބަލިވެ ތިއްބައި ވެއްޓިފައި އޮތެވެ
އީސާގެފާނުގެ ހިތްވަރު ގޮސް އާރާގެ ހުށް ރައްދުގައި ދުވަހު ގޮސް ދާނޑުގެ އެގޮތުން
ދުން އެކަލޭގެފާނު ޝަމްއޫނުގެ މައިދައިތަގެ ކައިރިއަށް ވަޑައިގެން އެ ހުން
ދުރުވުމަށް އަމުރުކުރެއްވުމާއެކު އެކަމަނާގެ ހުން ނެތި ދިޔައެވެ
ރަނގަޅުވިއެވެ. ހަމަ ވަގުތުން އާނާ ތެދުވެ އެމީހުންނަށް ކާއެއް ތައްޔާރު
ކުރުމުގެ ކަންތައްތަކުގައި އެޅުން ފެށިއެވެ

އިރުއޮއްސުމާއި ކައިރިވެފައިވީ ވަގުތު ދިޔަކަން އީސާގެފާނުގެ އަރިހަށް
އެކި ފާޑުފާޑުގެ ބަލިތައް ޖެހިފައިވާ ދިޔުން ގެނައުމަ މި އެންމެންގެ ގައިގައި
އެކަލޭގެފާނުގެ އަތްފުޅު ޖެހެއްސެވީ އެކަލޭގެފާނު އެއެންމެންގެ ބަލި
ނުފައްކުރެއްވިއެވެ. އަދި ދިގު ހިތްފުނުން އެދުރުންގެ ތެރޭގައި ޖިންނިނގެ
ސަބަބުން ބަލިވެފައި ހުރި އެތަށް ބަޔަކު ވެސް ފަރުވާގެ ކުރެއްވިއެވެ މި
ޖިންނިތަކުން އީސާގެފާނަކީ ކޮން ބާކަލޭގެފާނެއް ކަން ދަނެއެވެ އެޖިންނިތައް ގޮވާ

ހަޤީޤަތުގައި ކަލޭ ދިޔައީ މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލާއަށް އަލްމަސީހާ
އީސާގެފާނު އެ ދީނުތަކަން ވާހަކަ ނުތެދުކަމަން ހަރުކަށިކަމާއި އެކު
އަމުރުފުޅު ކުރެއްވިއެވެ އެއީ އެއްއް ޖެހިއްސަން އެކަލޭގެފާނަކީ
މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލެއްކަމާއި އަލްމަސީހުކަން އެނގޭކަން
އީސާގެފާނަން އެނގިވަޑައިގެންފައި ވާހިއެވެ

ގެނދުނު ހިރުއްމާއިއްކަ އީސާގެފާނު ޖީސްތަކުންނާއި ދުރަށް އެކަށި
ހިސާބަކަށް ދުވާ ކުރައްވަމުންބާ ވަޑައިގެންނެވިއެވެ ޖީސްތަކުން
އެކަލޭގެފާނު ޖީތަނާއް ނާޝިގެން ގެދިއެވެ އެކަލޭގެފާނު ފުނުމުން އެޖީހުން
އެކަލޭގެފާނަން އެދުނީ އެޖީހުން ދުކަން ވަޑައިނުގަތުމަށް ނަމަވެސް
އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރެން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލަކުގެ ބާރު
ގަބޫލުކުރާއް އެގެނިގެން އަވަސްތަކަން ވެސް އަސްލައިދޫން ޖާގާ އަހަރެން
ޖީދިނަށްއަން ފުނުވިނީ އެސަބަބަސްކަހި އެއަސްފުރު ޖާދުބާ ކަރައިގެ އެހިއްހި
ދިނީމަރުކައްތަކައި އީސާގެފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި ބާރުގެތަން
ޖީސްތަކުނަސް އުގަނޑާ ދުއްވަމުން ގެންދުވިއެވެ

5

އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ފުރަތަމަ އަސްލާޖީން ހުއްވިވުން

އެއްދުވަހަކު ޖިނުސަރަތު ކަނޑޭގެ އައްސޮރީގައި އީސާގެފާނު ވިއެވެ
އީސާގެފާނު އެތާގައި ޖީސްތަކުންނަން މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކެއް
އަންގަވައި ދުއްވަމުން ގެންދުވިއެވެ އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކަށް
އަޑުއެހުމަން އައި އެތައްބައިވަރު ޖީސްތަކުންނެއް އެތަނަން އެއްވެގައި ވިއެވެ
ޖުނދޭ އަދަދު ހިނގަކުން ޖީސްތަކުން ވަށާ ފިރި ބާރުވެގެއްވެ އެއްސުރުން
ވެސް އީސާގެފާނުގެ އަރިހަން ދިއުމުންބާ މަސައްކަތް ކުރެވުން

ގެންދިޔައެވެ. އެވަގުތު އެ އަރުސްޓޯރީގައި ވާ ކޮޓަ ދޮރު މަސްދޯނި އީސާގެފާނަށް
ދެކިވަޑައިގަތެވެ. އެދޯނިޔާގެ ވެރިން އޮޅުނުން މަސް ހިފަން ގެންގުޅޭ ދާތައް
ދޮވުމަށް އަތިރިމަތީގައި އުޅުއެވެ. އީސާގެފާނު ވަޑައިގެން އެދޯނިތަކުން އެއް
ދޯންޏަށް އަރައިވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އެއީ އޮޅުނުންގެ ތެރެއިން ޝަމްޢޫނާ
ނަމަކަށް ކިޔުނު މީހާގެ ދޯންޏެވެ. އީސާގެފާނު ޝަމްޢޫނުގެ ކިބައިން ދޯނި
އެއްގަމާއި ތަންކޮޅެއް ދުރަށް ގެންގޮސް ދިނުމަށް އެދިވަޑައިގެންނެވިއެވެ.
ދެން އީސާގެފާނު މީސްތަކުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތައް
އަންގަވައި ދެއްވަމުން ގެންދެވީ އެދޯނީގައި ހުންނަވައިގެންނެވެ.

އީސާގެފާނު މީސްތަކުންނާއި ވާހަކަފުޅު ދައްކަވާ ނިމިވަޑައިގެން ޝަމްޢޫނަށް
އަރާ ދިޔާލުގެވެ. ދޯނި ފުންނަށް ގެންގޮސް މަހެއް ހިފުމަށް ދާ އަޅާ

ޝަމްޢޫނު ބުނެފިއެވެ. ސާހިބާ އަޅުގަނޑުމެން ހިއްޔަ ރޭ ހުރިހާ މަސައްކަތްކުރީމު
ކުރިޔަސް އެއްވެސް މަހެއް ނުހިފުނެވެ. ނަމަވެސް ކަލޭގެފާނު
ވިދާޅުވީމާ އަޅުގަނޑު ދާ އަޅާލާނަން

އެމީހުން ދާ އަޅާ އެއްފަހަރާ ދަގަލި ދިއުމުން މަސްތަކުގެ ގިނަކަމުން
ބޮޑުވެގެން ގޮސް ދާ އިރުކަށް ނިކުމެ ދާތަކަށް ގެނެސް ދިނީ
އެމީހުންނާއި ބައިވެރިން ދަމަން ދިއުމަށް އެދުނު އަނބުރާ ދޯނީގެ މީހުންނަށް
ގޮވާލުމުން ދުރުދޮންނަކުން މަސައްކަތް އެރުވުމަށް މަސައްކަތް ކުރައްވާ
ބޮޑުވެގެން ގޮސް ދުރުދޮނިގެ ވަނީ ހިރުވާ ގޮސްފެ ނުގޮސްފިއެވެ

ޝަމްޢޫނު އެކަން ފެނުމުން ފުންމުން އީސާގެފާނުގެ ފައިމަތީގައި ވެއްޓުނު ދުވެލި
އެކަލޭގެފާނަށް ދޯންސޮއްވުމުގައި މާތްސާހިބާ އަޅުގަނޑު ކައިރިން ދުރަށް
ވަޑައިގަންނަވާ އަޅުގަނޑަކީ ފާފަވެރި އަޅުކަ ރަސްގަޅި ރަސްރަނގަޅު ރަނގަޅު ފިރިހާ
މަސްވެރިން މީ ހިފުނުމާ މަސައްކަތް ކުރައްވާ ދޮވޭ ވެރަށް ބޮޑުކަން ހައިރާން

ވިއެވެ ޗަބަލީގެ ދެދަރިން ހާދިޗް އާއި ހަރުހާ ވެސް ދިމަން ކޮށްކެ
ހައިރާންވިއެވެ މި ދެމިހުންނަނީ ޝަވްވާލު އާއި އެކު މަސައްކަތް ކުރާ
ދެމިހުންނެވެ

އިސްލާމްދީން ޝަވްވާލުނަން ވިދާޅުވިއެވެ ކަންބޮޑުވެ ބިރުންގަތް މިއަދުން
ފެނިގެން ކަލޭ މަސް ހިފުމުގެ ބަދަލުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ މަގު
ދެއްކުމަށްބާ ހިފާނީ އިންސާނުން އެމުހުން ހަމައެވެމެ އެމިހުންގެ
ދޮނިމަށް އެކަލުމަން ފަހަ ހުރިހާ އެއް ޓަކައް ދޫކޮށްލާފައި އިސްލާމްދީނުގެ
އަރިހުގައި ދިރިއެވެ

ޗީޖާދު ބަލި ތިރީގައި ވި މިހެން

އިސްލާމްދީން އެއްރަށްއްގައި ވަނިކޮށް އެކަލޭގެފާނު ހުންނެވިމަނަށް
ޗީޖާދުބަލި ތިރި ހަދިގަނޑު ފާރުން ފުރިފައި ވި މިހަކަ އަޅުވ މިހިރާއަން
އިސްލާމްދީން ފެނުމާއިއަކު އެކަލޭގެފާނުގެ ކުރިފުލުމަށް ބާނުވަމަން
ބިންމަތް ޓަކަން ވެއްޖެ އެވ އަދިސްދުންނަވި އެވ މަތްސަރިބާ ކަލޭގެފާނު
ބާނުންފުޅު ނަމަ އަލުގަނޑު ދިބަލިން ފަސޭހަކުރަން ސަފުމާރިރު
ކުރެއްވީދާނު

އިސްލާމްދީން އެމިހާގެ ގައިގައި އަތްފުޅު ލެއްވިވައި ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރެން ކަލޭ
ދިހަބަލިން ފަސޭހަކުރަން ދުނިޔަން ސަފުވެ މާރިރުވާ އިސްލާމްދީން މިހުން
ވިދާޅުވުމާއިއެކު އެމިހާގެ ގައިން ޗީޖާދުބަލި ފިލާ ހުރިން ރަނގަޅުވެއްޖެއެވެ

ދޮން އިސްލާމްދީން އޯނަހަން އަހުރުފުޅު ކުރެއްވިއެވެ ކަލޭގެ ހަނިގަނޑު
އިމާމަކަށް ދައްކާ އަދި ޗީޖާދުބަލި ތިރިގައި ފަސޭހަވެއްޖެ މިހަކާ
ސަފުމާރިރުމުގެ ގޮތުން ކުރުމަށް މައުރާމާގައި މޫސާގެފާނު އަހުރުފުޅު

ކުރެއްވީ ޤުރުބާނުގައެވެ. ކުރޫ އެއީ ކަލޫ ދިހަބަލިން ފަސޫރަވެ ސާފުވެގާރިކުރީ
ކަން އެންމެންނަށް ހާމަކަން ދިނުމުގެ ހައްކައްގެ ގޮތުން ނަމަވެސް އަހަރެން
ކަލޭގެ ބަލި ފުރަސޫރަ ކޮންދިން ވާހަކަ އެއްވެސް ދީނެއް ގޮތް ބުނެގެން ނުވާނެ

އެގެން ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނުގެ ޚަބަރު އެރަށުގެ ރައްޔިތުން ތޮރިގެން
ދިނުގައިތިއްވެ އަދި ނަޞީޙަތްތެއްގެ ގޮތުން އެވަގުތު ބަޔަކަށް އެކަލޭގެފާނުގެ
ބަސްފުޅުގެ އަޑު އެހުމަށްޓަކައި ބަޔަކު ކަން ފުރަސޫރަކުމަށް އެދި އެކަލޭގެފާނުގެ
އަރިހަށް އައިސް ދިވެހިން ކަސްބިއްޔަތް ހުރި ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނު ވަރަށް
ގިނަގިނައިން އެކަކަރި ބަސްބަނަނަތް ވަޒަހިގެން ތުޅާބެލި ކުރެއްވުން މަޑި
ވަގުތު ދުރަ ކުރެއްވިއެވެ

ވާބަޖިޓްރިފައިވާ ދިނުން

އެއްދުވަހަކު އިސްލާމްދީނަށް ދިސްކަނުނަނަ މާބަރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުގައެވެ
އަންގަވައި ދުއްވަވަން ގެއްލެގައި އިސްނީވިއްވެ އެވާގައި ގަޑިމި އާއި ޝެދުއާ
އާއި ޝެރީފްކަމުގެ ދުނިޔެގެ ދަރިންނަށް ބަހައްޓާނެ ފަރިހީސްވެފައިވާ ހިދާ
ދުނިޔޭގެ ބަހަނަ ވިލެވި ދިވެހިރަށުގެ ބަޔަކާއި ފަރުވާކަން
ދެއްވުމަށްބާނާ އަރު އިސްލާމްދީނާއިކަ އަރުގެ މަޖީލިހި ކަލާނގެ ބާރުފުޅު
އެވާގައި ވިއްޔެ ބަހަނަ ވާބަޖި ޖާރިފައިވާ ދިނަނަ އަރިހަށް ޖާރާއިން ހަޔަށް
އެމަނަނަ ގެނައްޔެ އެބަޖިދީ އިސްލާމްގެ އަރިހަށް ގެން ދިއުމަށްބާނާ
އެދިކުން އަޅެއްވަރުއަކާ މަނުވަން މަސްއަލަ ކުރިއްޔެ ނަމަވެސް
އެއްވެގައި ދިސްކަނުނަގެ ތިނަކަނުން އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް ދުވެން
ނަމަވުން އެބައިދިނުން އެދިނާ ގޮވައިގެން ފުރާނާ މައް ޗަމަން އަރާ ފުރާނާގައި
ބާރަނަރެއް ހަދާ ދިސްކަނުނަގެ ދެދުވަން މިދިނާ އަސްމާގެ އަރިހަށް ފާއިދާ ސިކުރާ
އިސްލާމްދީނަށް ކުރިފުރާމައް ޗަކަން ވެރިކުރިއްވި މިބައިދިނުން އިމާމްވެރިކަން

ދުނިވަޑައިގެން އިސްލާމްދީނު އުފެދި މީހާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ރަހުމަތްތެރިޔާ
ކަލާނގެ ފާޅުކުރައް ދެއްވިއެވެ

އެހާލިބި ދީނުގެ ދަންނަ ބޭކަލުންނާއި ތަރިކަ ސިފަނުންގެ ހިމަޔަތްދޭރިއަށް
ކުޑުރުވެރި ބަސްމަހް ބުނާ މިމިހަޔާ މީހާހު މާތްރަސްކަލާނގެ ފިޔަވަޅާ ފާޅަ
ފުއްސަވައި ދަރާމަޔާ ކުބާ

އިސްލާމްދީނު މިމިހުންގެ ހިމަނަ މިއަދާ އެއް ގޮތެއް ދުނިވަޑައިގެން ވިދާޅުވިއެވެ
ކަލާނގެން ތިޔަހަރުން ޕީހަ ރިސާލަތީ ޔާއަލް ކަލާނގެ ފާޅުކުރައް ދެއްވިއްޖެ ނަމަވެސް
މުދަލަށް ހިންގާފަ މިގެ މުރާއިން މިމިހާ ދިމާލަން ބުނަން ފަސޫރަތި ޔާދާ
އިސްލާމްގެ ދަރިކަލުންނަން މިދުނިޔާކައި މިހުންގެ ފާފަ ފުއްސަވަމުގެ
ރައްޔިތުހިބެން ވާކަން ކަލާނުންނަން މިލަސްކަލާނގެ މިއަދު ސާފުހިމު
ކަށްދުރުނަން މިހުން ވިދާޅުވެ އުވާބަލި ޝިރިފަރުވާ މީހާއަން އިސްލާމްދީނު
ވިދާޅުވިއެވެ މިދުވަސް ކަލާނގެ އަރިގަނޑު ހިފައިގެން ގެއަން ދު

ހަމަ ވަގުތުން އުސްކުރުމުގެ ކުރިމަތިގައި މިމިހާ މިދުވަސް އާނގެ އަރިގަނޑު
ނަގައިގެން މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަފުޅަން ހަށްދާއި ޝުކުރު ކުރަމުން އާނގެ
ގެއަން ހިނގައްޖެއެވެ މިމަނިކައި މިބި ހުރިހާ އުސްކުރުން މިކަމާ ވެރަން ބޮޑަން
އަޖައިބުވެ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަފުޅަން ހަށްދު ސަރާ ހިއެވެ އުބައިމިހުން މި
ހައިރާންކަމުގެ ބޮޑުކަމުން ބުނަމުންވެ މިއަދު އަހަރުމެންނަން ހައިރާންވެ
އަޖައިބު ވާދުދު ކަސްމެއް ކަން ދުނިއެވެ

އިސްލާމްދީން ވަޑައިގެންނެވި ތަރުތީބާގެ މަގު ދުއްނިވުރަން

މިއަންދުރު އިސްލާމްދީން ވަޑައިގެންނެވި މަގުމަތީ ހުވާއި އާ ޔާރާ ވާރުދައިސާ
ނަގާ މިނާއި ބައްދަލުވިއެވެ އާރު އާނާ އިސީ މަގުމަތީގައި އާނާ ވާރުދައިސާ

ނެގުމަށް ހަދާފައިވާ އޮޑީ ހުގައެވެ އީސާގެފާނު އޭނާއަށް ވިދާޅުވީއެވެ
އަހަރެންގެ ދަރިވަރަކު ކަމުގައިވުމަށް އަހަރެންނާއި އެކު އާދޭ ހަމަ އެވަގުތު
ލެވާއި ހުރިހާ އެއްޗެއް ދޫކޮށްލާފައި ތެދުވެގެން އެކަލޭގެފާނާއި އެކުގައި
ދިޔައެވެ

ދެން އޭނާގެ ގޭގައި އީސާގެފާނުގެ ޝަރަފުގައި ބޮޑު ކެއުމެއް ތައްޔާރު ކުރިއެވެ
އަދި އެހެން ވެސް ވަރަށް ގިނަ ވާރުފައިސާ ނަގާ މީހުންނާއި އެހެނިހެން
މީހުން ވެސް އެ ކެއުމަށް އައެވެ ދެން ފަރީސީންނާއި އެމީހުންގެ
ބައިގައި ހިމެނޭ [illegible] ނުރުހިގެން އެކަލޭގެފާނުގެ
އަސްޙާބީންނަށް ބުނުއްވީ ކަލޭމެން ވާރުފައިސާ ނަގާ މީހުންނާ
ފާފަވެރިންނާއިއެކު އެއްސުފުރާ މަތި ކައިބޮއި ތިޔަހަދަނީ ކީއްވެ

އީސާގެފާނު އެމީހުންނަށް ޖަވާބު ދެއްވީއެވެ [illegible] ސިއްހަތު
ސަލާމަތުން ތިބި މީހުންނަކަށް ނޫން [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ރޯދަ އާއި ބެހޭގޮތުން އީސާގެފާނު ވިދާޅުވި ބަސްފުޅު

އެމީހުން އީސާގެފާނާއި ދިމާލަށް [illegible]
ވެސް އަދި ފަރީސީންގެ އަސްޙާބީން ވެސް [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ދެކުމާނުންނާއިރުކު ވަނިކުރު ކަޅުދުން އަސާސީ ދެކުމާނުން ކައިރީ
ނުކައިރިބުމަށް ބުނާނަން މަ މަޒުކުރު އަޚަމު ކައިވެނީ ވާ ފިރިހެނާ
އެމީހުންނާއި ދުރަށް ގެންދެވޭނެ އެދުވަހުން އެމީހުން ދެކަވޭ ނުކައިރިބުން

ދެން އެކަހަލަ ގާނޫނު އެމީހުންނަށް މި މާނަދުން ވާހަކައެއް ވިދާޅުވެދެއްވިއެވެ
އެއްވެސް ޗިހަލާއާ ހެދުމަކުން ފާތިމާގެ ދެއްވި ފިރުޙާއާއި ބާ ހެދުމެއްގައެއް
ނަގާނެ އަޑުން އާ ހެދުމެއް ފިރާ ވެސް ޚަވެނީ އަދި އާ ފާތިމާގެ ބާ
ހެދުމަކާ ނުގެވޭ އަދި ހަމައެހެރަތުން އެކަކުވެސް ރު މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭ
ބާ ހަމަކަން ނަގާނެ އަޑުން އެ ރު ދިރޭ ހަމަވުދުން އުފެދޭ ވައިގެ ސަރަހަބުން
އެހަން ފާގަސް މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭތައް ފެއިބައިގެން ދާނެ އަދި އަޑުން
އެހަންވެސް ފަގަފަގައިގެން ގެސް ހަރާކުވާނެ ރު މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭ
އަގަންވާލީ އާ ހަމަކަން ހަމަ އެކަކުވެސް ފިރިހަމަ ގެޔޮގައި ތައްދިރާރު
ކުރެފިފައިވާ މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭ ބައިމަދު ފަހު ރު މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭ
ބޭނުމެއް ނުވާނެ އެމީހަކު ބުނާނެ ފިރިހަމަ ގެޔޮގައި ތައްދިރާރުކުރެފިފައިވާ
މާބިސްކަދުރުގެ ދިރޭ މާތީރު

6

ހަޖްޖާގެ ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން އަޅުކަމަށް ޚާއްސަ ކުރެވުނު ދުވަހާއި
ގުދު އިސްލާމީ ފިދާގުދި ބަސްފުޅު

އެއްފަހަރަކު ސަހަބީގެ ދުވަހެއްގައި އިސްލާމީ ގޮވާން ހެދޭ ދަނޑިމަކުގެ
މީރުގައި ވާ މަގަކުން ހިނގަވާ ވަޒީގެންނެވިއެވެ އިސްލާމީ ޢަސްރާޖީން
އެގަސްމަކުން ގޮވާން ޖިންދު ދެއަމު ދެއަމު ހާހާ މީހިންގާޚުމަން ފަހު ކަމުން
ގެންދިޔައެވެ ފަރީސީނުގެ ބަޔަކު އެމީހުންނާއި ސުވާލު ކުރިއެވެ
ސަހަބީގެ ދުވަހުގައި ކުރުން މަނާ ކަންތައްތައް ކަޑަދުން މިޔަކުރަނީ ޕެއްވެ

އީސާގެފާނު އެހީހުރި ނަސްނަރު ޗަވާބުދުއްވިއްޔާ ދާއްދުގެފާނާއި އެކަލޭގެފާނުގެ

އުފުލުއްވުން ބަނޑުއަޅާގުދުވު ވަޒީފާ ކުރެއްވި ކަންތައްތަކާ ވާހަކަ ކިޔާދިން

ނަސްރާނީން ނަ ދުއްދުގެފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަދުގަނޑު އަގުކަންކުރުމަށް

ހެއްސަ ކޮށްދެއްވާ މާތް ބަނަރު ވަދު ހަމަހުކަނި އިމާމުން ދީނަވާ އެހެން އެކަކު

ފެސް ކުއްނު މަނާ ކޮށްދެއްވާ ޙިޔާ ދަރިއްކަދުއްވި އަދި އެއިން އެކަލޭގެފާނުގެ

އުފުލުއްވުންނަށް ފެސް ދުއްވި

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވި އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން ކަލޭގަނޑާ އަހަރެންނަށް

ސަބަބުގެ ފެސް ފެރިސާރިބާ

އަދި ސަބަބުގެ އެހެން ދުވަހެއްގައި އީސާގެފާނު ދިނީމަހުރަކާޅަކަން ވަޒީފާ ކުރެއްވީ

މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްދުގެބަށް ޗީސްބަކުންނަން އަނގަވާދުއްވަ މުން

ގޮތްދެވިއްވި އެބަގައި ކަނާއަބު ވާފުގައި ޗީ ދުރިހުނަކަ ވިއްވި

ދަރިސީނުނާއި ދިނުގެ ދަނުނަނުބޫކަލުން ބީޗީ އީސާގެފާނު ކުރުވަރި

ކުރުފޫނު ކަހަލަ ކަލާއް ދުނޫބު ބަލާނުވި އަދި ސަބަބުގެ ދުވަހެއްގައި

އެކަލޭގެފާނު މި ޗީހާގެ އަބު ރަނގަޅު ކުރޫބު ފެސް އުފެދުން ބީޗީ ވަރަނު

ދަރުވާވި ބަލާނުވި އީސާގެފާނަށް ޗިބައިޗީހުނގެ ޒިހާލާބަތް ދުނުވަހާއިގެން

އެ އަބު ވާފުގައިވާ ޗީހާއަށް ވިދާޅުވިއްވި ބަދުވި އަނބުނުގެ ކުރިމަތް ކޮށް

އާދޫ ދުނު ޗީޗީހާ ބަދުވި އަނބުނުގެ ކުރިމަތީ ހަމްބޮއްޗެއްވި

ދުނު އީސާގެފާނު އުފެދުނު ކުރުދުން ސުވާލު ކުރެއްވިއްވި ސަބަބުގެ

ދުވަހުގައި ކުރަން އަނގަވާދައި ވަހީ ބަނަގަދު ކަނބަލް ބަ ނުވަބަ ނުބައި

ކަނބަލް ބަ ދުރާނަ ސަލާމަބާ ކުރުން ބަ ނުވަބަ ދުރާނަ ނުބީ ކަށުލުނބަ

އީސާގެފާނު ވަނަވައިގެން އުނބުރިވަޒާއިގަބާ އުނބުލުނުގެ ވުނުބަކަނަ ބައްލާ

ލާއްވިއްވި ދުނު އަބާ ވާފުގައިވާ ޗީހާއަނު އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއްވި އަބާ

ތަޢާލާ ޖިހިނާ އިސްލާމްދީން އުވިދާގުޅި ޒަތަރިން ކަން ކުރިއުވެ ހަމަ އުވަގަމު

އޮނާގެ އަމުގައި ބާރުތެރި މުޤިން ރަނަގަޑު ވެގެން ތިޔަހައުވެ ޖިކަންމައް ޖި

ގޮތް ޒުނި ޒަރި ސިނުނުނާއި ތިނުގެ ތަނުނަބާކުރުން ވަރަނު ބާޒަނު

ރުޤިއަހުވެ އަތި އިސްލާމްދީނާއި ތޮމާރު ކަންމައް ކުރާނު ގޮމުކާއި ދުތު

ވިސްނާ މަޝްވަރާ ކުރަނުޒުރިއުވެ

ބާރަ އަސާސާތީން

ޖި ތުވަސްމަކުނު ތުވަހުގައި އިސްލާމްދީން ޒަރުބަތަމަކާގެ މަރުއަނު

މާމްރަސްކަޅާނުގެ ޔިބަޒުޤަނު ތުޔާކުރުވަސް މަތި ރުގަނުޤު

ހުތަކުރުވަމަނުބާ ވަޤައިގެނުޖިއުވެ އުކާމުގެ ޒާނަނު އިމާނުވާ

އުމައްބަހަކާ ވުސް އުމަނުގެ ވަޔާ ޔިސްބަކަނު އުކާމުގެ ޒާނުގެ އަރިހުގައި

ތިހައުވެ ހުނުތުނު ވުމުނު އުކާމުގެ ޒާނު އުޖިހުނުނަނު ގޮވާ އުމަނަނު

ގެނައުވެ އަތި އޮގެ މަރުއިނު ބާރަ ޖިހަކާ އުކާމުގެ ޒާނުގެ ހުއްސަ އަސާސާތީނުގެ

ގޮމުގައި ހުއްވެޖިއުވެ އަތި ޖި ބާރަ ޖިހުނުނަޔި އުކާމުގެ ޒާނުގެ

ބަސްޒުގެމަކާއިގެން ޖިސްމަކުނުގެ ކައިރިއަނު ޒުނުއުވާނު ވަނުތުމުބުނު

ކަމުގައި ހަމަތެއްސްވިއުވެ ޖިބާރަ އަސާސާތީނުގެ މަރުގައި ޔިވުނުސި ޒަހުނު

ބަތުރުއޮ ނަމަކަނު ޔިހުނު ޝަވްއުނުގެ ޖި ޝަވްއުނުގެ ކައުކާ އަނުތުރުއި އަތި

ހާޖިޖް އާއި ހަހުތަރާ އާއި ޒިޖިޒާ އާއި ބަރަމުމާމު އާއި މާމިހު އާއި މުމާސް އުވެ

އަތި ހަމާޒާހުގެ ތަރަޔި ހާޖިޖް އާއި އަތި ތިނާއި ސިހާސި ކަނުމަކަގައި

ހަރުތަނާވެ ޒަރުވާ ބަހައްބާ ޝަވްއުނުއުވެ އަތި ހަހުގަބު ގެ ތަރަޔި ހާތާސް

އާއި އިސްކަރިހާމުގެ ހާތާސްއުވެ ޖި އިސްކަރިހާމުގެ ހާތާސް ޒަހުނު ޖި

ޒިހާނަމްމަރިއަކަތުވެ

މާމްރަސްކަޅާނުގެ ތުއްވާ ނިޔުމަމާއި ދުތު އިސްލާމްދީން ވިތާގުޅި

ބަސްފުޅުތައް

ޢީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ޚާއްސަ ބާރަ އަސްޙާބީންނާއިއެކު އުސް ބިމުން ފައިބާވަޑައިގެން ހަމަ ބިމަށް ތިރިއަށް ވަޑައިގެންނެވީއެވެ. އެކަލޭގެފާނަށް ޢީމާންވާ އިތުރު އެތައް އަސްޙާބީންނެއް ވެސް އެތާގައި ތިއްބެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން ޔަހޫދާ ކަރައިންނާއި ޔަރޫޝަލަމުންނާއި ތޫރު ހަރަންތައް ކަމުގައިވާ ތޫރުންނާއި ޞިދޫނުން ވެސް އެތައް ބައިވަރު ބަޔަކު އެތަނަށް އެއްވެފައި ވެއެވެ. މިމީހުން އެތަނަށް އައީ ޢީސާގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތައް އަޑުއަހާލުމަށާއި އެމީހުންގެ ބަލިތަކުން ފަސޭހަ ވުމަށް އެދިއެވެ. ޖިންނިންގެ ސަބަބުން ދިރުނަކަން ތަކުލީފުވާ ބަލިމީހާ ވެސް އެކުވެރި އެމީގައި ފަސޭހަ ކުރެއްވިއެވެ. އެންމެން އެކަލޭގެފާނުގެ ގައިފުޅުގައި އަތްލުމަށް މަސައްކަތް ކުރަމުން ދިޔައެވެ. އެކަލޭގެފާނުގެ ހަށިފުޅުގައި ހުރި ބާރުފުޅުގެ ސަބަބުން އެންމެންގެ ބަލިތަކުން ޝިފާ ލިބުމުން ދިޔައެވެ.

ޢީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޙާބީންނަށް ބައްލަވާ ވިދާޅުވީއެވެ. ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ފަޤީރުންނަށް ބަރަކާތް ލިބި މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންފުޅުގެ ވެރިން ކަލޭމެންނަށް. ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ބަނޑުހައި ހުރި ކަމުގައި ތިބި މީހުންނަށް ބަރަކާތް ލިބި ކަލޭމެންގެ ހިތް ފުރެންދެން ހޭބުން ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން ހިތާމަކުރާ މީހުންނަށް ބަރަކާތް ލިބި އަދި ކަލޭމެން އުފާކުރާނެ. އިންސާނާގެ ދަރިކަލުންގެ ސަބަބުން މީހުން ކަލޭމެންގެ މައްކަން ރުޅިއަރާ އެމީހުންގެ ތެރެ ބައިވެރި ނުކޮށް ކަލޭމެންނާ ދުރުމާލަން ހަޖަހުމަރު އުއްކުރި ހިޔާރާ އަކު ކަލޭމެންނަށް ނުބައިބަހުން ކަލަމަން ބަދުނާން މިފަދައިން ކަލޭމެންނާ ދޮގުހަދާ މީހުން ކަންތައް ކުރާ ހިނދު ކަލޭމެންގެ މައްކަން ހަރަދުމަލަމަށް ވާ އެކަމަކު ކަލަންތައް ހިނގައިދާ ތޮވާނުން

ކަލޭމެން އުފެދުންނަރާ ހަދާ އިއް މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭމެންނަށް މަތީ ވެރި އިނާމުއް ދެއްވާނެ ކަލޭމެންނާއި ދޭތެރޭ އެފަދައިން ކަންތައް ކުރާ މީހުންގެ ކާބަފައިން ރަސްމީ ބާކަލުންނާއި ދޭތެރޭ ވެސް ކަންތައްތައް ކުރީ ހަމަ އެފަދައިން

ނަމަވެސް ކަލޭމެންގެ ދެރައިން މުސްކުޅިންނަށް ހެދާމަ ހުރި އެއީ އެމީހުންނަށް ލިބެން ޖެ ހުރިހާ އަރާމާއި އުފަލާއް އެވަސް ލިބޭތަ ކަލޭމެންގެ ދެރައިން ރަނގަޅަށް ކާން ލިބި ބަނޑުފުރިގެންވާ މީހުންނަށް ހިތާމަ ހުރި އެއީ އެމީހުން ވާނީ ބަނޑުހައި ހާލުގައި ކަންކަން މަތީގެ އަކީ ދިއަދު ޖީ އެފާކުރާ މީހުންގެ މައް ޖަހަން ހިތާމަކުން ހުރި އެ ފެހުން އެހިތާމަކުރުން ކަރުނަ އަޅައިން ޗަކާން ސެއީ މީހުން ކަލޭމެންގެ މައް ޖަހަން ހުރިހާ ދުނިޔެދުރުކުރުން ކަލޭމެންގެ ރަނގަޅު ވާހަކަތައް ދައްކާ ހަދާރަ ކަލޭމެންގެ މައް ޖަހަން ހިތާމަ ހުރި އެއީ އެފަދަ މީހުންގެ ކާބަފައިން ދޮގު ރަސޫލުންނާއި ދެކު ވެސް ރަނގަޅު ވާހަކަތައް ދައްކާ ހެދި

ކަލޭމެންގެ ދުޝްމިނުން ދެކޭ ލޯބިވޭ

އިސްގެލާނު މިދާ ގޮތުގައް އަހަރެންގެ ބަސްތައް އަޑުއަހާ މީހުންނަށް ބުނަން ކަލޭމެންގެ އަދާވާތްތެރިން ދެކޭ ލޯބިވޭ ކަލޭމެންނަށް ނުބައިކޮށް ހިތާ ކަލޭމެންގެ މައް ޖަހަން ނަފްރަތުކުރާ މީހުންނަށް ހެޔޮކޮށް ކަރާ ކަލޭމެންނަށް ބަދުދުޢާ ކުރާ މީހުންނަށް ބަރަކާތް ލައްވައިދެއްވުމަށް ދުޢާ ކަލޭމެންނަށް އިހާނެތި ކޮށް ކަންކުރާ މީހުންނަށް ބާ ހެޔޮ ދުޢާކުރާ ކަލޭގެ އެއް ކަންކަތި މަތީ ދިނަކު ޗަކައިފި ނަމަ އަނެއް ކަންކަތި ވެސް ޗަކަން ދޫކޮށްލާ ދިނަކު ކަލޭގެ ކޮނޑުގައި އޮތް ސަމާ އަތުލައިފި ނަމަ އެދިނަކު ކަލޭ ލައިގެން ހުރި ގަމީސް ވެސް ހުރަސް ނުކާ ކަލޭގެ ކައިރިން އެއް ކޮށް އެދޭ ކޮންމެ ދިނަކަށް އެއް ކޮއް ދީ އަދި ކަލޭގެ އެއް ކޮއް

އެހެން މީހަކު އަތުލައިގަޔާ ނަމަ އެއެއް ދެއް އަނބުރާ ދިނުމަށް ނުދޭ ކަލޭމެން
އެހެން މީހުންނާ މެދު ކަންތައް ކުރަން ވާނީ އެހެން މީހުންގެ ބަރާބަރުން
ކަލޭމެންނާއި ދޭތެރޭ ވެސް ކަންތައް ކުރަމުން އެދޭ ގޮތަކަށް

ކަލޭމެން ހަމައެކަނި ކަލޭމެންގެ މައްދަން ހަމްދަރުދީވާ މީހުން ދުރު ލޯބިވާ
ނަމަ އެއިން ކަލޭމެންނަށް އޮތީ ކޮން ސަވާބެއް ދާދަވެރިން ވެސް އެމީހުންގެ
މައްދަން ހަމްދަރުދީވާ މީހުން ދުރު ލޯބިވާ ހަމައެކަނި ކަލޭމެންނަން
ހެޔޮކަން ހިމާ މީހުންނާ މެދު ކަލޭމެން ރަނގަޅަން ކަންތައް ކުރާ ނަމަ އެއިން
ކަލޭމެންނަން އޮތީ ކޮން ސަވާބެއް ދާދަވެރިން ވެސް އެދަޔިން ކަންތައް
ކުރޭ އަދި ކަލޭމެން މީހުންނަން އެއް ދޮތީ ދި އުޅޭ އެމީހުން އަތުން ވެސް
އެދަޔިން އަނބުރާ ލިބޭނެކަމުގެ އުންމީދުގައި ނަމަ އެއިން ކަލޭމެންނަން
އޮތީ ކޮން ސަވާބެއް ދާދަވެރިން ވެސް ދީ އެއް ދެއްގެ އަގު އަނބުރާ
ބަރާބަރަން ލިބޭނެކަމުގެ އުންމީދުގައި އެހެން ދާދަވެރިންނަން އެއް ދޮތީ ދި
އުޅޭ ކަލޭމެން ކަލޭމެންގެ ދުޝްމިނުން ދުރު ލޯބިވޭ އެބައިމީހުންނަން
ހެޔޮކަން ހިމާ ރަނގަޅަން ކަންތައް ކުރޭ އަދި ކަލޭމެން ކަހެރި މިހާރު
ދަރަނިޔަން އެއް ދެއް ދޭން އެދުރު ނަމަ އެއެއް ދެއް އަނބުރާ ލިބޭމަން
އުންމީދު ނުހިން އެމިހާރުން އެ އެއް ދެއް ދީ އާރުން ކަލޭމެންނަން
މާތް ރަސްކަލާނގެ ދެއްވާ އިނާމު ބޮޑުވާނެ އަދި ކަލޭމެންނަކީ އެންމެމަތިވެރި
ފަރާތުގެ ދަރިން ކަމުގައި ވާނެ އޭނާ ޝުކުރުވެރި ނުވާ
މީހުންނާއި ނުބައި ނުލަފާ މީހުންނަން ވެސް އޯގާތެރިވެ ވޭދެނެ
ކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ ބައްޕަފުޅު އޯގާތެރިވާ ވޭދެނެ ފަދައިން ކަލޭމެން
ވެސް އޯގާތެރިވޭ

މީހުންނާ ދޭތެރޭ ފާޅު ނުކުރާ

އެހެން މީހުންގެ ނުރަނގަޅުކަމާއި މެދު ވާހަކަދައްކާ ފާޑު ނުކިޔާ އެއިރުން
ކަލޭގެ ނުރަނގަޅުކަން ބަލާފައި އެކަމާ މެދު ވެސް ފާޑެއް ނުކިޔޭނެ އެހެން
މީހުން ކުށްވެރި ނުކުރޭ އެއިރުން ކަލޭ ވެސް ކުށްވެރިއެއް ނުކުރެވޭނެ ކަލެއާ
ދޭތެރޭ އެހެން މީހުން ކުރާ ނުބައި ކަންތަކަށް މަޢާފުކޮށް އެކަންތައް ހިތުން
ފޮހެލަން މާތްރަސްކަލާނގެ ވެސް ކަލެއާ ދޭތެރޭ ކަންތައް ކުރައްވާނީ
އެފަދައިން ދީލަތިވޭ އެއިރުން މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލެއަށް ދީލަތިވެ
ވޮޑިގެން ވާނެ ފުރި ބާރުވެ ބަންޑުން ވަމުންދާ ނާޑިއަކުން ކަލެއަށް މިން
ދެއްވާނެ ކަލޭ މިނީ ނާޑިއަކުން އެކަލާނގެ ވެސް ކަލެއަށް މިން ދެއްވާނެ

އަދި އީސާގެފާނު މި މާނަ މީ ވާހަކަ ވެސް ވިދާޅުވެ ދެއްވިއެވެ ލޯ އަނދިރި
މީހަކަށް އެހެން ލޯ އަނދިރި މީހަކަށް މަގު ދެއްކިދާނެތޯ ދާ މަގުމަތީގައިވާ
ވަޅަކަށް އެދެމީހުން އެކުގައި ވެއްޓޭނެކަން ދަރިވަރަކު އޭނާގެ
މުދައްރިސަށް ވުރެ މޮޅެއް ނުވާނެ ނަމަވެސް ފުރިހަމައަށް ތަމްރީން
ލިބުމުން އޭނާގެ މުދައްރިސާ އެއްވަރަށް މޮޅުވާނެ

ކަލޭމެން އަނެކާގެ ލޮލުގައި އިން ކުނިފޮޅެއް ފެނިގެން އޭގެ ކަންބޮޑުވާ
އިރު ކަލޭގެ އަމިއްލަ ލޮލުގައި އޮތް ބޮޑު ވަކަރުގަނޑު ދޭތެރޭ ކަންބޮޑުނުވަނީ
[illegible]
ބޭނުމެއް ކަލޭގެ އަމިއްލަ ލޮލުގައި އޮތް ވަކަރުގަނޑު ކަލޭ ނުދެކެނީ
ފިއްވެ ކަލޭ ...ގެ ލޮލުގައި ...
ވަކަރުގަނޑު ނަގާ ...
ކަލޭ ...

ބަޔާބު ދެގެނައް

ފުނި މޭވާ އަޅާ ގަހެއްގައި ހިތި މޭވާއެއް ނާޅާނެ ފަދައިން ހިތި މޭވާ އަޅާ

ގަހުއްގައި ދޮނި ފޫވާއުއް ވުސް ނާރާނު ގަހަހުން ޖިބޫ ދައިދާ އުނގޫނީ
އުގަހުއްގައި އަރާ ފޫވާއުއްގެ ގޮތުން ހަނި ގަހަހުން ޗިހަހަނު ވައްޗީނޑުއް
ނުބިނދުވޫން އަދި ހަނި ވުޖަހުން ފޫބިސްހަދުރުއް ވުސް ނުޖިބޫން
ރަނގަޅު ޗިހުނުގެ ހިތްތަދު ރަނގަޅު ޒިޔާޖުތަހުން ދުރިދައި ވާތީ އުޗިހުން
ރަނގަޅު އަދަޖުތަދު ހުރޫ ނުބައިޗިހުނުގެ ހިތްތަދު ނުބައި ޒިޔާޖުތަހުން
ދުރިދައި ވާތީ އުބައިޗިހުން ނުބައި އަދަޖުތަދު ހުރޫ ދުޖުހުން ދާރު ހުރުވުސީ
ހިތުގެ އަޖީގައި އުދުދިގުން ނުހުނުނަ ބަސްތަދު

ދުގައްދު އެޖި ދުޗިހަހު

ހަޖޫވުން އަހަނުނަނު މާތްސާހިބާއް ހިޔާ މުޅާތަބު ހުރޫ ޗިއިރު ހަޖޫވުން
އަހަރުވުން ބުނާ ބަހަނު އަދަޖު ނުހުރަނީ ޕިއްވު އަހަރުވުން ހައިރިއަނު އައިސް
އަހަރުނުގެ ބަސްތަހުގެ އަޖެއަހާ އުއަނު އަދަޖުހުނު އަރޫ ޗިހުއްގެ ޗިސާޖު ބުނަނު
ތަ އޫނާއަޕި ބިނު ދުނުހުނު ހުނު ވަރުގަދަ ބިނުގަޖުއް އަރާ އޫގުމަތީ ގުއްއް
ބިނާހުރި ޗިހާގެ ޗިސާޖު ހަނޖެ ގަދަވް ރާރު އަރައި ބޯޖެ ރާރުތަހުގެ ހަދަޖާ
އުގުއަނު އައި ނަމަވްސް އުގެ ބިނާ ހުރުޗިދައި ވަނީ ރަނގަރަނު ހަމުން
އުގުއަހަނު ގޭމުއް ނޫރި ނަމަވްސް އަހަރުނުގެ ބަސްތަހުގެ އަޖެއަހާ އުއަނު
އަދަޖުނުހުނު އަރޫ ޗިހަޕި ބިނުގަޖަހާ ނުޖާ މަޖެ ދަސްގަނޖުއުގެ މަތީގައި ގުއުއް
އުޖި ޗިހަހާއި އުއްދުދަ ޗިހުއް ބޯޖެ ރާރުތަހުގެ ހަދަޖާ އުގުއަނު ޗިބުމާއުހު މުޖި ގެ
ދުނޖުދުނޖުވު ޗިރާނާވު ނުތީ ހިނގައްޗެ

7

ރޫމުގެ ސިދައިނުގެ ޗިހުނުގެ ތުރުއިން މަތީ ޗިހުއްގެ އީމާނުހަން

އީސާގުދާނު އުތާގައި ޗި ޗިސްތަހުނުހަނު ޗިބަސްދުޖުތަދު

ވިދާޅުވެދެއްވުމުން ފަހަރު އެމަނުން ބަލިކަށި ކަރަރަނައުމް އަދި
ވަޒައިގެންނެވިއެވެ. އިރުއަދުގެ ޖުމްލަ ސިޔާސީ ދަރަޖަ ޖަޒީރާގެ ނިޒާމުގެ
މިޒާޖުން އާނާއަދު ވަރަދު މުޅިނުމަ އިމްބާރު ޚާޔާލު ނިޒާމަށް ވަރަދު ބާޒަރު
ބަލިވެ މަރަދު ހަޖަރު ވަކައި ވިއްވެ މި ސިޔާސީގެ ޖިހާއަދު އިސްލާމީ ދާނާ
ބާރުގެ މިނުނު ހަބަރުލިބުމުން އާނާ އިސްލާމްބާގެ ބަނޑިސްލާމީ އާދަމުގެ ތިނުގެ
ބާޒަރުގެ މިޒާޖުން ހާދިސާ ބަލަހަ އިސްލާމީ ދާނާގެ އަރިހަދު ކޮނާއަވާ އާނާގެ
ގައުދު ވަޒައިގެން އެނިހަރުގެ ބަޖި ޖަސްލާ ހާނުތާއަވާއަދު އެތުނުވާ
މިބާއިޖިދުމުން އިސްލާމީ ދާނާގެ އަރިހަދު ގަސްލާ އާކުރާ އަހާ މިޖިހާއަދު މިހަނު
ހާނުތާއަވާއަދު އެތި ތުނުވިއާވާ އަޖިދުމުން ބަދުނުވާ މިޖިހާއަދު ހަޔާގެ ދާނާގެ
ކަރާބާޖިނުގެ އިރިމިރިހަނު ޖިބަނު ހަޒަދާ ވާ މިޖިހާއަރިޔާ އަހަރުގެނުގައި
އަހަރުގެނުގެ ދަކުދު ތުހާ ޖިބިވާ ޖިހާއް އާނާ އަހަރުގެނުނަދު ތިއްނިމަރުހައްޖް
ވާސް ވަހި ބިނާތުކިކަ އިސްލާމީ ދާނާ އަޖިދުމުނާއި އަހު ވަޒައިގެން ވިޢާއަވާ

އަހަޖިގެ ދާނާ އެގާއި ވަރަދު ހައިރިވާ ވަޒައިގެންކައި ވަހިހާނު މި ރަދުގެ
ސިޔާސީގެ މިހާ އާނާގެ އަހަވަރިނުގެ ބަރަހަމިދުމުން އިސްލާމީ ދާނާގެ އަރިހަދު
މިކަތަޢިން ތުނުނުވާއަދު ގަސްލާވިއާވާ ދާމިސްލާރިބާ ހަޖިގެ ދާނާ
އަޅުގަނޑުބާހާ މިހަރަވަރުގެ ބުރާއަޑު ކަޑުހަވަސް ނުޅުއަވާ އަޅުގަނޑިޔާ
މިހަރަވަރުގެ ޝަރަކަޑު ރަޑުތުވާ ވަރުގެ ރަނަގަޅު މިރަޔާޖިއްނުނަން އަތި
އަޅުގަނޑިޔާ އަޅުގަނޑުގެ ގައަނ ހަޖިގެ ދާނާ ވަޒައިގަމުދުގެ ގަތަރު ޖިބަނު
އަހަރިގެނުވާ މިޖިއްވާސް ނުޖަނ އަތި އަޅުގަނޑިޔާ ހަޖިގެ ދާނާގެ އަރިހަދު
އައްދުމަނ ވާސް އަހަރިގެނުވާ މިޖިޔާޖިއްނުނަން ހަޖިގެ ދާނާ ރަގައިހަސި އަދުރުކުޅު
ހުރައްވާ ބަސްކުޅު ވިތާޅުވަނިހާން އަޅުގަނޑުގެ ނިހަރު ރަނަގަޅު ވާނު ހަނ
އަޅުގަނޑަނ އާނާ އަޔާ އަޅުގަނޑިޔާ ވާސް އަޅުގަނޑުގެ ދަކު ކަމަނ މިޒި
އުޅޭ ސަރުނުގެ ތަނުގަޔާ ވާ މިރަޔާނ ރަގައިކަތަޔާން އަޅުގަނޑުގެ ތަނުގަޔާ ވާ

ޗީފުންނަށް އަދުގަނޑު ވެސް ދާން އެންގުމުން އެޗީފުން ދޭ އަދި އަންނަށް
އެންގުމުން އެޗީފުން އާދޭ އަދުގަނޑުގެ ނުކުރުންނަށް ކަވެށް ކުރުމަށް ނުވެވޭ
ނުކުރުމަށް އެންގުމުން އެކަވެށް ކުރޭ

އީސްޓާރނަށް އިތުރުވަގުތުދާން ތަރުތީބުގެ ސިފައިންގެ ޗީފާގެ ޗީބަސްތަރުކުރުގެ
ސަބަބުން އީސްޓާރ ކަރުބާނަށް ވަގުތުދާން އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުގައި ޗީ
ޗީސްޓަރކުންނަށް ތިދާނުވީއެވެ ޗީދަކަ ދަރުވެރި އީދާސްކަލެއް ދުކޭ
ބަސީއިސްރާއީލުންގެ ރަސްގެފުން ވެސް އަރަބަށް ނުދުކުން ތަރުތީބުގެ
ސިފައިންގެ ޗީފާ ފުސްޓީ ޗީފުން އެސްބަރި އާސްޓާގެ ގެއަށް ދިޔަރައިރު
އެސިފައިންގެ ޗީފާގެ ނުކުރުވަސީ އާސްޓާއަށް ބޭނުމަށް ޗީ ބޭޒު ބަލިބަން ގަދަލެވެ
ދުޖީން ފަސްކަރުވެ ރަނގަޅުވެފައެވެ

އީސްޓާރ ދަރުވެފައިވާ ޗީފަކު ފުރާނަ އެދުމުވުން

އެއަށް ފަހު އީސްޓާރ ނާރީން އާ ޔާދުން ރަނަރަށް ވަގުތުދާންނަށް ވީއެވެ
އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޓާޕީންނާއި އަދި އެހެން ވެސް އެވަށް ކިނަ
ޗީސްޓަކުންނަށް އެކަލޭގެފާނާއި އެކުގައި ވީއެވެ އެކަލޭގެފާނު އެރަނުގެ ދޫރާރި
ކައިރިއަށް ވަގުތުދާން ހިނދު އެވަނުން ބޯރަށް ނުކުންނަ ބަރަކާ ޗީފުންނާ
ދިމާވީއެވެ އެބައިޗީފުންސީ ދަރުވެފައިވާ ޗީފަކާ ވަގުތުދަރުބާކައި ދިހަ ބައްކާވެ
ދަރުވެފައިވާ ޗީފާއަކާ ފުރިދަރުވެފައިވާ އަންނުންނައްގެ ޗީ އެސްދު ފުރިނުން
ދަރިފުގުކާވެ އެރަރުގެ އެވަށް ބަހަކާ ޗީއަންނުން ޗީފާ އާއި އެކުގައި ވީއެވެ
މާތްސާރިބާއަން ޗީކަސބުލާގެ ފުސީ ވަގުތުދާން ހިނދު ވަރަން ދުރަފުގުވީއެވެ
އަދި އެކަސބުލާއަން ވީދާގުވީއެވެ ނުރުދޭ

ދުން އީސްޓާރނު ވަގުތުދާން ސަސްދުކާގެ ދަމިކައި އަތްޖުގު ބޮއްވެވުމާއިއެކު
ސަސްދުއް އުފުލެވުންދިހަ ޗީފުން ނުއްޗުއްޖެއެވެ ދުން އީސްޓާރނު

ދަރުވެފައިވާ މީހާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. "ތިބުނާ ގޮތަށް ދަރުވެފައި ހުރި ޖުވާނާ
ހޯދުނު ވަގުތުން ވާހަކަދައްކަން ފަށައިފި އަހަރެން އިސްލާމްދީން އާ އާނާގެ
ދަސްދަހާ ހަވާލު ކުރެއްވިއެވެ

ދިމަސް ދުވަހު އަމާޒަކީ ހީ ހުރިހާ އަންގެން ވަރަށް ބޮޑުވެމުޅޭ އަޑައިބުވެ
މާތްރަސްކަލާނގެ ޙިޔާތުގައި ހަމަކާގާ ޝަރުޢު ކުރަމުން ބުނެލޫ ކަމުއިމާރު
ނަޝީޙަތްކަމު އަހަރުމެނގެ ތެރެއަން ފާޅުވެވެއިގެން ދިޔާ މާތްރަސްކަލާނގެ
އަކަލާނގެ ޤުރުއާނާ ކީރުތިވަންތަ ދަރުދަރު ދިއްވުމަށްޓަކާ ހިދުނިޔާގައި އަކަލާނގެ
މަޚްލޫޤު ބާރުފުޅު ދިއްކަވާ ރަސްމަތިލައްވަމުން ފުއްޓަވާފު

އިސްލާމްދީނު ކުރެއްވި ކަންތައްތަކާ ހިޔަބަރު މުޅި ޤުދުރަތް އޭއި އަދި ކައިރިގައި ވާ
އެނގޭ ރަށްތަކަށް ވެސް ފެތުރިގެން ހިނގައްޖެއެވެ

ހަމަޖެހިގެން އިސްލާމްދީނާއި ސިޔާސީ ކުރެއްވުން

ހަމަޖެހިގެން އަސްލުތަކެއް ހި ހުރިހާ ވާހަކައަށް ހަމަޖެހިގެން ހަރަކާތް
ހިޖުރައްޖެއެވެ ދުވަސް ހަމަޖެހިގެން ވާގެތެރޭން ދެ ދިނަކަ މާތްސަލާތަ
އަރިހަށް ހި ސިޔާސީ ކުރެއްވުމަށް ފޮނުއްވިއެވެ ކަނޑައަޅުއްވާ ނިންމަވާފައިވާ
ފަދައިން މަޚްލޫޤު މާތްރަސްކަލާނގެ ޤައުސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވާނަ
އަލްމަސީޙާއަށް ތިޔައިގެ ތި "ބޭނުމީ އަޅުގަނޑުމެން އަކަލާގެ ޤާނޫނުތަކާ
އިތުރަށް އިނދިރާޒުކުރަނީ ތި"

ހި ހިނގުން އިސްލާމްދީނގެ އަރިހަށް އައިސް ދުނިޔެއިން އަޅުގަނޑުމެން ދިދައި
ހަމަޖެހިގެން ވިދާޅުވުމުން ކަލާގެ ހިސާބާއި ކުރުމަށް އެއި މަޚްލޫޤު
މާތްރަސްކަލާނގެ ޤައުސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވާނު އަލްމަސީޙާ އަޔަ ތިޔައިގެ ތި "
ނުވަތަ އަޅުގަނޑުމެން އަކަލާގެ ހިސާބުގެ އިތުރަކަށް ތިބެންހީ ތި"

އީސާގެފާނު ހަމަ އެވަގުތުގެ އެތައް ބައެއްގެ ބަލިތައް ފަސޭހަކޮށްދެއްވަމުން

ގެންދެވިއެވެ. އެކަލޭގެފާނު ޖިންނިންގެ ސަބަބުން ބަލިތައް ޖެހިފައިވާ

މީހުންނަށް ރަނގަޅުކުރައްވާ، ލޯއަނދިރި މީހުންގެ ލޮލަށް އަލިކަން

ދެއްވިއެވެ. އީސާގެފާނާއި އެސުވާލު ކުރަން އައި މީހުންނަށް އެކަލޭގެފާނު

ޖަވާބުގައި [illegible] ގޮސް [illegible]

[illegible] ހަބަރު ދީ

ލޯއަނދިރި މީހުންނަށް ލޮލުގެ އަލިކަން ލިބި [illegible]

[illegible]

ލީހެވީގެންވާ ބޭކަލެއް ތިމަންސުވާމީންގެ ރަސޫލާ
ކަލޭގެފާނުގެ ކުރިން ފޮނުއްވާނަމަވޭ އެކަލޭގެފާނު ކަލޭގެފާނަންބާކަ މަގު
ތައްހާރު ކުރައްވާނެ އޭ އަރަގެން ބުނަން މަ ދުނިޔޭގައި ވާ ހުރިހާ
އިންސާނުންގެ މެރޭގައި ވެސް ހަރުހާގެފާނު ފަދަ މަތިވެރި އެހެން މީހަކު
ނުވޭ ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލުންގެ ތަރުތީބުގައި އެންމެ ކުޑަ
ގޮތަކަން ހިލުން މީހާވެސް އެކަލޭގެފާނަން ވުރި މަތިވެރި ވެގެން ވޭ

އެތަނުގައި ވީ ހުރިހާ އެންމެން ވަރުވިއްސާ ނަގާ ދުނިޔަސަންނަތު ނާސްނަން
އީސާގެފާނުގެ ވަރަކަށް ފަހުގެ މަތިވެރި އެކަލޭގެފާނަށް މާތް ދައި
ރަސްގެ ކޮޅު ކަމުގައި ދެބޭކަލުންގެ އޭ އަދިކަމަކަށް ހަރުހާގެފާނު
މަސްބާގެ ހިނވުމުން ހިނގައި ތަނެއް ވަކިވާ ދިރުނުން ނަމަވެސް
ރަލިސުނުނާ ތިނގެ ތަނަނބަކަލުން މާތްރަސްކަލާނގެ އެދިރުނަން
ތަތްކަވި މަގަން ފަރަގަސް ތިނުވެ ދިދިރުން ހަރުހާގެފާނާއި އެކަ މަތްބާގެ
ހިނވުމުން ހިނގައި ނުގަނގެވެ

އިސްވެގެފާނު ވިތާގެވިތެވެ ވިއިރު މިހާރުގެ ދިރުނުނާ ތަނޯރެ އަރަރަން
ބުނާނީ ޕިނާ އެދިރުނަނޮ ކަންކަރަފަ ބައްތް އެދިރުނުނާ ބާރޭރަމަތީ ކަރަން
އުރާ ކަތިނުނާ އާއްގޭތް އެދިރުން އެކަކަ އަނަކަކަން ގޯވާފަން އަރަރަމަރަން
ކަމާރަނަން ނަންބާކަ ޝޫގަނާއި ފަރަތިނީމާ އެކަމަކަ ކަމާރަން ނަނަނީއާ
އަރަރަމަރަން ހިޕަމަވެރި ފަވަވާއް ކަމާރަނަން ޔަހާތިނީމާ އެކަމަކަ ކަމާރަން
ނުރުހާ ހަރުހާގެފާނު ވެސް ފަރިއަކަލުވޭއް އަރޭނީ އާތަރަގޭ ދިރުން ކައި ބާއި
އުރާ ކަރަމްއް ނުރުން އެކަނަވެ ކަމާރަން ތިހަ ބަނަނީ އެކަލޭގެފާނާއި އަވަނީ
ޗިނިނިއްއް އަވަފާގައި ކަމަނަ އިންސާނާގެ ތަރިކަފަން ކަމުގަތިވާ އަރަރަން
އެކަން އެނރަނާނާ އަރުގަތަނަ ކައިބާއި އުރަން އެކަނަކަމަން ކަމާރަން

އަހަރެންނާއި ދިމާލަށް ހިލަބުނަނީ އަހަރެންނަކީ ކުޑަކުއްޖެއް ވަރުގަދަ ރާބޯ
ޗީޒާ އަދި ފާސްޓްފުޑްނާއި ވާހަކައިގެ ނަމާ ޗީޒްގެ އެކުވެރިއެކޭ
ނަމަވެސް ބޭނުންވި ކަމަށް ރަނގަޅު އެއް ގޮތްކަން ބޭނުންވާނެ ހުރި ކޭސްލު
ޗީޒްކަމަށް ވާބުލު ކަރާނ

ފާފައިގެ ދިރިއުޅުން ދޫކޮށްލާ ޖަމާޢަތަށް އަންހެނަކު އިސްލާމްވެފައި ހުރި
ކަމުގެ ވާހަކަ

ވަރަށް ގިނަ ޗީޒް އިސްލާމްވެފައިވާ ކަމުގެ ދުވަސްވަރު ދިމާވި އެހެން ކަމެއް
އިސްލާމްވެފައިވާ ތަނުގައި ބަދަލުކުރެވިދާނެ ގޮތްތަކާއި ބެހޭ ދިނުމުގައި
އުޅުމުގައި ފާހަގަކޮށްލަން ދިރިއުޅުމާ އެކުވަރުވާ އަންހެނަކާ އިސްލާމްވި
އެ ވަރަށް ގިނަ ގޮތަކުން ބަދަލުވެ ބޭނުންވުމަށް ރަނގަޅު ޙަޔާތެއް ވާހަކަ
ފާހަގަކުރަން އެކަމާއި ގުޅޭ ސަރަޙައްދު ދާއިރާތަކުގެ އެކި ކަންކަމުގައި
އަންހެނުންނާ އެކަށޭނަ ގޮތުގައި ކަށަވަރުވެ ކޮންމެ ކުދި ވަކިވަކި ތަފާތު
ވާހަކަ ދައްކާ ޤާނޫނުއަސާސީން ހިމާޔަތްކުރަނީ

އީސާގެފާނު އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ. ޝަމްޢޫނު އަހަރެން ކަލޭ ކައިރީގައި
ބުނަން އޮތް ވާހަކައެއް އެބައޮތް. ޝަމްޢޫނު ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ.
އެދުރުކަލޭގެފާނު އަވަހަށް ވިދާޅުވޭ ދެއްވާ

ދެން އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ. ލޯނު ދޫކުރާ މީހަކަށް ދަރަޖަގައިވާ ދެމީހަކު ވި
އެކަކު އޭނާއަށް ދަރަނިވެރިވެފައި ވަނީ ފަސްސަތޭކަ ދީނާރަށް، އަނެކަކު
ފަންސާސް ދީނާރަށް. މިގެން އަހަރަން ވެސް މި ލާރި އަނބުރާ ދެއްކުމަށް
ނެތް އެނެންވެ މި ލޯނުދޫކުރާ މީހާ މިދެމީހުންގެ ދަރަނި ކަނޑާލަ ދިން
ދެއްވިއްޖެ. ވީމާ މިދެމީހުންކުރެ ގިނައިން ލޯބިވާނީ ކާކު
ޝުކުރުވެރިވާނީ ކާކު

ޝަމްޢޫނު ޖަވާބުދިނެވެ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އޭގެތެރެއިން ބޮޑަށް ދަރާ އޮތް
މީހާ ހެން

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ. ކަލޭ ވިސްނީ އިންސާފުވެރިކޮށް ރަނގަޅަށް

ދެން އެކަލޭގެފާނު އެ އަންހެނުންމީހާ އާއި ދިމާލަށް އެނބުރިވަޑައިގަތް
ޝަމްޢޫނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. މި އަންހެން މީހާ މިކަންމައް ކުރިގެތް ދެކިބަލަ
އަހަރެން ކަލޭގެ ގެއަށް އައީ ކަލޭ ދަޢުވަތު ދީފަ. އެކަމަކު ކަލޭ އަހަރެންގެ
ފައި ދޮވުމަށް ފެން ދިނުމެއްވެސް ނުދޭ ނަމަވެސް މި އަންހެން މީހާ އޭނާގެ
ކަރުނައިން އަހަރެންގެ ފައި ދޮވެ އިސްތަށިގަނޑުން ފުހެދިން. ކަލޭ
އަހަރެންނާ ސަލާމްކުރުމުގެ ގޮތުން ސަލާމަތުގެ ބޮސްވެސް ނުދޭ
ނަމަވެސް އަހަރެން މިގެއަށް ވަނީއްސުރެ މިއަންހެން މީހާ އަހަރެންގެ
ފައިގައި ބޮސްދިނުން ނުހުއްޓައެވެ. ކަލޭ އަހަރެންގެ ބޯގައި ތެޔޮ
ވެސް ނުދޭ. އެކަމަކު މިނާ އަހަރެންގެ ފަޔަށް އަތަރު އަޅައިދިން. އަހަރެން
ބުނަން ތަ އޭނާގެ ގިނަގިނަ ފާފަތަކަށް ނަމަވެސް އޭނާގެ

ޖާޒަމައް ޖުއްސަވައިދީ ޤާނޫނުގެ ހިބައިން އެޖުނުނު މަތިވެރި ޚާއްބަޔާ އެކަމުގެ
ނިޝާން ނަމަވެސް މަދު ޖާޒަމައް ޖުއްސަވައި ދެއްވާ މިހަކު ޚާއްބި ވާރީ ވެސް
މަދުން

ދެން އިސްލާމާ އެ އަންހެން މިހާއަން ވިދާޢުވިއެވެ ކަލާގެ ޖާޒަމައް
ޖެހިވިއްޖެ

އެގޮތުގައި މި އެހެން ދެހުރުނުން މިއަށް ދެކެ ބުންޝެވެ މިއީ މިހުންގެ
ޖާޒަމައްވެސް ޖުއްސަވާ ދެވާ ވަރުގެ މިހެއް އަންއްކާ މިއީ ކާކުބާ

އިސްލާމުން އަންހެން މިހާއަން ވިދާޢުވިއެވެ ކަލާގެ އިލާންވެރިކަމުގެ
ސަބަބުން ކަލާ ދިނުނަވައިދީ ހިމެހަމަޖެހިގެން ދާ

8

އީސާގެ ކާނުގެ އަޞްޙާބީންގެ ތެރޭގައި ހިމެނުނު ބައެއް އަންހެނުން

މިއަންހެނުން އިސްލާމުން ދަމަރު ކުރައްވާ ކައިރި ހިސާބުމަކުގެ ރަނގަޅަކާއި
އަވަނގަޅަކަށް ވަޒަގެންނެވިއެވެ އަދި އެރަނގަޅަކާއި އަވަނގަޅަކުގެ
މިސްމަކުނުނަރު އެބަހުއްގެ މަތް ކަމަރު ވެރިކަން ކުރައްވާ ޖަރާމަޔާ
މަތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންޖުޒުކަން ޤުބޫލުކުރު އިލާންވާ މިސްމަކުނުނަރު
ހުރި އެޖާވެރިކަމުގެ ހަބަރު ދެއްވިއެވެ އެމަގައި އެކަލާގެ ޖާނުގެ ހުއްސަ ބަރަ
އަސްޙާބީންވެސް އެކަލާގެ ޖާނާއި އެކުގައި ވިއެވެ އަދި އޭގެ އިތުރުން
އިސްލާމުން ބަޔަމަކުން ހުދު ކުނުދީ ޗިންނިންގެ ޖަރާމުން ސަލާމަތް
ކުނުދީން ބައެއް އަންހެނުންވެސް އެކަލާގެ ޖާނާއި އެކުގައި ވިއެވެ
މިއަންހެނުންގެ ތެރޭއިން އެކަޔާ މަގުދަލާނގެ މިހެއްކަމުގައި މި މަރިޔަމް އެވެ
އިސްލާމުން ވަނީ މި މަރިޔަމް ހަމަ ޗިންނިންގެ ޖަރާމުން މިންދެ

ކޮންތެއްވާތަކެއް އެކަލާނގެފާނާއި އެކު އެތަމުރުގައި ވަޑައިގެންނެވި އަނެއް

އަންހެނަކީ ހުރިހާ ދަސްވެގެން ގެންމަރުގެ ހުރިހާ ކަންތައް ބަލަހައްޓާ

ޗީހާ ކަމުގައި ޗީ ޓީޗަރގެ އަންހެނުން ދެއަންނާއި އަދި ސަލަންނާ އާ ހިދުނު

އަންހެނަކާ އެއްސަލާމް އިމުރު ޗީހުން އެކަލާނގެފާނާއި ޗީއްވެ

ޗީއަންހެނުން އެޗީހުންގެ އަޗީއްޓަ ދެއް ޖީއްސާ ހަރިސާއިން ޢީސާގެފާނާއި

އެދަމުރުގައި ހިފުނުނު ޗީހުންނަށް އެޗީވެދިނެވެ

ހަމަރު ވަރުމަރުއްގެ ގޮވާން ކުރާ އަނާއި ފެދު ޗިދާޖުޗި ޑާނަރުން ވާހަކަ

އެއްދުވަހަކު ޖިނާ އަދަދުއްގެ ޗީސްމަކަން އެކި ރަނގަޅުން ޢީސާގެފާނުގެ

އަރިހަށް އައިސް ޢީސާގެފާނު އެބައިޗީހުންނަށް އެކަލާނގެފާނުގެ ބަސްފުޅުމައް

ހާމަ ކަން ދުއްވުމަށްބާކަ ޗި ޑާނަރުން ވާހަކަ ހިދާދުއްޗީއްވެ އެއްދުވަހަކަ

ދަނޑުވެރިޔަކާ އަނާގެ ދަނޑުގައި ގޮވާން ކުރުމަށް އައިސް ޢީސްދުމަށްބާކާ ދިހަ

އަނާ އެ އަންމައް އަކަމުން ދިހަޔަރު ބަޔަކާ އައިސް ޗީހުން ހިނގާ މަގު މަތީ ކޮޅަށް

އަހުނު އެއަންމައް ހިނގާ ޗީހުންގެ ފަޔަން އެރި ހަޅާކަވެ އަދި ދޫނިމައް

ކަމުގެ ސަބަބުން ނަމޫ ހިނގައްޖެ އަނުއްބައި އަނީ ހިޅަބިޑެއްގެ މަށް ކޮޅަށް

އަހުނު ޗީއަނަމުކަން ގަސް ފޮޅި ނަމަވެސް ބިމުގެ ހަނދުގަސްކަމުން ގަސްމައް

ހިޔާ މަޅު ޗީ އަނާއް ބައި އަނީ ކަޅިގަސްމަކާއްގެ މަޅައަނީ އަހުނު ޗީއަނަމަކަން

ވެސް ގަސް ފޮޅި ނަމަވެސް އެގަސްމަކާއި އެކެ ހުދުނު ކަޅިގަސްމައް

ދިގަސްމަކަނީ ވެރި ގެދަރައަނީ ހުދުމުގެ ސަބަބުން ޗީއަނަމަކަން ފޮޅި ގަސްމައް

ހުދުމަކަނީ މަހައް ނަދުރިން އަދި އާގެމަޅައިން ބައްއަ އަނީ ގޮވާން ހަމަތުމަނީ

ރަގަނޑު ބިމުގެ މަށް ކޮޅަނީ އަހުނު އަދި ޗީއަނަމަކަން ފޮޅި ގަސްމަކަން ސަމާކަ

ގިނައަނީ އިމުރު ރަނގަޅު އަނީ ޗިބުނު

އެއަނީ ހުރަ ޢީސާގެފާނު ޗިދާޖުޗީއްވެ ހުރެ މިދަބައިޗީހުންގެ މަރުއިން

ކަންތައް ހުރި ގޮތުން މުވާޒަނާކުރާ ވިސްނާ

އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލާފުން އެކަލާނގެދީނު ކުރިން ސުލޫކު ކުރިއަށް ތިރަ
ވިދާޅުވުއްވޭ ވާހަކައިގެ މާނައަކީ ކޮބާތޯ؟ އިސްލާމްދީން އެބައިމީހުންނަށް
ވިދާޅުވިއުމަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލާކަލޭގެ ބާރު
ސިއްރުވުމަށް މިޔަބައިމީހުންނަށް ހާމަ ކުރައްވައިދޭ އަހަރެން އެކަން
މީހުންނާއި ވާހަކަ ދަށްކަމުގެ މާނަ ދުން ވާހަކަމަކުން އެއީ ޗިޔަވިނަން ވާ
ދަރަޖައިން އެމީހުންނަށް ދިނުމުގެ ކަމުކައި ވިޔަސް ނުދިނުމުގެ އެއްވަރު އަދި
އެމީހުންނަށް އަޅެ އިވުނު ކަމުކައި ވިޔަސް ނުވިސްނާ

އަހަރެން ދިނުމެ މިޔާލަތިން ވާހަކައިގެ މާނަ މިބުންދިއްޔާ މިއުނަކަށް
މާތްރަސްކަލާނގެ އެނގުމަށް އެކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުން ހިނގާ މަގު މަތް ޖަހާ
އުޅުނު އުނަކަށް މިސްކިނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކަށް އަޑު އިވުނު
ނަމަވެސް އިބިލީސް އެބައިމީހުންގެ ހިތްތަކުގައި ވާ އެކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުން
އަތުލުވުން އެމީހުން އެބަސްފުޅުތަކުން ދޯދިލަ ނުކަހުލުވާ ސަބަބުން
ދިނުނުވުން ނުލިބޭ މިނުގެ މިސާލު ހިލަބިވުގެ ވަށް ކަރު އުނުހުނު އުނަކަށް
މިސާލަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުގެ އަޑުއިވި އަދި އުދުލާއި އެކަ
އެބަސްފުޅުތަކުން ދޯދި ކުރި ނަމަވެސް އެބައިމީހުންގެ ހިތްތަކައި އެކަލާނގެ
ބަސްފުޅުތަކުން ހަޅުނުދުވުމުގެ ސަބަބުން އެމީހުން ހަމައެކަނި ކަޑަ ވަގަތު
ކުޑަކަމަކާ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަދުވަނަ އިތުބާރު ކުރަން އަނަދުކެތީހާ
ދިމާވުމުން އެކަލާނގެ ހިބަދުވަނަ ކުޅަނގާ އިތުބާރު ކުޅުން ހައްބާލާ
މީހުންގެ މިސާލު ކަނޑުގަސްތަކުގެ ތިރާގައި އުނުހުނު އުނަކަށް މިސާލަކީ
މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ އަޑު އިވި ނަމަވެސް އެބައިމީހުންގެ
އަމިއްލަ ކަންތައްތަކައި މުދަލާއި ދަރިސާފާއި އަދި ދުނިޔާވީ އެދުންތަކުގެ

ސަބަބުން އެބައިމީހުންގެ ހިތުގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކަށް
ތަނެއް ނުލޭ ނޫރާނީ ގޮތުން ފުރިހަމަކުރަން ބޮޑު ނުވާ މީހުންގެ މިސާލު ގޮވާން
ހެއްކުމަން ރަނގަޅު ބިމުގެ މައްކަން އޮރުން އޮންތަކުގެ މިސާލަކީ
މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކަށް އަޑުއިވި އެއަން ހަރަމަންވެ އަކަރި އޮގެތަގައި
ދޮމިތިބެ އެކަލާނގެއަން އިތުބާރު ކުރާ ހިތުގެއަޅު ސާފު ރަނގަޅު ތިރުވެރި
މީހުންގެ މިސާލު އެބައިމީހުންނަކީ ރަނގަޅު ގޮވާން ލިބޭ ފަހިކާ ހުރި
ގަސްތަކެއް ފަރާ ބައެއް

ހިސާބުގާނުގެ ބަސްފުޅުތައް އަޑުއަހާ އެއަން ސަމާލުކަންދިނުން

ހިސާބުގާނު އެތާގައި މި މީސްތަކުންނަން މިކަރައިން ވެސް ތިރާޅުވިއެވެ
އެކަކުވެސް އެނދުރު ތަންދުރުނަން ލާ ފުރުވުމަން ނުވަތަ ބޮތައްބެގެ ދަރަނަން ލާ
ފުރުވުމަންބާ ބައްތިއެއް ނުދިއްލާނު އޭގެ ބާދަލުގައި މިހަކު ބައްތިއެއް
ދިއްލާފިނަމަ އެ ގެނގެއްސި ކަރުވެތިގައިވާ ބައްތި އަޅުވާ ނަރުގަނޑުގައި
އަޅުވާނު އޭރުން އެގެއަން އަނގަން ބަރަކާތް އަލިކަން ލިބޭނު ސިއްރުނަން
ކަރުތިފަހިވާ ރުހިމާ ކާލުއް ފުޅުވާނު އަދި ފުރުވުމަން ދެ ސަމާސްކާތް ކަރުތިފަހިވާ
ރުހިމާ ކާލުއް ރަމަވެ ފުނުނުވާ އެއަނުޅުމްތަ އަރަރުނު ބުނަނު ކަލާނުނު
މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކަށް އަޑު ގޮތް ލީރު ފުރުވުމަތްރިކާއި
އެކަ ތިސާން ދެއްތިފަހިވާ މިހުނުނަން އިތުރަން ވެސް ދެއްވުނު އަދި
މަދުން ލިތިފަހިވާ މިހުނު އަތުން އެމިހުން އަތުގައި ތި ކަމަން އެމިހުން ހިކުރި
އެއް ގޮތް ވެސް އެތުލުވާނު

ހިސާބުގާނުގެ ގޮތް ތިމާގެ މިހުނުނަ ކުރަ

އެވަގުތު ހިސާބުގާނުގެ މަންމާފުޅުގައި ކުއްލިފުޅުގުން އެކަލާގެފުޅާނައި
ބައްދަލުކުރައްވަމުން އެތަނަން ވަޖައިގެންނިއްވެ އެތަނުން އައްވެފަހިވާ

ޗީސްޓޯކުންގެ ސަބަބުން އުޗީހުންނަކަން އިސްލާމްދީނުގެ އަރިހަށް ދެއްވީ ގޮތެއް ނުވިއްޔާ އެއީނަމަނަ އެއްވެގަތީ ވީ ޗީސްޓޯކުންގެ ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަތެރިކަމަށް ވީ ޗީހަނަ އެކާފިރުގެ ދީނުގެ ނަން ދީނުގެ ކާފިރުގެ ދީނުގެ މަސްލަޙަތުގައި ހުރިހާ ކާންކަރުވަން ކާފިރުގެ ދީނާއި ބައްދަލުކުރަން ކާފިރުމަރުބާނާ ވަޢުދުގެން އެބަ ތިއްބެވި

އެކާފިރުގެ ދީނު ވިދާޅުވިއްޔާ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުތަކުގެ އަޅުގަނޑަ
އެބަސްފުޅުތަކުން އަމަލު ކުރާ އެއްޗެއް ނޫނީ އަދަރާނގެ މަސްލަހަތާ ކާފިރުގެ ނަން

އިސްލާމްދީނު ގަދަ ކާފިރުގަނޑަކަން މަޖުބޫރުކަން އަމުރު ކުރެއްވުން

އެހެން ދުވަހަކު އިސްލާމްދީނު އެކާފިރުގެ ދީނުގެ އަސްލާމިންނަކަށް ވިދާޅުވިއްޔާ ގަޑިޖި ކަނޑުގެ އަނގައް ތެރޭގައިން ދުވާ ހިނގާ ދުވަސް އިސްލާމްދީނު ދުވަސްޖެއްގައި އެކާފިރުގެ ދީނުގެ އަސްލާމިންނާއި އެކަ ތެރޭގެއްޔާއިގަނޑެއް ދަރަރު ކާފިރުވުން ދަރިކާކަން އިސްލާމްދީނަކަށް ނިކަމެ ކާފިރުވިއްޗެއް ކާއްޗިއަކަން ވަރަށް ގަދަ ކާފިރުގަނޑައި ޗެހި ވައި ބަރުވެ ރާގު ބިހަވިއްޔެ ދުވަނި ދުހަބޭގެވެ ގެންބަން ކަދިރިވިއްޔެ މިހާރަ ސާގެ ސަބަބުން އެބައިމީހުން ވަރަށް ބޭޖެ ނުރައްކާފަތާއި ކާރިމަތިފާން ޗެހިއްޗެއް އެއްސާމިން އިސްލާމްދީނަކަށް ގޮވައި ހުރުޖާފައްވައި އެކާފިރުގެ ދީނަކަށް ދުވަނިވި އެވެ ސާހިބާ ސާހިބާ އަޖާގަނޑުގެން ގެނބި މިމަރުވަނީ

އިސްލާމްދީނު ތެދުވެ ވަޢައިގެން ޗެހެވުންދުހަ ގަދަ ވަހަނާއި ބޭޖެތި ބިހަ ރާޖެތަކަން މަޖުވުމަން އަމުރު ކާރެއްވި އެވެ ހަމަ އެވަގުތު ވައިގަނޑު މަޖުވެ ރާޖެތަށް ހިނދީ ކަނޑު ހިހި އެތެ ދީދައިން މަޖުވެއްޖެއެވެ އެވަގުތު އިސްލާމްދީނު އެސްލާމިންނަކަށް ވިދާޅުވިއްޔާ ދުހަ ތިހަބައިމީހުންގެ އީމާންކަން ކޮބާ

އަސާސީގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަންތައްތަކުގައި ވެރިކަން ބާރުކުރާ އަދި ބޮޑު ބާރުގެ ތެރެއިން

އަދި އެކަކު އަނެކަކަށް ބަރޯސާވާ ގޮތަށް ކަންކޮށް އިންސާނުން ބާ އެކުލެވިގެންވާ

އަދުރަށް ވަޒަނާ ރަނގަޅަށް ވާސް ޖެހަދަން ހުރެވޭ

ޓެނިސް އަވަލާރުއެވާ ދީނެއް

އެއަންގަމުގެ އިސްވެރިޔާއާ އެކަލޭގެފާނުގެ އަސާސީ ގަޑީޗީ ކަނޑު

ހުރަސްކުރަނާ ދަތުރުކުރަނާ ވަޖެހިގެން ގެރާސްތާ ސަރަހައްދަށް

ވަޖެހިގެންވެ

މިރަނަޕީ ގަޑީޗީ ސަރަހައްދުގެ

އަނެއްކަ ރަށްތަކުގައި ވާ ރަނގަޅު އިސްވެރިޔާނަށް ދަށުން ފުއްޕޮޅި ވަޖެހިގެން ވަގުތު

އެރަނގު ދީޔާނު އިސްވެރިޔާގެ އަރިހަށް އަދަލު ދީދީހާއަރި އެއްވެ ޓެނިސްތަކުން

އަވަލާރު ވަގުތު ސަބަބުން ތުއްވަލުއަވާ ދީނުގެ އެއާ ގައިދަށް އެއް ކުއްވެ ނަގާ

އެހިހާލުން އުޅޭ ވާސް އެކަމް ދަށުހުރަށް ވަށްޓެއްވެ އަދި އެއާ ގެއްއެގެ

ހިރާވަހި ކަމުގެ ދަށްގައި ވާސް އުޅޭކަށް ބޭނުމްއް ނުވަދާވެ އެއާ ދަރިއުޅެނި

ދީހުން ނުއުޅޭ ފުރަތު ހިސާބުއްގައި އެންސަ ދީހުން ވަޅުލާ މަނައްގަދާވެ ދިނުބައި

ޓެނިސްކަނާ ބާރުގެ ދަށުގައި އެދީޔާ ވެފުއިވާ އެކަމް ދަވާނަށް ވެއްޓާދާވެ

ދީހުން އެއާ ހިފަހަނތުއިގެން ގެންގުވުނަން ވަސީ އެކަމް މަސައްކަތް ވާސް

ކަނުފުއާވެ އެއާގެ އަކާއި ފުއިގައި ހިދިހިލާވާސް ޓެހިއާވެ ނަމަވާސް

އެޓެނިސްނުގެ ބާރުން އެއާ އެހުރިރާ ހިދިހިލާކަށް ވާސް ކަނާ

ހަލާކަނަލަދާވެ ދަން އަނެއްކާ ވާސް އެޓެނިސްކަށް އެއާ ދީހުން ނުއުޅެ

ހިސާބުގަނޭން ދިއުދަން ވަޓެބުރުކަނުން ފުނުވާލަދާވެ އިސްވެދިފުނު

އެޓެނިސްކަން އެއާ ދުކަނުލުވަން އަދުރުކަށްވިއްވެ އެސާއަން އިސްވެދިފުނު

ފުނަސަ އިރަނަ ހަޢައްލަވަދުން އަދިސާ އެކަލޭގެފާނުގެ ފުއިނެފުދު މައް ކުރަނަ

ވެއްޖެނެވެ ދުން އަޖުގައި ނުބޭ މަނަރު ރަޖާއްރަވަމުން ބުންޏެވެ

އެންމެމީވެރިކަލާނގެ ދަރިކަލުން އިސްލާމްދީނު ކަލާގެދީނު އަރަރުންގެ
ދިރާމުން ބޫނުމީ ކާންކަމުއް އަރަރުން އާދޫސްކާނދީބުނަން އަރަންނަނ
އަނިޔާ އެއް ނުދޭތޯ

ދީން އިސްލާމްދީނު އާދާ ކަރުން ސުވާރު ކަރިއެވެ ކަލާގެ ނަމަހި ކާބާ

އަރަރުންގެ ނަމަހި ރަސްކަރު އެޖެންނިމަތް މިދަދައިން ޖަވާބުދިއްޔެ އެއި
އެޖެންނިމަކަހި އެމަތް ބައިވަރު ޖެންނިމަކަކަން ޗީމީއެވެ އަދި މިޖެންނިމަތް
އެމަތް ދަރަރުއެގެ މަމީން އިސްލާމްދީނަނ އާދޫސްކާން އަޖިއްއް ނުމީ
ކަޖުއަނދިރި ވަޖަން ދޫނުވާނރުއްވުމަން އެކަލާގެދީނުގެ ޔިބަދުޖުން
އެދުނުވެ

ދިރުބަދަމީ ހިސާބުގައި ހުއިހެއްޖުމަން ގެނެޗީދައި ޗީ އާރުމީކަގެ
ބޫބައިގަނޖެއް އެމާގެ ކައިރިގައި ޗިއްވެ މިޖެންނިމަތް އިސްލާމްދީނަނ
އާދޫސްކާރިއެވެ އަރަރުމުން މިއާރުގެ ބައިގަނޖުގެ މިރުއަނ ދޫނުވާރުވަރި
އަރަރުމުން އެއެއް ޖެމީގެ މިރުއަނ ވަނުމުގެ ހުއްދަ ދުއްވާ އިސްލާމްދީނު
އާޖިއްސަނ ހުއްދަ ދުއްވުމުން މިޖެންނިމަތް އެމިހާގެ ހަނިގަނޖުގެ މިރުއިން
ނުކުރުގެން ގޭސް މިއާރުމީކަގެ މިރުއަނ ވަދުއްޗެއްވެ ހަމަވަގުމުން މިއާރުގެ
ބައިގަނޖު އުސްބިމުގެ މަމީން މިރިއަނ ދުވެދައި ގޭސް ކާރުގެ މިރުއަނ
ވެއްޖެ ގެނބި މަރުވެއްޗެއްވެ

މިއާރުމީއް ބަހަރަސްޖަން މިބި މިހުން މިމަނދުނޯ އަވަސްއަވަރަނ
ރަނުމީރުއަނ ގޭސް މިނަބަރު ދިނުމުން މިހުންގަނޖު މިވާ ގޭމީއް ބަހަނ
އެމަނަރު އަދުވެ އެމިހުން އިސްލާމްދީނުގެ އަރިހަން އަރައިރު އެމީއް ބައިވަރު
ޗެންނިއެއްގެ ސަބަބުން ޗެންނި ދުވަވެދައި ޗީ މިހާ ގައިގައި އަނނަޖުނު

ލައިގެން ބުއްދި ހަމަކަންމަތީ އެތާ އިންތަން ދުށް މިބައިމީހުން ބިރުގަތުމެވެ
މިކަންތައްތައް ލޯލުން ދުށް މީހުން ޗެންނި ދޯހަވިލައި ތި މިހާރާ ދޭތެރޭ
ކަންތައް ތިގޮތް އެބައިމީހުންނަށް ބުނެދިނެވެ

ދެން މިބައިމީހުން ބިރުން އީސާގެފާނަށް އާދޭސްކޮށް ދެންނެވީ
އެބައިމީހުންގެ ސަރަހައްދު ދޫކުރައްވާ ވަޑައިގަތުމަށެވެ އީސާގެފާނު
އެތަނުން ވަޑައިގަތުމަށް ދޯނިޔަށް އަރައިވަޑައިގަންނަވަނިކޮށް
ޖިންނިތަކާ ބާރުގެ ދަރަނުން ސަލާމަތްކުރުވުނު މީހާ އެކަލޭގެފާނާއި
ހުރުމަށް އެދި އާދޭސްކުރީ ނަމަވެސް އީސާގެފާނު ފޮނުއްވަމުން ވިދާޅުވީ
ކަލޭގެ ގެއަށް އެނބުރި ގޮސް ކަލާނގެ ކަލޭއަށް ކުރެއްވި ކަންތައްތައް
ހާމަކުރާށެވެ

ދެން މިހާރު އެނބުރިގޮސް މުޅި ރަށުގައި ހަނދާނެއްގެ ތެރޭގައި
އީސާގެފާނު އޭނާއާ ދޭތެރޭ ކަންތައްތައް ކުރެއްވި ގޮތް ވާހަކަތައް
ހާމަކުރިއެވެ އީސާގެފާނު ދޯނީގައި އަނބުރާ ވަޑައިގެން އެތަނުން
ފުރާވަޑައިގެންނެވި އެވެ

މަރުވެފައިވާ ކުއްޖަކާއި ބަލި އަންހެނަކު

އީސާގެފާނު އެނބުރި ގަލީލީއަށް ވަޑައިގެންނެވީއިރު މީސްތަކުންގެ
ބޮޑުބައެއް އީސާގެފާނާއި ބައްދަލުކުރުމަށް ތިއްބެވެ
މިބައިމީހުން އެކަލޭގެފާނަށް މަރުޙަބާ ކިޔުމަށް ތިބި މީހުންގެ ތެރެއިން
ޔައިރުސް ކިޔާ ސިނަގޮގުގެ ވެރިޔަކު އީސާގެފާނުގެ ފައިމަތީގައި
ވެއްޓިގެން ތިމާގެ ގެއަށް ވަޑައިގަތުމަށް އެދި އާދޭސް
ކުރިއެވެ ސަބަބަކީ އޭނާގެ ދަރިކަނބަލުން ބަލިވެގެން
މަރުވާން ކައިރިވެފައި ހުރުމެވެ

ކުއްޖެކެވެ

އީސާގެފާނު ދިދީރާހާއިރު ވަޑައިގަންނަވަނިކޮށް އެއްވެފައި ހުރި ޖަމާޢަތުގެ
ކިނަހަމުން ޢީދު ބާރުދީ ވަރުން އަކަށްގާނަން ހިނގައި ވަޑައިގަތުމުން ވެސް
ތަމީލުގެ ވަޑައިގަންނަވާ އެމީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި މެދު ކަނޑައެޅުމެއްނެތި
ޗާ ފަހިބާރާ ބާރަ އަހަރުވީ ފަހުވާ އަންހެނަކު ވީއެވެ އެއްވެސް ތިރިކަން އޭނާގެ
ބަލި ފަސޭހަ ކުރެއްވުމަށް ގޮތެއް ވަކި ނުވެވޭއެވެ އޭނާ އީސާގެފާނުގެ
ފަހަތުން ފުމެން އައިސް އީސާގެފާނުގެ ކޮނޑުފުށުގައި އަތް ސާހު ކޮށްލައި އަތް
ޖައްސާލިއެވެ ހަމައެވަގުތު އޭނާގެ ލޭ ދޭން ހުއްޓުނީއެވެ

އެވަގުތު އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ މަށާ ގައިގައި އަތް ލީ ކާކުތޯ އެމީހުންގައި ތިބި
އެންމެން ވެސް އީސާގެފާނުގެ ގައިގައި އަތްލީ ނޫން ކަމަށް ބުނުމުން ބަޑުރު
ފުންނަވައިފި ސާހިބާ މީހުން ވެސް ކަލޭގެފާނުގެ ގައިގައި ޖެހިލާލީ އަ
ކަލޭގެފާނާ ކައިރި ވެވޭ ތި އެބަ މަސައްކަތް ކުރޭ

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ ކޮންމެވެސް މީހަކު އަހަރެންގެ ގައިގައި އަތްލައިފި
އެއީ އަހަރެންގެ ހަށިގަނޑުން ބާރުވެގެން ދިޔަ ކަން އަހަރެންނަށް
އިނގޭތީވެ

މިއަނިޔާމީހާ މިކަން ފޮރުވިފައި ނުވާނެ ކަން ގަބޫލުކޮށް އެކަމަނާ ކަރުދާން
ބިރުން ތުރުތުރު އަޅަމުން އައިސް އީސާގެފާނުގެ ފައިތިލަ ކަށް ވެއްޓި
ތިރިވެވުނު އަދި އެކަމަނާގެ ކަމުގައި ވާ އީސާގެފާނުގެ ގައިގައި ޖެހިލީ
އަމަށް ޖެހުނު ކަމާއި އަދި ހަމަ ވަގުތުން އޭނާގެ ބަލި ފަސޭހަވި ގޮތް
ވާހަކަ ކިޔައިދިނެވެ

އީސާގެފާނު އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ދަރިފުޅާ ތިމަގޭ އީމާންކަމުގެ ސަބަބުން

ފައްމައަން ވިހަވަނީ ރަނގަޅުވެފަ ހިމް ހަމަތިރި އުފުރުހޫ

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވަމުން ތިއްބަ ބަސްފުޅު ނުވެސް ނިމި އުޅެނިކޮށް
ދީނީ މަރުކަޒުގެ ވެރިޔާ ޔައިރުސްގެ ގެއިން މީހަކު އައިސް އެދިޔާ ބަސްނިވެ
އެދުރުކަލޭގެފާނަށް ދެން އިތުރު އުނދަގޫ ކުރުމުގެ ބޭނުމެއް ނެތް ޔައިރުސް
ތިޔަބޭފުޅާގެ ދަރިފުޅު އަވަހާރަވެއްޖެ

މިއަޑު އިވިވަޑައިގެން އީސާގެފާނު ޔައިރުސްއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ބިރުނުގަނޭ
ހަމައެކަނި އީމާންވާށޭ ބަހައްޓަވާ ކަލޭގެ ދަރިފުޅު ރަނގަޅުވާނޭ

އީސާގެފާނު ޔައިރުސްގެ ގެއަށް ވަޑައިގަތް އެކަހެރިކޮށް އާއި ޕަބެރި ތެރެއަން ވަދެ
ވަޑައިގެންނެވިއެވެ އަދި ބަދުރު އާއި ޔަހޫޔާ އާއި ހަރިޖު އާއި އެކުއްޖާގެ
މައިންބަފައިން ފިޔަވާ އެހެން އެއްވެސް މީހަކު އެތަނަށް ނުވަނުމަށް
އެންގެވިއެވެ އެގޭ ބޭރުގައި އެންމެން އެކުއްޖާގެ މަރުގެ ސަބަބުން އަޑުންއަޑު
ނަގާ ރޮއި ހިތާމަކުރަން ހަދަން ތިއްބެވެ އީސާގެފާނު އެބައިމީހުންނަށް
ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭމެން ރޮއި ހިތާމަކުރަނީ ކީއްވެ ހެއްޔެ މިކުއްޖާ މިވަނީ
މަރުވެފައެއް ނޫން އޭނާ އެވަނީ ނިދާފަ

މީހުން އީސާގެފާނަށް މަލާމާތް ކޮށް ހީ ހިނިއައިއެވެ އެހެނީ އެމީހުންނަށް އެކުއްޖާ
ވަނީ މަރުވެފައިކަން ހަމަޔަގީން ވީއެވެ އީސާގެފާނު އެތެރެއަށް ވަދެވަޑައިގެން
އެކުއްޖާގެ އަތުގައި ހިފަހައްޓަވާ ތަލީތާ ކޫމް ވިދާޅުވިއެވެ އެވަގުތު އެކުއްޖާގެ
ފުރާނަ އެނބުރި އައިއެވެ އަދި ހަމަވަގުތުން އޭނާ ހޭލާ ތެދުވިއެވެ ދެން
އީސާގެފާނު އެކުއްޖާއަށް ކާއެއްޗެއް ދިނުމަށް ވިދާޅުވިއެވެ މިމަންޒަރު
އެކުއްޖާގެ މައިންބަފައިން ހައިރާންވެ އަޖައިބުވިއެވެ ނަމަވެސް މިކަންތަކުގެ
ވާހަކަ އެއްވެސް މީހަކަށް ކައިރި ނުބުނުމަށް އީސާގެފާނު އެމީހުންނަށް
އަމުރުކުރެއްވިއެވެ

މާލޭރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންކުރެއްވި ގޮތް ޖިސްމީކޮށްނަން އަންގައި ދިނުމަށް އިސްލާދީނުގެ އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްލާފުން ފޮނުއްވުން

އެއްދުވަހަކު އިސްލާދީނުގެ އެކަލޭގެފާނުގެ ހާއްސަ ބާރަ އަސްލާފުން ބޭކަލުން
އެކަލޭގެފާނުގެ އަތިރަށް ގެންނަވައި އެބޭކަލުންނަށް ޓިންސި އަވަލާފުވައިވާ
ޖިހާދު ރަނގަޅު ކުރުމަނގާއި ހުރިހާ ވެއްޖެރެއްގެ ބަޔަކުން ޖިހާދު ފަރާތަށް
ކޮންތިނުމުގެ ބާރާއި ހެއްޓަ ތެއްވެވިއްވޭ ތެރިން އިސްލާދީނު މި ބާރަ އަސްލާފުން
ބޭކަލުން ޖިސްމީކޮށްނަން މާލޭރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންކުރެއްވި ބާރޭގެޔުން
އަންގައި ތިނުމަށާއި ޖިސްމީކޮށްގެ ބަޔަކުރެއް ފަސްފަހަރު ކޮށް ތިނުމަށް
ފުރުއްވިއްވޭ އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއްވޭ ކަރުދާހަށް
އެއްވަރަށް އެއް ކޮޅެއް ނުގެންދާށެވެ ހިނގާ މަގުމަތީ ބޭނުންކޮށްނުދެވޭ އަމާޒާއް
ވަރަށް ދުރަބަހެއް ވަރަށް ކުޑައެއް ކޮޅެއް ވަރަށް ފަހަރަށާ ވަރަށް އަދި ލޮއިގެންހުރި
ގަޑަރަށް ފިޔަވާ އެހެން ގަޑިހެއް ވަރަށް ނުގެންދާށެވެ ކަލޭމެން ގޮތަށް ވަރަށް
ފުރަތަމަ ގެއްޔަށް އެރީހުން ދެރަށް ވަރަށްދެން ތިބުނާ ޖިހާދު ކަލޭމެންނަށް
މަރުދަބާ ނުކުޅެދުނު ނަމަ އެރީހުނު ދެމުނު ކަލޭމެނގެ ފަހުން އެރިދުގެ
ހިރަފުރަސް ފުރާލާފަހި ދޫ އެދި އެމީހުން މާލޭރަސްކަލާނގެ ފުރަތަމަ މަތިވެރި
ހަބަރުފުގެ ބާނުން ނުކުރަނީ އެމީހުގެ މައް ކަލަން އެކަލާނގެ ކޮށްފާވެ
ވިޔަގެން ވެކަލުގެ އިންޖީރާއްގެ ގޮތުން ދެކެން މި ބާރަ އަސްލާފުން ރަނގަޅު
ރަނގަޅަށް ދަރިވަރުކަން ގޮތް ޖިސްމީކޮށްނަން އިސްލާދީނާއި ބާރާ މަތިވެރި
ހަބަރުފުގެއް އަންގައިދީ ޖިހާދުގެ ބަޔަކުރެއް ފަސްފަހަރުކޮށްދީ ހުދުއްވާ

ޖިސްމަރަބަރުދާގެ ވެރިޔާ ހުރިދުއަން މި ހިނގާދިޔަ ހުރިހާ ކަންމަތިކޮށްގެ
ހަބަރު ޚިޔާރުކޮށްވާ ޖިސްމާއި އާދާ ވަރަށް ބޭރަށް ކަންބޮޑު ވިއްވޭ އެދި

ބަލެއްވީމުން ޙަރުހާގެފާނު އަލުން ދިރުއްވައިދީއޭ ވެސް ޔަހާއުގެއެވެ އަދި
އަނެއްބައިމީހުން ބުނަނީ އިލްޔާސްގެފާނު ފާޅުވި ކަމުގައެވެ އަދި
އަނެއްބަޔަކު ބުނަނީ ޒަކަރިއްޔާގެ ދަރިކަލުން އަލުން ދިރުއްވައިދީއޭ ވެސް
ބުނެއުޅެވެ ހެއްކަކީ މިބާރުގެއިވެ އެކަމަކު ދަރިކަލުން ކަމުގައި ބުނަމުން
އެންމެން އެއްސުނުއިރު އަހަރެންނަކީ މި ޤައުމުގެ ކަލާނގެ ބަލާ ވެރިކަލުން ކަން
އޭނާ އެނގިކަލާގެ ބަލަގަތުމަށް ވެރިކަލުން މި ޤައުމު މީހަކު ކަލާކަލު ބަލާއިރު
މަސައްކަތް ކުރިއެވެ

އީސާގެފާނު ފަސްހާސް މީހުންނަށް ކާން ދެއްވުން

މި ބާރަ އަސްޙާބުން އެކަނިވެއްޔަކުން ނިމިގެން އެނބުރި އައިސް
އީސާގެފާނަށް އެނގުމުން ކަރި ހުރިހާ ކަމެއްގެ ޚަބަރުދެއްވާ ފުރިހަމަކަމުން ޝަރާ
ދެއްވިއެވެ ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ބާރަ އަސްޙާބުންނާއި އެކަ
އެކަން ނިމުންނާއި ދުރަށް ވަޒީފާކުރުމަށް ވަޑައިގަތުމަށް ބަދުއްދާނީ ޤާޟީހުން ރަށަށް
ދަތުރަށް ފުރުއްވިއެވެ ނަމަވެސް ނިމޭތޯ ކުއްލިއަކަށް އެކަލޭގެފާނު އެރަށަށް
ވަޑައިގަތްތަނާ ހަސަރު އިތުރުން އެކަލޭގެފާނުގެ ފަހަތުން ފުރަގަސްދިޔައެވެ
އީސާގެފާނު މިބައިމީހުންނާއި ބައްދަލުކުރުމުން އުފާފާވެ ކަރުނަވިއެވެ އަދި
މާތްރަސްކަލާނގެ ތަޢާލާގެ ރަޙްމަތާއި ފުރަ އެބައިމީހުންނަށް ވާހަކަ ދެއްކެވިއެވެ
ހަމަ ދެއްވިއެވެ އަދި އެބައިމީހުންގެ ތެރެއިން ވާ ބަލި މީހުންނާއި ބަލި ވެސް
ހެޔޮ ކުރައްވާ ހަމަ ދެއްވިއެވެ

ހަވީރުގެ ވަގުތުގައި އީސާގެފާނުގެ ބާރަ އަސްޙާބުން އެކަލޭގެފާނުގެ ގާތަށް
އައިސް ދަންނަވިއެވެ މިއީ މީހުން އުޅޭ އަވަށެއް ނޫން ރަށް މިހާ ބައިމީހުން އެތަން
ފޮނުވާށެވެ ދުރުގައި ތިބި ގަމުތަކަށް ގޮސް ކެއުމަށް ކާނާއާއި ކޮޅުވަރު ހޯދޭނެ ގޮތް
ހަދައިލާށެވެ ނަމަވެސް މާލާން ބޭނުމަކީ ފަރުވާތަކެތި ބެލުން އެމީހުންނަށް ކާން ދޭށެވެ

ގަނޑު ނިދާނީ ތަނެއް ހޯދޭނީ ނޫނީ ތޯ

ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނުގެ އުޅުނުންނަށް ވިދާޅުވިއްޔެ ތިޔަބައިމީހުން
މިބައިމީހުންނަށް ކާނާ އެއް ދެއްވީ

އެބައިމީހުން ބުނެފައިވާ އަރުގަނޑުވެން އަތުގައި ވަރާ ވެސް އެއް ކަލޭ ދެ މަލާއި
ދަސް ކުރި ފިޔަވަ އަރުގަނޑުވެން މިއަށްވެންނަށް ކާނާ ދީން ފެއްޔާއިދާ
އެތަނަށް ބައިވަރު ކާތަކެއް ގަނޑެއް ގަނޑަން ތަކުރު އެތާނގައި އަނބުރުންނާއި
ކަރުކަރުން ނުވާ ހަމަތަކަށް ދިރިހުރުންނަށް އަދަދު ވެސް ދަސްކުރަސް މިހުން
ކަމުގައި ވިއްޔެ ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނު އެކަށާގެދާނުގެ އަސްލާމީންނަށް
ވިދާޅުވިއްޔެ މިބައިމީހުން ބައިގަނޑަކަށް ދަސްކުރާސް މިހުން ވާ ގޮތަށް
ބަހާކަމުގައި އަދި އެންމެނަށް އިދިނުމަށް އަށްގާ

އެބައިމީހުން އިސްލާމްދީނު އެންގެވި މަގުން ކަނޑުކަށް މިސްތަކުން ބައިތަކަށް
ދަސްކުރާސް މިހުން ވާގޮތަށް ބައިބައިތަށް އިދިނުވެ ދެން އިސްލާމްދީނު
އަސްލާމީންގެ އަތުގައި މި ދަސް ކުރެއްވި ދުވަސް ނަންގަވާ އުޅާއި ދިމާއަށް
ބަށްމަވާ މިކާތަކެތި ދުއްވި ކަމަށްބަލާ ވާރުތަސްކަމާނގެ ޔަބަދުވަނަ ޝުރުކުރު
ކަރުއްވިއްވާ އެއަށްދަވަ އިސްލާމްދީނު އެ ދަސް ކުރެއްވި ދުވަސް އެތަށް
ބައިކަތަށް ބައިކަތަ ވަރުވިއްދައި އެންމެންނަށް ބަރާމަމުނަށް އަސްލާމީންނަށް
ދުއްވިއްވާ މި އެންމެން ކާނާ ވަރުކަށް ކައި ނިމުމުން އަސްލާމީން ނުކުވި
ބާޔާވުގައި ހުރި ތަކެތި ނަގާ ވަރިގަނޑުގަނޑަށް އެދިއިރު އެކާތަކެތިން ބާރަ
ވަރިގަނޑު ފުރާ ހާ ކާތަކެތި އިތުރުވިއްވާ

އިސްލާމްދީނު ކޮން ބަކަށް

އެއްފަހަރަކު އިސްލާމްދީނު އެކަހެރި ތަނަކަށް ވަޑައިގެން ދުޢާކުރެއްވުމުގައި

އިންނެވިއެވެ އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނާއި އެކުގައި ތިބި އަސްހާބީންނަށް
ވިދާޅުވިއެވެ މީސްމީހުން ބުނާ ގޮތުގައި އަހަރެންނަކީ ކާކު

އެމީހުން ބުންޏެވެ ގިނަމީހުން ކަލޭގެފާނަކީ ޔަހްޔާގެފާނޭ ބުނެއެވެ
އަނެއްބަޔަކު ކަލޭގެފާނަކީ ނަބީބޭކަލެއް ކަމުގައިވާ އިލްޔާސްގެފާނޭ ބުނެއެވެ
އަދި ބައެއްމީހުން ކަލޭގެފާނަކީ އެހެންވެސް ކުރީގެ ރަސޫލުބޭކަލުންގެ
ތެރެއިން ދިރި ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގެންނެވި ކޮންމެވެސް
ރަސޫލުބޭކަލެކޭ ވެސް ބުނެއެވެ

ދެން އީސާގެފާނު އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭމެންނަށް ފެންނަ ގޮތުގައި
އަހަންނަކީ ކާކު

ބަތުރުސް ޖަވާބުގައި ދެންނެވިއެވެ ތިޔައީ މާތްކަލާނގެ ހަޟްރަތުގެ
ޚާއްޞަބޭކަލުން ކަމުގައިވާ އަލްމަސީހު

ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބީންނަށް އެކަލޭގެފާނަކީ
އަލްމަސީހު ކަން އެހެން މީހުން ކައިރީ ނުބުނުމަށް އިންޒާރުކޮށް އެންގެވިއެވެ
އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިންނާއި ބޮޑު އިމާމުންނާއި
އަދި ދަންނަބޭކަލުން އަހަރެން ބުނާ ބަސް ޤަބޫލުނުކުރާ އަދި އެމީހުންގެ
އަތުން އިންސާނުގެ ދަރިކަލުން ކަމުގައިވާ އަހަންނަށް އެތައް އަނިޔާއެއް
ލިބޭނެ އަދި އަހަރެން މަރާލެވޭނެ ނަމަވެސް މަރުވުމަށް ފަހު ތިންވަނައަށް
ވާ ދުވަހު އަހަރެން އަލުން ދިރި ދުނިޔެއަށް އަންނާނަން

ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބީންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކޮންމެ
މީހަކުވެސް އަހަރެން ދެއްކި މަގުން ހިނގަން ބޭނުން ނަމަ އެމީހާގެ އަމިއްލަ
އެދުންތައް ދޫކޮށްލަން ޖެހޭނެ އަހަރެން ދެއްކި މަގުން ހިނގަން ބޭނުން

ނަމަ ކޮންމެ މީހަކު އަމިއްލަ ފުރާނަ ވެސް ދިނުމަށް ތައްޔާރުގައި
ވާންޖެހޭނެ އަދި އަހަރެން ފަހަތުން ސަލީބެއްގައި އޮވެ މަރުވާން ޖެހޭނެ
ކަމުގައި ވިޔަސް ކޮންމެ ދުވަހަކު އެއަށް ތައްޔާރުގައި ވާންޖެހޭނެ އަމިއްލަ
ފުރާނަ ސަލާމަތް ކުރަން އެދޭ ކޮންމެ މީހަކު ހަގީގީ ދިރިއުޅުން ގެއްލޭނެ
ނަމަވެސް އަހަރެންނަށްޓަކާ އެމީހެއްގެ ފުރާނަ ދޫ ކުރާ މީހާ ހަގީގީ ދިރިއުޅުން
ލިބޭނެ ދުނިޔޭގެ މުޅި އޭނާއަށް ލިބުނަސް އަމިއްލަ ނަފްސު ގެއްލިއްޖެނަމަ ލިބޭނީ
ކޮންފައިދާއެއް އަހަރެންނާއި އަހަރެންގެ ބަސްތަކަށް ލަދުގަންނަ މީހަކަށް
ކޮންމެހެން އަހަރެން ވެސް ބައްޕާފުޅާއި މާތް މަލާއިކަތުންގެ ތެރޭގައި
މަތިވެރި ބާރާއި އެކަލާނގެ މަތިވެރިކަމާއި އެކު އަންނައިރު އެމީހަކަށް
ލަދުގަންނާނެ އަހަރެން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބުނަން ތިޔަބައިމީހުންގެ ތެރެއިން
ބައެއް މީހުން މަރުވުމުގެ ކުރިން މާތްالله ގެ ރަސްކަން ފެންނާނެ ކަމީ ހަގީގަތެކެވެ
އެހެން ކަމުން ވެސް ދަރިވަރުން ހިތްހަމަޖެހިގެން އުޅެން ޖެހޭނެ ކަމަށް ވިދާޅުވި
މީސްމީހުން ގެ ތެރޭގައި މަތިވެރި ވާހަކަވެސް މަސީހު ގެ ރަސްކަމުގެ ވާހަކައެވެ
ކަލާނގެ ފޮނުއްވި މަސީހުގެ ބޭފުޅަކަށް ބިރުވެރި ކަމެއް ނުވާނެ ކަމުގައި ބާރުގަދަ
ދުނިޔޭގެ މަތީގައި ވެރިކަން ދެއްކެވުމަށް ތިބި މީހުން ދެކެ ބިރުނުގަންނަވާށެވެ

އީސާގެފާނު މޫސާގެފާނާއި އިލިޔާސްގެފާނާ އެކު

މީގެ ގާތްގަނޑަކަށް އަށް ދުވަސް ފަހުން އީސާގެފާނު ޕަތަރުސާއި ޔާޤޫބް އާއި
ޔޫހަންނާ ގޮވައިގެން ދުރު ހުސްތަނަކަށް ދުޢާ ކުރެއްވުމަށް ފަރުބަދައެއްގެ މަތިން
އަރާވަޑައިގަތެވެ އީސާގެފާނު ދުޢާ ކުރައްވަމުން ގެންދަވަނިކޮށް ގޮތްވެ ޖެހިވަޑައިގަތެވެ
ބައްޕަފުޅުގެ ދިއްލުމުގެ ރިވެތިކަމާއި އެކު ބޮޑުކަން ދެއްކެވުމެވެ އަދި އެއާއެކު
ވިދަމުން ދިޔައެވެ އަދި ކުއްލިއަކަށް މޫސާގެފާނާއި އިލިޔާސްގެފާނު އެތަނުގައި
އީސާގެފާނާ ވާހަކަދައްކަވާ ތިބި ދެބޭފުޅުން ފެނިވަޑައިގަތެވެ ދިއްލުމުގައި އެކަލޭގެފާނު

ވަނީ ސުވަރުގޭގެ ނޫރުން ނޫރު ލެއްވީގެންނެވެ އެބޭކަލުން ވާހަކަފުޅު
ދައްކަވަމުން ދިޔައީ ޢީސާގެފާނުގެ މަރާއި ބެހޭގޮތުންނެވެ އަދި
ޖެރޫސަލަމުގައި އެކަލޭގެފާނު މާތްރަސްކަލާނގެ އެދިވޮޑިގެންވާ ފަދައިން
ކަންތައް ކުރައްވާ ނިންމަވާނޭ ގޮތާ ބެހޭ ގޮތުންނެވެ

ބަދުރާއި އޭނާއާއި އެކު ވީ އަނެއް ދެ އަސްހާބީން ތިބީ ގަދަ ނިދިގެ މެރޭގައެވެ
އެމީހުންނަށް ހޭލުމުން ޢީސާގެފާނުގެ ނޫރުފުޅާއި އަދި އެކަލޭގެފާނާއި
އެކުގައިވާ ދެބޭކަލުން ފެނުނެވެ މޫސާގެފާނާއި އިލްޔާސްގެފާނު އެނބުރި
ވަޑައިގަތުމަށް ތައްޔާރުވި ވަގުތު ބަދުރު ޢީސާގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ
ސާހިބާ އަޅުގަނޑުމެން މިތަނުގައި ތިބުމަކީ ރަނގަޅު ކަމެއް [illegible] ތިޔަބޭފުޅުންނަށް
[illegible] މޫސާގެފާނަށް
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

އިސްލާމްދީނު ޖިންސިއްޔަތާ ބާރުގެ ތަނަވަސްކަމި ދީ ހުވާ ފުރިހަން ހުއްޓެހެ
ދީންޓެހުރެއްވި

އަސްއައްދަވަހު އެލިހުން ފަރުބަދަވަހިން ފަވިބައިގެން ވިރިއަހަން އައިރު
އެވައްބައިވަރު ލިސްވަހުމަހުނުއް އިސްލާމްދީނާއި ބައްދަލުވު ހުރުމަތަން އައެވެ
ހުއްޓިއަހަން އެލިހުންގަނޑުގެ ވެރެއިން ލިހަހު އެހަމްގެދީނަހަން ގޮވާ ހަޔާއް
ޙަވަލުން ދެނުންވިއެވެ އެދުރުހަމްގެދީނު އަޅުގަނޑު އާދާހާއި އެހު
ދަސްނަވަސް އަޅުގަނޑުގެ ފިރިހެން ދަރިފުޅު ދެހަލުމަން ވަޢައިގަންނަވާ އެއި
އަޅުގަނޑުގެ ހުރި ހަމަ އެހަސި ދަރިފުޅު ޖެންސިއެއް އާނާއި އަވަޙައިފި އާނާ
ހުއްޓިއަހަން ހުރެފަހި ހަޔާއްޙަވަސް ފަނާ އާލި އާނާ ނާ ނައްލާޙުދުން އާނާގެ
އަނގައިން ފާނުވެސް އަރާ އާލި އެނާ އެނާދު އިރުހާޔަހާވެސް ދުޙާއް
ނުހުރާ އާލި އާނާ އެ ނެލި ހާނުޚަނި އަޅުގަނޑު އާނާ ރަނގަޅު ހާހުދިނުމަން
އެދި ހައްދުދީނާގެ އަސްއާބިންނަން ވެސް އެދާސް ހުރިން ނަމަވެސް
އެލިހުންނަހަން ވެސް އެހަށެއް ނުވި

އިސްލާމްދީނު އެލާގައި ވި އެނދުހައި ލިސްވަހުމަހުން ވިދާޢުވިއެވެ އާ
އިމާންހަށެއް ނެލި ނުބައި ވެގެންވާ ރަމާދުގެ ލިސްވަހުމަހުނާ ހައްދުގެން ހައިރީ
ހަލާހުގެން އަހަރުގެން ހުނަނަހުޗީ ޔާރާ ދުވަހެއް ވަހުދެން ދެން އެފުރިހުން
ޗީހާއަން އެހައްޙަދުގެ ވިދާޢުވިއެވެ ހައްދުގެ ފުރިހުން ދަރިފުޅު ޗިލަނަހަން ގެނާ

އެހުއްޓާ އިސްލާމްދީނުގެ އަރިހަހުން އައިސް ހުއްޓާ ވެސް ޖެންސި އާނާ
ނާހައްލާ ވައްޓާޙުދުން އެހުއްޓާގެ ދަލިފުޙާޓި އަހަގައިން ފާނާއެރިއެވެ
ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނު އެ ޖެންސިއަހަން ރައްހާވެ ދިއުމަހަން އަދުރު ހުރެއްވިއެވެ
އަދި އެހުއްޓާ ރަހަގަޅުހަން އާނާގެ ބައްޖަ އާއި ހަވާޙުހުރެއްވިއެވެ އެލާ ލިވި
އެސްދުނުދު މާލުރަސޫލާލާނާގެ މަލިވެރިހަން ދެހެ އަޙަބައިވެ ހައިރާން ވިއެވެ

އިސްލާމްދީނު މި ކުރެއްވި މަތިވެރި ކަސްތަކުގެ ވާހަކަ ދައްކަވަމުން ދިޔަ ވަގުތު
އިސްލާމްދީނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޙާބުންނަށް ދީނާގުޅިއްވި އަހަރެން ދިބެހޭ
އެއް ޤައުމު ތަނަވަސް ކަނޑާ އަދިއަރާ އިންސާނުގެ ދަރިކަލުން ކަމުގައިވާ
އަހަރެން މިސްކިތުގެ އެތެރެއަށް ވަދެ އެމީހުން ހަދާން ގެތެރެ ހުރިހާ
ދާކަން ލާފާނު

ނަމަވެސް އެކަލޭގެފާނު މި ދީނާގުޅި އެއް ޤައުމެއްގެ މާނައެއް އަސާސީންނަކަން
ނުވިސްނުނުވެ އެމީހުންނަކަން އެބަސްދުރުވެގެން މާނަ ވަނީ ދުރުވީގެންނެވެ
އެހެންކަމުން އެ މީހުންނަކަން މި ބަސްދުރުވެގެން މާނަ ވިސްނައި ގަންނަކަން
ނުނިގުޅިއެވެ މި ބަސްދުރުވެގެން މާނައަކީ ކޮބައިތޯ އެކަލޭގެފާނުގެ ހިބައިން
އަހާ އެގޮތް ދިލުވުމަކީ އެމީހުން ތިލު ޤަބޫލުކުރެއްވީދުއެވެ

އަހަރުމެންގެ ވެރެއިން އެންމެ މަތިވެރި މީހަކީ ކާކު

އަސްޙާބުންގެ ތެރޭގައި އެމީހުންގެ ވެރެއިން އެންމެ މަތިވެރި ވާނީ ކާކު ކަމާއި
ތެރޭގައި ރިވާވެފައި ހިނގިއްޖެ އިސްލާމްދީނަށް އެބައިމީހުންގެ ހިދުމަތާއި ވާ ގޮތް
އެނގިވަޑައިގަން އެތަނގައި ޙީ ސުބުޙާނަހޫ ވަތަޢާލާ ގޮވާލެއްވީ އެކަލޭގެފާނުގެ
އަދިހަކަ ދެންނެވިއެވެ ދެން އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނަކަން ވިދާޅުވިއެވެ
އަހަރެންނަކަށްވާ މިސުޙާބާއްޙަކާ އައި ދެކު އަޅާފުން ބެހެއްޓި މިހަކާ އެއީ
އަހަރެން ޤަބޫލުކުރަނީ އަހަރެންނާއި ދެކު ވެސް އަޅާފުން ބެހެއްޓި މިހެއް އަކީ
އަހަރެން ޤަބޫލުކުރަނީ އަހަންނާއި ދެކު އަޅާފި ކާންދު މިހަކާ އަހަރެން ދުނިއްވި
ދުރުވާމި ޤަބޫލުކުރަނީ އެދުރުވާމިއި ދެކު ވެސް އަޅާފުން ބަހައްޓާ މިހަކު ކަމުގައި
ވާނީ ކަލޭމެންގެ ވެރެއިން އެންމެ ދުރުން މިހާއަކީ އެންމެ މަތިވެރި މީހާ

ޙަވާލާ ބުޚާރީ ޞާޙިބާ ކަލޭގެފާނުގެ ޙަދީޘް ރިވާކުރެއްވި ޢަބްދުﷲ ބުން
މަސްޢޫދުއެވެ ދިހުން ބަހަނަގޮސްދާ ދިހަކު އަވަދަނޭވުން ދަމަން

އަޅުގަނޑުމެން އުޅުނީ އެކަން ކުރުން މަނާކޮށް ހުއްޓުވުމުން މަސައްކަތް ކުރީން
އެއީ އުޅުނާތީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ދެކެން ޚިޔާލް ނޫން

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއިރު އުޅުނާ ހުއްޓުވުން މަސައްކަތް ނުކުރޭ އެއީ
ކަލޭގެފާނާއި ދީނާއި ބުނާ ކަލޭގައި ނުވާ ކާފިރު ބުނަނީ ކަލޭގެފާނާއި އެކަޑައި
ވާދީއް

ސަލީބުގައި ދީނުން އީސާގެފާނަކީ އުޅުނުގެ މީހުން ދަރުމަ ކުރުތަކުން
މަނާކުރި

އީސާގެފާނު ދިދުނިޔެ ދުނިޔޭ ފަޖައިގަނޑުގެ ދުވަސް ކަމުގެ ކޮޅުބުމުން
އެކަލޭގެފާނު ހިތްވަރުދޭ ގަދަ ކުރަހުވާ ގަސްތުކުރަހުފީ ދީރާސަލަމަން
ފަޖައިގަނޑުމަތީ ދީނާ އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ކުރިން ސަލީބުގައި
ރަނގަޅަން ބަޔަކު ފުރުސަތު ވިދާޅުވި އެއީ އެކަލޭގެފާނު އުރަނގަން ފަޖައިގަނޑުނާވާ
އިރަން ކަންތަކުން މަތީރުކުރަން ބަނދަކުރަ ސަލީބުގައިގެ ދީނުން
އެކަލޭގެފާނަން މަރުދީބާ ޔައުމަކަން އުފަލުން ނުވިއިރު އެއީ އެކަލޭގެފާނު ވަހީ
ޗޫރުސަލަމަން ފަޖައިގަނޑުމުގެ މަގުމަތީގައި ކަމަން ވާމީއިރު

މިކަންތަކާ ގުޅޭ އަސްލާމީން ކަމުގައިވާ ޔަގީނާ އާއި ޔާދިޖް ބަނބުނު
މާތްސާލިބާ އަޅުގަނޑުމެން މިދިނުން ނުތީކަންމަތަން އުޖޫން އަޖިފާން
ފުރުސަތުމަން އެދުން ތީ އީސާގެފާނު އަސްލާމީންގެ މި ބަރުގެ މައް ޙަޤަން
ނުރުދުންވީ ކުރާ އިސްކަރުއިއިރު ދުން އިދިރުން އެދުން ރަނގަޅަން ދިޔުމަން
ދަތުރު ފުރިއިރު

އެންމެ މިހިންމު ކަމަކަން ވާންދެކޭނީ އީސާގެފާނު އެންގެވި މަގުން
ކަންކުރުން

އެޗީޒުން ތަމަރީކުރަމުން ތިޔަހަކަމުގަ ތިމާގެ ޗީޒަކާ އެކަށޭގޮތަށް ހަރަން
ތުންނުވިއްވެ އަވަހަށް ކަލޭގޮތުން ވެގެއްޖަނީމާ ކުރުމުގެ ތަކަން
ކަށޭގޮތުގެ އަރިހުގައި ތިބެން ދިރިހުރި ތައްޔާރުވަން އިސްކަންދަރު ޗޭވާބުގައި
ވިދާޅުވިއްވެ ހިޔަލުތައް އުޅުމަން އިސްތިހާރުތަކުގެ ކުރަތުތައް ވީ އަދުލުގެ
ތޫނިތަކަން އިސްތިހާރުތަކުގެ ހާލަތުއްވީ ނަމަވެސް އިންސާނުގެ
ދަރިކަލުންނަން އޮންނާގެ ބޭ އަދާކުރެ ތަނުއް ވެސް ނުވީ

އިސްކަންދަރު ވެގެއްޖެން މަގުމަތީ ދިމާލު އެއްގެ ދިރާސަތް އެކަށޭގޮތުގެ
ވިދާޅުވިއްވެ އަރަނބާ އެހެ އެދު ދި ދިމާ އިސްކަންދަރުގެ ދުނިޔަވިއްވެ
މާތްރަސްކަލާ އަކުރަނެގެ ކުރަތަމަތަ ކުރަމުން އަކުރަނެގެ މަރުވުކުރައިވާ ބައްޔަ
ކަކުންތަން ވަގުތުކުރައި އަނބުރާ ތުން މަޖެތިންޖައްވާ

އިސްކަންދަރު ވިދާޅުވިއްވެ މަރުވުކުރައިވާ ދިރުމަކީ އެކުރުގެ މަރުވުކުރައިވާ ދިރުން
ވަޅުޖައްސަން ނަމަވެސް ކަޑު މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލާނގެ ހެދުމާ
ބޯކުރިން ދިއްސުރަތަން ތިނދުޖާން ކަށް

އެއްނިމުނީ ވެސް އެކަށޭގޮތަށް ތުންނުވިއްވެ މާތްރަސްކަލާ އަކުރަނެ
ކަށޭގޮތުގައި އެއްވި ތުރުނަނަން ނަމަވެސް ތުރުތަމަ އަކުރަނެ ކުރަ އަކުރަނެގެ
އާއިލާގެ ދިރުންނާއި ހިތްހެޔޮކަން ހަލާކު ކަނދުވައި އަނބުނާނަން

އިސްކަންދަރު އެންމެހާ ވިދާޅުވިއްވެ ބޮޑުކަމުގަނޑު އުފާތަރުކަމެއް ހިތްދަތިކަމުގެ
ތަކަމަތަ ޗެހިއްޗާ ދިނަވި މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލާނގެ ދުވަސް
ހުރި މިކަމެއް އެކަށޭގޮތާ ދިނަވި ނުދުން

އިސްކަންދަރު ހަމްތިރި އަސްލާޖެން ހެއްވާވި

ފިއަންތަރު ފާމްސާރިބާ އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްރާބީންގެ މެރްއިން ނާއްސަ ބާރަ
އަސްރާބީން ލިބުމާ އެހެން ހަމަކުރި ކުރު އަސްރާބީއަށް ވުސް ކަނޑަ
އެޑުއްވީއެވެ ކުރިން ދިއްދިނުން ބަޔަކަށް ކުރިދިނުން ވޮޑިމަން ބައްސަވާ އުދިނުން
އެކަލޭގެފާނުގެ ކުރިން އެކަލޭގެފާނު ވަޒީރުންނާއި ހަމަޖެހިގެރާ ވާހަކަ ރަހުރާ
ހަނަކަން ފޮނުއްވިއެވެ އެކަލޭގެފާނު އުދުނުންނަން ދިޔާގިވިއެވެ
ދާމަހަސްކަލާނގެ އެނގިވުނިމަކަން އީދާން ވުދަން މައްޔާހަދަން ވާ އެމައް
ބަޔަކުވުސް ވާ ދިމާ އުދިނުންގެ ގާމަން އަރަހަންގެ ބަސްމަކާއިގެން ކުރާނު
ދިނުންނަން އެކު އުދިނުންގެ ރިމްމައް އީދާންވުދުގެ ދަގަން އެސްބަހްއަދި
ދާމަހަސްކަލާނގެ ރިބަފުޑަން ކަނަންނަވަން އަރަހަން ކަލޭގެން ދިފޮނުވާ
ދަގަން ކޫ އަރަހަން ކަލޭގެން ދިފޮނުވަނީ ވަގު ކައްމާ މަކައްގެ މަހުއަރަން ކުރާ ޑަ
ކަސްބަޑި ބަކަހި މަކައްގެ ފުކުއަހަން ކަލޭގެން ކުރާއިހު ދިނަފުއައިސާ އާ ބޮޑުމި
ކުބަސްމައް ނުގެންކުރާމި އަހަރެއިގެން ހުރި ފައިވާން ފިޔަވާ ފައިވާނުއްވަސް
ނުގެންކުރާމި އަކި ކުރާ ދަގަދަމީގައި ދިހުންނާއި ވާހަކަ ކުއްކުދަން ދަޖެ ވުސް
ނުކުރާމި ކަލޭގެން ގެއަކަން ވަސްނައިރު އެގެއްގެ ބަހަކަން ސަލާމް
ލުއްވުދަން އެކުރާމި އެގޭގައި ސަލާމްރަވުރި ކަދަން ލުބިކުރާ ބަހަކަ ވާނަދަ
ކަލޭގެންގެ ފަރާމުން އެދިހުންނަން ބަރަކާމް ލިބިގެން އެފުކަ ދިހަކަ އެގޭގައި
ނުމްނަދަ ކަލޭގެންގެ ސަބަބުން ދާމަހަސްކަލާނގެ އެދިހުންނަން ކުއްވާން
ބަރަކާމް އެދިހުންނަކަން ނުލިބިގެން އެގޭގެ ދިހުން ކަލޭގެންނަން ކުރިން
އެމް ކަވެ ކައިގެން ބޮއިގެން އެގޭގައި ކަލޭގެން މީބޮއި އެއި
ދަސްވެކަމްމެރިނުންނަން އެދިހުންގެ ދަސްވެކަމްގެ އަގު ލިބުން ރަސްޓޫވާ އެމް
ގައިން އަނެއް ގެއަން ބަކަލުވާ ނުހަކުމި

ކަލޭގެން ހަރަކަން ކުއްދުން އެހަރަވެގެ ބަޔަކު ކަލޭގެންނަން ރިމްރަޙް ކަދާއި
އެކު ކަނަމެއްކަން ކަލޭގެންނަން ކަނު އެމް ކަވެ ކުރިނަދަ އެދިހުން ކުރިން

އެއް ކަލެއް ކާމި އެތެރޭގައި ބަލިވެރިން ތިބިއްޔާ އެބުރުނުގެ ބަލިތަކުގެ ރިސްކުހުރި
އަދި އެމީހުން ކައިރީ ބުނޭ މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލުންނަށްވެސް ވަހީ
ކަމުގެންނަވައި ވަޙީފާތަކުން ކައިރީގައި

އެކަމަކު ކަމުގެން ދާ ރަނގަޅުން ކަމުގެންނަވަން މަރުވަބާ ނުކުތައިދީ ނަމަ
ފާގަގައި އެންމެންނަން އެންމެމެގެ ގޮތުން އެމީހުންނަން ބެލި ކަމުގެންގެ
ރަނގަޅު އަހަރުމެންގެ ފާއިތުވި ކާރުބު ހިފަފޫސް ވެސް ކަމުގެންނަން ކުރާ
އިންޖާރުއްގެ ގޮތުން އަހަރުމެން ފާކަމުގެ ނަމަވެސް ދިކަމަން ކުރިވޭ
ހަމަކަރަވަރުން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލުންނަށްވެސް ވަހީ ވަރަށްވެސް
ކައިރީގައި އަހަރުން ދިބުނަހީ ހަމަ ތެރެއް ޤަދާމަތް ތުވަހުން ދިރަރުގެ
ދިރުންނަން ޗެކާސް އާދާތަކީ އެތުވަހު ސޮތަމުގެ ދިރުންނަން ޗެކާސް އާދާތަން
ވުރު ވެސް މާބޫ އާދާތަކަން ވާނުކަން ކަރަވަރު

އިމާން ނުވާ ދިރުންނަނާއި އެމީހުންގެ ރަނގަޅުކަން ހިމާޔަތް ކުރުން

ކުރާޖިންގެ ދިރުންނަށް ތިބިހަ ރަނގަން ހިމާޔަ ހުރި ބޮޑުސަފަރާގެ ދިރުންނަށް ތިބިހަ
ރަނގަން ވެސް ހިމާޔަ ހުރި ތިބިހަ ތުރަނގަގައި ތުއްކަށް ފަތަ މުޖުތަމަޢުތަކު
ތުމުރު އާއި ޖަތުނުގައި ތުއްކަށް ނަމަ އެ ތުރަނގަރުގެ ދިރުން ވެސް މާގައި ތަވާ
ޙުއި ބިނުމަށް ކަރަން ވެއްޗެ ތަރުބާވާނު ކަން ހަޤީގަތް ތުމުރު އާއި ޖަތުނުގެ
ދިރުންނަޔަ ނުބައިވެގެންޗެ ދިރުން ނަމަވެސް އެދިރުންނަން ޤަދާމަތު
ތުވަހުން ހުރި ޖަޖާބު ވެސް ކަމުގެންނަން އެތުވަހުން ހުރި ޖަޖާބާއި
އަޑާބަލާއިރު އެއްވެސް އެއް ކަމަކަން ނުވާނު އޭ ކަޒަރުނަދުގެ އަހަރުވެރިންނަށް
ކަމުގެންނަން އެތުވަހުން ސަވަރުދާގައި ގޮއްސަކަން ތުވާނު ކަމުގައި
ހިކުރަނީ މަ ނުދުން ކަމުގެން ވެއްޖެގެން ތާނީ ނަރަކައިގެ އެންމެ ފުނަން

ތުން އިސްލާމީ އެކަމާގެ ވާނުގެ އަސްލާމިންނަން ތިތާއިވެއި ކަމުގެން

ބުނާ ބަހުގެ އަޖު އެހި ޗިހަޔި އަހަރެންގެ ބަހުގެ ވެސް އަޖުއެހި ޗިހެއް ކަށަވަރެން
ބުނާ ބަހުގެ އަޖު ނޫހި ޗިހަޔި އަހަރެންގެ ވެސް ބަސް ނޫހި ޗިހެއް އަދި
އަހަރެންގެ ބަސް ނޫހި ޗިހަޔި އަހަރެން ފޫނުއްޕި ފަރާތުގެ ބަސްފުޅު އަޖު ނޫހި
ޗިހެއް

އިސްލާމްދީނަށް އިމާންވާ ޗިހުންގެ ނަނަން ސުވަރުގޭގައި ލިޔުވިގެން ވޫ

ދިވެހި ރަސްކިޔަ ދެ އަސްލާމީން އެންބުރި އައީ ވަރަށް އުފާވެރި
ކަންމަތީގައެވެ އެޗިހުން އިސްލާމްދީނަށް ދެންނެވީއެވެ މާތްސަލާމަތާ
އަޅުގަނޑުމެން ކަލޭގެފާނުގެ ނަސްރުޖެހުމަށް ދުޢާކުރަން ވެސް
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބުރަށާ

އިސްލާމްދީނު ދިވެހިރާއްޖެ ދިވެހިވަރަށް އެޖީ ޗޫނުއް ފަދައިން އިބިލީސް
އުޖޫން ބިލަން ވެއްޖެނި ޗޫނަ އަހަރެން ދުނިޔެން ރަށުފަ އާއި ނަގަރަށްދާރީގެ
މަސް ކަރަ ފަދައިން އަރާ ކިލިސް ކިލިސް ޗޫނުރުމަރާ ޝަހީދާނާގެ ހުރިހާ ބާރުއް
ނުލި ޗޫނުރުމަނަ އަހަރެން ކަށަވަރުނަނަ ބާރު ދީފިން އެއްވެސް އެއް ކިޔަކަނަ
ކަށަވަރުނަކަނަ އަނިޔާއެއް ނުދެވޭނެ އެހެންނަމަވެސް ކަށަވަރުން
އުފާކުރަނަށްދިނީ ދީނުނިން ކަށަވަރުނަނަ ބުރަށާދިނީ ނޫނުން އުފާކުރަނަށް
ކަށަވަރުންގެ ނަނަން ސުވަރުގޭގައި ލިޔުވިގެން ވާދި

އިސްލާމްދީނު ރަސްދާއި ޝުކުރު ކުރެއްވުން

އެވަގުތު މާތްރަސްކަލާނގެ ސަލަބަދުން އުފަލުން ފުރިފައިވާ ހާލުގައި އިސްލާމްދީނު
ދިވެހިރާއްޖެ އަހަރެން ބަށްދާފުޅަށް ރަސްދާ ކުރަން އެޖާއި ދިވެގެ ވެރި
މާތްސަލާމަތާ ދިރުހިރާ ކަސްތަށްތަށް ޔާދަވައިގެން ތިބި ބައްދުވެރިންނަށް
ވަރަށް ކުރައްވައި ދި ކަސްތަށްތަށް ތިޔަ ހާމަ ކުރެއްވި އާދައިގެ ދިރުހުންނަށް

ބައްޕާފުޅާ ބައްޕާފުޅުގަން ފުރިހަމަ އުފާވެރި ހިތްހަމަ ޖެހިލުއްވުން ދިއްބައިދެނީ
މިފަދަ ކަންތައް ކަން އަހަރެންނަށް އެނގޭ

ދެން ޢީސާގެފާނު އެތަނުގައި މީ ޖީސްމަކުނުން ފުރާނަބޭ ކުރަނވާ ދިދާގެ
އަހަރެންގެ ބައްޕާ ވަސީ ހުރިހާ ކަމެއް އަހަރެންގެ މަށް ބަރަން ދުކަންތައްވާފަ
ދަރިފުޅުގަޔާ ކާކު ކަލޭގެ ބައްޕާ ފިޔަވާ އެނގެން ފަރާތަކަށް ނޫނީގެ ދަރިފުޅުގަން
ފިޔަވާ އެނގެން މިހަކަށް ބައްޕާއަޔާ ކާކު ކަލޭގެ ވެސް ނޫނީގެ ބައްޕާއަޔާ
ކާކުކަން އެނގޭނީ ހަމައެކަނި ދަރިފުޅުގެ އެކަން އަންގައިދިނުމަށް ކަނޑައެޅާ
ބަޔަކަށް

ދެން އެކަލޭގެފާނު އަސްހާބުންނާއި މުނާސަބުކަން ދިމާލަށް ކަލޭމެންނަން
މިހާރު ނަސަ ކަންމައްމައް މިހާރު ނަސަނީ ކަލޭމެންނަން ރަނގަޅު ލެއްވިގެން
ވާހީ އަހަރެން ބަނަން ކަލޭމެންނަން މިހާ ރުނަ ކަންމައް ދެކުމަށް މިހާ
އިވާ ވާހަކަމަކީ އެޖެހުނަކަން އިހުޖާޑުގެ އެމައް ރަސޫލުންނަށާ އެމައް ރަސޫ
ރަސޫ ކަލުންނައް އެދުން ނަމަވެސް އެޖިހުންނަކަން އެކަންމަކެއް ނުދުނު

ދީނުގެ ދަންނަވާބަޔަކު ޢީސާގެފާނު ކުރެއްވި ބެލުމަކުން
އެކަލޭގެފާނާއި ކުރި ސުވާލެއް

އެއްދުވަހަކު އެއްވެ މިބިމުގެ މެރެއިން ދީނުގެ ދަންނަވާބަޔަކު މެދުވެ
ޢީސާގެފާނު ކުރެވިރި ކުރުވިން ފުދަ ބަޔެއް އެކަލޭގެފާނުގެ ޔަބައިން
ހުދުމަތުބަހާ އެކަލޭގެފާނާއި ސުވާލެއް ކުރިއެވެ މިޔާ ޢީސާގެފާނަން
ބުނެކެވެ އެދުރުކަލޭގެފާނު އަދުގަނޑު ނިމުލެއް ނަވާ ދެވިހުރި ދުނިޔަ
ލިބިގެމުދަނބާ ކުރަނބި ކަންމައްމަކަށް ކޮބައިމެ

ޢީސާގެފާނު ޖަވާބު ދެއްވިއެވެ އެކަމާ ބަހި ގޮތުން މަޢުރާތުގައި ލިޔުއްވިގެން

ވަނީ ޕީކޭ އަދި އެޓޮމްބަރަކުގައި ޖިހާދީގެންވާ ބަޔަކީން ކަލޭއަށް ވިސްނުނީ
ކޮސް އެއް ކަޑެއް

މިހާރު ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ އެކޮއްމަކަށް ޖިހާދީގެން ވަނީ އެއްކަހަލަވަންތަ
މިހިރަބައިދީނުގެ ގަޔާވެރި ރަސްކަލާނގެ ޔަބައުގަން މިހިރަބައިދީނުގެ ދުވި
ޔަމާއި ދުވި ފުރާނައާއި ވާރާ ބާރަކާއި ހުރިހާ ބައްޓިނުދެ ޗާބި ވާނޫ އަދި ކަލޭގެ
އަމިއްލަ ނަފުސަށް ޗާބި ވާ ފުރަތަމަ ކަލޭގެ އަވަށްޓެރިޔާ ތުރުކާ ވެއްސެ ޗާބި
ވާނޫ

އީސާގެފާނު ޢީސާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭ ދަމަވަޅު މިހިރަ ތިބީ ވަރަށް
ރަނގަޅަށް މިހިރަ ބަނީ ދަދުން ކަސްމަށް ކަރޫ އެއިރުން ކަލޭއަށް ނިދުމުން ނުވާ
ތުދިހުރި ތުނިހާ ދިބޫނު

ނަމަވެސް މި ދީނުގެ ތަންނަބޫކަލާ މިވަރަކުން ހުއްޓައެއް ނުދިއެވެ ޢީނާ
މިސްމަކުންގެ ކުރިމަތީގައި ޢީނާގެ ޤުދުކުން ތަޢުކާންވެގެން އެކަލޫގެ ފާނު
ކުރުން އަނެއްކާ އެހެން ސުވާލެއް ކުރިއެވެ ނަމަވެސް އަދުގަނޑާގެ
އަވަށްޓެރިޔަކީ މިބަނޫ ބަހުގެ މާނައީ ކޮބައި މޮ

އަވަށްޓެރިޔާ

އީސާގެފާނު ޙަވާބު ދެއްވިއެވެ އެއްދުވަހަކު މިހަކު ޙުރުސަލަމުން ޙުރިކާ
ރަހަރު ދިއުމަށް ބަދަލުވި ދަމުދު ފުނި ދަމުދު ކުރަމުން ދިޔަ މަގުމަތީ މަގު ފޫރު
ވަގުންގެ ބަޔަކު ޢީނާއާއި ހަމަލާ ދިނީ ޢީނާގެ ގައިގާ މަޖާ އަނިޔާ ކޮށް ޢީނާގެ
ހުރިހާ މުދަލާއި އަންނައުނުވެސް ފޭރިގަނެ ޢީނާ އެމާ މަރުވަން ދޫ ކޮށްލާފައި
ދިޔައީ

އެމަގުން ދަމުދުކޮށް ދިޔަ އިމާމަކަށް ފުނުނު ނަމަވެސް މިނާ އަޅާ

ވެސް ނުލާ މަގުގެ އަނގަށް ފަރާތުން ލާފައި އޭނާގެ މަގުން ކުރިއަށް ދިޔަ ދޮން
ދިޔައިރު އެ މަގުން ކަމެއްކޮށް ކުރަން ބައިވެރި މަސައްކަތުގައި ހުރިހާ ލޯބި
ފޮތި ކުރިއާއި މިގޮތަށް ވެސް މިހާރު އެހެން ކަމެއް އޭނާ ފެނުނު ދިޔައީ
އެހާ ފެނުނުން ވެސް އެހެން މަގުގެ އަނގަށް ފަރާތުން ހިނގާފައި ހުރި

އެއަށްފަހު އެހެން ކަމަށް ހުރި ތަނަށް ދިޔައީ އާއި ޢީސާގެ
ސަލާމަތް ކުރުމުގެ މިކަން ދިޔައީ ޖެހިގެން ވެފައިވާ މިހާ ފެނުނުން ޢީސާގެ
މަތީ ގޮތުން ކަލަށް ބަލަކުރި އެކި ޢީސާގެ ޖެހިލުމުގައި ސާފުކޮށް ބޭސް
އެކުރިން ކޮށް ޢީސާ ކަމަށް ކުރަމުން ހުރި ހިތްހުރި މަތީގޮތަށް ޖެހިލުން ވެފައި
ވި މިހާ އެކަމަށް ވަނީ އެ ކަމަށް ކުރަމުން ހުރި މަގުގެ ބައި ފާ ފެނުނުން
ގެއަކަށް ޢީސާ ގެންގުޅެ އެކި އެމީގައި ޢީސާ ޖެހިލުން ވެފައި ވި މިހާ ކަމަކީ
ކުރުން ގެންގުޅެ އަނބު ކުރިއަށް އެގޮތަށް ވަނީ މިހާ އެމަން ފަރައިސާ ކުރިމަތި
ފަރު ޢީސާ ބޭރި މިޔާ ބަލައިގަތް ކުރި އެކި މިއަންގައި ދީނާ ފަރައިސާ ނުކުރެ
ނަމަ އަކަށް ނުން އެނބުރި ކުރާ މަގު މަތީގައި ކަލާއަން އެފަރައިސާ އަނބުރާ ކުރު

ކުރުން އިސާގެފާނު ހުރިނުގެ ކަމަށް ނަށްބަލާއަން ވިދާޅުވެ ވަގުތުގެ އަމީ
ކަރަށް އަނހުރި ޚިޔާލުގެ ސަލާމަތް ހާސިލްކަ ވެފައިވާ މިހާގެ މަތީ ކަމަށް ދިމިން
މިހުންގެ މިހާއިން އަވަސްބެރިހަކު ފަރަފައިން ކަން ކަމަށް ހަލާ

މިހާ ޖެވާބުގައި ބުނެބޫ ޢީސާގެ މަތީ ކަމަށް ހުރިކަން ހިމި މިހާ އިސާގެފާނު
ވިދާޅުވެ ކަލާ ވެސް ޢީސާ އެކަން ކުރި ފަރައިސް ކަން ކުރީ

އިސާގެފާނު މަރިޔަމް އާއި މަގުދަލީގެ ގެއަން ޖެހިގަތް ކުރެވުން

އިސާގެފާނާއި އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބުން ކަމަށް ކުރެއްވި ވަޑައިގެން ވި
މަގުމަތީގައި ހުރިމި ބަނދެގައި މަގުމާ ޢީ ނަމަކަށް ހިމާ އަނބުރާ

އެކަލޭގެފާނަށް އޭނާގެ ގެއަށް ދަތުރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ މަރުތާގެ މަރިޔަމް އާ ހިތާ
ކުއްލި އަރާ ތިއްބެވެ އޭނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކައިރީ އިށީނދެ އެކަލޭގެފާނުގެ
ބަސްފުޅުތަކަށް ކަންތޮޅާ އަޑުއަހަން އިނެވެ. ނަމަވެސް މަރުތާ ކަންތައްތަކަށް
ތައްޔާރުވުމުގައި ބުރަކޮށް މަސައްކަތްކުރަމުން އޭނާ އައިސް އީސާގެފާނުގެ
އަރިހަށް އައިސް ދެންނެވިއެވެ. މާތްރަސްކަލާނގެ އަޅުގަނޑުގެ ކޮއްކޮ އަޅުގަނޑު
ހުރިހާ މަސައްކަތްތައް ކުރަން އެކަނި ދޫކޮށްލާފައި އައިސް ތިބުމާ އިންއިރު
ކަލޭގެފާނު އެކަމަކަށް އަޅާނުލައްވަނީތޯ؟ އޭނާ ކައިރީ ބުނެދެއްވާށޭ
އަޅުގަނޑަށް އެހީވާން ދާށޭ

މާތްރަސްކަލާނގެ ޖަވާބުދެއްވިއެވެ. މަރުތާ ކަލޭ ގިނަ ހިޔާލު އެތައް ކަމަކާ
ބޮޑު ހާސްވެ ކަންބޮޑުވެފައި އެކަމަކު ބޭނުންވަނީ ހަމައެކަނި އެންމެ ކަމެއް މަރިޔަމް
އެކަން ރަނގަޅު ބައި ހޮވައިފި އޭނާ އަތުން އެކަން ނަގައި ނުލެވޭނެ
ނުކުރެވޭނެ

11

އީސާގެފާނު ދަސްކޮށްދެއްވި ނަމޫނާ ދުޢާ

އެއްދުވަހަކު އީސާގެފާނު އެކަހެރި ތަނަކަށް ވަޑައިގެން ދުޢާކުރައްވަމުން
ހިނގަވަމުން ދަރިވަރުންގެ ތެރެއިން އެކަލޭގެފާނުގެ ދަރިވަރުން ނިމި ވަޑައިގެން
ވަގުތު އަސްހާބުންގެ ތެރެއިން ދަރިވަރަކު ދެންނެވިއެވެ
އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބުންނަށް ދަރިވަރުން ދަސްކޮށްދިން މާތްރަސްކަލާނގެ
ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދަރިވަރުން ދަސްކޮށްދެއްވާ އީސާގެފާނު
ދިނުމުގެ ކަލޭގެފާނު ދަރިވަރުންނަށް ދުޢާކުރުމުގެ ދަރިވަރު

ބައްޕާފުޅާ

އެންމެހައި ޙިސާބުތަކުން އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ނަންބަރުތަކުން މާބޮޑުކޮށް ހިމާ ގަދަރު ކުރާނެ ފަދައިން ހިންގަވާފާނެއެވެ

އިޞްލާޙުވާމީހުންގެ ރަސްމީކަންތައް މިދުނިޔޭގެ މަށް ކަމަށް ފުރުޞަތު ދެއްވާފާނެއެވެ

އަޅުގަނޑުގެ އުއްމީދުތަކުގެ ތެރޭ އުއްމީދު ހަމަކަށަވަރު ދޭވާފާނެއެވެ

އަޅުގަނޑުގެ މައް ކަމަށް ނުބައިކޮށް ކަނޑައެޅޭ ޙިކުމަތް ކުރާ ކަންތައްތަކުން އަޅުގަނޑުގެ ހިތުން ދުރުކޮށް ނައްތާލާ ފަދައިން އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ އަޅުގަނޑު ކުރާ ކުށްތައް ފުއްސަވާފާނެއެވެ

އަޅުގަނޑު ނުބައި ކަމެއް ކުރުމުން މުދުވެރިކަންފުޅު ފަދަ މަޤާމު އަޅުގަނޑުނަށް ނުދައްކަވާފާނެއެވެ

ތެދުވެރިވުން އެދޭ ޚިޔާނާތްތަކުން މާތްރަސްކަލާނގެ ދިނުން ވިސްނުން ދެއްވާނދޭ

އެއަށްފަހު އިސްލާމީ ދީނާގުޅޭ ޚިޔާލުތައް ކަނޑަނަގާ ތެރެއިން
އެކަކުގެ ވެރިކަން ގެތެރެ ރަށްބަހެއްސަލާ ޙީ އަދި އެއްރަށެއްގެ ދަރިންވެރި އެކު ކަނާގެ
ގެއަކު ދޭސް ބަޔި ރަނގަޅުތެރިޔާއް އަޅުގަނޑުނަށް ކަލާ ޙިއަދު ދީ އެވެ ތިރަވިއްޔަ
ދުރުވިން ރުޅި ދިޔާގަނޑަށް ކަ ދުއްޔަރަގަން އަދި ރަނގަޅު ސަލާ ޙި ދަރަށްވެރު
އަރަރަރުގެ ގެއަކު އެތުވެއްޖެއް އަދި އަރަރަރުގެ އެއްގަޔަ އުސާއަކު ދުލުނު
އެއްވެސް ހާއްޔެ ކުއްޔެ ނުދޮ

ކަލާގެ ރަނގަޅުތެރިޔާ އަކު ފަރަރައްގައި މިރަށް ބޭރުގައި ޙިދަކަށްވަރު
އަރަށްނަށް އުނދުގެ ނުކުރާތު ދުރު ތެރިވަސް މަގުލާފައް އަރަރުއްނާ
އަރަރުގެ ގެގެ އެންމެން ޙިތިޔާ ނިދުމުން އަރަށްނަށް ޙިވަގަތު ދުރުވެގެން
ކަލާ ބާރުން އެއް ކަޅު ރުދާ ދުކަށް ނާދުވެފެށު އިސާ ގެކުން ވިދުގޮތެވެ

އަހަންނަށް ހަމަ ދަތިން ކަށްއަޔީ އޭނާގެ ގަތް ހަހުމަތްތަރިއަކަން ޗިތީ މެދުހުވެ
އޭނާ އެދުނުކަންތައް ކުރަން ނުދިން ނަމަވެސް އޭނާ ކެނޑު ނޫޖި
ކުއްބިމުންތި އެދުހުމުން ގެނދިޔުމުގެ ސަބަބުން އުނދަގޫވުމުން ތެދުވެ
ކަމާ އޭނާ އެދުނު އެއް ކަމެއް އޭނާއަށް ދޫނު

ފަހު އަހަރުން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބުނަން އެދޭ އެއް ކަމެއް
ތިޔަބައިމީހުންނަށް ދެއްވާނެ ބަލާ ހެދާ އެދޭ އެއިރުން މަގު ފެންނާނެ
ދޫރުގައި ބަޔަކީ އެއިރުން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބަޔަކާއި އެދޭރުމެ ހެދުވޭ ފަހު
ކުރިން މިހާރު ވެސް އެއް ކަމަކަށް އެދުނުމުން އެއްއެއް ކަމެއް އެހިރުކަން ޗިބޭ ކުރިން
މިހާރު ވެސް ހެދާ ބަލާ އެދުމުން އެހިރުކަން މަގު ފެންނާނެ އަދި ދޫރުގައި
ބަޔަކީ ނުމުން އެދޭރުމެ އެހިރުކަން ބަޔަކާއި ހެދުވޭ

ފަހު ކަނޑައެޅި ބައްޕަ އަކަން ވާނަމަ އަދި ކަނޑާ ދަރިފުޅު ކަނޑާ ޔިބައިން
މަހަކަން އެދުފި ނަމަ ހަމަ ދަތިން ވެސް ކަނޑާ ކަނޑާ ދަރިފުޅުމަން
ނަންނުމަ ކަމެއް ނުދޫނު ނޫނީ އޭނާ ޗިހަކަން އެދުފި ނަމަ ކަނޑާ އޭނާއަން
ނަގަކަންދާއްބޭ ވެސް ނުދޫނު ތިޔަބައިމީހުންނަށް ނުބައިމީހުން ކަމުގައި
މި ނަމަވެސް ތިޔަބައިމީހުންގެ އަހިއްކަ ދަރިންނަން ރަނގަޅު އެއް ކަމި
ދޫން ދަނޑާ މިއިރު ކަނޑާމުންގެ އެޖެގައި ފްތެގެންވާ ބައްޕާފުޅުގެ ޔިބަފުޅުން
އެދޭ މިހުންނަން އެކަނޑާނގެ ގާތްރޫހުފުޅު އެފަކާއިއަކު ނުދާއްވާނު ތަ

އިސްލާމްދީނު މަންމަނު ޗޭންނިއެއް ޗިހައްގެ ހަނިގަނޖެހުން ނެށި އެމިހާ
މިންޗުކުންދެއްވި

އެއްފަހަރަކު އިސްލާމްދީނު މަންމަނު ޗޭންނިއެއް ޗިހައްގެ ހަނިގަނޖެހުން ނެށި
ބޭރުކުރެއްވިއެވެ މި ޗޭންނި އެމިހާގެ ހަނިގަނޖެހުން ނުކުތުމާއި އެކު އެޗޭންނިގެ
ސަބަބުން ވާހަކަ ނުދެއްކާ މިހާ ކުއްޗިއަކަން ވާހަކަ ދައްކަން ފަހަރެއް ފެއްވެ

ދިމަސް ދޫކޮށް އަންގާސް ވަރަށް ބޮޑަށް ހަރާތްތެރިވެ އެކަމުގެ އިމާރާތް

ބަޔާއްޗުރުން އިސްލާމީ ތާނައަށް ތަރުޖަމާ ބަންދުވި ޗީނާ ޖިންސިންގެ ބާރުގެ

ދަނޑުވެރިޔާ ޗުރުން ރަސްގަނޑު އެކުރަސް ޖިންސިންގެ ވެރިޔާ ބާލާޖޫބުލުގެ

ބާރުން އަސްއުބަރަކު އެކަލޭގެ ތާނަޔާ މާތްރަސްކަލާނގެ ދީނުއްވި ބޮކަލުއެއް

ނޫންކަން ޗިސްތިކުންނަން ހަމަކުއްދިނުމުގެ ގަސްތިމުގައި އެކަލާނގެ

ޔިބަދުގެން އަޖައިބު ކަލެއް ދެއްކުމަން އެދި އެކަލޭގެ ތާނަޔާން ދެންނެވިއެވެ

އިސްލާމީ ތާނަން އެޗުރުންގެ ޔިމުގައި އެކަލޭގެ ތާނާއި ދޫމިރާ ވަސް ނުބައި

ނުލަތާ ޒިޔާރަތްކުރެއްވުން ދެނޑުވޭއިގަތް ވިދާގުވިއެވެ އެއްވުސް ރަސްކަލުއެއް

ބައިބައި ވެއްޖެ ކަމަށް ވާނަމަ އެރަސްކަލުއެއް ރޫޖެ ހިނގައިދާނެ އަދި އާއިލާއެއް

ވިޔަސް ބައިބައި ވެއްޖެ ނަމަ ހިނގައިދާނެ ވިއްރު އިބޫނުގެ ރަސްކަލުން

އާނާ އާއި އިދި ކާތަރަން ނަމަ އާނާގެ ރަސްކަލުން ކުރިއަށް ދާނެ ޔާރިނުއެވެ

އަހަރުން އެކަން ދިޔަ އެއި ކަލާނުގެ ތިޔަބަޔަކު އަހަރުން ޖިންސި

ޝައިތާނު ޗުރުން ރަސްގަނޑު ބާލާޖޫބުލު ދެކުވެރި ކަތްގަނޑު

އަހަރުން ޗުރުންނާއި އަވަހަށް ޖިންސިކަމުގެ ޔިބައިން އެޗުރުން ދިނުއް

ދިރަސް ބާލާޖޫބުލު ދެކުވެރިކަން ނަމަ ކަލާނުގެ ޗުރުން ޖިންސި

ޝައިތާނު ޗުރުން ރަސްގަނޑު އެކުރަސް ކަލާ ދެކުވެރިކަތްގަން ވިއްރު

ކަލާނުގެ ތިޔަބަޔާ ވަރަކަތަކާއި ބޮރުގަތުން ކަލާނުގެ ދީނުއް އިސްލާމު

ރަސްގަނޑު އެޗުރުން އެކަމަކު އަހަރުން ޖިންސި ޝައިތާނު ޗުރުން ރަސްގަނޑު

ދިރަސް މާތްރަސްކަލާނގެ ބާރުގަދަ ދެކުވެރިކަން ކަލުގައި ވަސް ނަމަ ދޫން

އެކަމުން ހަމަވާ އެނގެނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލުގަދަ ވަސް ދިޔާ

ކަލާނުގެ ތިރިގައި ކަން

ޝާއިރާނާ ބާރު ގަދަ ޗުރަކު ގަދަވެއްނ ހަތިޔާރާއި އެކު އާނާގެ ގެ ރަށްކާތެރި

ކުރަނީ ނަމަ އޭނާގެ މުދާ ހުސްނާނީ ރައްކާތެރި ކަމާއި އެކު ނަމަވެސް އޭނާއަށް
ވެރި ވަރުގަދަ މީހަކު އޭނާއާއި ހަމަލާދީ ބަލިކޮށްލައިފި ނަމަ ބަލިވިމާ
އިތުބާރުކުރި ހަތިޔާރުތަށް އުވަރުގަދަ މީހާ ގެންދާން އަދި ބަލިވިމާގެ
ގޭގައި ވާ މުދާތައް ވެސް އޭނާގެ އުނުވެރިންނަށް ބަހާލާން

އަހަރެންގެ ބަސްތިކަން އަމަލު ނުކުރާ ކޮންމެ މީހަކީ އަހަރެންނާއި ދުށްކުރު
މީހެއް އަދި މީސްތިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަސްލަންގުގަން އުނބުރުމަން
އަހަރެންނަން އެހީތެރިނުވާ ކޮންމެ މީސްތިކަން މާތްރަސްކަލާނގެ
ރަސްކަލަނުގުގާއި ދުރުރަށް ދުއްމުށްތެރިވާ މީސްކަން

ނުބައި ރޫހާނީ ބާރުތަކުގެ ދަރުނުން ސަލާމަތްވާނީ އަހަރުމެންގެ ހިތް
ފާފައިން ސާފުކުރުން

ނުބައި ޖިންނިއެއް މީހެއްގެ ހަށިގަނޑު ދޫކޮށްލާފި ނަމަ އޭތި އެހެން ތަނެއް ހޯދާ
ހޯދަމުން ފަޅު ތަންތަނަށް ދުއްރަން ތަނެއް ނުލިބިއްޖެ ނަމަ އޭތި
ބުނާނެ އަހަރެން އެނބުރި ދާނީ އަހަރެން އައި ތަނަން އަހަރެންގެ ގެއަށް
ނަމަވެސް އޭތި އެނބުރި އަންނައިރު މުޅި ގެ ސާފުކޮށް ތަރުތީބުކޮށް ވާތަން
ފެނުމުން އޭތި ގޮސް އޭނާ ކަމަށް ވުރެ ނުބައި ނުލަފާ ހަތް ޖިންނި ގޮވައިގެން
އައިސް އެގޭގައި ދިރިއުޅެން ފަށާނެ އެހެންކަމުން އެމީހާގެ ހާލު ކުރިއަށްވުރެ ނުބައިވުން
މާބޮޑުވާނެ

އީސާގެފާނު މި ވާހަކަ ދެއްކެވުމުން ތަނުގައި ތިބި މީސްތަކުންގެ
ތެރެއިން އަންހެނަކު ގޮވާލިއެވެ ކަލޭގެފާނު ވިހެއްވި މަންމައާއި ބަނޑުން
އުފަންވި ކަލޭގެފާނަށް ކިރުދިން ބޮޑުކަން މައިމާއަށް ބަރަކާތް ލިބި

އީސާގެފާނު ޖަވާބުދެއްވީ ދިކުރާގޮތްއެވެ އެއަށް ވުރެ ވެސް ބޭނުން ބަރަކާތް

ލޯއްވިގެން ވާނީ މާތްރަސްކަލާނގެ ބަސްފުޅުގެ އަޑުއިވި ރުއަސް އަމަލު ކުރާ
މީހުންނަށް

މިޒަމާނުގެ މީހުންގެ މައް ކަށަން އެދޭމަތީކަން ވާނީ އިސްލާމްގެ ތަރަހީކަމުން

މީސްތަކުން އެތަނަށް އެއްވަމުން ދިޔަ އިރު އިސްލާމްދީން ވިދާޅުވަމުން
ދިޔައެވެ. މިއީ ނުބައި ޒަމާނެއް މިޒަމާނުގެ މީހުން މުޢުޖިޒާތެއް ފެނަ
އެދޭމަތީކަން އެދޭ ނަމަވެސް ޔޫނުސްގެފާނު ފެދޭވެރިކަން ދެއްކެވި އެދޭމަތި
ފިޔަވާ އެހެން އެއްވެސް އެދޭމަތީއް ކަލޭގެފާނުންނަކަށް ނުދެއްކެވޭނެއެވެ
ޔޫނުސްގެފާނު ނީނަވޭގެ މީހުންނަށް އެދޭމަތީކަން ވި ފަދައިން މީ ފަދައިން މިޒަމާނުގެ
މީހުންގެ މައްކަށަން އެދޭމަތީކަން ވާނީ އިސްލާމްގެ ތަރަހީކަމުން ތިޔަވަމުން
ތަފާސް ތަކުފާނުގެ ޑޮކްޓަރު ހާލު ކަލޭގެފާނުންނާއި ދެކެވުން ފާރުވެން
އެކަމަނާ ދެކޮޅުހެދީ އެއްކަލޭގެ އެދުއެކަލޭގެ ސުލައިމާނުގެފާނުގެ ހިކުމަތްތަކީ
ބަސްފުޅުގެ އަޑުއަހުމަށް ދުރުކަރުބާ ތަކުރާކުރެއްވި ނަމަވެސް ކަލޭގެފާނުގެ ގެކޮޅަށް
މިކަރު މިވަނީ ސުލައިމާނުގެފާނަށް ވުރެ ވެސް މަތިވެރިބަކަލެއް ނަމަވެސް
ކަލޭގެފާނު އިސްރާގެ ބަހުގެ އަޅުއް ނަމާ ދިޔަމަތީ ތަފާސް ތިޔަނަވާގެ މީހުން ވެސް
ކަލޭގެފާނާއި ދެކޮޅުހެދީ ތަފައްޙަލާ ކުރާނެ އެއި ޑޮކްޓަރު ހާލު އެމީހުންނަށް
އެންގެވި އެންގެވުނު އަޅުއަހާ އެމީހުން ތަހުޒީބާ ވީ އެކަމަކަ މިކަރު މިތަކަށި
މިވަނީ ޑޮކްޓަރު ހާލު ވުރެ މާ މަތިވެރި މީހެއް

ޤުރުއާނުގެ ޓަޕުކޮށްލުމާއި ތަރުޖަމާއި ޤިޔާސް

އެއްވެސް މީހަކު ބައްޕައްއަށް ތިޔަވަހާ އެއްވެސް ނުފަހަތެއް ފަހު އަރިއަށް
މުޅިއްބައްޔެއްގެ ތަނަށް ވުރެ ނުބައި އައްނަ އަބައްޕަ އަށުވާނީ ބައްޕައަށުވާ
ނަރުގަނޑެއް އެއި އަރުވަން އެގޯއްނަ އެނގުމެއް އެންގެވުނު ވުރެ އެއް އަޅީ
ޖެހުނު ކަލޭގެ ޤުރުއާނު ކަލޭގެ ރަނގަޅު ބައްޕަ ކަލޭގެ ޒު ރަގަޅުމެއް ނަމަ

ކަލޭގެ މުޅި މޫނު ވެސް އަލިވާނެ ނަމަވެސް ކަލޭގެ ލޮ ނުބައި ނަމަ ކަލޭގެ މުޅި
ހަށިގަނޑު ވެސް ވާނީ އަނދިރިކަމުގެ ތެރޭގަ ވީމާ ވިސްނައިގެން އުޅޭ
ކަލޭމެންގެ ހިބައިގައި ވާ އަލިކަން އަނދިރިކަމަށް ބަދަލުވިޔަ ނުދޭތި
އަނދިރި ކަން އެއީ އަލިކަން ކަމުގައި ހީނުކުރާތީ ކަލޭގެ ހިތާއި ކުރިއުދުމުގެ
އެއްވެސް ބައެއް އަނދިރި ކަމުގައި ނުވެއްޖެ ނަމަ ކަލޭ ވާނީ އަލިކަމުގެ ތެރޭގަ
ދިޔުން އަލިގަދަ ބައްތިއެއްގެ އަލި ކަލޭގެ މައްޗަށް އެޅިދިޔައިމާ ދިއްލާ ކަލޭ
ވިދާނެ

މާތްރަސްކަލާނގެ ޝުރުއްސުވުން ފިބުފައިނުވާ ހަ ކަލޭއް

އީސާގެފާނު ވާހަކަދެއްކެވުމުން ނިމުމުގައި ފަރީސީއަކު އޮށާގައި ޗި
ދަރުމަސޫފީގެ ނިޔަލަ އެކަލޭގެފާނަށް އާދާގެ ގެއަށް ކެއުމަށް ދަޢުވަތު
ދެއްވިއެވެ ދެން އެކަލޭގެފާނު އާދާއި އެކު ވަޑައިގެން އިގަގެ ކާޑު ދެނގައި
އިށީނދެވަޑައިގެންނެވިއެވެ އީސާގެފާނު ބަނޑުއިސްރާއީލުގެ ދީނުގައި ވާ
ގޮތުން ކާއުމުގެ ކުރިން އަތްދޮވުމާ ނުލާ ނަކަތް ކާން އިނީން މަސް ފެނިފައި
ދި ފަރީސީންގެ ހިތަށް ހައިރާންވިއެވެ

ދެން މާތްސާހިބާ އާނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭގެން ފަރީސީން
ސާފުކުރަނީ ފެންބޮ މައްޗާއި ކޮތަރީގެ ބޭރު ނަމަވެސް ކަލޭގެންގެ އެތެރެ
ފުން ވަނީ ދަހިވެތިކަމާއި ނުބައިކަމުން ފުރިފަ އާ ނުވިސްނާ ޗީޒްނާ
މީހީގެ އެތެރެ ހެދި މީހީގެ ބޭރުވެސް ހެދީ ހެދިތާ އިންސާނާގެ ހަށިގަނޑު
ހެއްދެވީ ފަދައިން އިންސާނާގެ ފުރާނަ ވެސް ހެއްދެވީ ހަމަ
މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭގެން ދަހިވެތިކަމާއި އެކު ބިބާ ރައްކާކުރެއްވީ މަކާތި
ފުޤީރުންނަށް ދީ އާރުން ކަލޭގެންގެ އެތެރެ ބޭރުފުނައި ބޭރުވެސް ސާފުވާނެ

ކަލޭގެން ފަރީސީންގެ މައްކަރު ހިތާމަ ހުރި އެހީ ކަލޭގެން ގެ އާހުރަތީން

ތިޔަބައި ކުޅަ އެއްބައި ކަލޭމެން މާތްރަސްކަލާނގެ ޙިކުމަތްތަކާ ކާކު ކަރާ

އަކީ މުޅިންމު ނުހުން އެޔަށް ކުރީ ކުރީ ކަނޑުއެއްޔާއް ކުރުމަން ކަލޭމެން

ވަރަށް ގަދަވާ ބަޔަކަށް އެކަމަކު ކަލޭމެން ޗީސްޔަކުނާ ދެއްޔާ އެއްވަސް

އިންސާފުއް ނުބަޔަކަށް އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ ޙިކުމަތް ކަލޭމެން

އެއްވަސް ލޮބުބެއް ނުވާ ކަލޭމެން ކުރަނީ ކަމަށް ފަހުން ދެބޭފުޅުންޔަށް

ފަރުވާތެރިކަމާއި އެކު ކާކު ކުރިން ކުރަމުން ޔިއަ ގެންދިއަ ކަންޔަށް

ހުއްޓާނުލާ ކުރިއަށް ގެންދަނީ

ކަލޭމެން ފަރި ސީނުންގެ މަށް ކަޑަން ޔިޔާމަ ހުރި އެއީ ކަލޭމެން އެންމެ

ލޮބުވެތި ދުނިޔެމަތީ ހިނގަމުންދާ ހަނދާން ހުސްވާ ނުކުމެ ގޮނޑޫޔަކާއި މަގުމަތީ

ޗީހުގެ ޔިބައިން ލިބޭ އަދަބު އަދާ ކުރުމުގެ ސާބިތުކަމަކަށް

ކަލޭމެންގެ މަށް ކަޑަން ޔިޔާމަ ހުރި ކަލޭމެންނަށް މާސްޓަރުއް ނުރަކާ ހުރިހަ

ކަރުވަލޯޔަކާ އެއްގޮތް ޗީހުން ނޫނީގޮސް އެގޭ މަތީ ޔިނގާ ހަދާ

އެކަ ޔިން ދީނުގެ ދަނޑުނަށްފަށް ކަލޭމެނަށް ބޮޑުދޯލު އެދުރު ކަލޭގެފާނު ކަލޭމެގޭނު

ޔިޔަކަކަލް އެއް ކަމަ ޔިދޭގޮތީމާ އަލަގެނުމޭނު ވަސް ބަދުނާމު ނަރަން

ޔިޔާ

އީސާގެފާނު ޔިދޭގޮތީއަވް ކަލޭމެން ދީނުގެ ދަނޑުނަށް ކަލޭމެނުން ވަސް

ހުރި ޔިޔާމައިގެ ބޭނުމާއި އެއީ ކަލޭމެން ޗީހުގެ ގޮތުގެކަމަ އެޗީހުނުން

ނުފުދޭ ވަރުގެ ދީނީ ކަވާއިދު ޔަކާ ބޭނުކީ ބެރަކަތް އަގުވާ އެކަމަކަ ކަލޭމެން

އެބަރަކަތް ލޯއިކަރުދީ ނުމަރުން އެއްވަސް އެޔުއް ނުވާ

ކަލޭމެނަން ޔިޔާމަ ހުރި ކަލޭމެން ރަސްޫލުބޭކަލުންނަށްބާ

މަދަނުގެބަތް ޗިކުކަރާ އެކަމަކަ އެރަސޫލުބޭކަލުން ގެޔަށް ކަނޑުވަޅު ހަމަ

ކަލޭފުންގެ ކާބަފައިން ކަލޭފުންގެ ކާބަފައިން އެކަން ކުރިގޮތާ ކަލޭފުން ވެސް
އެއްބަސްވޫ އެކަމަކަ ކަލޭފުން އެރަސޫލުބޭކަލުންނަބާ ބާރުދިނީ ފަހާނަމައް
މައްޗާރު ކުރޫ އެހެންކަމުން ހިކުމަތްތެރި އެއްކަމުވަންތަ މާތްރަސްކަލާނގެ
ވަޙީކުރެއްވި ތިމަންސްވާދީނގެ ތިމަންސްވާދީނގެ ދީނުން ގޮތަށް
ރަސޫލުންނާއި މަންދޫބުން ޖޫނުވާނަށް ދީސްތަކުން ދީގޮތްރެއިން
އެއްބަހަކު ގޮތުކުރާނުއް އަރު ދީގޮތްރެއިން އަނެއްބަހަކަށް ދީސްތަކުންގެ
ހިބައިން ތަޖާތު އަހިހާތައް ޗިބޫނުއް އެހެންވުމުގެ ސަބަބުން ދި ރުނިހު
އެޖެއްރުތީއްސްރު ގަތުލު ވެ ރިހަ ހުރިހާ ރަސޫލުބޫކަލުންނެއްގެ ފަރުގެ
ރިހަށިގެ ޗެންމާ ދިޖަފާން އެޖުލަން ޤަތުލުން އެއީ ހާޖިލުގެ ފަރުގެ ރިހައިން
ޖެހިގެން ރަސޫލު ޗަކުރިއްހާގެޖާނުގެ ފަރުގެ ރިހަ އާއި ޤަތުލުރުން ރަސޫލު
ޗަކުރިއްހާގެޖާނު އަވަހާރަކޮށްލުވީ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަޖުރަރު
ޖުރުބާނުކުރުވޫ މަކުމި ޖުރުބާނުކުރާ ގަލާއި އެ ގަލުގެ ސަރަހައްދާއި ދެލުދުގަ
އަހަރުން ދިބުނަސީ ހަމަތްދެއް ދި ޗަމާން ދިހުރިހާ ކަލުއްގެ ޗެންމާ އެޖުލަން
ޤަތުލުން

ހިނގާ ދަނޑުބަރާބަރުނު ކަލޭފުންގެ މައް ކޮހަށް ހިޔާމަ ހުރި އެއީ ކަލޭފުން
މާތްރަސްކަލާނގެ އަޔާ ކާބައިކަނު ދަންގަތުގެ އިލްމުގެ މަޖުދަނޑަ
ނަގައިދީ ނަމަވެސް ކަލޭފުން އެތެރެއަކު ވަނުމަކު ބާނުނު ނުވާތާނަގައި
ވަންނަން ބާނުނީ ދިހުން ވެސް އެދުރުސަތާ ނުދިނީމު

އެދުވަހަކު ދީދީ ދީރުޗިސްނުނަ ހިނގާ ދަނޑުބަރާބަރުނު ނަދީރަތާ
ރުޖެވެރިކަމާ އެކު އިސާގެދީނާ ދީކާޖު ހަދަކުން ދީރިއެވެ އަދި އެދީހުން
ހާވައިގަނު އެކަލޭގެދީނާ އެރިކަހަރަ ސަވާލުތާ ކުރަކުން ދީރިއެވެ އެއީ
އެކަލޭގެދީނު ދިސަވާލުތަކަކު ދެއްވަދީނު ޗަވާބުދެކަނު ވޭސް އެކަލޭގެދީނު

12

ބިރުވެރިވާން ޖީ ހަމައެކަނި އެންމެ ފަރާތަކަށް

އެވަގުތު އެތައްހާސް ބަޔަކު އެތަނަށް އެއްވަމުން ދިޔައެވެ ޗީސްތަކުންގެ
ހިނަކަމުން ފިރި ބާރުވެ ކަރިޔާނުޖެއް ޝަހުސާރާނު ހާ ތަނަށްފުކުރުވެސް
އެތާގައި ނުވެއެވެ އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބުންނާއި މުދާރަބަ
ކުރައްވާ ވިދާޅުވިއެވެ ފަރިސީންގެ މަކަރުވެރި ދޮގު ގޮތްތަކަށް
ނުހެއްޓާލީ އެހީހުރުންގެ ގޮތުގައި ސަބަބުން ޗީސްތަކުންނަށް ތެދުމަގެ އެޅޭ
ފޮރުވިފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް ހާމަވާނެ އަދި ސިއްރުކުރެވިފައިވާ ހުރިހާ ކަމެއް
ފަޅާއެނގޭނެ އަނދިރީގައި ކިޔުމުން ބުނި ހުރިހާ ބަސްތަކެއް ދުވާލުގެ
އަލީގަދުގައި ފާޅުވާނެ އަދި ބަންދު ކޮޓަރިއެއްގެ ތެރޭގައި ބުނެވުނު ބަސްތައް
މަގުމަގު މަތީ ގޮވާނެ

އެކުވެރިންނޭ ކަލޭމެންނަށް އަނިޔާދީ މަރާލަން އުޅޭ މީހުންނަށް
ބިރުނުގަންނާށޭ އެއީ އެމީހުންނަށް ހަމައެކަނި މަރާލެވޭނީ ކަލޭމެންގެ ހަށިގަނޑު
ބިރުގަންނަންވީ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިފުވަރުގަދަން އެއީ އެކަލާނގެ ހިފުވަރުގަދަން
ބާރުލިބިވޮޑިގެން ވަނީ ހަމައެކަނި ކަލޭމެންގެ ހަށިގަނޑު ނޮކިރުކުރުން ނޫން
ކަލޭމެން މަރުވުމަށް ފަހު ކަލޭމެން ނަރަކައަށް ލުމުގެ ބާރުފުޅު ވެސް
އެކަލާނގެ ލިބިވޮޑިގެން ވޭ ހަމަކަށަވަރުން ވެސް ބިރުގަންނަން ޖީ
ފަރާތަކީ ހަމައެކަނި އެކަލާނގެ ކަމުން ބޭނުންކުރާ ކުދި ދޫނިތަކަށް ފިއްސާ
ޗުން ފަސްދޫނީ ދޮލިން ރުފިޔާއަށް ވިއްކާ އެއްދޫނިޔަކީ އަހަރެން ކަލާނގެ
ވިއްކޭ އެއް ކަލާނގެއަށް ޖީ ސަމާލުކަމުން ހަރަކާތް ކުރެއްވޭ ކަލާނގެ ކަލޭމެން
ވެސް ބަޔަކަށް ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަދުވަން ދޫނިޔަކަށް ވުރެ

ކަލޭމެން މާ މުހިންމު އެކަލާނގެ ކަލޭމެންގެ މައްޗަށް ބައްލަވާ ވޮޑިގެންވޭ
ބިރުގަނެ ކަންބޮޑު ނުވޭ ކަލޭމެންގެ ބޮލުގައި ވާ ހުރިހާ އިސްތަށީގެ އަދަދު
ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ދެނެ ވޮޑިގެންވޭ

ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން މީހަކު ތިމަންކަލޭގެފާނަން އީމާންވާ ކަމުގައި
މީސްތަކުންގެ ކުރިމަތީގައި ބުނެފިނަމަ ތިމަންކަލޭގެފާނު އިންސާނާގެ
ދަރިކަލުން ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ މަލާއިކަތުންގެ ކުރިމަތީގައި
އެމީހަކީ ތިމަންކަލޭގެފާނުގެ ދީހަރު ކަމުގައި ބުނާނަން އަދި މީސްތަކުންގެ
ކުރިމަތީގައި އެބަހަކު ތިމަންކަލޭގެފާނަން އީމާންނުވާ ކަމުގައި ބުނެފިނަމަ
ތިމަންކަލޭގެފާނު ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ މަލާއިކަތުންގެ ކުރިމަތީގައި
އެބަހަކު ނުދަންނަ ކަމުގައި ބުނާނަން ކަލޭމެން ތިމަންކަލޭގެފާނު ކަމުގައިވާ
އިންސާނާގެ ދަރިކަލުންނާއި ދެކޮޅަށް ވާހަކަ ދެއްކި ކަމުގައި މީހަކަސް
އެކަމަށް ކަލޭމެންނަށް މައާފު ލިބިދޭނެ ނަމަވެސް ކަލޭމެން
މާތްރަސްކަލާނގެ މާތްރޫޙުގާއި ދެކޮޅަށް ވާހަކަ ދައްކާނަމަ އެކަމަކަށް
މައާފު ނުލިބޭނެ

ދީނީ މަރުކަޒުތަކުގެ ވެރިންނާ އެހެންވެސް މަތީ ވެރިންގެ ކުރިމައްޗަށް
ކަލޭމެން ގެނެވޭ ދުވަހު ކަލޭމެންގެ ދިފާއުގައި ކުރާން ކަމަކާ ދެކު ނުވަތަ
ބުނާނެ ބަސްތަކާއި ދެކު ބިރުނަގަންނާތީ އެހަދަ ވަގުތެއް ޖެހުމުން
މަތީވެރިކަލާނގެ މާތްރޫޙު ކަލޭމެން ބުނާނެ ބަސްތައް ކަލޭމެންނަށް
އަންގަވާ ދެއްވާނެ

ފައިސާއާއި މުދަލަން ދަރިވެތީ ނުވޭ

އެއްފަހަރައި ތިބި މީސްތަކުންގެ ތެރެއިން އެކަކު އީސާގެ ޙަޟްރަތަށް ބުނެވެ
އެދުރުކަލޭގެފާނު އަޚުނަގެ ބައްޕަގެ ނިހާރިއިރު ބައެއްގެ މިލްކުގައިވާ

ރަށުތެރޭގެ ރުޅިއައިސް އަޅުގަނޑެއް ލިބުނުތާ، ރަޓެހިކަ އަޅުގަނޑެއް ދިނުމަށް
އަޅުގަނޑުގެ އެއްބަނޑުއެއްބަފާ ބޭބެ ކައިރީގައި ވިދާޅުވެ ދެއްވާ

އިސްލާމްދީނު ވިދާޅުވިއްވ އަހަރެންނަކީ ޔަހޫދީ ކަމުގެ ދެކުމުގައި
އިސްލާމު ކުރާ އަދި މުދާ ބަހާ ޤާޟީ އެއް ކަމުގައި ޖެހިސަން ކުރީ ހާލު ދެން
އެކަލޭގެފާނު އެއްވެފައި ރީތި ޗާލުކުރާކަން ވިދާޅުވެ ދޭ ދެކެމުން
ކަމުގައި ނުވެ އެޅުވޭ ބަޔާ ލިބިގެން ރިވެއްސޭ ބޭޒާ ލިބެނީ ވަރަށް ފުރިހަމަ ކަމުގައި ވ
އަދި އެކަލޭގެފާނަށް ފިޔަ މުދާރަށް ވާހަކަ ސަލާމް އެލިޔާ ޖެހިލަމަ ހަނދާރަށް
ލިބިގެންވާ ލިބޭނެ ނުވާނެ

ދެން އިސްލާމްދީނުގެ އެލިބިގެންވާ ލި މާނަ ދީނުން ވަޅަކާ ވިދާޅުވެ ދެއްވިއްވ
އެއްޗަހާއެއްގައި ވަރަށް މުއްސަނދި ލިބުނު އެގޮތު އަދި އެދުރަރަހާ ގޮވާމު
މުސްލިމުގައި އާރާ ދަނޑުވެރިކަން އެރުގަ ޔަހޫ ގޮވާމު ލިބިގެން ލި
ދަނޑުވެރިޔާ ރިސޯރޓު އަހަރެންނަށް ލިބިގެންލިވާ ހާރާ ރަށުތެރޭ ރަށްކަ
ކުރާނެ ރަނގަޅު ލިބުނީ ވަރަށް ކުރާނޭ ކުރާހާ ހާއްބާ

ދެން އާދާ ގަސްތުގާ ކުރި އާދާގެ ގުދަނބުރީގެ ރުޅިގެން ފާރަލާބުރި ގުދަނބުރީ
ހުރުމަށް އާދާގެ ހިރަށް އެއްރި އެއިރުން މަސައްކަތް ލިބިގެންވާ ގޮވާނބުރިކާއި އަދި
އެހެނިހެން ރަށުގެ އެރުގައި ރަށްކާ ކުރުވޭ އެއިރުން އަހަރެން އަހަރެންގެ
އަދިއްޔާ ނަޖިސްކަން ބޮޑުވޭ އަހަރެންނަށް ވަރަށް ބޮޑު ނަސޭހަތް ރައްޔިތުން
އަހަރެންނަށް އެރުގައި އަހަރަށްކަން ޖެހިވަރަށް ބޮޑުނަށް ކުރުވޭ ރަށުތެރޭ ރަށްކާ
ކުރިއްޖެއްޔާ އެބަ ހައްޓު ލިޔާރު ދެން އަރާމު ކަން ކަމަ ބޮޑި އޮފާކުރާނީ

ޖަހާ މާއްރަށްކަމާގެ ވަކި ކުރުއްވި އާ ބޮޑުއެއް ނިއުމް ނުވިއްސުން ލިބޭއް ހަމަ ލި
ރާ ރިމަތްސޫވާލިބެނެ ކަމާގެ ޖުރާނަ ގޮވާންވަނަމާ ދެން ކަމާގެ އަލިއްމަ
ޖައިދާއަރާބަކާ ރަށްކާ ކުރާ ބަރަށްބައިޖައިވާ ހުރިހާ ރަށްކާ ލިބޭ ކާކަރަ ހާ

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވެދެއްވީ މިދެކަމަ މިޔަޅުގެ މިސާލަކީ ޔޫދާގެ އަމިއްލަ
ފައިދާއަށްޓަކާ ދުނިޔޭގެ މުދާތަކެއް އެއްކޮށް މުއްސަނދިވި މީ ނަމަވެސް
މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރިފުޅުމަތީ އެއްވެސް އެއްޗެއް ނެތް ފަގީރަކު ފަދައިން
ވާ މީހެއްގެ މިސާލު

ކަންތައްތަކާ ހާސްވެ ކަންބޮޑުނުވޭ

ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޙާބީންނަށް ވިދާޅުވެދެއްވީ ކަލޭމެންގެ
ދިރިއުޅުމާއި ގުޅޭ ނޫނީ ކަލޭމެން ކާނެ އެއްޗަކާއި ގުޅޭ ނުވަތަ ކަލޭމެންގެ
ހަށިގަނޑާއި ގުޅޭ ނުވަތަ ލާނެ އެއްޗަކާއި ގުޅޭ ވިސްނާ ކަންބޮޑު ނުވޭ
ދިރިއުޅުމަކީ ބޭނުންވާ ހަމައެކަނި ކާނާއެއް ނޫން އަދި ހަށިގަނޑަކީ
ބޭނުންވާ ހަމައެކަނި އަންނަނުއެއް ވެސް ނޫން ކާވިރިތަކަށް ބަލާލަ ބަލަ
އެ އެއްޗެހި ގޮވާން އިންދާ އެގޮވާން ކަނޑައެއް ނަގަދާ އަދި އެއެއްޗެހި ރައްކާކުރާ
ބޭއް ގުދަނަކަށް ވެސް ނުވޭ ނަމަވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އެތަކަށް ކާނާ
ކާނާ ދެއްވާ އެކަލާނގެ ޚިޔާލުގައި ދޫނިޔަތަކުން ސޫދާ ސޫމުރު ވެސް ކަލޭމެންގެ އަގު
މާބޮޑު ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން އެކަކަށް ވެސް ހާސްވެ ފިކުރުކުރުން ކަންބޮޑުވުމުގެ
ސަބަބުން އެންމެ ދުވަހެއް ވެސް އެދުނިޔޭގެ ދިރިއުޅުމަށް އިތުރު ކުރެވިދާނެ
ތަ ކަލޭމެންނަށް މިވަރުގެ ކުޑަކަމެއް ނުކުރެވޭ ހިނދު ދެން އިތުރު އެހެން
ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ހާސްވުމުގެ ބޭނުމަކީ ކޮބާ

ވަރުތެރިކަމާ މާތްތަން ހެދޭ ގޮތާއި ގުޅޭ ވިސްނާލަ ބަލަ އެ މާތަށް ބޮޑު
މަސައްކަތެއް ނުކުރޭ އަދި ފޮތި ވިޔައެއް ނަގަދާ ނަމަވެސް އަހަރެން ބުނަން
ސުލައިމާނުގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އެންމެ އަގުބޮޑު ހެދުން ކެރު
ތިރުކުރެއްވި ވިޔަސް އެއްގެން އެންމެ ދަފުއްގެ ރީތިކަމާ ވެސް އެއްވަރު ނުވާނެ
ކާ އީމާންކަން ކުޑަ މީހުންނޭ ކުޑަވެލި ގަރިވެފާ އަދި ހީނަ

ދުވަހަށް ނުވެ މިހާރުގެ ވަރުބޮޑު ހާލަތުގައި ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ސްޓާފުން
ހަރުދަނާ ކުރަމުން ގެންދާ މަސައްކަތާއި ބަލިމީހުންގެ އަޅާލުން
ޒިންމާއާ ހަވާލުވެފައިވާ މުވައްޒަފުން ފަދަ ފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން ވެސް ބަލިމީހުންގެ ހާލު
ބެލުމުގައި ދައުރު އަދާކުރަމުން ދިޔަ ކޯވިޑް ބަލިމަޑުގެ ހާލަތުގައި ސިފައިންނާއި ފުލުހުން
ހޮސްޕިޓަލްތަކަށް އިތުރު ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ނުވަތަ ބޭސްފަރުވާ ދިނުމުގައި
ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން ޚިދުމަތުގައި ފާހަގަކުރެވޭ ބަލިމީހުންގެ އަޅާލުމާއި
ފަރުވާ ދިނުމުގެ ހުނަރު ދަސްކުރުމަށް ފުރުޞަތު ހޯދައިދީ ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ
ބަލިމީހުންގެ ޙައްޤުތައް ދަމަހައްޓައި ފަރުވާ ދިނުމާއި ގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާ ގުޅިގެން
އެކުލަވާލެވިފައިވާ ޤަވާޢިދުތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ ބަލިމީހުންނަށް ދެވޭ

މިގޮތުން ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ޚިދުމަތްތަކަށް ބަލިމީހުންގެ ފަރުވާދިނުމަށް
ބަލާއިރު ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކުގައި ބަލިމީހުންނަށް ފަރުވާ ދިނުމާއި
ބެލެހެއްޓުމުގެ ބަލިމީހުންގެ ހާލަތު ދެނެގަނެ ފަރުވާދިނުމުގައި ގިނަ ބަލިމީހުން
ހުރި ބަލިމީހުންނަށް ވާގިވެރި ހޮސްޕިޓަލް އޮފީހުގެ ފަރާތުން ފަރުވާ ދިނުމަށް
ކުރިއަށްދާ ގޮތުގައި ބަލިމީހުންގެ ޒިންމާއަށް ކަމަށްވާ ކުރިއަށްދާ ގޮތުގައި ވާ
ޒިންމާއަށް ދުވަހަކު ވެސް ހަމައަށް ނުވާނެ އެއީ އެކަމުގައި ވާ ޒިންމާއަށް
ބަލިމީހުން ނުލިބޭނެ އަދި އެއްވެސް ވަގުތަކު ވެސް އެޒިންމާ އަދާއި
ކުރިއަށް ނުވާނެ އަދި އެއްވެސް ގޮތަކުން ވެސް އެޒިންމާއަށް ނުކުރެވޭނެ
އަދި ކަމެއްގެ ޒިންމާ ވާ ގޮތުގައި ކަމެއްގެ ހިތް ވެސް ވާނެ

އަބަދު ވެސް ގެއްލިގެން ހިތް

ނުދެން އަޅާ މަސައްކަތުގެ ގެއްލުމުގެ ހިތް ބަލިމީހުންގެ ބެހެއްޓުމުގެ
ދިއްލާއި ބަހައްޓާ ނުކުރަކަށް އެއްފަހަރު ވެރިޔާ ޙާލަތުގެ ދަނޑުވަރު
ކުރެވުނު ޖާގައަކުން ނިމިގެން އަނގަނޑުން ނުނިދާ މަޖުބޫރުގެން އިނގަ

ފަކަހައިން ތައްޔާރަން ތިބޭ އޭނާގެ ވެރިޔާ އަންނައިރު ތައްޔާރަން ތިބި

ނުކުރުންނަށް އުސޫލުން ފަހިކޮށްދޭ އަރަހެން ބުނަން ވަ އޭރުން އެހީތެރިކަމުގެ

ވެރިޔާ އުފަލުން އެހީތެރިކަމުން މާބޮޑު ތޯރަނަށް ގެނެސް އެހީތެރިކަމަށް ކާނާ

ހަތަރުތޯން ވެރިޔާ ތަނަށްވަރު ނުވަތަ ފޯނުތަކުން އަޅުވާ ފަހުން އަހަރަކަސް

އޭނާ އަންނަނަން ތެރެން މަޖިކާގެން ތިބޭ ނުކުރުންނަން ފަހިތާ ކުރާނެ ގޭގެ

ވެރިޔާއަށް ވަގުތު ގެއަށް އަންނާނެ ވަގުތު އެނގޭ ނަމަ ހަމަ ހެޔޮނުރުން ވެސް

ގެ ވަޒީނަތާ ވަގަށް ވަގުތު ގޮވަކާށް ނުބަހައްޓާނެ ކަމަށް ވިބުނުވާނީ

މިފަހައިން ވަޑައިގަތުގެން އެދި އިންސާނާގެ ތަރިކަމުން ވަޒީފާނަންވާނީ

ކަމަށް އެއްގޮތަކަށް ވެސް ޕީނުކަރާ ކަހަމަ ވަގުތުއެގަ

އިތުބާރުކުރެވޭ މުވައްޒަފު

ބަކުރު އިސްކަފާނަން ކުންނިލިއެވު މާލޭސާރިބާ ކަމަގެފާނު މި މާނަފުން

ވާހަކަ ލިޔަ ލިތާގެޅި އަގުގަނޑުތެރިނަން ލާ ނުވަތަ އެންތެރިނަން ލާ

މާލޭސާރިބާ ޗަވާބުގައި ލިތާގެޅިއެވެ ވެރިޔާ އޭނާގެ ނުކުރުންގެ ލާހައިން

އުކާމައި ހަވާޖުކުރާނީ މަސައްކަތްތެރިންގެ ކައްލު ފަހައިސާ އެފަހައިސާ ތަންޗީހަ

ވަގުތު ޗީހުރުން އެފަހައިސާ އެހީތެރިކަން ގަވާއިދުން ތަކަހަޖަ ޗިހަކާނު

ވެރިޔާ އެންގެވި ފަތަހައިން ކަނަލައް ކުރި މަސައްކަތްތެރިއަކަން އޮފާ ހުރި

އެއް އޭނާގެ ވެރިޔާ އަހައްސު އޭނާ ކަނަލައް ކުރި ގޭލް ތަކަށް އުކާމައި އުފާވާނު

އަރަހެން ބުނަން ލަ ވެރިޔާ ހުރިހާ މުތަކަޖެއް ޗި ފުރިހަމައަން ކަނަކުރާ

ގެނޭޗިރާއި ހަވާޖުކުރާނަ ކަނަ ހަޗީން ނަމަވެސް ޗިސާޖަކަން ޗި ނުކުރު

ހިލަނާއަރާފަން އަރަހެން ވެރިޔާ ތިހަމައި ވަރަން ތިގެތަލުކާއް ގައި އޭނާ

އަވަހަކަން ނަނަންނާނާ ތެން އޭނާ އެހެން ނުކުރުންގެ ގައިގައި ލަގާ

އަނިހާކަން އަތި ކައުމާއި ރާބައި އަރަޖަވުމުގައި ތަވަސްލައް ވާލިކަނީ

ހަމަވެސް އޭނާގެ ވެރިމީހާ އެނބުރި އައީ އޭނާ އެއްގޮތަކަށް ވެސް ހީވެސް
ނުކުރާ ފަދަ ދުވަހަކު އަދި ހީވެސް ނުކުރާ ކަހަލަ ގަޑިއެއްގަ ވެރިމީހާ އެންކަރު
އެރެސް ވެސް ނުހިލަވަސްމަތީގެ ނުކަރުސް ފަދައިން ވޭނާއި ބޮޑު އަދަބު ދިނީ
މަސަތ ފޫނުވާލާނެ

ވެރިމީހާ ބޭނުން ގޮތް އެނގިހުރެ މަކަރާ ހަރުކުރުވާ އަދި ވެރިމީހާ އެދޭގޮތް
އެނގިހުރެ ހެއްޔޮކަން ކަމެއްތަ ނުކުރާ ޗިކަކަން ދުވޭ އަދަބު ބޭނުވާނެ
ހަމަވެސް އެކަމެއްތަ ކުރުވެސް ގޮސްކަން ކަން ނޭނގި ކަމެއްކުރާ ޗިކަކަން
ދުވޭ އަދަބު ކުޑަވާނެ ގިނައިން ދުވީގުއިވާ ޗިކެއްގެ އަމިއްލަ ހިތްބޮޑުވާ
ވަރުވެސް ބޮޑުވާނެ އަދި ގިނައިން ހަވާލު ކުރުވީގުއިވާ ޗިކެއްގެ އަމިއްލަ
އަމިއްލަ ވަރުވެސް ބޮޑުވާނެ

ފޮޓޯވެރިކަމަށް ފުރަގަސް ދީ އިސްވެގެން ގަތް ޓަކަށް އީމާންވުން
އަމިއްލަ އާއިލާއި ރަށްޓެހިން ވެސް ވަގުތު

އަހަރެން ދުނިޔެއަށް މިއަދު އަލިފާން ހިފައިގެން މިހާރުވެސް އެ އަލިފާން
ރޯވާނީ ހަމަ އޭ އަހަރެންގެ ހިތަށް އަރާ ހަމަވެސް އޭގެކުރިން އަހަރެން
ވަރަށް ބޮޑު އެނދުގެ ލަހުކާއި ކުރިމަތިލާން އެބަޖެހޭ އެކަން ތަކެއްތަ ހިނގާ
ނިމެންދެން އަހަރެންގެ ހިތް މިވަނީ ވޭނުން ފުރިފަ ކަލާހުން ހިކުރަނީ
އަހަރެން މިދުނިޔެއަށް މިއައީ ދުނިޔެ ސޮލޮގަ ކުރަން ކަމަށް ތަ ނުހުން
ބުނަން ތަ އަހަރެން މިއައީ ބައިބައި ކުރުމަށް އެއީ މިހާރުން ފެނިގެން
އާއިލާއެއްގައި ފަސް މީހުން ވާކަމުގައި ވަނީ ނަމަ އެމީހުން އެކަކު އަނެކަކާއި
ދެކޮޅުވާ ބައި ބައި ވާނެ ދެމީހުން ތިންމީހުންނާއި ތިންމީހުން ދެމީހުންނާއި
ދިމާލުވާނެ ބައްޕައިންނާއި ފުރިހެންދަރިންނާއި ބައިބައިވެ މަންމައިންނާއި
އަންހެންދަރިންނާއި ބައިބައިވެ މައިދާތަކައިންނާއި ދަރިފުދަރިންނާއި

ބައިބައިވެ ދެކޮޅުވާނެ

ވަގުތުގެ މުހިންމުކަން އެނގުން

އެކަލޭގެފާނު މީސްތަކުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ހުޅަނގު ފަރާތުން ވިލާގަނޑެއް
ނަގާއިރަށް ކަލޭމެން ބުނޭ އެއްގަޑީ ވާރޭ ވެހޭނޭ ހަމަ އެބުނީފަދައިން
ވާރޭވެސް ވެއޭ ދެން ދެކުނުން ވައިޖެހެން ފަށާއިރަށް ކަލޭމެން ބުނޭ
އެއްގަޑީ ހޫނުވާން ފަށާނޭ ހަމަ އެބުނީފަދައިން ހޫނުވާން ވެސް ފަށާ
މުނާފިޤުންނޭ ކަލޭމެންނަށް ދުނިޔެއާއި އުޑުގެ ސިފަ ބަލައިގެން ބުނެވޭ
އެނގޭ ނަމަވެސް މިޒަމާން ވާން ދިޔަ ކަންތައްތައް ކަލޭމެން އެއްވެސް
އެއް ގޮތަކަށް ނުބެލޭނީ ކީއްވެ

ކަލޭމެން އަމިއްލައަށް ރަނގަޅާއި ނުބައަކީ ތޯ އިންސާފު ކުރަން ނޭނގެނީ
މީސްތަކަކަށް ކަލޭ އެމީހަކާއި ދަޢުވާކުރާ ދޮރުވާނާ ކަލޭއާ ދޮމީހާ ކަލޭ
ގޮވައިގެން އިންސާފުކުރާ ތާނގެ ބޮޑުމީހާ ކިބައިން އިންސާފު ހޯދުމަށް
ކުރިން އޮންނާނީ ސުލްހަ ވުމަށް ގަދައަޅާ މަސައްކަތް ކުރާ ނުދީ ކަލެއާ ދޭތެރޭ
ތަޢުވާކުރި މީހާ ތިއްސަލް ޤާޟީ ސިއްސުން ކަލެއާ ގާޒީ ޙުކުމް އިއްވާނެ އެ
ޙުކުމްގައި ކަލޭ ބަންދުކުރާނެ އަރަހަށް ލިބުނަސް ހަމަ ތޮތާއް އޮޅުން ކަލޭ
ދަރަނިއަދާ އެންމެފަހު ލާރިއަށް ދެއްކުމަށް ނުދެއްކެނީސް ކަލެއަށް
އެބަންދުން ސަލާމަތެއް ނުވާނެ

13

ތައުބާނުވާ އެންމެން ވެސް ނެތިގެންދާނެ

އެތާގައި ތި ބަޔަކު އީސާގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ ގަލީލީގެ ބަޔަކު ބައިމީހުން
މަޤްދިސްގައި މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތަށް ޤުރުބާނުތައް ކުރުމުގައި

އުގެނިކޮން ޖީ ހާތުސްގެ އެންގުމުހަން އެމީހުން އެތާގައި ގަތުމުކުރުވުންވެ

އެކަމުގެ ސަބަބުން އެމީހުންގެ ޚެހާއި އެމީހުން ދުރުބާންކުރި ޗަނަވާރުމަކުގެ

ޚެހާއި އެއްޗިއެވެ އިސްގެފާނު އެމީހުން ކުރެ ސުވާރުކުރެއްޗިއެވެ ކަރުދާން

ތަކުސީ މި މީހުންނަށް މިގޮތަށް އަނިޔާ ޚިޔާނާ އެއި މި މީހުންނަށް ގަޑީގެ

އެއްޗެން މީހުންނަށް ވުރެ ބޮޑުތި ފާގަވެރިން ކަމުގައި ވާތީ ކަމަށް ތަ އަހަރުން

ބުނަން ތަ އެއްޗެންނެއް ނޫން ކަރުދާން ވެސް ތަމުބާ ނުވާ ކަމުގައި ވަކިނަމަ

އެމީހުންނާ އެއްފަދައިން ނުތި ޔިނގައިދާނެ ސިޔާވާމުގެ ބުރުޖު ވެއްޖެގެން

މަރުވި އަނާރަ މީހުންނަށް ވެސް ޗަރުސަރާމުގެ އެއްޗެން މީހުންނަށް ވުރެ

ނުބައި ބަޔަކު ކަމުގައި ކަރާނެ ދުވެސް ތަކުސީމަ ނޫން އަހަރުން ބުނަން ތަ ކަރާނެ

ވެސް ތަމުބާ ނުވަނީ ނަމަ އެމީހުންނާ އެއްފަދައިން ނުތިވެދާނެ

ދުން އިސްގެފާނު މި މާނަފުން ވާހަކަފުޅު ވިދާޅުވެ ދެއްވިއެވެ މިހަކަ

ވައްޗިނި ގަނޑު އާނާގެ ދަނޑުއެއްގައި އިންދި އެއްދުވަހަކު އާނާ އެގަތުގައި

ބޮޑާއް ވަތި ބަޔަކަން ދިޔަ ނަމަވެސް އެގަތުގައި އެނގު ބޮޑާއް ވެސް ނުތި

ދުން އާނާ އާނާގެ ދަނޑު ބަޔަކަށްބާ މީހާއަން ބުނި އަހަރުން މި ވައްޗިނި

ގަތުން ބޮޑާއް ޚިބުތި އަނުނަތާ މީހާ މިޔާ ތިން އަހަރާ އެކަކު

ދުވަހަކުވެސް މިގަތަކުން ބޮޑާއް އަތި ނުޚިބޭ މިގަސް ކަނޑާޚާރާ މިގަސް

މިތާ ހަރުމުން ނިންގަނޑުން ޚިބުނުވާ ފައިދާ އެގަކަން ދިއުން ފޭބަވާ އެއްޗެން

ކަމުއް އެބަ ވާނޭ

އެދަނޑު ބަޔަކަށްބާ މިރާ ބުނި ވެރިމިރާއޭ އެއްއަހަރު އިތުރަކަށް އަދި މިގަސް

ކަނޑާނުޚާ ބަހައްބާ ދުއްވާނޭ އާރުން އަލުގަނޑު އެގަސް ވަކަޔަށްބާން ނާނުގެ ގަހަ

ނާނާ އަލާނަމާ އާރުން ފުހަރުއްގައި އާގައި މާވާ އަލައިފާނޭ މާވާ ނާލައިފެ ނަމަ

ދުން އެގަސް ކަނޑާއްވާ ޚިއްވާނޭ

އީސާގެފާނު ބަލި އަންހެނަކު ހެޔޮކުރެއްވުން

ބަނީ އިސްރާއީލުގެ މީހުން އަޅުކަން ކުރުމުގެ ޚާއްސަ ދުވަސް ކަމުގައިވާ
ސަބަތުގެ ދުވަހެއްގައި އެބައިމީހުން އަޅުކަން ކުރުމަށް އެއްވާ ތިބި
ދީނީ މަރުކަޒެއްގެ ތެރޭގައި އީސާގެފާނު މީސްތަކުންނަށް ވަޢުޡުވައި
ދެއްވަމުން އިންނެވިއިރު ޖިންނިންގެ ސަބަބުން ހަށިގަނޑު ފުނބި ކޮށްލެވިން
ނުހުރެވޭ ވަރުގެ ބަލި ހާލު ޖެހިފައިވާ އަންހެނަކު އެތަނގައި ވިއެވެ. މިމީހާއަކީ
މިބަލި ހާލުގައި ވާތާ އަށާރަ އަހަރުވެފައިވާ މީހަކު ކަމުގައި ވިއެވެ.
އީސާގެފާނަށް އޭނާ ފެނިވަޑައިގެން ހިނދު އޭނާއަށް އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް
އައުމަށް ގޮވައިލެއްވިއެވެ. އަދި އެ އަންހެނުންނާ އަށް ވިދާޅުވިއެވެ. ދަރިއާ
ދަރިއާ ތިޔަ ބަލިމަތިން މިނިވަން ކުރެވިއްޖެ. އެކަލޭގެފާނުގެ ދެ އަތްޕުޅު އޭނާގެ
ގައިގައި އަތްލެއްވިއެވެ. ހަމަ އެހިނދުން އޭނާގެ ހަށިގަނޑު ސީދާވެއްޖެއެވެ.
އަދި އެ އަންހެނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ކިބައިފުޅަށް ހަމްދުނާއި ޝުކުރު ކުރިއެވެ.

މިދީނީ މަރުކަޒުގެ މުދީރު މިކަމަށް ދެކެ ވަރަށް ބޮޑަށް ރުޅިއައިއެވެ. އެއީ
ސަބަތުގެ ދުވަހެއްގައި އީސާގެފާނު ބަލިމީހެއްގެ ބަލި ފަސޭހަ ކުރެއްވީތީއެވެ. އޭނާ
އެއްވެތިބި މީސްތަކުންނަށް ބުނެދިނެވެ. ހަފްތާއަކު ހަ ދުވަސް މަސައްކަތް ކުރުމަށް
ހުއްދަ ދުވަސް ހުރީ ބަލިމީހުން ހެޔޮކުރުމަށް އައިސް ދުވަހެއްގެ ތެރެއިން
ދުވަހެއްގައި އާދޭ ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި ނުހިކަމާ ނުކުރާށެވެ.

މާތްސާހިބާ ވިދާޅުވިއެވެ. ކަލޭމެންނަކީ މުނާފިޤުންގެ ބަޔެކެވެ. ކަލޭމެންގެ
ތެރެއިން ކޮންމެ މީހަކު ވެސް އޭނާގެ ގެރި ނުވަތަ ހިމާރު ފުރަން ބޮވައިގަނެ
ނަގާ ސަބަތުގެ ދުވަހުގައި ވިހަސް އޭތި ގޮވައިގެން އެއަށް ފެން
ދިނުމަށް ބަހައްޓާ ނުދާނެ ހެއްޔެވެ؟ ކަލޭމެން ސަބަތުގެ ދުވަހުގެ
ދަރިފުޅަކު? ދުވަހު އޭނާ ޝައިތާނާގެ ބަނދުގައި ބަނޑާ އަށާރަ އަހަރުގެ ދުވަސް

ދުއްކަމެއް ވޭނުވެއްދެ ލިއިކު ސަބަހުގެ ކުވަރުގައި ލިޔަސް

ރަމަރަޔީނުންވެސް އޭނާ އެކަމުން ލިންދޫކުން ލިނިވަން ކުރުމަޔީ ނުބައިކަލްއް

މަ

އެމާގައި ލި ލީސްމަކުނގެ މެރެއިން އިސާގެރާނާއި ދޫކުޑުރުދި ލީސްމަކުން

އެކަލޭގެރާނގެ ލިބަސްދެޑުގެ ސަބަބުން އަލިއްދަ ނަދުސްގެ ދައް ކަކަން

ލަދުގަމެވެ ނަމަވެސް އެއެން ރުރިާ ލީސްމަކުން އެކަލޭގެރާނު ކުރައްވަމުން

ލިގެންދަވާ ރައިރާން ކުރުވަނިލި ކަނުމުކެގެ ސަބަބުން ވަރަށް ބޮޑަށް

އުދާލިއެވެ

ކުޑަ އޫނަރާއި ކަލީޅުރޫޑެއް

އިސާގެރާނު ލިދާޑުލިއެވެ މާމުރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ ރަސްކަނުދުޑު

ދާއިދު ކުރައްވާއިރު ކަނުމައްމައް ވާނު ގެމެ ކަލޫދުނުނަރު ބޮނުދި ނުދަރު

އަރަރަން ބޫނުނު ކުރާނީ ކޫނުދުދަ ލިސާލެއް މާމުރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ

ރަސްކަނުދުޑު ދާއިދު ކުރައްވާއިރު ކަނުމައްމައް ވާނީ ލިރަކަ އެލިރާގެ

ދަނޑުގައި އިނދި ކުޑަކުޑަ އޫނަރާއި ދެދު ކަނުމައްމައް ވާދުދަ ގެމަކަރު އައްނަރީ

އޫނުމަކުގެ މެރޫ ރިދުނޫ އެނުދުކުޑަ އޫރު ނަމަވެސް އައްނުނު ގެސް ދުޑާ އެގެސް

ދުދި ވަރަށް ބޮޑަށް ދުމެރޫ ދޫނިމައް އެ އެއް ކަމިގެ ރާލި އެގެރުގެ ގޫދުމަކުގައި

ރަދާ

އަދި ވެސް އިސާގެރާނު ލިދާޑުލިއެވެ މާމުރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ

ރަސްކަނުދުޑު ދާއިދު ކުރައްވާއިރު ކަނުމައްމައް ވާނު ގެމެގެ އެއެން ލިސާލެއް

ބޮނަކަން މަ އެދުވަރުން ކަނުމައް ވާނު ގެމެގެ ލިސާލަނި އަނުރުނަރު ދޫޑުނު ބޫޑު

ސިނުގާ ދުނުގަނުޑުކަރު ލި ކުޑަ ކަލީޅުރޫޑުކާ އައްދުގަދަ ގޫމަކަރު ކުޑަ

އިޅުރޫޑުކަރު ދުރު ދުޑި ދުނުގަނުޑުރު އެކަލީޅުރޫޑުގެ އަސަޅުރުކާނު

ތިންނެވުމުގެ މަގު ޔިތަނގެ ހާ ވެސް ރަނގަޅުވެ

ތެން އީސާގެތާނު ޖެހޭސަކަމަން ވަޒީރުގެން މަގުމަތީގައިދީ ހަރުހަނާއި އަވަރުއަވަރުގައި ޔާހަވައިތުއްވަމުން ގެންތުވިއްވެ ދީހަކާ އުކައްގެތާނު ކުރެން ސުވާހާ ކުރެއްވިއްވެ މާތްސާރިބާ ތިންނެވުން ހިބޭނީ ވަހަރުން މަތުރު

ދީހަކަން ތީ

އީސާގެތާނު ވިތާޖެހިއްވެ ސުވަހުގެއަރު ވަސްމަރުން ވާ ތޫރު ވަހަރުން ހަނި އެ

ހަނި ތޫރުން ވަތުވޫތީ ބެހުމަރު ދީހާވެސް މަސައްކަތުއް ކުރޫ އެދި އެތަށް

ބަޔަކުވެސް އެހަނިތޫރުން ވަންނަން އުޖޫނު ނަމަވެސް ނުވަތުވޫނު ގެގެ

ވެރިޔާ ތޫރު ހުއްޖުމުން ކަހާލެން ތިބެން ޖެހޫނީ ބޫރުގަ އޫރުން ކަހާމުން

ތޫރުގައި ބަޔަތީ ގޮވޫނު ވެރިދީހާ އަޖުގަނޖެލެން ވަންނަން ތޫރުހުޖުވާ

ތުއްވާރު

ނަމަވެސް އޫނާ ޖެވާބުތޫނު އަހަރެންނަކަން ކަހާލެން ތިޔައީ ކޫންތާކުން އަށި

ކޫންބައެއް ކަލެއް ނޫނިގެއޫ

ތެން ކަހާލެން ބުނާނު އަޖުގަނޖެލެން ކަހާގެތާނާއި އުކާ ކައި ބޮއި ހުރިލެއް

ނުންތީއޫ ކަހާގެތާނު އަޖުގަނޖެލެންގެ ހަރުގެ މަގުތީކަގައި ޔާހަވާ ވެސް

ތުއްދީލެއް ނުންތީއޫ

އޫނާ ޖެވާބުގައި ބުނާނު އަހަރެންނަކަން ކަހާލެން ތިޔައީ ކޫންތާކުން އަށި

ކޫންބަޔަކު ކަލެއްވެސް ނޫނިގެއޫ އޫ ނުބައި ވެގެންވާ ކަންތީއްތީއް ކުރާ

ދީހުނޫ އަހަރެންގެ ކައިރިން ތުރަހަރު ތުއާ

އެތަނުގައި ހިތާމަ އާއި ހުއިމާ ކަކުރުން ވާނު އިބުރާހީމުގެތާނާއި

އިސްހާގުގެތާނާއި ޔައުޤޫބުގެތާނާއި އަތު ރުހިމާ ހަރަސްތުރުންނުއް ވެސް

މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުގައި ވާތީ ކަލޭމެންނަށް ފެންނާނެ ނަމަވެސް
ކަލޭމެން އެތަނުން ބޭރު ކުރެވޭނެ މުޅި ދުނިޔޭގެ ހުރިހާ ކަންކޮޅުތަކުން
މީސްތަކުން އައިސް މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަމުގެ ޙަޟްރަތުގައި ވާ ބޮޑު
ކެއުމުގައި [illegible]
ހަމަކަށަވަރުން [illegible] މީހުން [illegible]
[illegible]
[illegible]

އީސާގެފާނު ޖެރޫސަލަމާއި ދެކު ހިތާމަ ކުރެއްވި

އެވަގުތު ފަރީސީންގެ ބަޔަކު އައިސް އީސާގެފާނަށް ދަންނަވަމުން
[illegible] ހެރޯދު [illegible] މަރާލަން
ގަސްދުކުރޭ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ކުރަން އުޅެނީމު ނަމަވެސް ކަލޭމެން އެކަމެއް ގަބޫލެއް ނުކުރޭ ދެކިބަލަ
ކަލޭމެންގެ ދެ ތިޔަހަރުވަސީ ފަޅުވެފަ އަހަރެން ބުނަން މަ މަތިވެރި
ރަސްކަލާނގެ ނަސްރުދުގައި އަސްނަ ޗީހުއަށް ބަރަކާތް ހުރޭބޯ ޗިރަދައިން
ކަލޭމެން ނުބުނަނީސް ދެން އަހަރެން ކަލޭމެންނަކަށް ނުދެންނާނެ

14

އީސާގެފާނު ދީނުގެ ދަސްނަބީކަލެއްގެ ގޮވައި

ސަބަބުގެ ދުވަހެއްގައި އީސާގެފާނު ފަރީސީންގެ ތެރެއިން މަތީ ޗީޒެއްގެ
ގޮއަށް ކުއްމަން ވަރައިގެ ނަނިވިއެވެ އެޗީޒުން އެދުވަހު އެކަލޭގެފާނުގެ ކާނުމު
ހަރަކާތްތުރެއް ވަރަން ފަރުވާތެރި ކަމާއިކު ބަލަން ތިއްބެވެ އެކަލޭގެފާނުގެ
ކުރިފުރުމަތީގައި ދުރުގަބަލި ޖެހިފައިވާ ޗީހަކު އިންނެވެ އީސާގެފާނު
ފަރީސީންނާއި ދީނުގެ ދަސްނަބީކަލުން ކުރެން ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ
ސަބަބުގެ ދުވަހުގައި ޗީހަކު ބަލި ފަރުސޫރަ ކުރުމަކީ ދީނުގައި ހުއްދަ ކަމެއް މަ
ނަމަވެސް އެޗީހުން ޗީ ސުވާލަކަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ނުދީ ނުވެ ދެން
އެކަލޭގެފާނު ޗީ ބަލި ޗީހާ ގާތަށް ވަޑައިގެން ބަލި ފަރުސޫރަ ކުރައްވާ
ފޮނުވާލެއްވިއެވެ

ދެން އެކަލޭގެފާނު އަނބުރާވެސް އެޗީހުންނާއި ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ
ކަލޭމެންގެ ދަރިއަކު ނުވަތަ ކަލޭމެން ގެންގުޅޭ ގެރިއެއް ސަބަބުގެ
ދުވަހެއްގައި ވަޅަކަށް ވެއްޓިއްޖެ ނަމަ ކަލޭމެން އެ ކަށްޗާ ނުވަތަ އެގެރި
ވަޅުން ވަދެން ނުނަގާނަން މަ އެކަމަށް ޗީހުންނަށް އީސާގެފާނުގެ
ޗީ ސުވާލަށް ދުގުހަކަން ދޭނެ ޖަވާބެއް ނޯންނަނުވެ

އެހެން ހަމަ ފެނުމާނުން ކައިރީގައި މަތީ ޗީހުންނަން ތާއްސަ ކުރެވިގަތަވާ

ގޮނޖެހުމަކާއި އިހިސާސްކުރަން މަސައްކަތް ކުރާ ވަން ފުރިހަމަވެގެން އިސްލާމްދީން

މި މާނަފުށް ވާހަކަ ދިނުމާއެކު ދިރަނަ ކަންތައްތަކާ ދިރިއުން ދިރަކަން

ކައިވެނީގެ ހަމަޖެހުމަކަން ތަރުބިޔަތު ތިރީ ސަރަ އެހަނަން ގޮސް އެހާގައިވާ

މުސްތަ ދިރުން އިނިޔަމަން ވާ ގޮނޖެހުމަކަށް ހިނިހުސްނާއި އެއީ ކަންތައްކަން ވެރި

ދާ މަތީ ހުއްޓަ ދިރަކަން ވެސް އެހަފުދާއަން ތަރުބިޔަތު ތިދިފަށް ވެތާސް އެހެން

ކަމަން ވެއްޓިނަމަ ކަންތައްތަކަން ތަރުބިޔަތު ތިން ދިރާ އަދި ބަރާސް މިހަ

ގޮނޖެ ދިނާއަން ތިރީ ތިން ކަން ޓިހުނީ ޚަތުމަން މިތުވެގެން ގޮސް އެހާ ހުރި

އެން ތިރަ ގޮނޖެގައި އިނިޔަނަނަން ނަމަވެސް ކަންތައްތަކަން ކައިވެނީގެ

ހަމަޚާއަކަން ތަރުބިޔަތު ޚިބުއްޓިނަމަ ގޮސް އެހާގައި ހުރި އެން ތިރަ

ގޮނޖެގައި އިނިޔަނަތު އްރުސް ކަންތައްތަކަން ތަރުބިޔަތު ތިން ދިރާ އަދި ބަރާސް

ރަހުމަތްތެރިކަމާ މިހަ މަނަން މިތުވެގެން އަދި މިހަނަން ވެރި ރަނގަޅު

މަނާއްގައި އިނިޔަނަނާތު ތިން އެހަނަން އަދި މިބި ހުރިހާ ފުރުމާނަނާގެ

ކުރިމަތީ ކަންތައްތަކަން އިބުރީޙާމް ޚިބުނާ އެއީ ހިތްގައި އަދިއްޚަ ނަފުސާގެ

މައްޗަން ހިބުރުވެރިކަން ވާ ކާނުމާ ދިރަކަ ތަރުނަކުރުވަނާ އަތި ހިތްގައި

ހިބުރުވެރިކަން ނަވާ ކާނުމާ ދިރަކަ މަތީ ކުރުއްވަނާ

ތިން އިސްލާމްދީނަން ތަރުބިޔަތު ތިރާއަން އެކަކާގެ ދާނަން ވިތާ ގޮތުގައި ކަޚް

ހުއްޓަ ބުނެ ކުޑަކުޑަ ތިކަހި ކަމުގައި ދީ ނަމަވެސް ހަމަޖެހުން ކަޚާގެ

ރަހުމަތްތެރިން ނުވަތަ އެއްބަރާބަރު މިހާގެ ދިރުން ނުވަތަ ކަޚާގެ މުއްސަނދިކަމާއި

އަވަނބެރިނަކަން އެކަހި ތަރުބިޔަތު ނުތިރީ އެގޮތަށް ކަޚް ކަނަތަށް ކުރިމަ

އެގެ ބަދަލުގައި އެދިރުން ވެސް ކަންތައްތަކަން ތަރުބިޔަތު ތިރުގެ ކަޚް ބުނެކަރުގައި

މައްޗާރުކުރަހި ނަމަ ފީޝަރުނަނާއި ނުކުރަނީ ދިރުނަނާއި ވާބަދި

ދެކޮޅާއި ދިރުނަނަ ޚިއަނަތިރީ ދިރުނަނަން ތަރުބިޔަތު ތިރީ އެހެރުން ކަންތައްތަކަން

ރަހުމަތް ޚިއްމާނަ އެއީ އެދިރުނަނަން އެގެ އެގެ ތިރާން ނުޚިބުނު ކަމުގައި

ވިޔަސް ޤިޔާމަތް ދުވަހުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަޟްރަތުން ބަރަކާތްތަކާއި
އެކަލާނގެ ރުހިވޮޑިގަތުން ކަލޭއަށް ލިބޭނެ

ވަރަށް ހާއްސަ ބޮޑު ހެދުމެއް

އެކަލޭގެފާނާއި އެކު މޫސާ ކައިރީ އިން ލިޔަނު ލިޔުމާއި އަހަރުމެން އިސްލާމްދީނުގެ
ދީނީ ތަޢުލީމު މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލާއާއި ޞަޙާބީން އާއި ރަސޫލާގެ ޤަބުރުގެ ވާ
ބޮޑު ކުޑަކުއްޖަކަށް ރަނގަޅު ގޮތުގައި ދިނުމަށް ހެދުނު ބަރަކާތް ފުރި

އިސްލާމް ދީނުގެ ތަޢުލީމު އުނގަނުގަތުމަކީ ބޮޑު ކުއްޖާ ހުރިހާ މީހަކު ކުރަންޖެހޭ
އެއްޗެއް ކަމުގައި ދަނެގަތުމާއި ދީން ދެނެ ކަމުގައި ޤަބޫލު ކުރުން ކޮށް ދިނުން
ދަރިވަރުން ދީނީ ޢިލްމު ހޯދުމަށް ޖެހިލުންވުން ބޮޑު ކަމެއް ދީނަށް ހުރި ބޭނުމަކީ
އަސްލު ހެދިގެ އެއް ތަނެއް ލިބުން ތަސައްވުރު ކުރުމަށް

ނަމަވެސް މި އެންމެންވެސް ހެކިކަމުގައި އުޅުނުމީހުން ދަރަސް ފެށި ދުވަހުގެ
ރަނގަޅު ބޮޑު އަހަރެމެން ކަމަކު ދީނުގެ ރުހުންގަނެގެން އިސްލާމީ ތަޢުލީމު ހާސިލް ކުރުމަށް
އެހެން ފަހަރެއް އަހަރެމެން އެޅިގެން ބައްލަވާ ދާން އެބަ ޖެހޭ އަހަރެމެންގެ ސަލާން
ދަރުބާރު ކުރަން

އަސްލު ރަނގަޅު ބޮޑު އަހަރެމެން ކަމަކު ދީނުގެ ގޮތުގައި ނިންމާލާ ދީނަށް ކަމަށް ގަބޫލު
އެހެނަސް އަހަރެމެން ރަނގަޅު ރިޢާޔަތް ހުރިހާ ކަމެއް ކުރާނީ ރަސޫލާގެ ބަލާނަން އަހަރެމެންގެ
ސަލާން ދަރުބާރު ކުރަން

އަސްލު ރަނގަޅު ބޮޑު އަހަރެމެން ކަމަކު ދީނުގެ ރަނގަޅު އިޚްލާޞްތެރި އެހެނަސް
ރަނގަޅު އަދުލުވެރިކަން ނަގާ

ހިނގާ ނަމަކަށް ރަނގަޅު ހަވަސް ރަނގަޅުކަމެއް ބޮޑުވުން ފުރިހަމަ ދީނުގައި ވަރަށް

ބޮޑަށް ރުޅިއައި ދެން އޭނާގެ ނޮކަރުންނަށް ބުނި އަވަހަށް ދާށޭ މަގު
މައް ކަކަނާއި ރަށުގެ ކުދި ގޮޅިތަކަށް ގޮސް ފަގީރުންނާއި ކޮރު މީހުންނާއި
ލޯއަނދިރި މީހުންނާ ވާ މީހުންނާއި ގެންނާށޭ

އޭނާގެ ނޮކަރު މީހާ އެފަދައިން ކަންކުރުމުން ފަހު އައިސް ބުނި ސާހިބާއޭ
މަނިކުފާނު މި ބުނެއްވި ފަދައިން އަޅުގަނޑު ކަންތައް ކުރެވުނޭ ނަމަވެސް
އަދިވެސް އެތަނެއް ނުފުރެއޭ

ދެން ވެރިމީހާ ބުނި މައިގަން އޯމް ރަށަށް ގޮސް އެރަނުމުން ވެސް މީހުން
ގެންނާށޭ އޭރުން އަހަރެންގެ ގެ ފުރޭނެއޭ އަހަރެން ބުނަން ދައުވަތު ދެވުނު
އެކަކަށްވެސް އަހަރެންގެ ކެއުމުގެ ރަހައެއް ނުލިބޭނެ

ޢީސާގެފާނުގެ އަސްޙާބީއަކަށް ވުމުގެ އަގު

އެތައްބައިވަރު މީހުންނެއް ޢީސާގެފާނާއި އެކު ދަތުރު ކުރަމުން އައެވެ
އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނާއި ދިމާއަށް އެނބުރި ވަޑައިގެން ވިދާޅުވިއެވެ
އަހަރެންގެ ކައިރިއަށް އަތުވައްޖެ ކޮންމެ މީހަކަށް އިތިއްއެގެ ބައްޕަ އާއި
މަންމައަށާއި އަނބިމީހާއަށާއި ދަރިންނަށާއި ބޭބެއިންނާއި ދައްތައިންނަށާއި
އަދި ފިއްކުރަން އެމީހައްވ އަމިއްލަ ފުރާނައަށް ހެއްބިވާވަރަށް ވެރު ވެސް
ބޮޑަށް އަހަރެން ދެކެ ލޯބިނުވަނީ ނަމަ އެމީހަކަށް އަހަރެން އެންގި މަގުން
ހިނގާ އަހަރެންގެ އަސްޙާބީއަކަށް ނުވެވޭނެ އަހަރެންގެ ބަސްތައް އަޑުއަހާ
އެއަށް އީމާންވާ މީހުންނަކީ އެކަމުގެ ސަބަބުން އެމީހުންނަށް މަރުމުގެ އަދިއަބަ
ތިބި އަދި އަހަރެން ފަދައިން ސަލީބެއްގައި އޮވެ މަރުވާން ޖެހުނު ކަމުގައި
ވިޔަސް އެކަމަށް ތައްޔާރުގައި ވާންމީހުން ބައެއް އެހުރުއައިން ނުވާ މީހަކަށް
އަހަރެންގެ އަސްޙާބީއަކަށް ނުވެވޭނެ

މިސާލަކަށް ކަލޭގެފާނުގެ ތެރެއިން މީހަކު ބޮޑު އިމާރާތެއް ބިނާކުރަން ބޭނުން
ވެއްޖެއްޔާ އެމީހަކު ފުރަތަމަ ރަނގަޅަށް ބަލާނީ އެކަން ކުރާ ވަރަށް އެމީހާގެ
އަތުގައި ފައިސާ ހުރިތޯ އެއް ނު އޭނާ އެ ބޮޑު އިމާރާތް ބިނާ ކުރުމަށްބާ
ބިންގާ އަޅާ ހުރުމުގަނޑުވަރު އެ އިމާރާތް ނުނިންމައިފި ނަމަ އެ އިމާރާތް ދުންނަ
ކޮށްގެ މީހަކުގެ އޭނާއަށް މަލާމާތް ކުރާނެ އެމީހުން ބުނާނީ އެއްނު މީނަ
މިތަން ހަދަން ފަށައިފައި ނުވެސް ނިންމުނު

ދުނިޔަ ހާސް ސިފައިން ވާ ރަސްކަލަކު އޭނާ އާއި އިތުރުކަމަށް ވިހި ހާސް
ސިފައިން ގެނައިގެން ހަނގުރާމައަށް އަންނަ ރަސްގެފާނު ބަލާނީ ކުރިން ވިލާނުމަ
ތި ފުރަތަމަ ނުވިސްނާ ފިހަވަތާއް އަގާނެ ތި އޭނާއަށް އެކަން ނުވާނެކަން
އެނގުމުން އޭނާ އާއި ހަނގުރާމަ ކުރުމަށް އަންނަ ރަސްގެފާނު އެރަށާއި
އެތަށް ދުރުމިނެއްގައި ވަނިކަށް ވަފުދެއް ފޮނުވާ ސުލްހަ ވުމަށް އެދުމުނެއް
ނު ތިމާ ކަލޭގެފާނުގެ ތެރެއިން ކަނޑު މީހަކު ވެސް އަހަރެންގެ އަސްލާމީއަކަށް
ވުމުގެ ކުރިން އެކަމުގެ އަގު ވަޒަން ކުރަން ކުއްލިން އެކަމުގެ އަގަށް ކަލޭގެފާނުގެ
ހުރިހާ އެއް ތަކެއް މީދުދައިން ކަން ނުކުރާ މީހަކަން އަހަރެންގެ އަސްލާމީއަކަން
ނުވެވޭނެ

ޤުރަށް ރަނގަޅު އެއް ތަކެއް ނަމަވެސް ޤުރުނުން ޤުރު ރަހަ ކާނާގެން
ހިނގައްޖެ ނަމަ އެ ޤުރު އަނދައްކާ ޤުރަނަ ހުރީނަތަ އެ ޤުރަށް ބިންގަނޑަނަ
ވެސް އަދި ގަސްކާނާއަން ވެސް ކަމުދާ އެއް ތަކަކަނ ނުވާނެ އެ ޖޭނުގެ
އުކާލަން ކަން ދުވަތް ހުރި މީހަކު މިތަނޑި ބަސްތަކާ އަޅައަ

ގެއްލިދިޔައީވާ ކަންބޭނެއް ދުނުމުގެ އުދާ

އެއްދުވަހަކު އިސްލާމްދީނު ޗިސްމަކަނާ ވާހަކަދެކެ ދައްކަވަމުން
ގެންދަވަނިކޮށް ސަރުކާރުގެ ވާރު ދަރިސާ އެއްކަރާ ޗިހުންނާއި އަދި ނުބައި
ދާދަމައް ކަރުމަން މަޝްވަރާ ވެދައިވާ އެމައް ބައިކަ އިސްލާމްދީނުގެ
ބަސްދުޢަމަކުގެ އަޖު އެހެމަންބަކާ އެމަނަން އަދުވ އެމާގައި ދިނީ ބާޖުން
ކަމުގައިވާ ދަރިސްނުންނާއި ދިނުގެ ދަނަންނަބާކަހުން ވެސްވިއްވ
މިބައިމީހުން މިކާ ޗެދު ޝަކަވާކަނ ދާޖާހިއުމުގެ ގޮމުން އެކަކު އަސްކަކަނ
ބުންޏެވ މިމީހާއިޔާ ދާދަވެރިންނާއި އެކު ކައި ބާއި އެމީހުންނާއި ވާހަކަ ދައްކާ
ހަދުމަން ވަރަނ އެދާ މީހާއް

އެހެންކަމުން އިސްލާމްދީނު އެބައިމީހުންނަން މިމާނަ ދުސް ވާހަކަ ވިދާޖުވ
ދައްވިއްވ މިސްލާމަކަނ ކައްޗެހެގެ މަރެއިން މީހަކު އަމުގައި ސަމާކަ ކަސްބަޖި
ވަނިކޮށް އޭގެމަރެއިން އެކަމި މަގުއްޖި ގެއްޗިގެސް ހިނގައްޖި ނަމަ އެމީހާ
ކުރާނީ ހިއް އޭނާ އަނބުއް ނުވަދިޔަ ކަސްބަޖި ވިނަ ކާސް ދަނބޭގެ
މަރެއަނ ދުކަނގައި ގެއްޗިގަޔަމި ޗި ކަސްބަޖި ކުދަސް ދާސް ކަސްބަޖި ދުނުމުސް
އެކަމާއިޗ އުދަކުސް އޭމި އޭނާގެ ކަނޖުމަޗި ބާއްވައިގެސް ގެއަނ ގެންގެސް
އޭނާގެ ރަނބިހިނނަނާއި އަވަނބިހިނނަނ ގޮވައި އޭނާ ބޭނާނ މަގަ
މަގުއްޖިގެސް ގެއްޗުނ ކަސްބަޖި ދުނިއްޖި އަހަރެންގެ މިއުދަކުގައި
ބައިވެރިވުމަން އަސްނާނ އިސްލާމްދީނު ވިދާޖުވިއްވ ހަމަ މިބުނީ ދެކުއައިސް
މިމާއްޔި މަޢުބަ ވާނ ނުޗަށް ދަރުމަވެރި މިހުން ކަމުގައި ދުކާ ނުވަދިހަނުވަ
މިނުނގެ މަޢު ކަރަނ ސަވަރުގެގައި ދާޖު ކަރުވާ އުދަކަރަނ ވެރު ދާދަވެރިނގެ
މަރެއިން މަޢުބަވާ އެނމެ މިހަކަނބަކާ ސަވަރުގެގައި ދާޖު ކަރުވާ އުދާ މާ
ބާޖުވާނ

ރިޔާޟުއް

އަދި އިސްލާމްދީނުގެ މި މާނައުން ވާހަކަ ވެސް އެބައިގިނުންނަން ތިރާގެވެ
ދެއްވިއެވެ ދިސްލާހަކަށް އަންހެނުންގެ އަޅުގަނޑު ރިހި ދިހަފާރި ވި އަދި ދިގެ
ތިރިއިން އެއްފާރި ގެއްފުން ދިހެން ކަނޑައެ ދިމާވި ހިނދު އެއަންހެން ދިހާ
ކަނޑައެ ކުރާނި ގޮސް ފަދައަކުން އޮނާ ބައްޕި ދިއްފައި ގޮތް އަޅިގޮތް މުޅި
ގޮތް ކުނިކަހާ ދި ރިހިފާރި ފެނޯތ މުޅި ގޮތްރޯގެ ހުރިހާ ތަނެއް ހިދާނެ

އަދި މި ރިހިފާރި ފެނުމުން އޮނާގެ އަޑަށްޖެހިންނާއި އުކުވެރިންނަށް ގޮވައި
ގެނެސް އެދިހުންނަށް ބޮނާނީ އަނބުން މިތަޅި ވަރަށް އުފާފުގަޅު އަނބުން
އަތުން ގެއްފުން ރިހިފާރި ފެނިއްޖެ އަނބުންގެ މި އުފާފުގައި ބައިވެރިވިއެވެ

ފަހު އިސްލާމްދީނު ތިރާގެވެއްޖެ ދިސްލާތަކުގެ ދިބުއިން އެސްގެ ފާފަ ވެރިއަކުގެ
ފާފައިން ދުރުވެ އުކުޅުމާގެ އެދިވޯޖެހެނުވާ ފަދައިން ކަނަކުރަން ފަދައިދި
ހިނދު މާއްރަސްކުޅުމާގެ މަޤާމުކަމުން ވެސް ހަމަ ދިފަދައިން އުފާވެރި
ވާނެ

ދެ ފިރިހެން ދަރިން

އިސްލާމްދީނު މިއަށްފަހު މި މުސަރުހުން ވާހަކަ ވެސް ތިރާގެވެ ދެއްވިއެވެ
އެއްފަހަރަކު އުޅުނު ދަނޑުވެރިޔަކު ދެ ފިރިހެން ދަރިން ތި އެއްދުވަހަކު މި
ދެ ފިރިހެން ދަރިން ކައިރި ހަގު ދަރިފުޅު އޮނާގެ ބައްޕައަށް ބުނި ބައްޕާއޭ
ބައްޕާގެ މުދަލުން އަހަރެންނަށް ވާ ބައި އަހަރެންނަށް ދޭށޭ ދެން މި
ދަނޑުވެރިޔާ އޮނާގެ ހުރިހާ މުދާ އޮނާގެ ދެދަރިންގެ މެދުގައި ބަހައި ހަގު
ދަރިފުޅަށް ދިން މުދާ އޮނާއަށް ދިނެވެ

ކުޑަ ދުވަސްކޮޅެއް ފަހުން މި ހަގުދަރިފުޅު ހުރިހާ މުދާ ވިއްކާލާ
އެފައިސާ ހިފައިގެން އޮނަށް ދުރު ސަރަހައްދެއް ހިނގައްޖެ އަދި މިސަރަހައްދުގައި

އޭނާގެ ހުރިހާ ފައިސާއެއް މަޖާކޮށް ބޭނުން ނެތް ބޭކާރު ގޮތްތަކަށް ހޭދަކޮށްލި މިދުވަސްވަރު މުޅި މިސަރަޙައްދަށް ވަރަށް ބޮޑު ތަދަކާއި ކުރިމަތިލާން ޖެހުނު އޭރު އޭނާގެ ހުރިހާ ލާރި ބޭނުންނެތް ގޮތުގައި ހޭދަކޮށް ހުސްވެއްޖެ އޭނާއަށް ކާނެ އެއްޗެއް ނުލިބި ބަނޑުހައިހޫނުކަމުގެ ހާލުގައި [illegible] [illegible] އޭނާ އެހިސާބުގަނޑުގެ ދަނޑުވެރިއެއްގެ ދަނޑުގައި މަސައްކަތް ކުރަމުން ދިޔަ މި ދަނޑުވެރިޔާ އޭނާއަށް ދިން މަސައްކަތަކީ އޭނާގެ އޫރުތައް ބަލަހައްޓުމުގެ މަސައްކަތު މީނާގެ ބަނޑުހައި ހޫނުކަން ބޮޑުވެގެން އެކަމަށް ކެތް ނުކުރެވުމުގެ ސަބަބުން މިއޫރުތައް [illegible] [illegible] ވެސް ކާން ލިބޭނެ ނަމަ އޭނާގެ [illegible] މި ހާލުގައި [illegible] ވެސް އޭނާއަށް ކާއެއްޗެއް ދޭނޭ މީހަކު ނުވި

[illegible] [illegible] [illegible] ހިނދު އޭނާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާ އޭނާގެ އަމިއްލަ ނަފްސަން ބުނި މަގޭ ބައްޕަގެ ނޯކަރުންނަށް ވެސް އެމީހުންނަށް ނުކެވޭ [illegible] ވަރަށް ވުރެ ގިނައިން ވެސް ކާން ލިބޭ އެކަމަކު މަ މިތާގައި ބަނޑުހައިހޫނުން މަރުވަނީއޭ އަހަރެން އެނބުރި ބައްޕަގެ ކައިރިއަށް ގޮސް [illegible] ބައްޕައަށް ބުނާނަމޭ ބައްޕާއޭ އަހަރެން ބައްޕައާއި އަދި މާތް ރަސްކަލާނގެއާ ދެކޮޅަށް ފާފަ [illegible] އަހަރެން ބައްޕަގެ ދަރިއެކޭ ކިޔުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަހަރެން ބައްޕަގެ [illegible] ނޯކަރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އޭނާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] ދުރުގައި [illegible] އޭނާގެ ބައްޕައަށް އޭނާ ފެނި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޭނާގެ ގައިގައި އޮޅާލައިގެން ބޮސްދީ ހެދި

މިހިނދު މިދަރިފުޅު ބުނި ބައްޕާއޭ އަޅުގަނޑު ބައްޕައާއި އަދި
މާތް ރަސްކަލާނގެ އާއި ދެކޮޅުވެ ފާފަ ކޮށްފީމޭ އަޅުގަނޑަކީ މިހާރު
ބައްޕަގެ ދަރިއެއްގެ ނަން ލިބުން ހައްޤު މީހަކު ނޫނޭ

ނަމަވެސް އޭނާގެ ބައްޕަ ނޯކަރުންނަށް ގޮވާ ގެނެސް ބުނި އަވަހަށް ގޮސް
މޮޅު އަގުބޮޑު ހެދުމެއް ގެނެސް މީނާއަށް ދޭށޭ އިނގިލީގައި އަޅާން
ޚާއްސަ އަދި ގެނެސްދޭ ވެސް ފައިވާނެއް އަޅާ އަނގޮޓިއާއި
މުސާރަބަލަނދާ ބަހަ ކުރެވިބަހައިމާ ގަ ގެރި ކަތިލާ ބޭލުމަށް ކާއެއް ތަރުދާ ދުރާއްނޫނު
ކުރާނާ މި އުރާވެރި މުސާރަބަލަތު ބާހަގަކުރަން ވާނޫ މިއަދު މަގޭ މަރުވެބަހައި ވީ
ދަރިފުޅުގަން އަލުން އާ ބަރާތްތައް ލިބިއްޖޭ މަގޭ ގެއްލިބަހައި ވީ ދަރިފުޅުގެ ބޭނިއްޖޭ
ދެން އުއްސަހަހަ އުބައިމީހުން މިކަން ބާހަގަކުރުމަށްބާ އުފާ ބާގުފުކުރުމަން ބޭނި

މި ވަގުތު މިދަނޑުވެރިޔާގެ ދޮށީ ދަރިފުޅުގެ އުގެނީ ދަނޑުމަތީގެ
މަސައްކަތުގެ އޭނާ މަސައްކަތުން ނިމިގެން އެނބުރި ގެއަށް އައިއުރު
ގޯތިތެރޭގައި ލިބޭކަތުން ހަވަޔާރާއި ނަށަވައި އުޅޭ މަސް ފުނި އެމަށްގަތި ލި
ނުކުތަކުން ގޮވައި ގެނެސް މިވަނީ ޔާއްމު އަރާސްތުވާރި ކުރި އެލިއާ ލޭވާބަގައި
ބުނި ސާމިބާގެ ގެއްލިފަހައި ލީ ކާއްކާ އެނބުރި ގެއަށް އަތުވެއްޖޭ އަދި ސާމިބާގެ
ބައްޕަ ހާއްސަކުރަން ފަލަ ކުރި ގަ ގެރި ކަތިލާ އެކަމުގެ އުފާ ފާގަތްކުރުމުގެ ގޮތުން
ބޭނު ކާއްމުއް ތައްޔާރު ކުރަނީ

ދޮށީ ދަރިފުޅުގެ މިކަމާއި ވަރަށް ބޭނުން ރުޅި އައި އަދި ގޮތްއަށް ވަނުމަށް
އިންކާރު ކުރި ދުވަސް އޭނާގެ ބައްޕަ ބޭރަށް އައިސް އެދުރާއި އުކު އޭނާ ގޮތް
ގޮތްއަށް ވަނުމަށް އެދުނު ނަމަވެސް މި ދޮށީ ދަރިފުޅުގެ އޭނާގެ ބައްޕައަށް
ބުނި މި ހުރިހާ އަހަރު އަހަރުން ބައްޕަގެ ދަރިނޭމަކާގައި އަޑަކު ގަދަވިން
މަސައްކަތް ކުރީމޭ އަދި ދުވަހަކުވެސް ނުކިޔަމަންތެރިއެއް ނުވަމޭ ނަމަވެސް

އަހަރެންގެ ރަށްޓެހިންނާއި އެކު މަޖާ ކޮށްލާ ޕާޓީއެއް ބާއްވާލަން ޖަ
ބަކަރިއެއްގެ މިންވަރު ވެސް ބައްޕަ ނުދޭ އެނގުމުން ބައްޕަގެ އެދުރި ބައްޕަގެ
ލާރި ފާފަވެރި އަންހެނުންގެ މައްޗަށް ޚަރަދު ކޮށް ހުސް ކޮށްލާފައި
އެނބުރި ގެއަށް އައުމުން ބައްޕަ ޚާއްސަކޮށް ފަދަ ކުރި ޖަ ގެރި އެކަން ފާހަގަ
ކުރުމުން ކަތާލާ ތަހަ ބޮޑު ކައްމު ތައްޔާރު ކުރީއޭ

ބައްޕަ މީނާއަށް ބުނީ މަގޭ ދަރިފުޅާއޭ ކަލޭ އަބަދުވެސް ތަހަވަނީ މިތާ
ބައްޕަގެ ގާތުގައޭ އަދި ބައްޕައަށް ވާ ނަމަ ވާނަ މުދަލެއް ތިޔަވަހި ކަލޭގެ
އަތުމަތީ ކަލަން ދުރުކުރެވޭ ނަމަވެސް މިއަދު ކަލޭގެ ގާތުގައި މީ ކުއްލި
އޮނބިރި އަދި ހިނދު އެކަމުގެ އަދުލުގައި އަހަރުމެން މިކުރުން ތައްޔާރު ކުރިން
އުޅާ ފާޅުކުރަން ޖެހުނީ އޮފީ ކަލޭގެ ކުއްލި ހި މަރުވެފަ ހަމަވެސް މިހާރު
އޮނާއަން އަލުން ގަޔާތައް ހިދުވެއް ހި ދެއްލިފަ ހަމަވެސް އަލުން އޮނާ
ފޮނިއްޖޭ

16

ވެރިމީހާގެ މުދަލުން އިސްރާފު ކުރި މުވައްޒަފު

އިސާގެޔާނު އެކަލޭގެ ޔާނުގެ އަސްހާބީންނަން ވެރިޔާތުވުއްވު ވަރަށް ބޮޑު
މުއްސަނދިކު ވި އޮނާގެ މުނޑިޔަރު އޮނާގެ އެއް ކޮޅަކު އިސްރާފު ކުރާ ކަމަށް
ތުހުމަތު ކުރުވުނު ދުނު އޮނާ އެ މުނޑިޔަރު ގެނައުސް ބުނި ކަލޭގެ ބާރުގެތިން
އަހަރެންނަށް މިއިވޭ ކުނު ހަބަރު ތުކުއް ހޭ ކަލޭ ވިތަރާޔޭގެ ކަނތައް ހިނދި
ގޮތުގެ މައުލޫމާތުގެ ބަތާނުއް ލިޔުނު އަދި އެހެން ފުރަ ކަލޭ ތިތަވަހި
އަހަރެންގެ މުނޑިޔަރުކަމުގެ ވަޒީފާއިން ވަކިކުރީއޭ

މި މެނޭޖަރު ހިތާ ހިތާ ބުނި އަހަރެން ހަދާނީ ކިހިނެއްބާއޭ މަގޭ ވެރިމީހާ މަ

މިވަޒީފާއިން ވަކިކުރަނީއެވެ. އަހަރެންނަކީ ބިންކޮށްލާވޭ ވަރުގެ ހަކިގަނޑުގައި ބާރު ހުރި މީހެއް ނޫނޭ. އަދި އަހަރެން ސަލާންޖަހަން ލަދުގަނޭ. އާނއެކޭ ހަދާން ގޮތެއް ނެތިއްޖެއޭ. އޭރުން އަހަރެންގެ ވަޒީފާ ގެއްލުނަސް މިތާގެ މީހުން އަހަރެންނަކަށް ތާއީދުކުރަން އެމީހުންގެ ގޮތުއަށް އަހަންނަށް ދަޢުވަތު ދޭނެއޭ.

ދެން އޭނާ ހެދި ގޮތަކީ އެނާގެ ވެރިމީހާއަށް ދަރާފާއިވާ ހުރިހާ މީހުން ފަހަރަކު މިހަކު ގެ ގޮސިން އެނާގެ ކާރިއަށް ގެނައީ މިނާ އޭގެތެރެއިން ފުރަތަމަ މީހާ ކުރެން ސުވާލުކުރި ކަލޭ އަހަރެންގެ ވެރިމީހާއަށް ދަރަނީ ކިހާ ވަރެއް ހޭ އެމީހާ ބުނީ ތިންހާސް މިބަރު ޖައިތޫނި ތެލޭ.

ވެކިލަރު މީހާ ބުނީ މިތާ އިއްނަތޯ ކަލޭގެ ބިލު ނަގާ ތިރަ ތިންހާސް މިބަރު އެއްހާސް ފަސް ސަތޭކަ މިބަރަށް ބަދަލުކުރާށޭ.

ދެން އޭނާ ދެވަނަ މީހާ ކުރެން ސުވާލުކުރި ކަލޭ ދަރާ ކިހާވަރަކަން ހޭ

އެމީހާ ބުނީ އެއްހާސް ބަސްތާ ގޮދަނޑޭ. އެވެކިލަރު ބުނީ ކަލޭގެ ބިލު ނަގާ ތިރަ އެއްހާސް ބަސްތާ އަށްސަތޭކަ ބަސްތާއަށް ބަދަލުކުރާށޭ.

މި ވުއްސަނގު މީހާ އޭނާގެ މި ވަކާލާތުގައި ވެރިކަން ސާބިތު ދީން އެއީ ހާލު އެ ކަންތައް ކުރިވެލުމް ހުޝިޔާރު ކަމުން އެއީ މާތްރަސްކަލާނގެ ދެއްކި ނުދު އަދިމަގުގައި ވާ މީހުންނަން ވުރެ އެކަލާނގެއަން އިމާން ނުވާ މީހުން އެކަކު އަނގަކާއި ދުދު ކަންތައް ކުރާއިރު މާ ހުޝިޔާރުވާން

އަހަރެން މިބުނީ ހަމަތެދެއް ކަލޭމެން އަތުން މީހުންގެ ފަޢިދާއަށް ޓަކައި ރަނގަޅިންނަންބާކާ ދުނިޔެއާ ދުދުވާ ބާނުން ކަރު އާރުން ކަލޭމެންގެ ދިރާތިކުގެ ސަބަބުން ހުވަރުގަޔި ކަލޭމެންނަށް ދެމިހުރި މަރުޖިލާއް

ލިބޭނެ

ކުރާ ކުޑަ ކަންތައްތަކުގައި ތެދުވެރި ވާ މީހަކު ބޮޑެތި ކަންތައްތަކުގައި ވެސް
ތެދުވެރި ވާނެ އެކަމަކު ކުރާ ކުޑަކަންތައްތަކުގައި މަކަރު ހަދާ މީހަކު އޭނާ ކުރާ
ބޮޑެތި ކަންތައްތަކުގައި ވެސް މަކަރުވެރިވާނެ ކަލޭމެން ދުނިޔަވީ މުދަލުގެ
މައްޗަށް ތެދުވެރި ނުވާ ނަމަ ހަޤީޤީ މުދާ ކަމުގައިވާ ސުވަރުގޭގެ މުދާ
ކަލޭމެންގެ އަތް މައްޗަށް ދޫކޮށްލެވޭނެ ކަމަށް އިތުބާރު ކުރެވޭނީ ކިހިނެއް އަދި ކަލޭ
އެހެން މީހެއްގެ މުދަލުގެ މައްޗަށް ތެދުވެރި ނުވާނަމަ ކަލޭގެ އަމިއްލަ މުދާ
ކަލޭގެ މައް ކަމަށް ދޫކޮށްދޭނީ ކިހިނެއް

އެއްވެސް ނޮކަރަކަށް ދެ ވެރިއެއްގެ ކައިރިއަކު އެއްފަހަރާ މަސައްކަތެއް
ނުކުރެވޭނެ އެއީ އޭނާ އެކަކުގެ ދެކޮޅު ހަދާ އަނެކަކާ މައްކަން
ނުރުހޭނެ ނުވަތަ އެކަކަށް ބޯލަނބާ އަނެކަކާ ދެކޮޅު ހަދާނެ އަދި އަނެކަކުގެ ކަމަށް
ނަފްރަތު ކުރާނެ އެހެންކަމުން ކަލޭމެންނަށް މާތްالله އާއި ދުނިޔަވީ
ޚިދުމަތް އެއްފަހަރާ ޚިދުމަތް ނުކުރެވޭނެ

ޚިޔާނާތުގެ އިންތިހާ ވެސް ޚިޔާނާތް ވަރަށް ބޮޑު ކުށެއް އެއީ
ކަލޭމެން އަމިއްލައަށް ދެކޭ ގޮތުގެ ބަދަލުގައި އެއްވެސް
ކުރާ މީހުންނަށް ދޭން ޖެހޭ ހައްގު ހިފެހެއްޓުމަށް
ދުވަހު ކަލޭމެން ދީފައި ވާ ކަލޭމެންގެ ބަދަލު
އަދި ދުނިޔަވީ ހަމަ ކަލޭމެން ދެކެން ލިބިގެންވާ
މުދާ ކަލޭމެންގެ ދައުލަތް ދޫކޮށް ދޫކޮށްލާ
އިސްތިއުމާލު ކުރާނީ ދީނާއި ހަޤީޤީ ކަލޭމެން ދޫކޮށް

މުދާ ކަލޭމެންގެ ބަދަލުގައި ދޫކޮށް ދޫކޮށްލާ އިސްލާމް ދީނާއި

މޫސާވެރާނު އެންގެވި ދީނީ ގަވާއިދުތަކާ އަދި ރަސޫލުންނާއި އެބޭކަލުން
ދެކުވެރިކަން ތޯނަށްވުން މާތް ރަސޫލާއާއި ބަސްތުގެތަކަށް ފާގުކުރަކުވުމުގެ
ހަރުހާގެތާނާއި ޝެރިންތެރިން ހަރުހާގެތާނަށް ތަރު މާތް ރަސޫލާއާއި
ރަސޫލުނަށްތުގާއި ބޭނީ އުފާވެރި ރަބަރުތުގެތަކަށް އެ ވަހީ ކުރެއްވިތައް ދީ
ތަދައިން ތެރެއްރުނުން ދޫ އެތަކަށް ބަހަކުވެސް އެކަލާނގެ ރަސޫލުނަށްތުގާއި ބޭނީ
ދިނބަރުތަކަށް ޝިޔާޝާ އެކަ ކަނުލާ ތަރުވާރެއިވް އަޖުއަރަލުން އެބަގެނދީ އަދި
އަޖާއި ބިން ނެތިގެން ދިހަހަރަސް މާތް ރަސޫލާއާގެ އެންގެވި
މާތް ރަސޫލާއާގެ ބަސްތުގެތަކުގައި ހިދާވީތަކައިވާ އެންމެ ނުކުތާއާއެއްގެ
މިންވަރުވެސް އެދިގެންނަށް ނުދާނެ

އެއްވެސް ދިރާސާ އެދިރެއްގެ އަނބިދިހާ ވަރިކޮށްތަކައި އެހެން އަނެއްހެނާއި
އިނދެގޮ ނަމަ އެ ކުރެވޭ ޖެހޭ އަދި ވަރިވެތަކައިވާ އަނެއްހެނާއި އިންނަ
ތިރިހެނަކަށް ވެސް އެ ކުރެވޭ ޖެހޭ

މުއްސަނދި ދިޔާއާއި ފާޚަރު

އިސްލާމްދީން ދިނުމާގެދީއޮވެ އެއްތަހަރަކަ ވަރަން ބޮޖު މުއްސަނދިކަ އުޖެނު އޫނާ
އަބަދުވެސް އެންމެ އަގުބޮޖު މުގެ އަނނަހުނު ފާ މޯގެ ކުއްނު ކައިގެން
އަރާމުގައި އުޖެނު ދިމުއްސަނދި ދިޔާގެ ދޯރާރި ކައިރިގައި ކޮންމެދުވަހަކު
ވަރަނު ތަރޫރަކު ގެންސެ ބޯއްވިތަކައި އޮވޭ ދި ތަރޫރު ދިޔާގެނަމަކީ ފާޚަރު އޫނާ
އޮވޭ އޫނާނަސީ އެއި ދިމުއްސަނދި ދިޔާ ކާއިރު މެޗުމަހުނު އޯޗޭ ބޮޑީ ކާއޮވި ކާޖު
ދިބޫނު ކަމުގެ އެންމެދުގަ ދި ފާޚަރުގެ މުވި ހަރިގަނޖެ ވަސީ ތާރުމަކާނު ތުރިތަ
ކޮމާމަހް އަދިސް އޫނާގެ ތާރުމަކާގައި ދޫކޮމާ ހަދާ

އެއްދުވަހަކު ދިފާޚަރު މަރުވެއްޖެ ދުނު މަޙާއިކަމުނު އޫނާގެ ތާރުގަނަ
ސޯވަރުގެއަށް އިބްރާހީމުގެތާގެ އަރިހަށް ގެންދެވި ދިމުއްސަނދި ދިޔާ

ވެސް މަރުވީ އަދި އޮނގާގެ ހަރިގަނޑު ވަޒުލުވުން މިމުއްސަނދި މީހާ
ނަރަކައިގައި ވަރަށް ވޭން ލިބިގެންވާ ހާލުގައި ވި އޮނާ ވަރައިގެން ހުރާ
ބޮޑުއިރު ވަރަށް ދުރުން އޮނާއަށް އިބްރާހީމުގެފާނު ފެނުނު އަދި
އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުގައި ލާޒިމު ވެސް ވަނީކަން ދުރުން އެދިހާ ގޮތި
އިބްރާހީމުގެފާނުއާ އަޅުގަނޑުގެ މައްޗަށް ރަހުމް ކުރައްވާށޭ އަޅުގަނޑު
މިއަދުލިބުނުގެ ތޮރުގައި މިވަސީ ވަރަށް ވޭނުގައި ލާޒިމުގެ އިސްތިއުފާރު ފެން
އެއް ގަޑިއަކަށް ލައްވާލާ އަޅުގަނޑުގެ އަނގަތަކަށް ފިނި ކޮންލައި ދިނުމަށް
މިޔަނަށް ފޮނުވާ ދެއްވާށޭ

އިބްރާހީމުގެފާނު ވިދާޅުވި ދަރިފުޅާ ހަނދާން ވޭ ކަލޭ ދުނިޔޭގައި
އުޅުނުއިރު ކަލޭއަށް ރަނގަޅު ގޮތްތައް ދިމާވިއޭ އަދި ލާޒިމުއަށް ވަރަށް
ދެރަ ނުބައި ގޮތްތައް ދިމާވިއޭ މިހާރު މިތާގައި އޮނާއަށް ވަނީ ހަމަޖެހުން
ލިބިފައޭ އަދި ކަލޭ ތިހާވަނީ ވޭނުގައޭ އެހެން ނޫނަސް ކަލޭއާއި
އަހަރުމެންނާއި ދޭތެރޭ ބޮޑު ފުރުން ވަޒުލުވެއްޖެ އެބަޑުތޭ އެހެންވެ މިފަރާތުން
އެކަލަން ވެސް ތިޔަ ފަރާތަކަށް ނުދެވޭނެ އަދި ތިޔަ ފަރާތުން އެކަލަން
ވެސް މިފަރާތަކަށް ވެސް ނާދެވޭނެ

ދެން މިމުއްސަނދި މީހާ ބުނި ނަމަވެސް އަޅުގަނޑުގެ މިއާދޭސް ޤަބޫލު
ކުރައްވާށޭ ލާޒިމު އަޅުގަނޑުގެ ބައްޕަގެ ގެއަށް ފޮނުއްވާ ދެއްވާށޭ އެގޭގައި
އަޅުގަނޑުގެ އެއްބަނޑު ފަސް ފިރިހެނުން ތިބޭނެއޭ އަޅުގަނޑު އުޅުނު
ގޮތަށް ނޫޅުން ލާޒިމު އެދިހެންނަށް އިންޒާރު ކޮށްދިނުމަށް އެދިހެންނަށް
މިވާނާއި އަނިޔާ ލިބޭ ތަނަށް އަންނާކަށް ނުޖެހޭނެއޭ

ނަމަވެސް އިބްރާހީމުގެފާނު އޮނާއަށް ވިދާޅުވި އެދިހެން އަތުގައި
މޫސާގެފާނާއި އެހެނިހެން ނަބިއްޔުން ބާކަލުން ލިއުއްވި ފޮތްތައް ވެއޭ

އެފޮތްތަކުގައި ލިޔެވިފައިވާ ނަޞޭހަތްތައް އަހައި އެމީހުންނަށް އެއަށް އީމާން ވެވި ދާނެއޭ

މުއްސަނދި މީހާ ބުނީ ނޫނެކޭ އިބްރާހީމުގެފާނުއޭ ކައިރިއަން މަރުވެފައިވާ މީހުންގެ ތެރެއިން މީހަކު ރިނގައްޖެ ނަމަ އެބައިމީހުން ތައުބާ ބުނާ އެއްކެއް ތާގެ ބަޔަކު ޝަރީޢަތުގެ ދުއް އަޑުއަހައި އުޅުމެއް ބަދަލުކުރާނެއޭ

ދެން އިބްރާހީމުގެފާނު ވިދާޅުވީއޭ މޫސާގެފާނާއި އެހެން ރަސޫލުބޭކަލުން ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުތަކާ އަޑުނާހާ އުޅޭ ނަމަ މަރުވެފައިވާ މީހަކު އަލުން ދިރިގެން ނުކުތަސް އެމީހުންގެ ހިމައި އުޅުމެއް ބަދަލު ނުކުރާނެއޭ

17

ފާފަ މައާފު އީމާން ވާޖިބު

އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ
އިންސާނުންނަށް ފާފަ ކުރުވޭ ކަހަލަ ކަންތަކާއި ދިމާވުން އެކަމަކު އެ ފާފަ
ކުރުވޭ ކަހަލަ ކަންތައް ކުރުމަން ދެރަވެރިއަކަށް ވާ ދީރަކަށް ޔިމާމަ ހުރި
މީނިކަމެވީ ދިނުންނަން ފާފަކުރުވަން ޗެއްސުވަން ވެރި އުދާ ކަރުގައި ކަތުރިލަ
ތަށް ބަނދުގަ ކަނޑަން އެއްލާލާފުން ނަމަވެސް އެއަނވެރި މާ ރަނގަޅު
ވާނެ ދިމާ ކަލޭފުން ވަރަން ބަލައިގެން އުޅޭތި

ކަލޭގެ އަޚާ ފާފަ ކުރެއްޔާ ނަމަ އޭނާއަށް ނުރުހުން ފާޅުކުރާ އަދި އޭނާ ތައުބާ ވެއްޖެ ނަމަ އޭނާއަށް މައާފު ކުރާށެވެ ކަލޭގެ އަޚާ ދުވާލަކު ހަތް ފަހަރު ކަލާ ދޮށަށް ނުބައިކޮން ކަންތައް ކޮށްފައި ހަތް ފަހަރު ކަލޭގެ ކައިރިއަށް އައިސް

އަހަންނަށް މައާފު ކުރާށޭ ބުންޏަސް ހުރިހާ ފަހަރަކުވެސް ކަލޭ އޭނާއަށް މައާފު ކުރާށި

އިސާގެފާނުގެ މަންދޫބުން އެކަލޭގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ އަޅުގަނޑުމެންގެ އީމާންކަން އިތުރުކޮށް ދެއްވާ

އިސާގެފާނު އެމީހުންނަށް މިފަދައިން ޖަވާބުދެއްވިއެވެ ރެވި އޮށެއްހާ މިންވަރުގެ އީމާންކަން ކަލޭމެންގެ ކިބައިގައި ވާ ނަމަވެސް މި ތޫތު ގަހަށް މުރުން ނެގިގެން ގޮސް ކަނޑުގައި އިންދުނޭ ބުންޏަސް އެގަސް ކަލޭމެންގެ އަމުރަށް ކިޔަމަން ވާނެ

މިސާލަކަށް ކަލޭމެންގެ ތެރެއިން މީހެއްގެ ނޯކަރަކު ބިންގަނޑު ހަރާ ނުވަތަ ކަންބަޅި ބަކަރިތައް ބަލަހައްޓާ ނިމިގެން ގެއަށް އައުމުން ކަލޭމެން އެނޯކަރަށް ބުނާނެ ތަ އަވަހަށް އަންނާށޭ ކާން އިށީންނާށޭ އެހެންނެއް ނުވާނެ އޭގެބަދަލުގައި އެނޯކަރަށް ކަލޭ ބުނާނީ ރޭގަނޑުގެ ކެއުން ތައްޔާރު ކުރާށޭ އަދި ފެންވަރައިގެން އައިސް އަހަރެން ކައި ނިމެންދެން މަޑުކުރާށޭ އޭގެފަހުން ދެން ކަލޭ ކާނޭ ކަލޭ ނޯކަރު ބާނީ ކައިރީ ކުރަން ބުނި ކަންތައް އޭނާ ކުރުމުން ކަލޭ އޭނާއަށް ޝުކުރު އަދާކުރަން ޖެހޭނެތަ ހަމައެގޮތަށް ކަލޭމެންނަކީވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ އަޑުން ތިމައި މާތްރަސްކަލާނގެ އަންގަވާ ހުރިހާ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމަށް ފަހު އަދިއްޔަ ނަފުސުގެ މައް ކަރަށް ބުނޭ އަހަރުމެންނަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ އަޑުން ތިމައިތު ހުރިހާ ކަމެއް ހަމަ އަހަރުމެން ކުރަން ޖެހިފައިވާ ކަންތައްތަކޭ

ޖަޒާމުބަލި ޖެހިފައި ވި ދިހަ މީހުން

އިސާގެފާނު ޖެރޫސަލަމަށް ވަޑައިގަންނަވަން ސަމާރިއްޔާއާއި ގަލީލީ އާއި

ދެސަރަޙައްދު ދޭތެރެއިން ދަތުރުފަތުރުގެ ހުޅުއްވިއެވެ އަދި އެކިސަރުކާރުތަކާއި ވާ
ރަރަކަން ވަޢައިގަނޑަ ވަސީލަތް އެރަނގެ ބޭރުން ދިޔާމު ބަލި ދޮރުފަތާއި ދިރަ
ޗީރަކު އެކަށޮގުޅާނާއި ދިޔާވިއެވެ އެބައިޗިހުގެ ބަޗިގެ ނުބައި ކަމުންނާއި
ތާރީޚު ވެމިއި ނުވުމުން ކައިރިވާން ނުކުރި ދިރުގައި ތިބޭ އެޗިހުން ބާރަނަ
ގޮވަން ފެނިއެވެ އިސްގެފާނު ސާލިބާ އަލުގަނޑުމުންގެ މަށް ގޮޅަން ރަހުމް
ކުރައްވާ

އިސްގެފާނު ޗިބައިޗިހުން ދެކުވެޢައިގެން ވިދާޅުވިއެވެ ތިރަބައިޗިހުންގެ
ހަރުގަނޑު އިމާމުންނަށް ދަށްކަން ދޭ ޗިބައިޗިހުން އިމާމުންގެ ގޮތަށް ދާން
ދިހަ މަގުމަތީ ޗިބައިޗިހުންގެ ބަޗި ފަސޭހަވެ ސާފުތާރީޚު ވެއްޓިއެވެ

ޗިތަނުން އެކަކު އާނާގެ ބަޗި ފަސޭހަ ޗި ތަން ދެކެ ހަމަ ވަގުތުން އެނބުރި
އިސްގެފާނުގެ އަރިހަށް އައިވެ ބާރު އަޅުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަފުޅަށް
ހަމްދާއި ޝުކުރު ކުރަމުން އިސްގެފާނުގެ ފައިނބުރާގެ ދަރަށް ސަލާމްދަށް
ތިރިވިއެވެ އަދި އެކަލޭގެފާނަށް ޝުކުރު އަދާކުރިއެވެ ޗިޗިހާއަށް
ސަޗިރާއްޖޭގެ ޗިހެވެ

އިސްގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހުގައި ޗި ޗިސްތަކުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ
އަހަރެން ދިހަ ޗިހުންގެ ބަޗި ފަސޭހަ ކުރިން އަނބު ނުވަ ޗިހުން ކޮބާ
ޗިސަޗިރާއްޖޭގެ ޗިހާ އެކަކީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަފުޅަށް ޝުކުރު
ކުރުމަށްޓަކާ ޗިއައި ޔާއްވެ އެކަލޭގެފާނު ޗިޗިހާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ތެދުވެ އަދި
ކަލޭގެ މަގަކައި ކުރިއަށް ދޭ ކަލޭގެ ބަޗި ހުސްވެގައި ތިރަހަވެސް ކަލޭ އީމާން ޗިތީ

މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލާނގެ ބާއިމު ވާ ދުވަސް

ފަރީސީންގެ ބަރަކާ އިސްގެފާނު ކުރެން މާތްރަސްކަލާނގެ

ރަސްކަންފުޅު ޤާއިމުވާނީ ކޮންއިރަކުންތޯ ސުވާލު ކުރިއެވެ އީސާގެފާނު
ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވީ މާތް ރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންފުޅު ޤާއިމުވާން
ނަމަވެސް އެރަސްކަންފުޅު ޤާއިމު ވުމުގެ ހެއްކެ ގޮތް އެއްވެސް އަލާމާތެއް
ނުފެންނާނެ މާތް ރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންފުޅު ޤާއިމުވެގެން ވާތަން
އެއްވެސް ޗިހަކަށް އެނގޭ ނޫނީ ދިއުމާ ބަޔާނުކުރާ ނުކުރޭއްޗެން އެއީ އެކަލާނގެ
ރަސްކަންފުޅު ޤާއިމުވެގެން ވަނީ ކަލޭގެފާނުގެ ފުރަތަ

ދުން އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޙާބީނަން ބިދާރުވެރިން ވިދާޅުވިން އިންސާނާގެ
ދަރިކަލުންގެ ދުވަސްތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ ދުވަހު ނަމަވެސް
ދުނިޔަވީ ހަޤީޤަތާ ކަލޫފުން ކަމް މަދުވާނެ ވަގުތުގައި އަންނަނީ އެކަމަކު
ކަލޫފުނަކަށް އެދުވަހުގައި ނުފެނުނުން ޗިހުން ކަލޫފުނަކަށް ބިނާނަށް ދީފީ
އެކަލޭގެފާނު އެއީ އެކަލޭގެފާނު ނަމަވެސް އެއްނުން ބިނާ ޗިހުން ފަހަރެއް
ކަލޫފުން ދުވަ ނުދާޒީ އިންސާނުގެ ދަރިކަލުން އެންބުރި ވަޖައިގެންނަވާ
ދުވަހު އެޖީ އެއްކަޖުން އަނަދުވަހަކަ ދާއިޖީގެން ދުވާދަނަ ޗިދުވަރެއް
ފަދައިން ވާނު ނަމަވެސް އެރިކަރިން އެކަލޭގެފާނު ދިޔަދާނުގެ ޗިސްތަކަނުގެ
އަތް ދަނަދުގައި އެތަށް އަނިހާތަކެއް ބަރުދާސްތޯ ކަރަން ޤާސް އަދި އެޗިހުން
އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަށް ޤަބޫލުއް ނުކުރާނެ

ނުހުގެފާނުގެ ދުވަސްވަރު ކަނތައްތަށް ޗީ ފަދައިން އިންސާނުގެ
ދަރިކަލުން އެންބުރި ވަޖައިގެންނަވާ ދުވަހު ވެސް ކަނތައްތަކެއް ފެންނާނެ
ނުހުގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ނައުފަރަށް އަރާވަޖައިގަތް ނަމަވެސް ފެންބޮޑު
އެންމެން ނައްޓާލި ދަންދެން ޗިސްތަކަން ޗިހުންނާއި އިނދު ކައިބޯއި
މަޤާމު އުފުން

ތޫތުގެފާނުގެ ޒަމާނުގައި ވެސް ކަނތައްތަށް ޗީ ހަމަ އެފަދައިން ޗިހުން

ކައިބޯއި ގަނޑިއްޔާ ގޯވާން އިންދާ ގެމަށް ބިނގާނާން އުޅުނު ނަމަވެސް
ޗޫމެގެޔާނު ސްކޫރަދު ދޫކޮށް ވަޒީފާނެއް ދެވޭތޯ އުޅުނު އަޅުގަނޑުގެ
އަދަދުން ދިރިއު ކަމުސްކުރުވާނީގެ ވާހަ އެކަނީކަން އޭރު އެކަންނުގެ އެންމެން
ނޮޓީސްކުރިއަ

އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން ހާމަކަށްކޮށް ދުވަހުވެސް ކަންމަތް ވާނީ ހަމަ
މިޔަދަރިން އެދުވަހު ގެއިން ބާރުގައި ޗީ ޗީހަކަ ކުނާގެ ގެއަރު މުދާމަތް ބަޔާ
ގޮސްގެން ނުވާނެ އަދި ގޯވާން ހުއްދުމަރު ދަނޑުމަރު ގޮސް ޗީ ޗީހަކަ ވެސް
އެއްވެސް އެއް ކެއް ބަޔާ އެނބުރި ގޮސްގެން ނުވާނެ ޗުމެގެޔާނާގެ
އަނބިކަނބަލުންގެ މަތިން ހަނދާން ކުރުބަލަ އެހީއެއްގެ ދަރިއުޅުން
ސަލާމަތް ކުރަން އުޅޭތީ ކުރުގެ ހީވެއްގެ ދަރިއުޅުން ގެއްލުނު އަދި
ހިތްދަރިއުޅުން ގެއްލިއްޖެ ކުރުގެ ހީވެއްގެ ދަރިއުޅުން ސަލާމަތް ވާނެ
އަހަރެން ބުނަން މަ އެރޭ އެއް އެނދުއްގައި މިތިބި ދުވަހުންގެ މަރުއިން އެކަކު
ބާއްވާފައި އަނެކަކު ގެންދެވޭނެ ގޯވާން ހުދުރަން ދެއަނެއްނުން މިތިބި ކަހުމަރު
ވެސް ނަމަ އޭގެ މަރުއިން އެކަކު ބަރާއްބާފައި އަނެކަކު ގެންދެވޭނެ

އެހީނުން ސަލާމަ ކުރިއެވިއެ މާތްސާރިބާ ހިކަންމަތް ވާނީ ކަންމާކުކަ
އިސްގެޔާނު ޖޯވާބަގައި ޗިދާރެވިއްވެ ކަރުމަތް އެއްވަނަސް އެމަނައްގައި މަރުވެ
ކުނިވެފައިވާ މަސްގެނަޑެއް ވާކަން އެނގޭ ހަމައެއް ދޫއިން އިންސާނާގެ
ދަރިކަލުން ދުނިޔޭއަރު ވަޒީފާނެ ދުވަހު ޗީސްމަކަންނަރު
ފަހަރުވަސް ގެމެވެއްޖެކަން ވެސް އެނގޭނެ

ހުވަފަތް އަންހެނެއްގެ އާދޭސް

ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބުންނަށް މާނަފުޅުން ވާހަކަފުޅެއް
ވިދާޅުވެ ދެއްވިއެވެ. އެއީ އުފެދުންނަށް ހިތްވަރު ދެރަ ނުކުތުން އަބަދުވެސް
ދުޢާކުރަން ޖެހޭނެ ކަން އަންގައި ދެއްވުމުގައިވޫ ކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ
އެއްރަށެއްގައި ފަނޑިޔާރަކު އުޅުނު ހިނގާއަޔި މާތްރަސްކަލާނގެ ބިރުވެތިކަން
ބިރެއް ގަންނަ އަދި މީހުންނާއި ދުށިޔަ ވެސް އަޑާޅާ މީހެއް ނޫން އެރަށުގައި
ފިރިމަރުވެފައިވާ އަންހެނަކު ވެސް އުޅުނު އޭނާ މި ފަނޑިޔާރުގެ ކައިރިއަށް
އައިސް އޭނާއަށް ގެއްލުން ދިން މީހާގެ ކުރިމަތީގައި ބިރުވެރިކަމުން އޭނާއަށް އިންސާފު
ހޯދައިދިނުމަށް އެދެމުން ދިޔައެވެ

ދުވަސްކޮޅަކު އޭނާ މިކަމާ ދެކޮޅު ހެދި ނަމަވެސް މި އަންހެން މީހާ ހުއްޓުމެއް
ނެތި އަންނަމުން ދިޔަ ދެން އެއްދުވަހު އޭނާގެ ހިތަށް އެރީ އަހަރެން
މާތްރަސްކަލާނގެ އާއި އަދި އިންސާނުންނާއި ދެކޮޅު އަޑާނުހާ ކަމުގައި
ވިޔަސް މި އަންހެން މީހާ އަހަރެންނަށް އުނދަގުލުގެ ސަބަބުން ހިނގާ
އާއި ދެކޮޅު އިންސާފު ކަށަވަރުކޮށް ބަލާނެ އެހެން ނޫނީ
މިއަންހެން މީހާ މިހެން އަދިވެސް އަހަރެން ވަރުބަލި ކުރާނެއެވެ

ދެން މާތްސާހިބާ ވިދާޅުވިއެވެ. މި އިންސާފުނެތް ބުނީ ފަނޑިޔާރު
އެބުނި އެއްޗެއް އަޑުއަހާލާ ބަލާ މި ފަނޑިޔާރުކަމު ހިތަށް ވެސް އެރުމުން ފަހުން
އިންސާފު ކަން ކަށަވަރުކޮށްދިނީ ދެން މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެ
ޚާއްޞަ ހިތްވަރު އެކަލޭގެ ބިރުވެތި ދުވަހުގައި ހަމަސަލާ އާދޭސްކުރާ
އެކަލޭގެ ހިތްވަރުގައި މީހުންނާ ދެކޮޅު އިންސާފު ކަށަވަރުކޮށް ނުދެއްވާނެ ހެއްޔެވެ
އެހެން ނޫނިއްޔާ އެކަލޭގެ ފަރާތުން އިންސާފު ވަގުތުން ދެއްވާނެ މި އަހަރެން
ބުނަނީ އަވަހަށް އެކަލޭގެ އުފެދުންނަށް ދެކޮޅު އިންސާފު ވަގުތު ނުދެއްވާ
އަދި އެހެން އަވަހަށް ކަށަވަރު ކަމުގައި ދުއާވެސް އެއްސަވާފައި

އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން އުނބުރި ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގަންނަވާއިރު
ދުނިޔޭގައި އީމާންކަން ވާ އެއްވެސް ޤައުމަކު ވާނެ ބާ

ދުއާކުރަން އައި ދަރިކަލު

އެމީހުންގެ ދީންވެރިކަމުގެ ސަބަބުން މާތްރަސްކަލާނގެ އެމީހުންނާ ދުރުވި
އެހެން އެންމެންގެ މަތް ޗަށް ރަޙްމަތްލެއްވުމާ ވަރަށް ވިދާ ބޮޑަށް
ރަޙްމަތްލެއްވުމާ ކަމުގައި ޤާނޫނަ އަދި އެމީހުންނަށް އެހެން ދުރުންނަން ވިދާން
މާ ރަނގަޅު ބޮޑުކަމު ކަމުގައި ދުނިޔޭގެ ތިބި ބޮޑުކަމު އީސާގެފާނު މި މާނަފުން
ވާހަކަ ތިޔާގޮތް ދުއްތިއްވެ އެއްދުވަހަކު ދަރިކަލު މާތްރަސްކަލާނގެ
ޔަހޫދީން ދުއާ ކުރުމަށްޓަކާ ބައިތުލް މަގްދިސް އަށް ދިޔަ ހަގުރޯމައިން
އެކަކީ ފަރީސީންގެ ތެރެއިން ވިސްނުމެއް އަނެކަކީ ދުހުން އަޅުން ވާރުގެފައިސާ
ނަގާ އެމުން ދުނެއް މިތެރެއިން ވިސްނުމާ ކުރިއަށް ގެނެސް އެންމެންނާ ވަކިން ހުރި
އޯނާ ކުރާ ރަނގަޅު ކަންތައް ބޮޑުގޮތުން ދުއާކުރަން ފެށި
މާތްރަސްކަލާނގެ ތިއަށާއަކީ އެހެން ދުހުން ކަލަފަ ދުހަކަން ނުލިބޭ ޝުކުރު
ވިރިވަމާ އެއީ ތިއަށާއަކީ ވަގުކަން ކުރާ ދުހަކީއް ނުނުފޭ ނުބައި
ކަންތައްތައް އޮޅުން ދުހަކީއް ނުނުފޭ ހިފާ އަންހެނުންކާއި ގެދުރުއް ހިނގާ
ދުހަކީ ވެސް ނުނުފޭ އަދި އެހެރަ ވާރުގެއިސާ ނަގާ ދިހާ ކަރަހަ ދުހަކީއް ވެސް
ނުނުފޭ ތިއަށާ ހަފުތާއަކު ދެދުވަހު ރޯދަ ހިފަމް އަދި ތިއަށާއަށް ލިބޭ އާމްދަނީގެ
ދިހަ ބައިކުން އެއްބައި ސަދަޤާތް ވެސް ދެމް ތި ވާރުގެއިސާ ނަގާ ދުލި
ވެސް ދުއާކުރި ނަމަވެސް އެނގެ އެއްކައިރިއެއްގައި ހިސް އެދުމާލަން ވެސް
ނުކުރި ހުރެ ވަރަށް އަސަރާއިއްލާ ދުއާކުރި މާތްރަސްކަލާނގެ
އިބަސްވާލުންގެ ދިފާފަވެރިޔާގެ މައްޗަށް ރަހުމް ކުރައްވާފާނުދޭވެ

އިސާގެފާނު ތިދާރުތިއްވެ ދިދުލުހުން ދުއާކުރި ނިކުމެގެން ގެއަށް ދިޔައީރު

މާތްރަސްކަލާނގެ ރުހިވޮޑިގަތުން ލިބިގެން ވަނީ މި ވާރުތަވިއިސާ ނަގާ
ދީނާއަށް ދީންވެރިޔާއަކަށް ނޫން އެދީ ތިމާ ކުރާ ރަނގަޅު ކަންތަކުގެ
ދީނުންސަން އެހެން ތިމާއަށް ސަބަބުން އުކަންތަކުގެ އަދި ބޮޑުވާ ދަރަޖަ
ފުރިހަމަ ކުރަނިވި ކަމުގައި ދުނިޔޭގެ ހަޔާތް މާތްރަސްކަލާނގެ ތިރީ
ކުރައްވާނެ އަދި އާޚިރަތުގައި ކުރާ ކަންތަކުގެ ދަރުމަ ބޮޑު ނަތީޖާ
ތިމާއަށް ލިބޭނެ ދީނުގައިވެސް ފުރިހަމަ ކުރަނިވި ނަތީޖާ ދީނުން
މާތްރަސްކަލާނގެ ދަތި ކުރައްވާނެ

އިސްލާމްދީނާއި ކުޅޭ ކުޅިން

ބަޔަކު ދީނުން އެބަސް ދީނުގެ ގަވާޢިދު ހިފުމުގެ ކުޅިން އިސްލާމްދީނުގެ އަރިހަށް
ގެނައުމަށް އެދި ކުޅިވަރުގެ ބޮޑު ކުރެއް ކުރިއްޖާގެ އަސްލުގެ ޝަރުޢީ
ކުޅިވަރުތަކަށް ބަދަލުކޮށް ބާޠިލުކުރަން ކުޅިގެނަމަށް ނަމަވެސް އިސްލާމްދީނުގެ
އަސާސްތައް ދީނުން ދިނުން ކަނޑައެޅުން ދީނުން ދީނަށް ނަރުދުމަށް
އަދި ދީނުގެ ހިދުމަތް އިސްލާމްދީނަށް އެނބުރުވަން ނަކުރުވެސް ދީނަށް
ދިނުމަށް އިސްލާމްދީން ތިޔާގެ ފިޔަވަޅު ކުޅޭ ކުޅިން އަރިހަށް ކަމެއްގެ އަދި
ދީ ދީނުން ނަމަ ނަކުރާ މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލާގެ ރަސޫލުގެ ލިބިގެން
ވަނީ މިކުޅިން ޖަހަ ދީނުން ހަމަކަމަވަރުން ކުޅޭކުޅިން ޖަހައިން
ހިތުގައި ތިބޮވެރިކަމާ ދުނިޔާ އިމާން ކަން ނަވާ ދީނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ
ރަސޫލާގެ ބަރަކާތް ނަޒަރާ

ޖައިސާގެ ބަރަކާތީ ކަން މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރުވޮޑިގެންވާ ޖުމުލަތަ މަހަށް
ކަންތައް ކުރުމަން ހުރަސް އަޅާ

އެއްބަޔަކު ދީނުގެ މަތީ ވެރިއަކު އިސްލާމްދީން ކުރަން ސޫފީ ކުރައްވިއްޔާ
މަތިވެރި އަދުރަކާތްގެ ދީނުގެ އަޅުކަމާ ނިމުމުގެ ނުވާ ދީނިތަ ލިބިގެތްކަން

ކުރިސްޓީ ކޯސް ކަމެއް

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއްވެ ކަލޭ އަހަރެންނާއި ތިމާގަން ދަމުވެރިއޭ ތިބެނީ
ޕިއްވެ މާތްރަސްކަލާނގެ ފިޔަވާ އެހެން އެއްވެސް މަތިވެރި ފުރާނަގެއް އެތި
ޗީހެއް ނުވޭ މާތްރަސްކަލާނގެ ކުރެއްވި އަމުރުފުޅުތައް ކަލެއަން ވެސް އެނގޭ
ނު ޖެހޭ ނުކުރާށޭ ޒިނޭ ނުމަރާށޭ ވައްކަން ނުކުރާށޭ ދޮގު ހެކި ނުދޭށޭ
ކަލޭގެ މައިންބަފައިންނަން ގަދަރު ކުރާށޭ

އޭނާ ބުނެފިއެވެ ތިޔަ ހުރިހާ ކަމެއް ކުޑައިރު އްސުރެ ފެށިގެން އަހަރެން
ފަރުވާތެރިކަމާ އެކު ކުރަން

އޭނާގެ ޖަވާބު އިވިފައިގެން އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއްވެ އެހެން ނަމަވެސް
އަދި ކަލެއަން ނުކުރެވި އޮތް އެއްކަމެއް އެބައޮތް ކަލޭގެ އޮތްހާ މުދަލެއް
ވިއްކާފައި އެތި ފަގީރުންނަން ދީ އޭރުން ސުވަރުގޭގައި
ކަލެއަށް ޚަޒާނާއެއް ވާނެ ދެން އަހަރެންފަހަތު އަހަރެންނާއި އެކު ދާން އާދޭ

މިހެން ވިދާޅުވި އަޑުއިވުމުން މިޒުވާނާ ވަރަން ދުރަވެއްޖެއެވެ އޭނާ
ވަރަން ބޮޑު މުއްސަނދިއެކެވެ

އީސާގެފާނު އޭނާއަށް ބައްލަވާ ވިދާޅުވިއްވެ މުއްސަނދިންނަށް
މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންކުރެއްވުމަށް ކޮބައިކަން އުނދަގޫ ކަމާއި
ބަޔަކަށްވުރެ އަހުރެން ވަރަށް ދަތިކަމާއި ވޭ މުއްސަނދިންނަށް އުނދަގޫ
ދިރިއުޅުމުގެ ވެރިކަން މާތްރަސްކަލާނގެއާ ހަވާލުކުރުމަށް ވުރެ
ޖަމަލަކަށް ތިމާއްސަނގުގެ ފަތަހު ދޮރުން ވަދެވުން ފަސޭހަވާނެ ކަމަށް
ކަނަވަރު

އީސާގެފާނު ދެކުން ވިދާޅުވި އަޑުއަހާ އެމީހުން ދީ ބަހަކު ބުނެފިވެ ދެން

އެހެންވިއްޔާ ނަރަކައިން ސަލާމަތްވާނީ ކޮން ބައެއް

އީސާގެފާނު ޖަވާބުދެއްވައި ވިދާޅުވިއެވެ. އިންސާނުންނަށް ނުވާ ވަރުގެ ކަންތައްތަކާ މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްވަރުދެއްވާ ކަމުގައި ބުނެވޭ ކަންތައްތައް

ބަދަލު އީސާގެފާނަށް ދެންނެވިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ކަލޭގެފާނުގެ ދިރިހުރުމުގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި ވާ ހުރިހާ އެއް ކަމެއް ދުނިޔޭން

އީސާގެފާނު އެދިހުރުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ދިއުމާ ވަރަކަށް ދަރުމަވަންތަ ކަލޭގެފާނުގެ އެދުމުގެ ނަމަވެސް
ކަމުގައިވެސް ހުރިހާ ކަލޭގެފާނު ސަލާމަތް ކުރެއްވީ ނަމަ ސާބިތު ކަލޭގެފާނުގެ
ރަސޫލުންނަށް އެކަލޭގެފާނުގެ ދުވަހުގެ ކުރިން ރަސޫލުން ސާބިތުކުރެއްވި ނަމަ
އެދިހުރިކަން އެކަލޭގެފާނުގެ އެއްބަސް ގޮތުގައި ކޮންމެ ކަމެއްގައި ފުރިހަމަ އަދި
އެދިހުރިކަން އަދަބުގެ އެއް ގޮތުގައި ހުރިހާ ކަމެއްގައި ކުރިހުރި ހަމަޖެހުމެއް ވެސް
ލިބޭނެ

އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ މަރާއި ދުރު އިތުރުން ދެއްކެވުމާއި ވާހަކަ

އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ ބަރަ އަލްމަސީޙުންނާއިގެން ދިރިއުޅުއްވަމުންނާއި ދުރުގެން އެއްވަރުގެ ކަނޑު ވަޒީރުގެ ކަމުގައި އަބަދުވެސް ސާބިތުކުރުމަށް ދިރިއުޅުއްވި
ދުވަހު ފާހަގަކުރެވޭ ވަރުގެ ކަނޑު ހިނގާދިޔަ ކަމުގައި އެކަލޭގެފާނުގެ
ދަރިކަލުންނާއި ދުރު އިހު ރަސްކަލާނގެ ރަސޫލުބޭކަލުން ދިވެހިރާއްޖެ ކަނޑުއަތޮޅުގެ
އެބޭކަލުން ދިވެހިރާއްޖެ ފުރަތަމަ ހިނގާ ނިމިދިޔަ

ދިރިއުޅުއްވި ވަގުތު ދިފުރަތަމަ އެކަލޭގެފާނު ބަނޑުއިސްރާއީލު ދިރިއުޅުއްވި ދިނުން
ނޫން ބައެއްގެ އަތް މަތް ކަމަށް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަދި އެބައިމީހުން އެކަލޭގެފާނަށް
މަޖާލުގެ ނުބައި އެއް ކަމެއް ގެވާ އެކަލޭގެފާނުގެ ގައިދާގޮތް ކުރު ޤަދަރު

ހަނދުމިން އެކަލޭގެފާނުގެ ގައިކޮޅުގައި މަޅާ އަނިޔާރޮން އަދި އެކަލޭގެފާނު
އަވަހާރަ ކޮންލާނެ ނަމަވެސް އަވަހާރަ ކޮން ލެވޭމާ މިންވަރަށް ވާ ދުވަހު
އެކަލޭގެފާނު އަލުން ދިރި ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގަންނަވާނެ

އަސްހާބީންނަށް އީސާގެފާނުގެ މުބަސްދުޅުމަކަހުގެ މާނައިޔާ ކޮބައިކަލުދުށް
ނޫނުގެނުވާ މިބަސްދުޅުމަކަހުގެ މާނަ އެބައިމީހުންނަށް ބަސްއޮޅިފަ ކުރިމަތިކުރެވޭނެވަކި
އެއް ކަމެއް ހަމަކަށަވަރު ކަމަށް އެކަލޭގެފާނު މުޢުޖިޒާތެއް ދައްކަވާފައިވާ ކަމަށް
އެބައިމީހުން ނުހަނު ގަބޫލުކުރެއެވެ

ލޯ އަނދިރި ސަލާން ޖަހާ މީހެއްގެ ލޯ އަލިވުން

އީސާގެފާނު ދަތުރުކުރައްވާ ވަޑައިގެން ޖެރިކޯއި އަދާ ހަމަދުވަހު ވަޑައިގަތުވެ
އެއްގަވަސްގޮތަކަށް ކަލަގަތަކީގައި އިނދެގެން ސަލާން ޖަހަމުން އިން ލޯއަނދިރި މީހަކު ފެނިވަ
މީހުންކޮޅެއް މިހެން ހިނގާފައިވާތީ ވެ އެވޭ އަޑު އިވި މި މީހާ މިވަނީ ކީއްކަ ހާލު
ސުވާލު ކުރިއެވެ ދެމީހުން ބައްޕަ ނަޒަރަޅި ނަރުގެ އީސާ މީހުން ލަނބައިގެން
ހިނގައި

މިސަލާން ޖަހާ މީހާ އެދޭ އިނދެ ބާރަށް ގޮވަން ފެށިއެވެ އޭ ދާއޫދުގެފާނު
ދަރިކަލުގެ ބޯކަލުން އީސާގެފާނު އަޅުގަނޑުގެ މަތިން ރަހުމް ކުރައްވާ

އެކަލޭގެފާނުގެ ކުރިން ހިނގާފައި ދިޔަ މީހުން އޭނާއާ ދިމާއަށް މަޑުން
އިނުމަށް އޭނާއަށް ނަމަވެސް މި މީހާ އަދި އޭގެވުރެ ވެސް ބާރަށް
ގޮވަން ފެށިއެވެ އޭ ދާއޫދުގެފާނުގެ ދަރިކަލުގެ ކަލޭގެފާނު އީސާގެފާނު
އަޅުގަނޑުގެ މަތިން ރަހުމް ކުރައްވާ

އީސާގެފާނު ހުއްޓިވަޑައިގެން އޭނާ އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް ގެނައުމަށް
ވިދާޅުވިއެވެ މިހާރު އައުމުން އީސާގެފާނު އޭނާ އައީ ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ

އަހަރެން ކަލޭއަށް ކޮންކޮންނިތީ ކޮންކަލެއް މިމީހާ ބަދަލުވެ ދާންސަރިބާ
އަދުގަނޑުގެ އުދުމަލީ އަދުގަނޑުގެ ޚާޟަރު ފެންނަ ގޮތް ހަމްދަވާ ދުއްވުން

އީސާގެފާނު އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ޚާޟަރު އަލިކަން ލިބިގަންނަ ކަލޭގެ
އިމާންތެރިކަމުގެ ސަބަބުން ކަލޭގެ ޚާ މިހަ ވަސީ އަލިވެފަ ހަމަ އެވަގުތު
އޭނާގެ ޚާޟަރު އަލިވެއްޖެއެވެ ދެން އޭނާ މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަމްދުކުރަން
ހަމަދުކުރަމުން އީސާގެފާނުގެ އަރިހުގައި ހިނގައްޖެއެވެ މީސްތަކުން ދެކުން
އެންމެން ވެސް މާތްރަސްކަލާނގެ ޙަމްދުކުރަން ހަމަދުކުރިއެވެ

ޒަކާހުދުސް އީސާގެފާނު ދުށުމަން އެދުނު

އީސާގެފާނު ދަމުތެރިކަމުގައި ދުރަހަމަގަމޭ ޖެރިކޯ ތަނުގެ މެތެރެއިން ވާދަލި
ވަޑައިގެންނެވިއެވެ އެތަނުގައި ޒައްކާހުދުސް އޭ ނަމަކަށް ހިމެނު މުއްސަނދި ކަ
އުޅުނެވެ މީނާއަކީ ވަރުދަލިސާ ނަގާ މީހުންގެ ވެރިޔާއެވެ މީނާ އީސާގެފާނު
ދުށުމަން ވަރަށް ބޭނުންވެ އެބައި ނަމަވެސް އެއްކަލަ ވެރިކަމުގައި މީ
މީސްތަކުންގެ ގިނަކަމުން ނުބައި އޭނާއަކީ ވެސްކުޑަ ކަކު މީހަކު
ކަމުން މީސްތަކުންގެ ބޮޑުކަމުގެ މަތިން އޭނާއަށް އީސާގެފާނު ފެންނަ ގޮތެއް
ނުވެއެވެ އެހެންކަމުން މީހާ ދުވެލާ ގޮސް މީސްތަކުންގެ ކުރިއަށް އަރާ
އީސާގެފާނު ވަޑައިގަންނަވާ މަގުގެ ކައިރީގައި ހުރި ވައްތަރު ގަހަކަށް އަރާ
އޭނާ އީސާގެފާނު ދުށުމަށްބަލާ އޮތެވެ

އީސާގެފާނު އެގަހާ އަރާ ހަމަވެ ވަޑައިގެން ވަގުތު މައްޗަށް ބައްލަވާ
ވިދާޅުވިއެވެ ޒައްކާހުދުސް އަވަހަށް ގަހުން ފައިބާ އަހަރެން މިއަދު ކަލޭގެ
ގޭގައި ހުންނަން ބޭނުން ޖެހިއްޖެ އޭނާ ގަހުން ފައިބައި ވަރަށް އުފާވެރިއެކު

އެކަލޭގެފާނަށް މަރުޙަބާ ކިޔާ އެކަލޭގެފާނު އޭނާގެ ގެއަށް ގެންދެވިއެވެ

އެއްވެފައި ބީ ބީސްތަކަން ދިކަންތައް ދިކާއި ނުރުކިހާ ދޭނަން ފޭކިހުމުގެ ގެމުން
އެކަކު އަނުކަކަން ބުނުނުވެ އޭނާ އެދިހަޔަ ދާދެވިރިހައްގެ ގެއްމާނަކު ކަމުގައި
ވެމަން

އެދުވަހު ޖައްކާހުސް އެގޭގައި ބީ އެންމެންގެ ކުރިމަތީގައި މާތްސާހިބާއަން
ދޭނަންބިއެވެ މާތްސާހިބާ އަދުގަނޑަން ވާ ހުރިހާ މުދަލެއްގެ ދެބައިކުޅަ
އެއްބައި ބިރުނުގެ ހުރިހާ ދެޤީރުންނަން ހަމަ ބިއަދު އަދުގަނޑު ދޭނަން އަދި
އަދުގަނޑު ހެދި މަކަރުތަކުގެ ސަބަބުން ގެއްލުމެއް ލިބުނު ކޭނމު ބިހަކަން
އެއްހެއްގެ އަތުން ނިހި ތަކައް ކަމަން ވެރު ހަތަރު ގުނަ އިތުރަން އެއްހަކަން
ދޭނަން

އިސާގެފާނު އޭނާއަން ވިދާޅުވިއެވެ ބިއަދު މާތްރަސްކަލާނގެ ކަލޭއާއި ކަލޭގެ
އާއިލާ ދިނުނަވަރީ އެއީ ކަލޭ ވެސް ބިއަދު ބި ކަންކުރީ އިބްރާހީމްގެފާނު
ވެސް ކަންތައްކުރެއްވި ގޮތަށްއިން އިމާންތެރިކަމާއި އެކު އިންސާނާގެ
ދަރިކަލުން ބިދުނިޔެއަން އައީ މަގުއެދި ގެއްލިގޮތައިވާ ބިހުން ހުދާ ސަލާމަތް
ކުރުމަންބާ

ދިހަ ނުކަރުން ވާހަކަ

ބީސްތަކުން އެކަލޭގެފާނުގެ ބިބަސްފުޅު އަޑުއަހަމުން ގެންދިޔަ ވަގުތު
އެކަލޭގެފާނު އެހިރުންނަން މާނަކުން ވާހަކައެއް ވިސް ދިފުޅުވެއް ދައްބިއެވެ
އެއީ އެކަލޭގެފާނު އޮރު ވަނީ ޖެރުސަލަމާއި ވަރަށް ކައިރިވެފައެވެ އަދި
ބީސްތަކުން ހިކަރަމުން ދިހައި މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަންދުވަސް ފާހަގަވުގެ
ވަގުތު ޖެހިއްޖެ ކަމަށްއެވެ އެކަލޭގެފާނު ބިދުރާގެވެ ރަސްމަތިދުރު

އާއިލާއެއްގެ ބޭރު ޑަކު ކުރު ޤައުމަކަށް ރަސްކަމުގެ ލަޤަބު ލިބި
ވަޑައިގަތުމަށްޓަކާ ވަޑައިގެންނެވި އެވީ އެލަޤަބު ލިބިވަޑައިގަތުމަށް ރުހަ
އެނބުރި ވަޑައިގެން އޭނާގެ ޤައުމުގެ ރަސްކަމަށް އިސްވެ ވަޑައިގަތުމަށްޓަކާ
ލީބޭރުޑާ ލިތަމުރުރުޑުގައި ރުރާވަޑައިގެންނެވުމުގެ ކުރިން އޭނާގެ ކިރަ
ނަކަރުމުން އެއްކަން އެގިން ކަނުމު ލިރަކަން ރަނގެ ލާރިއެއް ކުއްލި ލިބުނު ލި
ރައިސާއިން ކަލޭމުން އަރަރުން އަނނަނކުން ލިޔަރާރި ކަރާނާ

އޭނާގެ ރައްޔިތުން އޭނާއަށް ނަރުރަތު ކޭރު އަކި އެތިމުން އޭނާގެ ބަރަރަމުން
ވަރުކުއް ރުނަމާ އޭނާ އެތިމުނުގެ މައް ކަކަން ރަސްކަނުކަރުމަން ބޭނުން ނަމާ
ކަމުގައި އެންގި

ނަމަވަސް ކަނުމުއަކަސް އޭނާ އެވަޑައިގެން ރަނަމުގައި އޭނާއަން ރަސްކަމުގެ
ލަޤަބު ލިބިވަޑައިގެން ރަސްކަމަށް އިސްކަރުވުނު ކުން އެއަނރުރަމު އޭނާ
އެނބުރި އޭނާގެ ރަނަން ވަޑައިގެންނެވި ރަނަން ވަޑައިގެން އޭނާ ރުއިސާ
ނަވާލްކަރި ކުރިން ނަކަރުމުން އެއަކަރުއްވި އެއި އެތިމުން އެލާރިން ކަރި
ލިޔަރާރިން ލިބުނު ރުއިކާއަޔަ ކަބައިތަ ބެލުމަން

ރުރަތަމަ މިނާ އަރައިސް ކުއްނެވި ސާއިބާ މަނިކުރާނު އަގުގަނޑުގެ އަތަން
ލިޔަރާރި ކަރުމަން ކުއްވި ރަނަމުގެ ލާރިން ކުރި ގަނަ އިތުރަން ލިބިއްޖެ

އެރަސްގުރާނު ވިކާގެވި މަގާ ރަނަގަޑު ނަކަރާއާ ކަލުއަން އަރަރުން
ސާބަސްކުމާ ކަލާ އާއި ރަވާލުކަރުވުނު ކަޑައްއް ކަކަން ކަލާ ތިޔަރާކުއިން
ތިކުވިރި ވްއްކައިމުއާ މިމާ ކަލާ އަރަރުނުގެ ރަނަތަ ކަގެ ތިރުއިން ކިރަ ރަނަނުގެ
ވަރިކަން ޔިނގުމާއި ރަވާލުވުކުނާ

ކުވަނަ މިނާ އަރައިސް ކުނަނުވި ސާއިބާ މަނިކުރާނު ކުރެވި ރަނަމުގެ ލާރިން

ކުރި ވިޔަފާރިން އެލާރިއަށް ފަސް ގުނަ އިތުރަށް ލިބިއްޖޭ

އޭނާގެ ވެރިޔާ ބުނި ކަލޭ ގޮސް އަހަރެންގެ ފަސް ރަށް ހިންގުމާއި ހަވާލުވާނޭ

ދެން އެރަސްގެފާނު ރަށުގެ ޚާރިޖުއްވި ދުރަ ނުވަރުންގެ ގެފިއިން އެހެން ނޮކަރަކު އައިސް ދެންނެވި ސާހިބާއޭ ތިޔަބޭފުޅާ ދެއްވި ރަން ލާރި ތިބިއޭ އަޅުގަނޑު ތިޔަބޭފުޅާ އެނބުރި އަންނަން ދެން ތި ފޮނުވާފައި ބޭއްވީއޭ އެއީ ތިޔަބޭފުޅާއަކީ ހަރުކަށި ހިތަހަން ވާކަން އަޅުގަނޑަށް އެނގޭތީއޭ އަދި ތިޔަބޭފުޅާއަކީ ތިޔަބޭފުޅާއަށް ހައްޤު ނޫން ތަކެތި މީހުން އަތުން އަތުލައްވާ އަދި ތިޔަބޭފުޅާ ގޮވާން ނުކުރައްވާ ގޮވާން ކަނޑުތަކުން ގޮވާން އަތުލައްވާ ހަންތަވާ ޤަހަރަން ވާތީ އެކަމުގެ ބިރަށް

މި ރަސްގެފާނު ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވިއްޔު ނުބައި ނުކަތާ ނޮކަރުވާއޭ އަހަރެން ކަލޭއާއި ދުކު އިންސާފު ކުރާނީ ކަލޭގެ އަމިއްލަ ބަސްތަކާއި އެއްގޮތަށް އަހަންނަކީ ހަރުކަށި ދިނުއްވަމުން ކަލޭ ޤަބޫލު ކުރަން ޖެހޭ އަދި އަހަރެންނަކީ އަހަރެންނަށް ހައްޤު ނޫން ތަކެތި މީހުންގެ އަތުން އަތުލާ ކުހުއްދަން ވެސް ކަލޭ ދުންނަން ދުއެއޭ އަދި އަހަންނަކީ އަހަރެން ގޮވާން ނުކުރާ ކަނޑުތަކުން ގޮވާން ވެސް ހަނޑަ ކުރަށް ހަމުގައި ކަލޭ ޤަބޫލު ކުރަން ޖެހޭ ދެން އެހެންޖެހިރު ކަލޭ އަހަރެން ކިން ދެކޭރި ބޭންކަން ނުކި ވެއްވު އޭރުން ނޫން އޭ

ދެން އޭނާގެ ހައިރުގައި ވިބި ހުންނަން އެރަސްގެފާނު ވިދާޅުވި މި ރަށުގެ ޚާރި އޭނާ އަތުން އަތުގައިގަން ގެންގޮސް ފަހިހަ ރަށުގެ ޚާރި ވާ ކުރާއަން ދޭނޭ

އުމުރުން ދުވަސްވީ ސާރިބާއާ އުސަމަކު މިމާރާ ފުސް އާއިލާގެ ހަމަގައި ދިރި
ތަނުގެ ލާރި އުބަވާ ނޫން ޔޮއް

އެރަސްގެފާނު ޖަވާބު ދުވަހު އަހަރެން ބުނަމާ ހިނައިން ވާ މުޅުންނަރަން
ހިނައިން ދުވަސްނާ އުސަމަކު މަދުރުން ވާ އުމުރުން އަހަމުންގެ އަހަމުގައި ވާ
ބައިފުސް އަހަމުހުވާފާއި އަހަރެން އުމުރުންގެ މަސް ކަކަރު ރަސްމަސަން ހުރަސް
ބޫނުން ނުވީ އަހަރެންގެ ދުޝްމިނުން ގެންނާނާ އަދި އަހަރެންގެ
ހުރިމަތީގައި އުމުރުން ގަމުޅު ހުރާނާ

ޗުރޫސަޅަމުގެ މިނުން އިސްގެފާނުން ރަސްކަޅަކާއި އުއްފަދައިން މަރުޖަބާ
ދުވަސްވީ

މިއަނަފަރު އިސްގެފާނާއި އުކަޅާގެފާނުގެ އަސްރާޖިން ޗުރޫސަޅަމަނަ
އަރައިގެން ދާ މަގުމަތީން ދަމުޅު ހުރައްވާ ހުރިހަން ވަޖައިގެންނުވިއްވަ
އުމުރުން ޖައިމޫނީ ފަރުބަދަ މަތީގައި ވާ ބޫމުފާގާ އާއި ބޫމާނިހާ ދުރަނާއި
ކައިރިވަ ވަޖައިގެންފަޅި ވަނިކަނު އިސްގެފާނު އުކަޅާގެފާނުގެ އަސްރާޖިންގެ
މުރައިން ދުމިހަކަން ވިދާޖުވިއްވަ ހުރިމަތީގައި އުވާ ރަނގެ މުރައަނު ދާ
މިހިބައިމިރުން ރަނގެ މުރައަން އަރައިގެން ދާ މަގުމަތީ އުމާގައި
ބަނދުފައިވާ ހިމާރުއް ފުނނާނު އު ހިމާރަޔަ މިގެ ހުރިން ދުވަހަކަވާފުސް އާގައި
މިހަކަ ދުމުރުއް ހުނފާ ވާނާ ހިމާރުއް ނޫން އާމި ޗާޅައިގެން ޗިމަނަން ގެނާ
ކަޗާގެން އާމި ޗަހައިމި ޕިއްވާމާ އުއްވާސް މިހަކަ ކަޗާގެން ހުރަން ސާވާޅު
ހަނދާ ނަހަ ބުނާ މާމުސާރިބާ އުއަނ ބޫނުން ވައްޗާ

އުމުރުން އުރަނަނަން އަރައިގެން ދިޔަ މަގުމަތީ އިސްގެފާނު މިދާޖުވި ފުދައިން
ބަނދުފައިވާ އާމު ޖަ ހިމާރުއް ފުނނާވު އުބައިމިރުން އުމަހަނަހޭ އާގެ ވުރިން
އުމުރުންނާއި ސާވާޅު ހުރިއުވު ހަޗާގެން މިހިމާރު މިހަމާހަހޭ ޕިއްހުރަން

އެމީހުން ޖަވާބުގައި ބުންޏެވެ. މާތް ސާހިބާ، އެއަން ބޭނުންފުޅު ވެގެން

އެމީހުން މި ހިމާރު ޢީސާގެފާނުގެ އަރިހަށް ގެނެސް އެމީހުންގެ ސާލުތައް
އޭގެ މަތީ ފަތުރާ ޢީސާގެފާނަށް އަރާ ވަޑައި ގަތުމަށް އެހީ ދިއެވެ ކެން
ޢީސާގެފާނު އޭގައި ކަތުރުފުޅު ހުރައްވާ ވަޑައިގެންނެވި މަގުމަތީ އެހެނިހެން
މީސްތަކުން ވެސް އެހަކޭގެފާނަށް މަރުޙަބާ ހިތްހުރިގޮތުން އެބައިމީހުންގެ
ސާލުތައް އެހަކޭގެފާނުގެ ފަރާތުގައި ފަތުރައިގެން ތިބި ގަސްތަކުގެ ގޮފިތައް ކަނޑައި

ޢީސާގެފާނު ޖައިތޫނި ފަރުބަދަ މަތީން ތިރިއަށް މަގުން ތަރިއަށް ފައިބަވަޑައިގަތުމުން
ވަޑައިގެންނެވި ހިނދު އޭނާ ތިޔަ އަލްއިރުއްވީ ހުރިހާ ސަހަރާތަކުން ނިކުމެ
މާތްރަސްކަލާނގެ ހިތްވަރުދީ ހިނަގާ ވިދާޅުވި ފިރިހެން އަޑުގަދަ ކޮށް
އަޅުގަނޑުމެން ދުށް ހުރިހާ ކާމިޔާބުތަކަށްޓަކާ ހިތާ ހުރިހާ ތަނެއްގައި ބުނެ
ކޮށްތަޅަ ތަނަވަސް ކަނޑުވެރިން ކުރިކޮށް އިވެނީ

ބަހައިމީހުން އެއްބަޔަކުވެސް ގުޅިފައިވާ ތަމްދީން ގުދުރައިން ހިނގާ ކިޔާ
ހަދަން ކޮށްފައިވާ ރަސްގެފާނުގެ ހިތްވަރުދީ ފަރަހަލުތަކާ ހަދަން ކުރައްވަން
ޖެހުނީ ފާހަގަކޮށް ވިދާޅުވީއެވެ. މާތް ހަދަކުރުމުގެ ހަވާލާ ހަމައެކަނި ބަލައި
ހަނދާން ގޮތުގައި ދެކޭ ހުސްކޮށް ދެކޭ ފަރުބަދަކުގެ މަދަރުސާ ކާމިޔާބުގައި ތުން
ފާހަގަކޮށް މަގުފަރާތުގެ ހިތާހިފާ ކުރުމުގެ ހަޅުތަކުގެ ގޮތުގައި ނިކަމެތި

މީސްތަކުންގެ ތެރޭގައި ދި ބައެއް ފަރިސީންނަށް ދިރުން ޢީސާގެފާނަށް
ބުންޏެވެ އަނގަރުތަކާ ދިމާލުން އަހަރެމެންގެ ބަސްމަގުގައި ހުރި އެއް ކިބައި
ނުކުތުމުން އަނގަރާ

ޢީސާގެފާނު ޖަވާބުދެއްވިއެވެ އަހަރެން ބުނަން ތަ އެމީހުން އަނގައިން
ނުބުނެ މިއީ ކަމުން ވަރުގަދަ ހިލަތަކެއް ވެސް އެމީހުން ބުނާނެ އަދި ކިއީ އެޑިގައި

ނެތް ތަނަށް ގޮވާނެ

އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ މައްސަލަ ހިމާޔަތްކުރުން

އެކަށޭގޮތާނު ޝަރީޢަތުގައި އަދި ހަމަ ވެ އެކަން ގެންދަވައިގަތުމުން
އެކަށޭގޮތާނު އެކަނާއި މެދު ހިމާޔަތްކުރުމަށް ޕާރޓީ ކުރަމުންދެވޭ އެކަށޭގޮތާނު
ވިދާޅުވެއްޖެ އަޅުގަނޑު ވެސް ކަށަވަރުކޮށްދޭ ސަރުކާރުތައް ވާނެ މަގަށް
ކުރައިކަން އެންގެން ނަމަވެސް އަމަލު ފުރަތަމަ ވަނީ ކަށަވަރުކޮށްދެވޭ
ފުރުސަތު ކަށަވަރުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ކަށަވަރުކުރެވޭ ވަކިވެގެން
ފާހަގަ ކުރާ ކަށަވަރުކޮށް ބައެއް ފަރާތްތަކުން އެބަ ކުރުން ކަށަވަރުކޮށްދީ
ކަށަވަރުކުރެވޭ ދައުލަތުގެ މަގާ ނެތް ކަންކަން ކަށަވަރުކުރެވޭ ދުސްތޫރުން ކަށަވަރުކުރެވޭ
ހުރިހާ އެއް ކަމެއް ބާވަތުގެ ހަމަހަމަ ކަންކަން އޮތީ ކަށަވަރުކުރެވޭ ކަމުގައި
މަޖިލިސް ކަށަވަރުކުރެވޭ ވަރަށް ގިނަ ފަރާތް ކަށަވަރުކުރަން އެކަމުގެ މުހިންމު ކަމެއް ދެކެން
ނަގަމުންދާ ސަރަޚައްދުން

ބައިވެރި މަޖިލިސް ސާފުކުރުން

ދެން އިސްލާމީ ބައިވެރި މަޖިލީހުގެ މުދަލާއި ތަރައްގީ ވަރަށް
ވަގުތުން ކުރިއަށް ދެން އެކަށޭގޮތާނު ބައިވެރި މަޖިލީހުގެ ތަރުތީބު އެބަ
ފާހަގަ ކުރާ އެއް ކަމެއް ކުރެވުން ތަފާތު ހުރިހާ އެތަނަށް ނަގައިދިނުމަށް އިސްލާމީ
ވިދާޅުވެއްޖެ ދުސްތޫރު ވާ ތަރަށް ސަރުކާރުގެ ގާނޫނުގެ އަސާސް ކަށަވަރު
ފާހަގަ ކުރުމަށް ތަނަށް އެކަށޭ ކަށަވަރުކުރުމަށް ތަރަށް ވެގެން މަދު ކަމަކަށް
ހަރަކާތް

ކަން ދެމެހެއްޓުމަށް އެކަށޭގޮތާނު ބައިވެރި މަޖިލީހުގައި ހިމާޔަތްކުރުމުން
ގެންދިއުމަށް ބަދަލު އިޤްތިޞާދީ ދަރަޖަ ދަނޑުވެރިކަމާއި އަދި ވަޒީފާގެ

ބޭނުމީ ދީނުން އެކަލޭގެފާނު މަރާލެވުން ކަމަކަށް ވީއިރު ވިސްނަމުން
ގެންދިޔައެވެ ނަމަވެސް އަދިވެސް ނަންނަނީ އެކަން ކުރެވުނު އެއްވެސް ކަމެއް
ނުވިސްނުނެވެ އެއީ ވިސްމަކަން އެކަލޭގެފާނު ޔަހޫދީ ދެއްވަމުން ގެންދިޔ
ބަސްތަކުގެ އަޑުއަހާ އެބަސްތަކުގެ ޝަރީޢަތުން އެއަށް ތަރުތީބު ބަޔައްޔިތުގެ
ބޭނުމަކުންނެވެ

20

ޢީސާގެފާނުގެ ދަރަޖަ އާއި މަސީޙާއި ދުރު ދީނުގެ ދަންނަވައިދިނުމަށް އަދި ސުވާލުކުރި

އެއްދުވަހަކު ޢީސާގެފާނު ބައިތުލް މަގުދިސްގެ ހަރަމްގެ ގެތެރޭގައި ޔަހޫދީ
ދެއްވަމުން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސޫލުކަންމަތީ ބޭއް މަތިވެރި އުފާވެރި
ހަބަރުގެތެރެއް އަންގަވާދެއްވަމުން ގެންދަވަނިކޮށް ބާރު އިމާމުންނާއި ދީނުގެ
ދަންނަބޭކަލުންގެ ބަޔަކު ބަސްއިސްރާއީލުގެ ވެރިންގެ ބަޔަކާއި އެކު
އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް އައުމާ އެކަލޭގެފާނާއި ސުވާލުކުރިއެވެ ކަލޭ
ޔަހޫދީއަށް ދީ އެއް ގޮތީ ޔަހޫދީ ދަސްދީ ކޮންބާރަކުން ކާކު ދީން
ހުށަހަޅަކަން ކަލޭއަށް ޔަހޫދީކަން ދެއްވީ ކޮބާ ދަސްދީ ކާކު

އެކަލޭގެފާނު ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރެން ވެސް ކަލޭމެންނާއި
ސުވާލެއް ކުރާނަން ހަމައެކަނި ޔަހޫދީ ދީނަށް ހިންގުމުން ހިނގައި އުޅުއްވި
އޭނާ އަދި މާތްރަސްކަލާނގެ އަރިހުން ވެނަކަން ތި ނުވަތަ ކޮންމެވެސް ޗެހެކަ
ދޭން އަރުވަހަކަށް

އެޖުމްލަ ދެކޭގައި ޗިކަމުގައި ބަރަކަތުން ވާހަކަ ދެއްކުމަން ދެއަ
އެއްނުވެސް އެއްބަސްވެ ބަންޏެވެ އަހަރެމެން އަ އަރުވަރުގައި އުޅެން އައި

އަމުރުފުޅެކޭ ބުނެފި ނަމަ ހަރުހާގެފާނު ބުނި ބަސްތަކަށް އަހަރުމެން ޒަބޫލު

ނުކުރީ ޕާރުވަތީ ފޫނާ ސަވާލު ކުރާނަށް އަދި އޫނާ އެކަނުކުރީ ފޫހަށް ކުރި

އަމުރަކަށް ބުނެފި ނަމަ ފޫސްތަކުން އަހަރުމެން ގައިގައި އޮންގަލުން މަޖާނެ

އެމީ ހަރުހާގެފާނަށް ރަސްމުބޫކަލް ކަން އެމީހުންނަކަށް ހަދާނެވެ

ދެން އެމީހުން އެކަލޭގެފާނަށް ޖަވާބު ދިނެވެ. އަމުރުއް އޫނާއަށް ލިބުނީ

ކޮންމާކަން ކަލުއް އަހަރުމެންނަކަށް ނޫނެގެ

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއްވެ އެކަންވެއްޖެއްހާ އަހަރެން މިކަރާ ކަންތައްތަކަށް

ކުރަން އަހަރެންނަކަށް އަމުރު ލިބުނީ ކޮން ބާރަކުން ކަލުއް އަހަރެން ވެސް

ކަލުމެން ގަތު ބުނާކަށް ނުޖެހޭނެ

މާބިސްކަދުރު ދަނޑުގެ ވެރިޔާ

ދެން އެކަލޭގެފާނު މި މާނަވުން ވާހަކަ ވިދާޅުވެ ފުސްތަކުންނަށް ޔަހަވައި

ދުއްވަން ފުއްޓިވެ ފުރަކަ މާބިސްކަދުރު ދަނޑުއް ހަދައި ދެން އެ ދަނޑު

ފުރަކަން ކުއްހަކަށް ދިން ދެން އެއަދުކަހަ އޫނާ ވަރަކަށް ދިގު ދަތުރަކުއް ދިޔަ

ދެން މާބިސްކަދުރު ކަނޑާ ދުވަސްވަރު އޫނާ އޫނާގެ ނުކަރަކު އެމީހުންގެ

ކައިރިއަށް ފޮނުވި އެއީ އޫނާއަށް އެދަނޑުން ލިބެންވާ މާބިސްކަދުރުގެ ބައި

ހޯދުމަށް ނަމަވަސް އެދަނޑު ކުއްހަކަށް ހިފި މީހުން މި ނުކަރު މީނާ ގައިގައި

ތަޅާ އަނިޔާ ކޮށްލައި ހުސްއަތާ ފޮނުވާލީ ދެން އޫނާ އެހެން ނުކަރަކު

އެމީހުންގެ ގާތަށް ފޮނުވި އެމީހުން ގުދުވަސް އެމީހުން ވަރަށް ނުބައި ކޮށް

ކަންތައް ކޮށް ހަދައިގެން ކުޅަށްވާ ފޮނުވާލީ ދެން އޫނާ ތިންވަނަ މީހަކު ފޮނުވި

ފޮނުވި މި މީހުން އެމީހާ ގައިގައި ވެސް ތަޅާ އަނިޔާ ކޮށްލައި އެ ދަނޑުން

ބޭރުކޮށްލީ

މޫބިސްކަދުރު ދަނޑުގެ ވެރިޔާ ހިތަދޫ އެރި ދެން އަހަރެން ހަދާނީ ހިހިނދެ
ބާވައޫ އަހަރެންގެ ފިރިހެން ދަރިފުޅު ފޯނުވަން ވެއްޖޭ އާނާއަޔާ އަހަރެންގެ
ޚާބިވާ ދަރިފުޅުގެ އެހެންނިމާ އެދިހުން ފަހަރެއްގައި އާނާއަށް ގަދަރު ކޮށްދާނު
ކަން ނޫނީގެ ނޫނޭ

ނަމަވެސް އެދަނޑު ކުއްޖަނަށް ހިފައިގެން އުޅުނު ޗީހުން ހަނަށް އާނާގެ ދަރިފުޅު
އަސްނަމަން ފެނުނުން އެހީހުންގެ ވެދުގައި މަޝްވަރާ ކޮށްފައި ބޭނި ޗީޗީ
ޗިދަނޑުގެ ޗިޚުކުވެރިޔާއާ ޗީނާ މަރާޚަމާ ހިނގާނެ އާރުން ޗި ބިން ޗިޚުކުވާނީ
އަހަރުވެންނަނު ދެން ޗި ޗީހުން އާނާ އެދަނޑުން ކޮއްޖާ ބޭރުކޮށް މަރާޗި
ދެން ޗީއިރު ޗި ބިޗުގެ ވެރިޔާ އެހީހުންނާއި ދޮމެރޫ ކަސްމަށް ކުރާނީ ހިހިނދެ
އާނާ އަޔަސް އެ މޫބިސްކަދުރު ދަނޑު ކުއްޖަނަށް ހިފި ޗީހުން މަރާޚާނެ އަދި އެ
ދަނޑު އެހެން ބަޔަކަށް ކުއްޖަނަށް ދޫނެ ޗީހުން ޗީއަޖު އަހާ ބޭނުންވެ

އިރާދަކުރެއްވިޔާ ދުވަހަކުވެސް އެދަދައިން މާލެރަސްކަޚާނގެ ކަސްމަކުރެ
ހިނމަވައި ނުދެއްވާނި

ދެން އިސްގެދާނު ސިދާ އެހީހުންނާ ދިމާޚަން ބައްޚަވާ ޗިދާޤުޗިއްވެ ދެން
ޗިއިރު ޗިހެން ޚިޔަވިގެން ވުޅުގެ މާނައަޔާ ކޮބައި ހީ ރާނާ ޗީހުން އެއްޚާޚި ގާ
ބިނގަޚުގެ އެނޑު ދުއިނޑު ބައި ކަޑުގައި ވެއްޖޭ

އެގަޚުގައި އަޤައިގެންދަވައި އޭގެ މައް ކަމަށް ވެއްޖެއްޖެ ޗީހަކަ ކުރިކުރި ވާނެ
އެކަމަކަ އެ ގާ އެހީހެއްގެ މައް ކަމަށް ވެއްޖެއްޖެ ނަމަ އެހީހަކަ ހިމުނެވާނެ

ދެން ދީނުގެ ދަނޑުނަބޮކޮޚުނާ ބޯޖެ އިމާމުން އެކަޚާގެދާނު ވަގުތުން
ހައްމަރު ކުރެވޭނެ ގެތެއް ވީތޯ ބޮޚިއްވެ އެދީ އެކަޚާގެދާނު އެ ޗިދާޤުޗި
މާނަދުން ވާހަކައަޔާ އެހީހުންނާ ބޮޑުގެތުން ޗިދާޤުޗި ވާހަކަކައް ކަން

އެމީހުންނަށް އެނގުމުންނެވެ. ނަމަވެސް މީހުންނަށް ބިރުން އެމީހުނަކަށް
އެކަލޭގެފާނު ހައްޔަރު ކުރާކަށް ނުކެރުނެވެ.

ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުން އީސާގެފާނު ކިބައިން ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ބަހެއް ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކުރި

ދެން ބޮޑު އިމާމުންނާއި ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުން އީސާގެފާނުގެ އަރިހަށް ބަޔަކު ޖާސޫސް ކުރަމުން ފޮނުވިއެވެ. އެމީހުން އީސާގެފާނުގެ އަރިހަށް ދިޔައީ ރަނގަޅު ސާލިހު ދީންވެރި ބަޔަކު ކަމުގައި ހެދިގެންނެވެ. އަދި ޗީސްމަކުންގެ ކުރިމަތިގައި އީސާގެފާނު ކިބައިން ކުށެއް ކުރުވުމަށް ބަލަންވެގެން އެމީހުން އެކަލޭގެފާނާއި ސުވާލު ކުރިއެވެ. އޭ އެމީހުންގެ ބޭނުމަކީ އެކަލޭގެފާނުވެ އީސާގެފާނުގެ ކިބައިން ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ބަހެއް ހޯދުމެވެ. އެކަލޭގެފާނު ވާހަކަ ދެއްކެވުމުގައި އަބަދުވެސް އެމީހުން ބުނެފައިވާ ހާލަތުގައި ސަރުކާރުން ގޮތަށް ހިތުމަކީ ދިޔަކަމެއް ނޫނެވެ. ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުން ކާމިޔާބު ވެފައިވާ ކަމެއް ނެތެވެ. އެމީހުން ބަސްބުނީ ވީމާ ތިޔަބޭކަލުން ސުވާލު ކުރަނީ ބޮޑު ސަރުކާރާއި ގުޅުން ހުރި ބަހެއް ހޯދަންވީއެވެ. ހިނދު މަސައްކަތް ކުރެއްވީ ކުރިން ހުރި ގޮތަކަށް ބަސްކަމާއި ދިނުމެވެ. ކަލޭގެފާނު ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ބަހެއް ނުބުނެ ރަނގަޅު ޖަވާބެއް ދެއްވިއެވެ.

އީސާގެފާނަށް އެނގުނީ އެމީހުންގެ ހީލަތެވެ. ދެން އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ. އޭ ސިޔާސީ ހަބަރު ގޮތުގައި ޑަލަރުގެ ދީނާރެއް ގެނެސް ދައްކާށެވެ. ބޭނުން ކުރާ ފައިސާ ދެއްވާ ދޭތެރެއިން ދައްކަވާ ފައިސާއަކީ ކޮބައިތޯ އެކަލޭގެފާނު އަހުއްވިއެވެ.

އެމީހުން ބުނީ ގޭގެ ކައިސަރު ރަސްގެފާނުގެ ފައިސާ ގޮތުގައެވެ.

އިސްލާމްދީނު ވިދާޅުވި ބިއްރު ކަލިމަތު ރަސްމީދީނުގެ އެއް ކޮމީ
އިރަސްމީދީނަށް ތި އަދި މާތްރަސޫލާގެ ހިތްވަރުގަދަ ވާ ބަހެއް އިސްލާމީ
ހިތްވަރުގަދަ ތި

ވެ ހިނގުން އެދުނުގެ މަސައްކަތު ދަރުމަވަންތަ ސަލަފީ ދިރުން ހުރިހާ ކަމެއް
އެނގި އަދި އިސްލާމީ ދީނުގެ ތަރުތީބު ބަހާކުރުމަށް ދުވަހަކު ކަމުން ބެނގަން ހިމާޔަތު
އެއް ކަމެއް ނޫނީގޮތުން އެއްސަރުކާރު ތިބިއެވެ

މާތްރަސޫލާގެ އެންގުމަށް މަގުން އުޅޭ ހިދުމަތް އަޅަގަނޑުގެ އަޚުލާގު
ތަރިކާބާނު

ބަޔަކު ސަރުކާރުގެ ބަރަކާ އިސްލާމްދީނުގެ އަޙްކާމް ސަލަފުންނަށް ބަޔާން އަދި
ދިރިހުރުމަށް ގަވާއިދުން ކަމަކު މާ އެކުން ދިރުނުވުމުގެ މަސައްކަތު ދަރުމަވަނތަ
ބަޔަކު މަސް ނުހިނގާ އެދުނުގެ ބެނގަން އަދި ސަލަފީ ދިރުން ފުރިހަމަ
އަދާކުރުމަށް އެކި ދާއިރާތަކުގެ ދުވަހަކު ތަރުތީބު ބަދަލުކުރުމަށް ނިޒާމެއް
އަހުލުވެރި ހުރިހާ އަދި ނިޒާމު ހުއްޓުމުގެ ނުބައި ބަހާކު ބަދަލު ދިރިއުޅުމުގެ ބާބު
ނުވެއް ޙައްޤު ކަމަކީ އެއް ދައުލަތް ދިވެހި ކަވާއިދު ހަވާލާ ހުރި ނުވަތަ ދަރަޖަ
ހުކުރު ހިތްހަމަޖެހުން ބަލައިގަތް ހުރިހާ ކަމަކީ ދިރިއުޅުމުގެ ކުރީގެ އެކި
ބަދަލު ހުއްދަ ކަމާއި ދިރުމަކީ އެއް ހަމަ ތަރުތީބު ހިމާޔަތް
ނުރައްކާ ވެސް ކުރުމަށް ތަކުން ހުއްޓުމަށް ނިޒާމު ހުރި އަދި
ހުއްޓުމުގެ ބަޔަކު ސަރުކާރު ހުއްޓުމަށް ކޮށްދިނުމުގެ ނުރައްކާ ބަދަލު ދިރިއުޅުމުގެ
އިސްލާމީ ނަސޭހަތްތެރިކަން ދެ ދެކޮޅު ކަމަކީ ދަރަޖަ ހުރިހާ ކަމެއް
ހުއްދަ ވެސް ދިރިއުޅުމުގެ ނުރައްކާ ހުއްދަ ދެކޮޅު ހަމަ ބަޔަކު ނޫން ވެސް
ހުއްޓުމުގެ ދަރަޖަ ހުއްދަ ބަޔަކު ނުރައްކާ ދިރިއުޅުމުގެ ނަސޭހަތް
އެންމެން ވެސް ކުރުމަށް އެއްބަސްވުން ހުއްޓުމުގެ ވެސް ކުރުމަށް ވިދާޅުވި

ޕްރޮގްރާމް ދުވަހު މި އަންހެނުންނާ ވާހަކަ ދެކެވުނު ގޮތުގައި ތޯ

އިސްލާމްދީނުގައި ޤަވާޢިދުގައި ވިދާޅުވެއްޖެ މި ދުނިޔޭގެ މީހުން މީހުންނާއި އިނދެ

ހުރި ނަމަވެސް އެދުނިޔޭގައި ހިތްނުމަތަން އެކަހިވެސްނާ މަރުވުމަށް ފަހު

އަޚިރަތް ދުނިޔޭގެ މީހުން އެދުނިޔޭގައި މީހުންނަކާއި ނުއިންނާނެ އަދި އެމީހުން

ދެން ދުވަހަކުވެސް މަރުއްވެސް ނުވާނެ އެއީ އެމީހުން މަޚްލޫޤުންނެވެ

އެއްކަލަ ވާނެ އެއީ އެމީހުންނަށް މަރުވުމަކުން އަޚިރަތް ދުނިޔޭވެސް

މާތްރަސްކަލާނގެ ދަރުބާރުން މޫސާނަބިއްޔާ ވެސް މަރުވުމަކުން ދުރު މީހުން

ދުނިޔެވެސް ކަން އެންގެވީ އެއީ އެކަލާނގެ ހެޔޮ ރަޙްމަތް މީ ނަމަވެސް އެގޮތް

އަނދަވެސް ނުދުހޭ ގަހުގެ ވާހަކަ ވިދާޅުވެ ދެއްވީ އިރު މަތިވެރި

މާތްރަސްކަލާނގެ އެއްކަލަ އިބާދަތްކުރާ ކަލާނގެ އެކަލާނގެ އިސްލާމްދީނުގެ

ކަލާނގެ އަދި ހައްޤުކޮށް ކަލާނގެ މާތްކަން ކާމިލް

މާތްރަސްކަލާނގެ އަޅު މަރުވުމާއި ދުނިޔޭގެ ކަލާނގެ އަހަރެން ނަމަވެސް

ދިރިއުޅޭ ދުނިޔޭގެ ކަލާނގެ އެއީ އެކަލާނގެ އިމާންވާ އެކަލާނގެ

އެންގެވި މަގުން އަދި އެނގޭނެ ވެސް އަޅުގަނޑު ނިމުމެއް ނުވާ

ދުނިޔޭގައި ދިރި އުޅޭން ދުނިޔޭގެ

އެއީ ޢިލްމު ދިރިއުޅުމާއި ނަފްސުގެ ބޭނުން އެދުރު ކަލާނގެ ބޮޑު

ވިދާޅުވުން ވަރަށްވެސް ދުރު ހަލާކުވުމުން ދުނިޔޭ އެއީ ޢިލްމު އެކަކު

ވެސް އެކަލާނގެ ނޭނގޭ އަޅުގަނޑު ސޫރަތުން ކުރާކަށް ނުކުރެވޭ

ދިރިއުޅުން ދުނިޔޭގެ މަގުގައި ނުދާނެ

ދެން އިސްލާމްދީން ވިދާޅުވެ ދެއްވީ މާތްރަސްކަލާނގެ ޙައްޤު

ކުރެއްވުމަށް އަދި ހަމަ ދަރުމަވެރި އަޅުގަނޑުމެން ދެކެވެން ދުނިޔެ ދުނިޔޭގެ

އެއީ އެކަލާނގެ ޝަރުޢީ ދުނިޔޭގެ ވެސް ދިރިއުޅުމުގައި ވަކި ދުވަހެއް

ޙިދުއްވި

މާތްސާހިބުވަންތަ ރަސްލަކާނގެ މަގޭ މާތްސާހިބު ޙާލަތް ވިދާޅުވިއޭ
ތިމަންސޮވާޙިންގެ ކަލޭގެ ދަރުސްތިނުން ކަލޭގެ ފުރައި ދަނަނޑިއިވާ
ވަކަރުގަނޑެއް ފުދުއިން ދުށަ ކޮށް ނިކަމެތި ކުރާންދުން ކަލާ
ތިމަންސޮވާޙިންގެ ކަނާއަތް ފުރާތްބުޑުގައި އިޔިނދު އިންނާނޭ

ދާއިދުގެފާނު އެކަލޭގެފާނަށް މުޅިޖަހަ ކުރައްވަނީ މާތްސާހިބާއޭ ޗިއިރު
އެކަލޭގެފާނު އާއި ދާއިދުގެފާނުގެ ދަރިކަލަކަށް ވާނީ ކިޔިނޑެއް

އެންމެން އަޅުއަށްނ ތިއްބާ އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްލާތީންނަށް
ވިދާޅުވިއެވެ ދީނުގެ ދަރުނަބަކަލުންނާއި މެދު ފަރުވާވެ ބަލައިގެން އުޅޭ
އެމީހުން ކުރާހިތްވާ ކަނޑެކަޔާ އަމަބޭ ޗުއްބާތަށް ލަގައިގެން ހިނގުން އަދި
އެމީހުނަށް މަގުމަތީގައި މީހުންގެ ފުރާތުން ޚިބާ އަދުބެގެ ސޮލާހުން ތިކަނ
ވެސް އެމީހުން ވަރަށް ލޮބިކުރޭ އަދި ދީނީމަރުކަޒުތަކުގައި އާއި ބޮޑުތި
ކުއްސިތަކުގައި އެންމެ ހާއްސަ ގޮނޑުތައް ޚިބުމަޔާ ވެސް އެމީހުން ވަރަށް
ލޮބިކުރާ ކަމެއް އެމީހުން ފުރިމަރުވެފައިވާ އަނގަނޑުގެ ތެރެން އެމީހުންގެ
ގޭގެ ފުރިގަނޑު އަދި މީހުންނަށް ދަށްކަން ވެގެން ވަރަށް ދިގު ދަޢުލަތް
ކިޔާހަދާ އެންމެ ބޮޑަށް ކަމުވެރި ކުރެވޭ މިފަދަ މީހުން

21

ފަޟީލަތު މާތްރަސޫލާގެ ހިތްފުރުތަން ކުރި ގޮތަ

ޢީސާގެފާނު ބައިތުލް މަގްދިސްގެ ހަރަމްފުޅު ތެރޭގައި މީސްތަކުން
މާތްރަސޫލާގެ ހިތްފުރުތަން ގޮތުކުރާ ފަރާސާ އަހާ ފޮޅިގެ ކައިރީގައި
މީސްތަކުން އުޅެނީ ފަރާސާ އަހާތަން ބޭލަވަން ހުންނަވިއްޔާ މުއްސަނދި

ފައިސާވެރިން އެފޮއްބަން ވަރަށް ބައިވަރު ފައިސާއެޅިއެވެ. އެފޮއްބަން ފައިސާ
ދާން އައި ޗީނުގެ ތެރޭގައި ފަގީރު ފިރިހެނުންނާއި ޗީ އަސްނާނަތު ވެސް
ވިއެވެ. އޭނާ އެމަނަން ގެސް އެފޮއްބަން ކުޑަކުޑަ ދަރިވަރި ވައްބާލިއެވެ
އިސްލާމީ ހުށަހަޅުއްވީ ހަމަ ކަނޑަވަރުން ޗީނުގެ ތެރޭގައި ފަގީރު ފިރިހެނުންނާއި
އަންނަނިވި އެފޮއްބަން އެދި ފައިސާ ދާރަކަށް ގާނޫނު ބިއަޅުގޮތާ އެޅުރި
މުއްސަނދި ޗީނުން އެޅި ހުރިހާ ރުދީވާރަން ވެރި ވާ އަދުހުރި އެއް ކޮއް ކަމުގައި
ވޭ އެހެނީ އެމުއްސަނދި ޗީނުން އެ އެޅި ފައިސާއަކީ އެދީނުން ނަން
ބޭނުމުން ނެތް ފައިސާ ނަމަވެސް ޗީނުގެ އަސްލީނުހިތާ އެދި ކުރިކުރިހިރުކަމަކީ
އޭނާގެ އަތުގައި ކަނޑުއްސި ކިޔުއް ގެތުމަން ޗި ފައިސާތަކުގެ އަދި އޭނާގެ އަތުގައި
ވާނަމަ ވާ ހުރިހާ ފައިސާ ވެސްދު

ފަހުޒަމާނުގެ އަޚާދާމްތައް

އެކޭކުރާނުގެ އަސްލާމީނުގެ ތެރޭގައި ބައިތުލްމާލުން ބައިތަލް މަސްތުރުސޭގެ
ހަރަމުދުގެ ތެރޭ ޗޭނަތްތެރި ކުރޫމީގައިވާ ރޭތު ހިޔަތްކާއި އަދި
މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަދުގަނބާ ހަދިނާ ކުރޫމީގައިވާ އަގުބޮޅު ހަދިނާތްކާއި
ބޭގެތުން ވާހަކަތައްކަމުން ގަނޑިނާއެވެ ދާން އިސްގެދާން އެމީހުންނަން
މިދާގުމިއެވެ ކަލާމުންނަން މިހާރު ތިނާ ދަންނަ ތަން މުޖިން ނުތިވެ ގޮސް
އެންމެ ގާބިޔާއްވެސް އަނޑެ ގާބިޔާ އެއްގެ މަތީ ނުވާނު ދުވަހެއް އެބަ އާދޭ

އެބައިމީހުން ސުވާލުކުރިއެވެ އެދުރުކަލާގެ ދާނު ތިހަ މިދާގުމި ގޮތަކަށް
ކަންތައްތަކެއް ވާނީ ކޮން އިރުކަންތަކޯ އަދި އެކަންތައްތައް ވާން އޮޅޭ ކަމުގެ
އަޚާމަތަކަށް ވާނީ ކޮން ކަމެއް ތޯ

އެކަލާނގެ ޖަވާބު ދެއްވީއެވެ ދަރުމަވާ ވީސްނައިގެން ތިބި މީހުނަކަށް ބޮޑާނާ
ބަޔަކަށް ނުކުއްޗަށް އެކި އަޔަރުތަކުގެ ނަމުގައި އެމަތް ބަހަކަށް ވެސްއަނަނާން

އުތުރުން ބުނާނަ ހަރު ޒަމާނުގެ ވަގުތު ކައިރިވެއްޖޭ ޔަމަން މިއީ
މާތްރަސްކަލާނގެ ފޮނުއްވުމުން ކަނޑައެޅުއްވާފައިވާ އަލްމަސީޙުއާ ކަލޭގެން
އުތުރަ ތުރުން ތަށްކާ މަގުން ނުކުމެ ހަނގުރާމައަކާ ބަޔާވާތް މައުގެ އަޖުއިމި
އުނަގަނޑު ނުގަނޑުނާއި ދިރުހަ ކަސްތަށްތަށް ފުރަތަމަ އެކުވަރު ވާން ޖެހޭނެ
ނަމަވެސް އުކަނޑުތަށް ކަޔާ ހަމަ ޒަމާން އަލިސްޖެހިއްޖޭ ކަލޭގެ ނިޝާނުތަކެއް
ނޫން

ތިން ވެސް އުކަލޭގެ ފާނު ދިތާޖެހިއްވާ އެއް ޤައުމު އަނެއް ޤައުމަކާއި ދިތިކޮޅު
ވާނެ އަތި އެއް ވެރިކަލުން އަނެއް ވެރިކަލަކާއި ދިކޮޅުވާނެ ދުނިޔޭގެ އެކި
ހިސާބުތަކަށް ބޮޑެތި ބިންހެލުންތައް ވެސް އަންނާނެ ބޮޑެތި ތަދުތަކާއި
ނުބައި ބަލިތައް ވެސް އަންނާނެ ބިރުވެރި ކަންތައްތަކާއި އުޖާލާ އަނެއް
އަލާމާތްތައް ވެސް ފެންނާނެ

އުކަލަކު ދިރުހާ ކަންތައް ވުމުގެ ކުރިން އުތުރުން ކަލޭގެން ނުވާނަ އުނިތެރިކަމް
ކުރަ އަނިޔާތައް ދެން އުތުރުން ކަލޭގެ ދިނީމަތަކާޖެ ތަކަނާއި ޖަލުތަކަށް
ގެންދާނެ އުތުރުން ކަލޭގެން ހަދަސްކަލުންނާއި ގަވަރުނަރުންގެ ކުރިމަތަށް ތަރަނ
ގެންދާނެ ދިރުހާ ކަލުކަވެސް އުތުރުން ކަލޭގެންނަނަ ކުރާނީ އަހަރުންގެ
ސަބަބުން ދިކަލުގެ ސަބަބުން ކަލޭގެންނަޔާ އުތުރުންގެ ކުރިމަތީ ގައި
އަހަރުންނާއި ބޭރުގެ މީހުން ހޮޑުތަށް ދިރުހުން ކަލުގައި ވާނެ އުކަލަކު އުތުވަރު ކަލުން
ކަލޭގެން ތިޔާއްވާނީ ގޮތަކާއި ދުތު ދިރާރު ކަނޑައެޅާ ނިންމުމަށް ނުވިސާނަ
އެއީ އުތުވަރު އަހަރުން ކަލޭގެން ބަސްނުކުރީ ބަސްތަކާއި ބައްދަލު ކަލޭގެންނަތް
ތަނަށް އެއީ އުއާއިމުތު ކަލޭގެންގެ ތުރުޝާދުނުންނަތް އެއްބަސްނުވެ ތުކަލު
ނުކުތަށް ހަދަ ތިތު ހިކަލުތިރި ބަސްމައްކަލުގައި ވާން ކަލޭގެންގެ
މައިންބަކައިނާ އެއްބަސްޖެ ދިރުހުންނާ ޔަމާގެ ދިރުހުންނާ ރަނގަޅުނިން

ވެސް ކަލޭގެފާނަށް ޒިޔާރަތްތެރި ވާން އުޅުއްވީމުން ކަލޭގެފާނުގެ ތެރެއިން
ބައެއް ހިތުން މަރާ ވެސް ހާސް އަހަރުންގެ ސަބަބުން ކަލޭގެފާނަށް އެންދުން
ނަފުރަތު ކުރާން ނަމަވެސް އެކަމުން ކަލޭގެފާނުގެ ބޮޑުގެ އިސްތިއުބާރާ
ރިސާލަތު ވެސް އުނިވެގެންނެއް ނުވާން އަދި އެގޮތަކީ ދުރި ހުރުމުގެ
ސަބަބުން ކަލޭގެފާނަށް ތެދުނިޔަތްތަކާއި ދުރިހަދަ ކުރިހުރުމުއް ދިބާން

ޤުރުސަކަދުގެ ވަރައިގެން ކުރުޝުދިނުމުގެ ދުއްޤުތަށް ވާތަން ދުނުމުން
އުރަނުގެ ނިމުން ކައިރި ޗީ ކަން ކަލޭގެފާނަށް އެނގޭން އެކުވެރުން ޤުކުއާ
ކުރައިގައި ތިބި ޗިހުން ދުރާނަ ސަލާމަތް ކުރުމަނުބަށާ ދަރުބަކަ މައް ކަމަނު
ކުވެ ކުރާނޫ ޤުރުސަލާމުގެ ތެރޭގައި ވާ ޗިހުން އުރަނުން ބޮރަނު ކުވެ ކުރާން
އުރަނުގެ ބޮރުގައި ތިބި ޗިހުން އުރަނުގެ ތެރެއަކަނު ނުވަނާން އައި
އެކުވެސްވެރި ހުރިހާ ކަމަކަނު ޤަޖާ ކުއްވާން އަކީ އިހުޖާނުގެ
ރަސޫލުބޮކަލުން ލިޔުއްވި ހުރިހާ ކަމެއް އެލިޔުއްވިގެން ޗީ ދުކަކައިން ދުރިހަދަ
ވާނޫ ކުވެސްވެރު އެކުވެހު މާބަނޫ އަނުހުނުނަކާއި ގާތުން ޔިރުކު
މައިނަން ވަރަން ނިކަމެތިކަން ލިބޭން އެކުވެސްވެރު އުރަނުގެ
ޗިހުނަން އުނުކުގަލާ ޔިތާމަ އާއި ކަލާ ދުނުއްވޫ ހުނި އުޅައިޗިހުން
ކަނުޖެތިކަން ގެތްލުކަރުވި އަކީ ހަމްޔަރު ކަރުވި އުޔާއުޔާ ޠައުމުތިކަނު
ގެނުކުވޫން އަކީ ޤުރުސަލަދު ބަނިއިސްރާއީލުގެ ޗިހުން ނުޝުން ޗިހުނުގެ
އަތްކުރަނުވާން ދި ބަނިއިސްރާއީލުގެ ޗިހުން ނުޝުން ޗިހުނުގެ ވަގުތު ހަމަވަން
ކުން ޤުރުސަލަދު އުޗިހުނުގެ އަތްކުރަނުގައި ވާން

އިރާއި ހަނުކުރާއި ތެރިތެކައި ވެސް އަލާމާތްތަށް ވާން ކުނިޔާގެ ކަނުޖު
ގަކަވެ ރާޖު ބޭޖުވެ ތުނުޒާނުތަށް އައިސް ޗިސްތަކަން ވަރަނު ބޭޖަނު
ބިރުގަން ހައިރާނުވާން ޗިސްތަކަން ކުނިޔާއަނު ދި ވާނުވާ ގޮތަށް ނޫނި

ބިރުސް ރޫ ނުތޫން ދުޖި ޗަށްވާއި ޗަށްވުގައި ވާ ހުރިހާ އެއް ގޮއް ތުރުތުރު

އަގާން އޮޕަރޭޓަރުން އޫރު އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން ވިލާގަނޖެއްގައި

އެކަލޫގެފާނުގެ ޕީރީތި ކަލާއި ވަތިފޯރި ކަލާއި އެންމެ ވަތިފޯރި ބާރުދުވާއި އެކަ

ވަޖައިގަންނަވާ ތަން ދެންނާނެ މި ބުނި ދެދައިން ކަންތައްތައް ވާން

ދެނުމުން ކޮޅަށް ތެދުވެ އިސް އުދުލާ އެއި މިކަންތައްތަކާ ކަލޫމުން

ދިނުނުވުމުގެ ވަގުތު ކައިރި ވެއްޗެ ކަމުގެ ހެޔޮތައް

އެކަލޫގެދާނު އޮޕަރޭޓަރުން މި މާނަދުން ވާހަކަދުޖު ވެސް ވިދާޖުވެ ދެއްވިއްވެ

ވައްޓިނި ގަލާއި އެހެނިހެން ވެސް ގަސްތަކަށް ބަލާބަލާ އެގަސްތަކުން

ނިރުދުޖާ ދެރި ދަތްތަށް ނުކުންނަން ދެނުމުން ހުނު މޫސުން ކައިރި ވެއްޗެ

ކަން ކަލޫމުންނަން އެނގޭ

ހަމަ އެގޮތަށް މި ބުނި ކަންތައްތަށް ވާން ދެނުމުން މާތްރަސްކަލާނގެ

ރަސްކަންދުޖު ވަނި ކައިރިގައިކަން ވެސް ކަލޫމުންނަން އެނގެން ވާނެ

އަހަރެން މިބުނާ އެއް ކަލޭ އަހާ މިކަންތައްތަތަށް ނުނިމިނިސް މިހާރު

މިތުނިޔާގައި މިވާ މިހުން ނުތިގެޅެ ނުތާން ޗަށްވާއި ތުނިޔެ ނުތިގެން

ތާން ނަހަވެސް އަހަރެންގެ ބަސްތަށް ނުތިގެޅެ ނުތާން

ބަލައިގެން އުޖޫ ނުނިޔޭ ކަލޫމުންގެ ޔަތުތަށް ދުދަވެރި ތެރިއުޖުމުއްގެ ތަރުއަން

ވައްޗެތާން އޫރުން ރާބިއިގެން އަހަލު ވުލާއި ތެރިއުޖުމުގެ އުންތާކޫތަކާއި

ހާސްކަން ކުރިމަތި ވާން ތެން ކަލޫމުން ޕިވެސް ނުކުތް ނުވިސްނާ ތިއްބާ

އެތުވެސް އަހިސް މަޖިއްޔެ ހަން ކަލޫމުން ބައްތާލަދުވާން އޫރު ތެނިކިގައި ވާ

ކޫސްމު މިހަލެ މިތުވެހާ ކަރިމަތިލާން ޗެހޫން އަބަތުވެސް އެތުވެހާ ލެތު

ވިސްނައިގެން ތިބޫ އަތި ވާނޫ ހުރިހާ ކަންތަކަކުން ކަލޫމުން ސަލާމަތްވުމަށް

ހާއި އަތި ކަލޫމުންނަން އިންސާނާގެ ކަރިދުޖުމި ބިރުއް ނުތި

ކުރިޔަށް ހުރުމުން އެދި އަބަދުވެސް ދުޢާކުރޭ

ކޮންމެ ދުވަހަކުވެސް އީސާގެފާނު ބައިތުލް މަޤްދިސްގައި ޗީސްޓަކުންނަން
ކިޔަވައިދެއްވުމުން ގެންދެވިއެވެ އަދި ކޮންމެ ރެއަކު އެކަލޭގެފާނު ޒައިތޫނި
ފަރުބަދައަށް ހިޔުން ފަރުބަދައަށް ރޭގަނޑުގެ ވަގުތު ހުރަހަރުއްވުމަށް
ވަޒީފާތަކުގެ އެހެނިހެން ކަންތައް ފުރިހަމަކުރުމަށް ޗީސްޓަކުން
އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅު އަޑުއަހަން ބައިތުލް މަޤްދިސްއަށް އާދެއެވެ

22

ޔޫދާސް ޚިޔާނާތްތެރިވުން

ޚަމީރު ނުލާ ފާން ރޮށީ ޢީދު ކަމުގައިވާ ޢީދުލް ފަސްހާގެ ދުވަސް ވަނީ
ކައިރިވެފައެވެ ބޮޑު އިމާމުންނާއި ދީނުގެ ދަރުސްދޭ ބޭކަލުން އީސާގެފާނު
ނިމުންކޮށްލުމަށް ގޮތަކާއި ދުޅަހެޔޮ ވިސްނާ ދަރުވުމުން ގެންދިޔައެވެ އަދި
އީސާގެފާނުގެ މައްސަލަ އިމާމުންވާ ޝައިތާނުގެ އަތަކަށް ހިނަވެދާނަނީ
އެމީހުން ގަންނަ ފިރުގެ ސަބަބުންނެވެ ދެން ބާރަ އަސްލާމީންގެ ތެރެއިން
އެކަކު ކަމުގައި ހިމެނޭ ޔޫދާސް އިސްކަރިޔޫތީގެ ހިތަށް އިބުލީސް ވަންނެވެ
ދެން އޭނާގެ މައްކަރު ވެރިވެއްވާ ދެން ޔޫދާސް ބޮޑު އިމާމުންނާއި ބައިތުލް
މަޤްދިސްގެ ސިފައިންގެ ވެރިންގެ ކައިރިއަށް ގޮސް އީސާގެފާނު
ހައްޔަރުކުރުވުމަށް ދަސްކަމުގެ ގޮތްކަމުން މެދު މަޝްވަރާ ކުރިއެވެ އެމީހުން މި
ކަމާއި ވަރަށް ބޮޑަށް އުފާވެ އޭނާއަށް ފައިސާ ދީނުމަށް އެއްބަސް ވެއްޖެއެވެ
އޭނާ މިކަމާއި އެއްބަސް ވީއެވެ ދެން އެއްބަސް ގޮސް އީސާގެފާނު
އެމީހުންނާއި ހަވާލު ކުރުމަށް ބާކީ ފެނުނު މަގު ވަގުތަކަށް ބަލަބަލާ ހުއްޓެވެ

އެންމެފަހު ކާއުން

މިއަން ފަހަރު މީސްތަކުން އީދުމް ބަސްކާއަން ތައްޔާރު ކުރަންފަރާ ދުވަސް

އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ މި އީދުގައި ކުންފުނި އާއިލާއަށް ބައިވެރިވުމަކީ މަޤްބޫލު ސަގާފަތެއް

މީސްތަކުން ބައިވެރިވާ މުބާރާތްތަކާއި ޚާއްޞަ ހަރަކާތްތައް ބާއްވާ ބިއްލޫރި ކުރެވޭ ދުވަސްތަކެކެވެ

ވިދާޅުވެފައިވެއެވެ މިފަދަ ފާހަގަކުރުންތަކަކީ ތިޔަބަހައި ޤައުމީ އިދާރީ ބާރުތަކުގެ ކަމެއް

މިފަދަ ދުވަސް މި އީދުގެ ހުކުރު ކުރީ ތައްޔާރު ކުރުމަށް ކުރިއަށް ދޭ

އުމީދުން ބުނެވިފަ އެވެޝަނިވަރުން އީދުގެ ކުރުން ތައްޔާރު ކުރުމަށް ކަމުގެ ދުވަސް

އަދި މިޖަލްސާގެ ކުންނަވަރު ގުޅުންހުރި

މީހާގެ ދުވަސް މިފަދަ ދުވަސްތަކުގެ ކަމެއް މިފަހަރުގެ ހަފްލާތަކެއް ހަމަޖެހިފައިވާ

ދުވަސް ފަހުން ތަފާތު ބާރުތަކުން ތަޢާރަފުކުރެވުނު ކަރުދާސް ހުރިހާ ކަމެއް ބޭނުންކޮށް

ފާސްކުރާ ބިލު ހުސް ކުރުމަކީ ކަންކަމުގެ ގޮތުން ބާރުގެ ނުފޫޒު ފާހަގަކުރަން ކުދި

އަދި ހުރިހާ ފަރާތްތަކަށް ކުރީން މި އީދުގެ ފަހު ކަމަށް ކަމަށް ތަޢާރަފުކުރުމަށް

ތަފާތު ފަރާތްތަކުން ކުރަންވީ ބަދަލުތައް ގެނައުމުގައި ބޭނުންވާ ހުރިހާ ޚާއްޞަ ކަމަށް

ބާރުތައް ގެނައުމަށް ހޯދި އެއް ތަން ހުރިހާ ބިލުތަކަށް ސަރުކާރުން މި ފަހަރުގެ

ހަމަ ކަމަށް ހާލަތު ކަންތައްތަކަށް ތަފާތު ދުވަހުގެ އީދުގެ މިފަދަ ގޮތުން

ދުވަސް ހުރިހާ ކަމެއް ހިންގުމުގައި ކަމަށް ބާރުގެ ހަމަ ތަޢާރަފުކުރުމުގެ ކުރުން

މިފަހަރުގެ ކުރިއަށް

ޖަލްސާގެ ތަފާތު ދުވަސް މީސްތަކުންނަށް ފަހަރުގެ ބާރު ސަރުކާރުން

ހުރިހާ ކަމެއް ތަޢާރަފުކުރުމުގެ ބާރުތަކަށް މިފަހަރުގެ ދުވަސް މިފަދަ ގޮތުން

ހޯދުމަށް ތަފާތު މިފަހަރުގެ ދުވަސްތަކުގެ ބާރުގެ ފަހަރުގެ ކުރިއަށް

ކުރެވުނު ހުރިހާ ކަމަށް ސަރުކާރުން ހަމަ ދުވަސް ބޭނުންކުރުމަށް

ހަމަ ހުރިހާ ކަމެއް ސަރުކާރުގެ ކުރިއަށް ތަފާތު ފަރާތްތަކުން ބާރުތައް

ބޭނުން ދުވީ އަހަރެން ތިޔަބައިމީހުންނަށް ޔަޤީންކަމާއިއެކު ބުނަން
މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލާނގެ މީސްތަކުން މުޅިން ތިންނަވާ އަދި އަހަރެން
އަލްމަސީހު ގަދައިން މުޅި މިދުނިޔޭގެ މައްޗަށް ވެރިކަން ކުރާ ދުވަހު
އަހަރެން މިއަދުގެ ހުރުން ހުރުމުން މިއަދުގެ އަސްލު މާނަ ދުރިހަމަވެ ނިމޭން
އަދި މިދުވަހުއިން ކަންތައްތައް ވުމުގެ ދަރުން ނުނޭ އަހަރެން މިއަދުގެ ހުރުން
އަލަކުން ނުކާނަން

ދެން ޢީސާގެފާނު މޭޒީސް ކަދުރުދިހަ ތައްބައް ނަންގަވާ މާތްރަސްކަލާނގެ
ޔިބަދުގަން ޝޫކުރު ކުރައްވާ އުތިރި އަސްލާބިންނަން ދެއްވުމުން
ވިދާޅުވެއްވި ކަލާމުން ކުށްމޫ ފިރަޔ ފިތިރިން ދުދުވަހަށް ބާލާ އަހަރެން
ތިޔަބައިމީހުންނަން ހަޤީން ކުށް ބުނަން މާތްރަސްކަލާނގެ ރަސްކަލާނގެ ދުދޭ
މިދުނިޔޭގައި ޖާއިދު ވުމުގެ ދަރުން ނުހިނގާ އަހަރެން މިބައިން އަލަކުން
ނުބޭނަން

ދެން ޢީސާގެފާނު ހާއްބައް ނަންގަވާ މާތްރަސްކަލާނގެ ގެ ޔިބަދުގަން
ޝޫކުރު ކުރައްވައި އުތިރި ބައި ކަންލައްވައި އުޅުނުގެ ދުދުގައި ބައާ
ލައްވާ ދުވަހުން ފިދާގެއްވާ ދިތިރިކަވާ ކަލާ މިއީ ތިޔަބައިމީހުންނަށްޓަކައި
ދެވިދައިވާ އަހަރެންގެ ހަރިގަނޑު އަހަރެންގެ ހަނދާނުގައި މިގޮތުގެ ކަމެއް
ކަން ކުރޭ

ކުއްޖުން ނިމުމަށް ދަހު އީސާގެފާނު އަނބުރާ ވެސް މޭޒުސްކަދުރުގެ ދުޅަ
ތައްބައް ނަންގަވާ ފިދާގެއްވާ ދިއި އެލޭ ތިޔަބައިމީހުންނަންޓަކައި
އުފުލު ފިދާއިވާ އަހަރެންގެ ލޭ ދިލޭ އުތުރު ފިދާއި ވަނީ މާތްރަސްކަލާނގެ
އެކަލާނގެ މީސްތަކުން އެކު ކުރެއްވި އާ އައްބަސްވުން ދާއިމު ކުރުމަށްޓަކާ
ނަމަވެސް އަހަރެން ނުންނަން ޒިޔާނަތްތެރި ވާނީ މިޔާގެ އަތްވެސް އަހަރެންގެ

އަޅާއި އުޅު ހަދަ މި މުޖުތަމަޢުގައި އުޅެވޭ މާތް ރަސްކަލާނގެ ނިޢުމަތްތަކާއި
ނިސްބަތްވުމާއި އުފެދިފައިން އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން ކުރިއަށް ދާނެ
ހަމަޖެހުން އާންމުކޮށް ޢިލްމުވެރިން ވީނު ދީނާއިން ހުރި ހިތާމައިގެ ބޮޑުކަމެއް

ދެން އިސްލާމީންގެ ތަރީޚު މިކަމާމެދު ބަރުމެދު އުފެދި އުޅުމުން އެކަކު އަނެކަކަށް
ބުނެދެވޭ އަހަރުމެންގެ ތަރީޚުން މިފަދަ ކަމެއް ކުރެވޭނެ ދަދަ މިހާރު ހާލަތާ

ދުނިޔޭގެ ރަސްރަސްކަލުން ވެރިކަމައިން ނުވޭ

އަދި އުމުރުންގެ ތަރީޚުން އެންމެ ފަހު މަޤާމެއް ވާނީ ހާލަތު ކަމާއިމެދު ވާހަކަ
އުމުރުންގެ މެދުގައި ޖެހޭބަ އުފެދިއްޖެއެވެ އިސްލާމީ ދީނުގެ އުމުރުންނަށް
ވިދާޅުވިއެވެ މި ދުނިޔޭގެ ރަސްރަސްކަލުން އުމުރުންގެ ރަހުމަތްތެރިންގެ
މައްޗަށް ހަރުކަށިކަމާއި އެކު ވެރިކަން ކުރި އަދި އުފެދި ރަސްރަސްކަލުން
ބޭނުމެއް އަދާކުރަން ކަނޑައެޅި ކުރަނީ އުމުރުންގެ ރަހުމަތްތެރިންނަށް ރަނގަޅަކަށް
ކަމަށް ހަމަޖެހުން ކަލޭގެން އެދިފައިން ކަންނޭނގެތޭ އެކަށަވަރުވެގެ
ކަލޭގެން ތަރީޚުން އެއްގޮތް މަތީ ވާހަކަ މިހާ ވާންފެށުނު އެއްގޮތް ދަރަން މިހާ ދިފައިން
އަދި ވެރިކަން ކުރެއްވި ވާންފެށުނު ޝަރީޢަތާ ދިފައިން މަތިވެރި ވާނީ
މުޖުތަމަޢުގައި ކަން އިންސާނަ މިހާ ތަ ނުވަތަ ކަން ހަދާ ދޭން އެޅޭ މިހާ ތަ
މަތިވެރި ވާނީ ކަން އިންސާނަ މިހާއްޖެއްނެން ތަ ހަމަޖެހުން އަހަރެން
ދުނިޔެއްސުރެ ވެސް މިވަނީ ކަލޭގެން ނުކުރަކަން ވުމަށް ތައްޔާރުވާ
ކަލޭގެންނަށް އަހަރެންނަށް އުނދަގޫތަކާއި ކުރިމަތީގެ ހިނދު އަހަރެންނާއި
އުނި މިހުން އަހަރެންގެ ބައްޔަ އަހަރެންނާއި ރަސްކަލުން ހަވާލުކުރެއްވި
ދަރައިން އަހަރެން ވެސް ކަލޭގެންނަށް އަހަރެންގެ ރަސްކަލުގައި
ބައިވެރިވުމުގެ ހައްޤު ދުނިޔެން އެއީ އެދުން ކަލޭގެން އަހަރެންގެ ރަސްކަލުގައި
އަހަރެންނާއި އުއްމަތުގެ މަތީ ކައި ބޭއި އެޖުމަން އަދި ތަނުތަކުގައި

އިނީދެ ބަނީއިސްރާއީލުގެ ބާރަ ދަރިކޮޅުގެ މައް ކަރަން ހިސާބު ބެލުމަން

ބަދުރު އީސާގެފާނު ދަންނަ ކަލުގައި ބުނުމަން ޖިރުގަންނާނެ

ޝަމްޢޫނު ޝަމްޢޫނު އިބިލީސް ކަލޭފާން ގެދަރިންތަކާއި ފަދައިން
ފުރާނާލުމަން އެދުނު ނަމަވެސް އަރަރުން ކަލެއްނބަގާ ދެއްކޭނެހީން އެއީ
ކަލޭގެ އީމާންކަން ނެތިގެން ނުދިއުމަން އެދި ކަލޭ ތައްބާވ އަލުން
އަރަރުންގެ ޙިބަރަން އުނބުރުމަން ފަރު ކަލޭގެ އެހެން އަރުންނަން އީމާންކަން
މަތީ ދެމިތިބުމަން ޙިތްވަރު ދިނީ

ދެން ޝަމްޢޫނު ޗަވާބުގައި ބުނެދިން މާތްސާރިބާ އަގުގަނޑު ކަލޭގެފާނުގެ
އަރުގައި ޗަލަން އަދި ޙިއްލަރަން މަރުވުމަން ވެސް މިޔާ ތަބްޔާރަން

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވެއްވެ ބަދުރާ އަރަރުން ވާރަކައް ބުނަން ތަ މި ރޭގެ
ފަތިހު ހޯވުމުގެ ކުރިން ކަލޭ ތިން ފަހަރު މަތިން އަރަރުން މިއީ ނުވެސް
ދަންނަ މީހަކު ކަލުގައި ބުނާނެ

ދެން އީސާގެފާނު އެމީހުން ކަރެން ސަވާލުކުރެއްވިއެވެ ފައިސާއެއް ދަބަރެއް
އަދި ފައިވާނަކާ ނުލާ އަރަރުން ކަލޭމެން ފޮނުވި ފަރަރު ކަލޭމެންނަށް
އެއްވެސް އެއް ކަރަކަށް ދަތިވި ތަ

އެމީހުން ޗަވާބުގައި ބުނެދިނީ ނޫން އަދި ގަނޑެއްވެސް ނުލިބޭ އެއްގޮތަކަށް ވެސް
ދަތް ކަށް ނުވޭ

ދެން އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނަށް ވިދާޅުވެއްވެ އެއްނބަވެސް މިހާރު
ކަލޭމެން އަތުގައި ދަބަރެއް ވާނަމަ އެ ގެންދޭ ފައިސާއް ވިރާސް އެވެސް
ގެންދޭ އަދި ކަލޭމެންގެ އަތުގައި ކަނޑިއެއް ނެތް ނަމަ ކަލޭމެންގެ ކާނޑުގައި

ވާ ސަލާމު ފިއްކާލާފައި ކަސްޓަމަރު ވެސް ގަނޭ އިހުޓަމާނުގެ ރަސޫލުން

ދުވަހުރިކުން މާތްރަސްކަލާނގެ ވަޒީފާއްތިތާ ބަސްތުގެ ގައި ދިރިއުޅޭ ގޮތް

ދިރިހުރިން ވޭ އެމީހުން އެނގޭ ހިމަނާއި ދުވަހުރިންގެ ތެރޭގައި އަހަރެން

ބުނަން ތަ ދިރިއުޅޭ ގޮތް ދިހުރިހުރިން އަހަރެންނާއި ދުރު ދިކަނުތަތްތަރުވެ

ނިމުން ދެކެން ހަމަކަނަވަރުން އަހަރެންނާއިދުރު ދިރިއުޅޭ ގޮތް ދިހުރިހުރިން

ދިޔަރު ހުރިހާ ކަމެއްވެސް ވެ ދިނިމުނީ

އަސްލާމީން އެކަލޭގެ ހަނަނު ހުންނެވިއްވެ މާތްސަލާމަތް ބަހެއްމަވާ ދިހެތި

ހެކަނޑު

އެކަލޭގެ ހަނު ޓަވާބުގައި ދިހާޒުވިއްވެ އިތުރަން ތި ކަނޑީގެ ވާހަކަ އަހަރެކަން

އަހަރެން ބުނަދެއްނުނު

އީސާގެ ދީން ޖަހައިތުސީ ރަސޫލުބަހު މަތިގައި ހުދާ ކުރެއްވުން

އީސާގެ ދީން ޓެރުސަމަދަން ވަޒީގަނުނަވާ ކަށްދު ހަހަރަކަދު އާހުރަވުގެން

ކަންތަތް ކުރެއްވާ ހަހުރިހުން އެހަހަރު ވެސް އެކަލޭގެ ޖަހައިތުސީ

ހަރުބަހުއަނު ރޭގެ ވަގުތު ހާހު ކުރެއްވުމަނުބާކާ ވަޒީގަނުނިއްވެ

އެކަލޭގެ އަސްލާމީން ވެސް އެކަލޭގެ އަރިހުގައި ހުދިވަތްވެ

އެތަނަށް ހުވުމުން އެކަލޭގެ އެދިހުންނަށް ދިހާޒުވިއްވެ ކަލޭމުން

ވަސްވާހާއި ހާހަދިން ހުރުހެދިވުމަން ހުދާކުރޭ

ހުން އެކަލޭގެ އެދިހުންނާއި ތަންކުރެއް ހުރަނު ވަޒީގެން ކަކޫހުދު

މައްޗަން ތިރިވެ ހުދާހުދު ކުރެއްވަން ހުއްބިލިއްވެ ބައްޖާ ބައްޖަ

އިރާހަކުރެއްވާ ކަމަކަނުވަނީ ނަމަ ދި ރިތާމަހާއި އުނހަގަމާގެ ތަރި އަހަރެންގެ

އަތުން އެތިމާ ނަމަވެސް އަހަރެން އެހެނީ ބައްޖަ ބުނުން ގެތް އަހަރެން

ބޭނުންގޮތެއް ނޫން އެކަލޭގެފާނުގެ އަރިހަށް އެވަގުތު މަލާއިކަތަކު ވަދައިގެން
އެކަލޭގެފާނަށް ހިތްވަރު ދެއްވިއެވެ ދެން ފުން ހިތާމަ ލިބިގެންވާ ހާލުގައި
އެކަލޭގެފާނު ތެދުހިތުން ދުޢާކުރެއްވިއެވެ އެވަގުތު އެކަލޭގެފާނުގެ
ދަރިކޮޅުން އޮތެވުން ދުރުހިޔުން ދަރަނިވެރިން ގެ ތިބިކަމަށް ބަޔަކު ދިޔައީ ބަރަބަރަށް
އޮތެކުން ދިޔައެވެ

އެކަލޭގެފާނު ދުރަށް ދެވުން ނިކުމެވަޑައިގެން އަސްކަރީންގެ ކައިރިއަށް
ވަޑައިގެންނެވީ އިރު އެމީހުންނަށް ތިބީ ނިދާފައި އެމީހުންނަށް ބުނެދީފައި
ހިތާމައިގެ ބޮޑުކަމުން ނިދި ވަރުބޮޑުވެފައި ޢީސާގެފާނު ނިދާނުލަވާ ކަލޭގެފާނުން ތިބި
ނިދާނުލާ ހިއްވަ ތިބެވޭ ކަލޭގެފާނުން ވަސްވާސްއެއް ގަތުމައިގެ ތިބޭއިރު ނަވަދުބާތި
ދުވަސްކަރު

ޢީސާގެފާނު ހައްޔަރު ކުރުން

ޢީސާގެފާނު އެދީކުންނާއި ވާހަކަދައްކަވަމުން ގެންދަވަނިކޮށް އެތައް ބައެއްގެ
ބޮޑު ބައިގަނޑެއް އެތަނަށް އައެވެ އެދިކުންނަށް ކުރި
ޢީސާގެފާނުގެ ޔޮއްސަ ބާރަ އަސްޙާބިންގެ ތެރެއިން އެކަކު ކަމުގައި ދި
ހުކާސްއެވެ އޭނާ ޢީސާގެފާނާއި ސަލާމު ކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަލޭގެފާނުގެ
ކުލަކައި ބޮސްދިނުމުން އެކަލޭގެފާނާއި ކައިރިވިއެވެ އެވަގުތު ޢީސާގެފާނު
އޭނާއަށް ވިދާޅުވިއެވެ ބޮސްދިނުމުން އިންސާނާގެ ދަރިކަލުންނަށް ކާ
ސަލާމުއް ގޮތުގައި ތެވަ ބޮސްދިނީ އޭނާއަށް ޔަބާނުމިހި ވެރިން މަ

ޢީސާގެފާނުގެ އަސްޙާބިންނަށް ވާން ދިއުމަކީ ޔީއްކަސް އަސްގުމުން އެދިރިކުމުން
ޢީސާގެފާނަށް ތަނުން ނިކުމެ މަގުސަވިބާ އަދިގަސަނޑުމުގެ ކަސްޖެތަކަށް
އިންނާ ހަމަލާދިން ތަ އޭނާ ބަނދުކޮށް އަސްކަރީންގެ ތެރެއިން އެކަކު
އެއްތަމަ އިސްލާމުގެ ނުކުތުންގެ ތެރެއިން ދިހަކަން ކަސްޖެން ދީން ހަމަލާދިނީ

އޭނާގެ ކަނާއަތު ކަންފަތް ކަނޑާލިއެވެ

އީސާގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ ހަމަ މިހާރު މިކަންތައް ހުއްޓާލާ ދެން އީސާގެފާނު
އެމީހާގެ ކަންފަތުގައި އަތްޕުޅު ބީއްސަވާ އޭނާގެ ކަންފަތް ރަނގަޅު
ކުރެއްވިއެވެ

ދެން އެކަލޭގެފާނު ހައްޔަރު ކުރުމަށް އައި ބޮޑު އިމާމުންނަށާ ބައިތުލް
މަގްދިސް ބަލަހައްޓާ ގާޑުންގެ އޮފިސަރުންނަށާ ބަނީއިސްރާއީލުގެ
ވެރިންނަށް އެކަލޭގެފާނު ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭމެން އަހަރެން ހައްޔަރުކުރަން
ދަނޑިބުރިތަކާ ކަނޑިތައް ހިފައިގެން ތިއައީ އަހަރެން މިއީ ނުބައި ކުށްވެރިއަކަށް
ވުމުންތަ ދިއޮތް ހުރިހާ ދުވަހު ކަލޭމެން ކަރިމަތީ ބައިތުލް މަގްދިސްގައި
އަހަރެން ތީބު އޫރު ކަލޭމެން އަހަރެން ހައްޔަރު ނުކުރީ ދިއޮތް ކަލޭމެންގެ
ގަޑި މިއީ އަނދިރިކަން ވެރިކަން ކުރާ ވަގުތު

ބަދުރު އީސާގެފާނުގެ ރަހުމަތްތެރިއަކަށް ވުމުން ދުރަކަށް

ދެން އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު ހައްޔަރުކޮށްގެން އުއްތަމަ އިމާމުގެ ގެއަށް
ގެންދިޔައެވެ ބަދުރު ފަސްކޮޅެއް ހުރެގެން ފަހަތުގައި ހިނގައިގެން އީސާގެފާނުގެ
ފަހަތުން ދިޔައެވެ ދެން އެތަނުގައި ބައެއް މީހުން ގޯތިތެރޭގައި
އަލިފާންގަނޑެއް ރޯކޮށް އެތާ އިށީނުމުން ބަދުރު އެމީހުންނާއި އެކު
އެތާގައި އިށީނދެއެވެ ސަކު އަންހެން ކުއްޖަކަށް އަލިފާންގަނޑުގެ
އަލިން ބަދުރުގެ މޫނު ފެނުމުން އޭނާގެ މޫނަށް ވަރަށް ފުރިހަމަކަމާއެކު
ބަލައިލައި ބުންނެވެ މިއީ ވެސް އޭނާ އާއި އެކު އުޅުނު މީހެއް

ނަމަވެސް ބަދުރު އެކަމާ ދޮގުކުރިއެވެ އޭނާ ބުންނެވެ އޭ އަންހެނާ
އަހަންނަށް އޭނާއެއް ނުދަންނަން

ތަންކޮޅެއް ފަހުން އެހެންމީހަކަށް ބަކުރު ފެނިފައި ބުންޏެވެ ކަލޭ ވެސް
ތިޔައީ އިލާހުންގެ ދީނެއް ބަކުރު ޖަވާބުދެއްވައި ބުންޏެވެ އޭ ފިރިހެނާ އަހަރެން
މިއީ އިލާހުންގެ ދީނެއް ނޫން

ދީގެ އެއްގަޑިއަކާ އިރު ފަހުން އެހެންމީހަކު ބަކުރު ފެނިގެން ބުންޏެވެ ހަމަ
ތިޔަބުނާނުން ވެސް މިމާ މިއީ އޭނާ އައި އެކު އުޅުން މިނާކަހި ވެސް މިއީ
ގަތުލުގެ މިއައް

ބަކުރު އިލާހުންނާ ބުންޏެވެ އޭ ފިރިހެނާ ކަލޭ ތިޔައިޔައިސީ ޔަބާ ކަމުއް މަޔަކާން
ނޫނީ ބަކުރު މިހެން ބުނީ ހަމަ ނިކުނު ތިނާ ފަތިހުގެ ހާ ގޮތިއްވެ
މާތްސާރިބާ އިސްބުރި ބަކުރާއި ދިމާއަން ބައްލަވާ ހަރަކާތަށް ހަދަކުރެއްވިއެވެ
ދެން ބަކުރު އަކާލުގެ ފާނު ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުގެ މަޔިން ހަނދާން ވިއެވެ
މިދާގެ ފަރިހަގެ ހާ ނަގޮވަސިސް ކަލޭ ޔިންފަހަރު މަޔިން އަހަރެން މިހެ
ދަންނަ ދިނައް ވެސް ނޫން ކަމުގައި ބުނާނެއް ދެން އެނާ އަޔަނުން ނަކު
ބާރަށް ގޮސް ހިމާމަ އާއި އަކު ކަރުނައެޅާ ރޮއިވެ

އިސްވެދާނަން ދިރުން މަރާމާތްކުރި

އިސްވެދާނު ބަރާއެއްދަން ހަވާރުވެ ގެން ޔިބި ދިރުން އަކާލުގެ ދާނަން
މަރާމާ ކަން އަނިޔާކުރަން ފެނިއެވެ އިދިރުން އަކާލުގެ ދާނު ކަނުބަނދު ފައި
ބުންޏެވެ ނިކަން ބުނެބަރަ ދެންމަ ކަލޭ ގައިގައި އެޓީ ކާކު އަދި މިދޫނަސް
އެމަށް ނުބައި އެއް ޑަކާއި މަރާމާގެ ބަސްމަށް އިދިރުން އަކާލުގެ ދާނަން
ގަމިއެވެ

އިސްވެދާނު ދީނުގެ ދަންނަބާކަރުންގެ ޖަވާއަޔަން ހަޖަރު ކަރުވަނު

ނުދަނު އިރުއަރުމުން އިސްވެދާނު ދިސްޔަކާނގެ މަޖިދުގެ ކަރިމައް ޑަން

ގެންދެވުނެވެ އެތާގައި ބަނީއިސްރާއީލުގެ ވެރިންނާއި ބޮޑު އިމާމުންނާއި
ދީނުގެ ދަންނަބޭކަލުން [illegible] އެމީހުން ބުންޏެވެ ކަލޭ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

ޢީސާގެފާނު ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރެން ބުންޏަސް ކަލޭމެން ޤަބޫލެއް
ނުކުރާނެ އަހަރެން ކަލޭމެން [illegible] އަހައިފިނަމަ ކަލޭމެން ޖަވާބެއް ނުދޭނެ
ނަމަވެސް މިހާރުން ފެށިގެން އިންސާނާގެ ދަރިކަލުން [illegible]
މަތިވެރި ކަލާނގެ [illegible] [illegible] [illegible] އިށީނދެވަޑައިގެން
ވާނެ

ދެން [illegible] ސުވާލުކުރިއެވެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ދަރިކަލުންތަ

ޢީސާގެފާނު ޖަވާބު ދެއްވިއެވެ އަހަރެން [illegible] [illegible] ދަރިކަލުން
[illegible] [illegible] [illegible]

ދެން އެމީހުން ބުންޏެވެ އަހަރުމެންނަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
އަހަރުމެންނަށް [illegible] [illegible]

23

ޢީސާގެފާނު ޕީލާތުސްގެ އަރިހަށް ގެންދިޔުން

ދެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢީސާގެފާނު ގޮވައިގެން
[illegible] [illegible] [illegible] ޕީލާތުސްގެ އަރިހަށް [illegible] [illegible]
[illegible] ޢީސާގެފާނާއި [illegible] [illegible] [illegible] ޕީލާތުސްގެ [illegible] [illegible]

ހުރަހެޅުމެވެ އެބައިމީހުން ބުންޏެވެ މިމީހާއަކީ މުޅި މިސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި
މީސްތަކުން ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ކުރުވުމުން މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދާ
މީހެއް މީނާ މީސްތަކުންނަށް ބުނަމުން ގެންދިޔައީ އެބައިމީހުން ކައިސަރު
ރަސްގެފާނަށް ވާރު ފައިސާ ނުދެއްކުމަށް އަދި އޭނާއަކީ މަތިވެރި
މާތްރަސްކަލާނގެ ހާއްސަ ކުރައްވާ ފޮނުއްވި އަލްމަސީޙު ކަލޭގެ އާއި
ބަނީ އިސްރާއީލުގެ ރަސްގެފާނު ކަމުގައި ވެސް މީނާ ދަޢުވާ ކުރޭ

ޕީލާތުސް އީސާގެފާނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކަލޭއަކީ ބަނީ އިސްރާއީލުގެ
ރަސްގެފާނު ތަ

އީސާގެފާނު މީގެ ޖަވާބުގައި ވިދާޅުވިއެވެ ތިޔަބޭފުޅާ ވިދާޅުވީ
އެފަދައިން

ދެން ޕީލާތުސް ބޮޑު އިމާމުންނާއި އަދި އެތާގައި ތީ ހުރިހާ
މީސްތަކުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރެން ފެންނަ ގޮތުގައި މީނާ
ސަރުކާރުގެ ގަވާއިދާއި ޚިލާފުވާ ކަހަލަ އެއްވެސް ކަމެއް ކޮށްފާ ނުވޭ

ނަމަވެސް މިބައިމީހުން ތަކުރާރުކޮށް ބުނަމުން ގެންދިޔައީ މީނާ މުޅި
ޔަހޫދާ ކަރައިގެ ތެރޭގައި މީސްތަކުން ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ކުރުވަން
މަސައްކަތް ކުރި އޭނާ މިކަން ކުރަސީ މީސްތަކުންނަށް އޭނާ ޔިރަވައިދުކުން
ގެންދާ ޔިރަވައިދުނުމުން އޭނާ މިކަންމަ ވެރި ގަލީލީގައި ނަމަވެސް މިހާރު
މީނާ ޓަކާ ހަމަހަން އަމާވެއްޓެ

މިހެން ބުނުމުން އަޑު އިވި ޕީލާތުސް ސުވާލު ކުރެއްވިއެވެ މީނާއަކީ ގަލީލީ
ކަރައިގެ މީހެއް ހެއްޔެވެ ޕީލާތުސްއަށް އޭނާ ގަލީލީގެ ދިރިއުޅުންތެރިއެއް
ކަމަށް އެނގުމުން އޭނާ ހެރޯދުސް ގަލީލީ ކަރައިގެ ވެރިއާކަން އޭރު ހުންނެވި

ހެރޮދު ގެ ގާތަށް ފޮނުއްވީ ހެރޮދު ވެސް އެވަގުތު ހުއްނެވީ
ޖެރޫސަލަމުގައެވެ

ޢީސާގެފާނު ފެނުމުން ހެރޮދު ވަރަށް ބޮޑަށް އުފާކުރެއްވިއެވެ އެއީ އޭނާ
ޢީސާގެފާނާއި ބެހޭ ހަބަރުތައް ވަރަށް ބޮޑަށް އަހާފައި ވުމާއެކު އެކަލޭގެފާނުގެ
ފަރާތުން މުޢުޖިޒާތެއް ދުށުމުގެ އުންމީދުގައެވެ ހެރޮދު ޢީސާގެފާނު ކުރެން
ވަރަށް ގިނަ ސުވާލުތައް ކުރެއްވިއެވެ ނަމަވެސް އެއިން އެއްވެސް
ސުވާލަކަށް ޢީސާގެފާނު ޖަވާބު ނުދެއްވައެވެ ބޮޑު އިމާމުންނާއި ދީނުގެ
ދަންނަބޭކަލުން އެތާގައި ވިއެވެ އަދި ރުޅިވެރިކަމާއެކު މިބައިމީހުން
ޢީސާގެފާނާއި ބެހޭ ގޮތުން ތުހުމަތުތައް [illegible] ހުށަހަޅަމުން
ގެންދިޔައެވެ ދެން ހެރޮދު އާއި އޭނާގެ ސިފައިން ޢީސާގެފާނަށް ނުބައި
އެއްޗެހި ގޮވާ މަލާމާތް ކުރަން ފެށިއެވެ މިބައިމީހުން އެކަލޭގެފާނަށް
ޖެއްސުން ކުރުމުގެ ގޮތުން ރަސްކަލަކު ފަދައިން ޢީސާގެފާނު ހެދުން
އެޅުއްވުމަށް ފަހު އަނބުރާ ޕިލާތުސްގެ އަރިހަށް ފޮނުއްވިއެވެ މިދުވަހުގެ
ކުރީގައި ހެރޮދު އާއި ޕިލާތުސް [illegible] ދުޝްމިނުން ކަމުގައި ވިއަސް
މިދުވަހަށް ފަހު [illegible] ރަޙްމަތްތެރިން ކަމުގައި ވިއެވެ

ޢީސާގެފާނަށް މަރުގެ ޙުކުމް

ޕިލާތުސް އެތާ އެއްވެ ތިބި ބޮޑު އިމާމުންނާއި ބަނީ އިސްރާއީލުގެ
ވެރިންނާއި އާންމުންނަށް ގޮވާ [illegible] ވިދާޅުވިއެވެ [illegible]
ސަރުކާރާއި ދެކޮޅު ކުރުވުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ތުހުމަތުގައި
ތިޔަބައިމީހުން އަހަރެންގެ ކައިރިއަށް ގެނައީ [illegible] އަހަރެން ވަރަށް
ރަނގަޅަށް ހޯދާ ބަލައިފިން ނަމަވެސް އަހަރެންނަށް ފެންނަ ގޮތުގައި
[illegible] ވެސް ތުހުމަތެއް [illegible]

އެއް ދަކަކަން ނުވޭ ހެރޮދުއަށް ވެސް ފެނުނީ ހަމަ މިފަދަ ހިޔާލެއް އޭނާ މިހާރު
އަނބުރާ އަހަރެމެންގެ ކައިރިޔަށް ފޮނުވީ އެހެން ވެގެން އޭނާއަށް މަރުގެ ޙުކުމް
ޙައްޤުވާގޮތަށް ނުވޭ މިމީހާ އޭނާގެ ގައިގައި ހަންމިނި އެޅުމަށް ފަހު މިނިވަން
ކުރުމަށް އަހަރެން ޙުކުމްކުރާނަން

އިތުރުން ބަސްކާގެ މުޒާހަރާކުރަމުންދިޔަ ރައްޔިތުން ބަނޑުހަރުގެ
މީހުން ހިތް ހަމަ ޝަރުޢީ ގޮތުން ކުރެވުނުގެ ތިރުއިން މިހަކު މިނިވަން
ކުރައްވާ

އެއްވެފައި ތިބި ހުރިހާ މީސްތަކުން އެއްއަޑަކުން ހަޅޭއް ލަވަން ފެށިއެވެ އޭނާއަށް
މަރުގެ ޙުކުމް ކުރޭ އަދި ބަރައްބާސްގެ އަހަރުފުނޑުން ނެރެބާލާ ބަރައްބާސް
މިނިވަން ކުރޭ މި ބަރައްބާސް އަކީ ސަރުކާރާއި ދެކޮޅަށް ބަޣާވާތްގައި
ބައިވެރިވެ އަދި މީހަކު މަރާލި ޖަރީމާ ތަކުގައި ޖަލަށް ލެވިފައިވާ މީހެކެވެ

ޕިލާތުސް އިސްތިފާނު މިނިވަން ކުރުމަށް ބޭނުންވާތީ އެއްވެފައި ތިބި
މީސްތަކުންނާ ބަހުސްކުރަން ފަށައިފި ނަމަވެސް އެމީސްތަކުން
ހަޅޭއްލަވަމުން ގެންދިޔައީ އޭނާ ސަލީބަށް އަރުވާ އޭނާ ސަލީބަށް އަރުވާ

ޕިލާތުސް އެބައިމީހުންނަށް ތިންވަނަ ފަހަރަށް ވިދާޅުވިއެވެ ކީއްތޯ
ސަލީބަށް އަރުވަން ޖެހެނީ މިމީހާ ކުރި ކުށަކީ ކޮބާ އޭނާއަށް މަރުގެ ޙުކުމް
ކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް ސަބަބެއް އަހަރެންނަކަށް ނުފެނޭ އަހަރެން އޭނާގެ
ގައިގާ ހަންމިނި އެޅުމަށް ޙުކުމް ކުރުމަށް ފަހު އޭނާ މިނިވަން ކުރާނީ

ނަމަވެސް މީސްތަކުން ހެއްލުމެއް ނުލާ ހަޅޭއް ލަވަމުން ގެންދިޔައީ
އިސްތިފާނަށް މަރުގެ ޙުކުމް ކުރުމަށް އެބައިމީހުންގެ އަޑުތަކަށް އިރުކަކަން ވެރި
އިރު ބާރުވެރިން ތިޔައެވެ އެންމެފަހުން ޕިލާތުސް އެބައިމީހުން ކުރިމަތީގައި

ލަވަމުން ދިޔަ ހަޅޭލުގެ ސަބަބުން އެބައިމީހުން އެދުނު ގޮތާއި އެއްބަސްވެ
އީސާގެފާނުގެ ބަދަލުގައި އެބައިމީހުން އެދުނު މީހާ މިނިވަންކޮށް ދިނެވެ.
މިމީހާއަށް ސަލާމަތްވާނެ ގޮތެއް ނުވާތީ ބޮޑުވަޒީރު ކަން އޮތީ މިހާރު ވަރަށް ބޮޑު ކަމެއްގައި
ކަމަށް ހުކުމްކޮށް އޭނާ އީސާގެފާނު މަރާލުމަށް އެމީހުން އަތުގައި
ހަވާލުކޮށް ކަމަށް ކަށަވަރު ކޮށްފައި ދެން ސިފައިންގެ އަތުގައި ދޫކޮށްލިއެވެ.

އީސާގެފާނު ސަލީބަށް އަރުވުން

ރޯމަނުގެ ސިފައިން އީސާގެފާނަށް މަރުގެ އަދަބު ދިނުމަށް ކުރިން ބޮޑު ރަށް
ގެންދިޔައެވެ. އެބައިމީހުން ދިޔަ މަގުމަތީ ޝަމްއޫން ނަމަކަށް ކިޔޭ ރަށުން
ރަސްގެ މީހަކަށް ދިމާވިއެވެ. މީނާ އަޅުގަނޑުމެން ދިޔަ ދުވަހު ރޯމަނު ސިފައިން
ދެއްކުން ބަދަލުގައި ސިފައިންގެ މީހާ އޭނާ ގެންގޮސް ކަލޭ ކައުން ގެނެސް
އީސާގެފާނުގެ ސަލީބު އުފުލަން ސަލީބު ފިޔައިގެން ދެއްކުން މަރުގެ ކުރިއަށް
އީސާގެފާނުގެ ސަލީބު އުފުލުމަށް ލޯބި ބުނެ ދިޔައެވެ. މި މީހުންގެ
ތެރެއިން އީސާގެފާނު ކުރިމަތީ ބޮޑު އަރިކަން ގެނައި މަގު ފާއިތުވިއެވެ
އީސާގެފާނު މިއަރިކަންނައި ދިމާވެ ގޮސް ސިފައިން ފެނިލައިގެން ތަނަށް
ޖެހިމަކަރުގެ އަރިކަން ކުރިމަތިން ހޭފާ ނިކަމެތި ކުރިއަށް ޖެހުމުގެ އަރިކަން
މަލާމަތް ކުރާ ކަމާ ފާރަވެރިން އަދިކަމަކާ ކަނޑައި ދިމާވާ ބަރާބަރު ސިފައިން
ދަރަނި އަރިކަން ދެރަވެގެން ކުރިއަށް ނުކުމެ އަރިކަން ކަހަލަ ދެކޮޅު ހަމަ
ކުރިއަށް ފަހު ނުކުތް އަރިކަން ބަލާގޮތުން ކުރިމަށް އޭނާއަށް ދިމާވި
ދާރިސްކޮށް ބޮޑުވެރިއެއްގެ ޑޮކްޓަރެއް ޖެހިލުވަމުންދާ ގަމާރުވެ ޑިސްކަވަރީ ފަހު
ޗިސްޓަމް ދެއްކުމަށް ބޮޑުޝަކުވާ ކަމެއް ބޭނުންވާ ކަމަށް ޖެހުނު ކަމެއްވާ ބަލާގޮތަށް
ކުރިއަށް ފައިބާ އަކީ ކިޔަމަންތެރި ބޭނުންވާ ކަމެއްވާ އަރިކަމުގެ

ޒޫރުވާނޫ ކުރެއްނެވް މީހާގެ ދޯނީގެ މީދުއަހި ކަން ކުރުވޭ އިރު ކުރެވިރި

ވެފައިވާ މީހުންނާއި ދޯނީގެ ކަންތައް ކުރުވޭ ހިހިނަކުން ތަ

މަރުގެ އަދަބު ދިނުމަށްޓަކައި އިސްލާމްދީނުގެ އިތުރުން ކުރެވިދާނެގެ ދެމީހަކު

ވެސް ގެނެވުނު އެބައިމީހުން އިސްލާމްދީނާއި މިދެކުރެވިދާނެގެ މީހުން

ބޮޑުގެ ނާހިގެނޭ ނަމަކަށް ހިފުނު ހުސް ބިމަކަށް ގެންދިޔަވެ އަދި

އެވާނަގައި މިބައިމީހުން އިސްލާމްދީނު ސަލާމަތް އެރުވިއެވެ އަދި

މިދުކުރެވިދާނެ މީހުން ވެސް އެކަކު އިސްލާމްދީނުގެ ކަނާއަށްދުވަ ދުރާމަގައި

އަދި އަނެކަކު އެކަލާގެދީނުގެ ވައަށްދުވަ ދުރާމަގައި ވާ ގޮތަށް ސަލާމަތް

އެރުވިއެވެ އެވަގުތު އިސްލާމްދީނު މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަދުވަށް

ދެންނެވިއެވެ ބައްދާ އެބައި މީހުންގެ ދާދަ ދުއްސަވާ ދެއްވާ އެބައިމީހުން

އެކުރާ ކަށަވަރަކަށް އެބައިމީހުންނަކަށް ނުވިސްނޭ އިސްލާމްދީނު ސަލާމަތް

އެރުވުމުގެ ކަށަވަރު ކުރި ސިފައިނުގެ މީހުން އެކަލާގެދީނުގެ ހެދުނުކަމު

ލިބޭނު މިހަކަ ބޮޑުމަތް ގެރުއަށް ލިއެވެ

މިސްރަކަށް މިމަން ޖަރީމަށް ބޮޑުމަތް އެއްވެ ވެއިގެ ވަގަށް ބަޔަކު އިސްރާއީލުގެ

ބޭނުން އިސްލާމްދީނަށް މަލާމަތް ކުރުމަށް ގެންދިޔައެވެ މީނާ އެހެން މީހުން

ސަލާމަތް ކުރިޔަން އޭނާއަށް މަގުވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ހެއްދި ކުރުއްސަވާ

ޒުނާއްވި އަލްމަސީހާ ކަލޭގައި ވާނަމަ އޭނާ އޭނާގެ އަދިއްލަ ނަފްސު ސަލާމަތް

ކުރުދާނެއެވެ

ސިފައިނުގެ މީހުން ވެސް އިސްލާމްދީނުގެ އަރިހަށް ގޮސް އެކަލާގެދީނަށް

މަލާމަތް ކުރިއެވެ އަދި އެކަލާގެދީނު ހިތްދަތިވެ ބަލަން ރަހުމަތް ދޭދުވައި

އެކަލާގެދީނަށް ބޭނުން ކަލޭގައި ބޭނުއިސްރާއީލުގެ ރަސްގެދީނަށް ވާ ނަމަ

ކަލޭގެ އަދިއްލަ ނަފްސު ނިކަން ސަލާމަތް ކުރއްބަލަ

އެކަލޭގެފާނުގެ ބޮޑުވާ ދިމާލު މަތީގައި ދުރުމަތީގެ ދިޔުމުގެ ހަރު ކޮންތަކައި
ހުއްޓެވީ އާގައި ހިދުވިފަދައި ވިއްވެ ހިޔެ ބަސީއިސްލާމީގެ ރަސޫލާގެފާނު

ޢީސާގެފާނާއި އެކު ސަލީބަން އެރުވުނު ދެކުނުވެރީންގެ ތެރެއިން އެކަކު
އެކަލޭގެފާނަން އެއް ކަލިމަ ގޮވަމުން ގެންދިޔަ އެވެ. އޭނާ އެކަލޭގެފާނަން
ބުންޏެވެ. ކަލޭއަކީ މަސީހުވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ހުރެވުނު ކުރައްވާ ފާރުއްވި
އަދި މަސީޙާއާއްނު އެނެން ފިޔަރު ކަލޭގެ އަދިއްލަ ނަފުސަ ދިމަނުން ސަލާމަތް
ކޮށް އަދި އަހަރުމެން ވެސް ސަލާމަތް ކޮށްދޭށެވެ

ނަމަވެސް އަނެއް ކޮންމެރިޔާ އޭނާއާ ދެކޮޅުވެ ބުންޏެވެ މާތްރަސްކަލާނގެ
ކިބަފުޅަށް ކޮންމެ ވެސް މަރުއްގެ ހިރާވެލި ކަލުން ބަޔަށްޖާ އަހަރުމެން ލިން
މިހުނަން ދިވަސް މަރުގެ ޙުކުމް ކޮށްފަ އަހަރެންނާއި ކަލޭ ކަނޑި ނުބައި
ކަންތައްތަކެއް ސަބަބުން އަހަރުމެން މިގޮތަށް މަރުވުން ހައްޤު ވެގެން ވީ
ނަމަވެސް މިޒާތަށް އެއްވެސް ނުބައި ކަމެއް ކޮށްފައިވާ މީހެއް ނޫން

ދެން އޭނާ ޢީސާގެފާނަން ދެއްސެވިއެވެ ޢީސާގެފާނު ކަލޭގެފާނުގެ
ރަސްކަންފުޅުގެ ދުވަހުގައި އަހުގަނޑުގެ މަތިން ހަނދާންކުރައްވާ ކަރަންވޭ

ޢީސާގެފާނު ޖަވާބުގައި އޭނާއަން ވިދާޅުވިއެވެ އަހަރުން ކަލޭއަން ޔަޤީން
ކަމާއިއެކު ބުނަން ކަލޭ އަހަރުންނާއި އެކު ހަމަ މިއަދު ސުވަރުގޭގައި ވާނޭ

ޢީސާގެފާނުގެ މަރު

މެންދުރު ގޮތުގަޑި ބާރަބަޖެ ހާއިރު ޖެހުމާއެކު އެއްގަމުގައި ހުރިހާ ތަނެއް
އަނދިރިކަން ޖެހި ހަވީ ރޭގަނޑެއް ފަދަ ވިއްސި އެކަން ދެމިގެން ގޮސް
ދެން މިއަނދިރި ކަލަ ބައި ހުއްޓުނީ ދުވަހު ތިއްބެވި ބޮޑުގަނޑު މަޅޮލު
މަތިނު ގުރާގައި ވީ ސަކަރާތް ބިރުވެރި ދުވަހުގެ އަނދިރިކުން ދެކެވުނު

ދަރަޖަސްގެ ބައްޖާ ކުރެއްވިއްވާ ގަވައި ކުރިމަގުގެން ޤަރާރު ހިސާބުގެ ރިޔާސަތު ބޭއްވުމަށް ޓަކައި ކުރިއަށް ގެންދާ މަސައްކަތުގެ ތަފްސީލުތައް ބައްދަލުވުމުގައި ގާނޫނަށް ބަދަލު ގެނެވުނު ކަމަށާއި އަދި ރިޔާސީ ކޯޓުގެ ގާނޫނުގެ ވައްދަވާފައިވެއެވެ

ވަކިން ގާނޫނީ ކަމަކާއި ގުޅިގެން ދެއްވައިގެން ބަޔަކު ގާނޫނީ ނިޒާމަށް ބަދަލުތައް ގެނައުމަށް ހުށަހެޅި ކުރީގެ ރިޔާސަތަށް ގެނެވުނު ބަދަލުތަކާއި ޤައުމީ މަޖިލީހުގެ ރައްޔިތުން ދެކޭ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހަޅާ ގޮތުގެ ގާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ބަދަލުތަކެއް ގެނެވުމަށް ހުށަހެޅިއެވެ

ވަކިން ޤައުމީ ރިޔާސަތުން ކަމަށް ދެކޭ މީހުންގެ ގޮތުގައި ޤަރާރު ގެންގޮސް ބަދަލުކުރުމަށް ބައްދަލުވުމުގެ ރިޔާސީ ދާއިރާތަކުން ގެނެވުނު ބަދަލުތަކަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ޙައްގުތަކާއި ގުޅޭ ކަންކަން ހިމެނޭގޮތަށް ގޮސް ގާނޫނުގެ ބަދަލުތަކަށް ވަކި ގޮތެއް ނިންމައިދިނުމަށް ހުށަހެޅުނު ގޮތުގެ ތަފްޞީލު ވަކިން ރިޔާސަތުން ހުށަހަޅައި ކޮށްދެވުނު ގޮތާއި ޤައުމީ މަޖިލީހުގައި ވެސް ހުށަހެޅިއެވެ

ހިސާބުގެ ތަފްސީލު ކުރިމަތިން ރިޔާސީ ބައްދަލުވުން

ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުގެ ދަރަޖަތަކާއި ބައިވެރިވުމަށް ރިއާޔަތްކުރުމަށް ރިޔާސަތުން ގާނޫނު ހުށަހަޅައިފި ފުރުޞަތު ލިބުނު ގޮތުގެ އަސާސީ ރޫހަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަދަލުތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ވަކި ގޮތެއް ނިންމައިދިނުމަށް އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމުގެ ޤަރާރު ހުށަހެޅި ވަކި ޢަދުލުއިންސާފުގެ ދާއިރާގެ މަޝްވަރާތަކުގައި ވެސް ބައިވެރިވެ ޤަރާރު ފާސްކުރުމަށް ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ހުށަހެޅުނު ގޮތުގެ ރިޔާސީ ކޯޓުގެ ގާނޫނާއި ރިޔާސަތުގެ ބަދަލުތަކުގެ މަސައްކަތާއި ހިސާބުގެ ޤަރާރުތަކުން ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ކުރެވެމުންދާ މަސައްކަތާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ ހައްގުތަކާއި ގުޅިގެން ރިޔާސީ ދާއިރާގެ ބަދަލުތަކަކީ ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތަށް ބަލައި އަދި ޤައުމުގެ ޤާނޫނީ ނިޒާމުގެ ތެރެއިން ގާނޫނީ ޙައްޤުތަކެވެ

ނިވާކޮށް ކަފުން ކުރުމަށްފަހު ގެންދިޔައީ ދަރުބާރުގައި ހަދާއިރުގައިވާ
ޖަނާޒާ ކުރެވުނު އެތަނުގައި ވިއްލަ އެރުގައި އެއްވެސް މީހަކު ވަދެ ނުލިބުނާ ގޮތަށް
ހަމަޔަށް ޖަނާޒާ ނަމާދު ދެކުރުތަކާ އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތަކާއި ޤަވާޢިދުތަކާ
އެއްގޮތަށް ބޮޑު ޖަމާޢަތެއް ބައްދަލުކޮށް އެއީ ކަނޑައެޅުނު ގޮތުގެ މަތިން ޚާއްޞަ
ގޮތަކަށް އެކު އޮޅުންލެވުން ފަހަރު ދަށުން ކުރެއްވި ފަރާތް

އިސްލާމްދީނުގެ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތަކާއި ގަވާޢިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ޖަނާޒާ ނަމާދު
ކޮށްދިނުމަށް ކުރެއްވި އިތުރު ޢިބާދަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ޙައްޖު ކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި
ބަލިވި ވާރު ބައްދަލުވުމެއް ޖަނާޒާ ނަމާދުގެ އޮތުމުން ބޮޑުވެރިން ކުރެއްވި ބިޔަ
ބޮޑު ކަމުގެ އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމްތައް ކަނޑައަޅައި ތަރުތީބުވެރިކޮށް
ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ޙައްޖުގެ ޤަވާޢިދުތަކާ ގުޅިގެން ކަމަށް ދެއްކުމުގެ ބޭނުމުގައި
ފަރުދު ޙައްޖުވުމުގެ ދެވަނަ ރުކުނުގައި ވީ ބޮޑު ސަބަބަކީ ވަޤުތުގެ ތެރޭގައި
ބޮޑެތި ޖަމާޢަތެއް ފަހަރު އެއްފަހަރާ ދެމުން ނިކުތުމަށް

24

އިސްލާމްދީނުގެ ޢަމަލު ކުރާ ހިސާބުން ބަޔަކު ނިކަމެތިވުން

ޙަޤީޤަތުގައި ހުކުމްތަކާއި ޤަވާޢިދުތައް ޢަމަލުކުރާ ބޭފުޅުން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ
ހުކުމްތަކުގެ ޖަނާޒާގައި ހިތުގެ ދެމެހެއްޓުމަށް ރައްކާތެރިވެ ޢަމަލުކުރާ ސަބަބުތަކާ
ބޭފުޅުން ދަރުބާރު ކޮށް ވިސްނަވަމުން ތަފާސް ޤަވާޢިދާތަކާ ބޭފުޅުންގެ ޚިދުމަތް
ދިނުމަށް ވިސްނުން އެކަށީގެން ޢިބާދަތް ކުރަނީ އެއީ ޝަރީޢަތުގެ
ހުކުމްތައް ޤަވާޢިދާތަކާ ބޭނުމަކާ މާލީ ސިޔާސީ ގޮތަކުން އިތުރަށް ހުރިހާ ފުރުޞަތު
ދެމެހެއްޓުމަށް ބޭފުޅުން އެއްގޮތަކަށް އެކަށް ބޮޑު ހިތު ދަރިވަރު ބާރުޖާގައި
އިސްލާމީ ޝަރީޢަތު ސަބަބަކީ ސިފައިގެ ބޭފުޅުން ރައީސް ހުކުމް
ކުރުމަކީ ޝަރީޢަތުގެ ހުކުމް ތަރުތީބު ވެއްޖެ ޤަވާޢިދު ވާ ގޮތުގަ ވެދާނެއެވެ ސަލާމުން

ކައިރީގައި ވިއްލާ މިޤަބީލާއުންގެ ހުރުންހާދުގެ ވިލާ ބަޔަކުރުމުން ދިރިހުރައްލާ މިތަނުން
ދުވަހު ގަތް ބިރުގަން މިއަނހުރުނުން އިސްލާމީ މަތި ބައްޔާކަން ވަސް ނުހިރީކަށި
ތިއްބައްލާ ނަމަވަސް މިދުބައްލާހުން އެބައިމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއްލާ މީހުން
މަރުތީމައި ގެނުވާތާހަން ތިހަބައިމީހުން ދިރި ހުރި މިހަކަ ހުދަކަން ތިހަ އަޔީ
ޕިއް ހުރަން އެކަހާގެފާނުއް މިތަނަކަ ނުތް އެކަހާގެފާނު ވަނީ މަރުވުމަން ފަހު
އަހުން ދިރުއްވަފާފަ ގަޖީޖީގައި އެކަހާގެފާނު ތިހަބައިމީހުންނަން ވިދާޅުވި
ބަސްފުޅު ހަނދާނުއް ނުތް ތަ އެކަހާގެފާނު ވިދާޅުވި އިނގޭތޯގެ
ދަރިކަހުން ފާފަވެރިންގެ އަތް މަތް ކަހަން ދޫ ކޮންމެވެސް އެބައިމީހުން
އެކަހާގެފާނު ސަޚީބަހަން އަރުވާނެ އަދި ތިން ވަނައަހުމާ ދުވަހު އެކަހާގެފާނު
އަހުން ދިރި ދުނިޔެއަށް ވަޑައިގަންނަވާނެ އެވަގުތު މިބައިމީހުން
އިސްރާއީލުގެ ގަޖީޖީގައި ވިދާޅުވި ބަސްފުޅުގެ މަތިން ހަނދާން ވެއްޖެއެވެ

ދުވަން މިމީހުން އިސްރާއީލުގެ ހަނިލާޔު ވެޢުވިދައިވާ ދަރުބަދަރަކަށް
ހަދައިދައިވާ ކުހަޔައިން އެހެބުރީ ޖެހޭސަރަމަން ގޮސް މިކަންތައްތައް ދިމާވި
ހުރިހާ ގޮތެއް ވާހަކަ އެގެރަ އަސްލާބީންނާއި އެތާ ތިބި އެހެން މީހުންނަން
ޔަހޫދީދީއްވާ މިއަހުރަންނުން މަރުހުއްދަ މަގުދަފާނާ އާއި ޙަޑަތްނާ އާއި
އަސްލާބީއެއް ކަމަށްވާ ހާމީޖެގެ މަސްމަ މަރުހުއްމާއި އެމީހުންނާއި އެޕީގައި
ދިހަ އެހެން އަހުރުނުންނުން މިކަންތައް ތިކަގެ ވާހަކަ އިސްރާއީލުގެ
މަސްދޫބުންނަން ޔަހޫދީދީން މިމީހުންނުން ނަމަވަސް އިސްރާއީލުގެ
މަސްދޫބުންނަން މި އަހުރުނުން މިޔަހޫދީދީން ވާހަކަތައް ޘަބާބުއް
ނުކުރުވުނުން އެއީ މިވާހަކަތަކާ ތިކަންތައް ނުލިބޭ ކަހަކަ ވާހަކަތަކުއް ހަން
ޕިވާތީއްލާ އެހެން ނަމަވެސް ބަދުރު ތިދުވެ އެތަނުން ދޭރިގަން
އިސްރާއީލުގެ ހަނިލާޔު ވެޢުވިދައި ވީ ހުހަޔާ އާއި ހަމައަހަން ދުވެދައި ދިރިހުރައްލާ
އެތަނަން ގޮސް އެހުރިހަޔިގެ ތިރުއަހަން ގެދުވެ ބެޖީ އިރު އެނގާއަހަން ދުނުނު ހަދި

ވެސް އެއް ކަމަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ގަވާއިދުގައި އޫޢާ ޚާއްޞަ ވެރިކަމުގައި މި އަދުލުވެރި ފުރިހަމަ
ކުރިހަމަކުރުން މިދީ ކަންތައްތަކާއި މެދު ވަރަށް ބޮޑަށް ހަމަޖެހުން ވެރިކަން ހުރި އެކު
އެމަނުން ހިނގައްޖެއެވެ

އުފާއުސްއަން ދިޔަ މަގުމަތީގައި މި ދުއަސްލާމީން

ނަމަ އެދުވަހު އިސްލާމްދީނުގެ އަސްލާމީނުގެ ތެރެއިން ދުލިހަލާ ޖަމާސްކޮށްލާ
ގޮތްގަނޑަކަށް ހަތް މާޙް ދުރުގައި ވާ ރަނގަޅު ކަމުގައިވާ އުފާއުސްއަން ދިއުމަން
ދަތުރު ފުރިއެވެ އެދުލިހުން މި ވެދިޔަ ކަންތައްތަކާއި ބޭނުންތެރިން ވާހަކަ
ދައްކަމުން ގެންދިޔައެވެ މިދުލިހުން މިވާހަކަތައް ދައްކަމުން ގެންދިޔައިރު
ހުދު އިސްލާމީ އުލިހުންނާއި އެކު ހިނގަވައި ވިޔައިގަންނަވަމުން ދިޔައެވެ
ނަމަވެސް އުލިހުންނަށް އަޚްލާޤީ ނަޒަރިއްޔާ ކަނުކަން ނުހނގޭނު ހުރިހައިން
އުލިހުންގެ ޚަތަމް ވަސީ ބަނދު ކުރުމިހުރައެވެ

އަޚްލާޤީ އުލިހުން ކުރަން ސިފަޚު ކުރައްވިއެވެ ކަޚުމުން ދުލިހުން
ދަތުރުކަން ދަމުން ތިޔަ ދައްކަސް ދަން ވާހަކައެއް

އުލިހުން ވަގުތުން ހިނގުން ހުއްޓާޚުރަމި ދުރަވެ އިސް ދަރަނި ޖަހައިގެން
ތިއްބެވެ ދުން އުދުލިހުންގެ ތެރެއިން ޔައުޖާސް އާ ނަމަކަށް ޔަޙާ ލިބޭ
ބުނެފެވެ މިދުލިހަ ދަމުވަސް ތަކާއި ޖުރުސަޚަމުގައި ހިނގާނިލިދުލިހަ
ކަންތައްތަކައް ފުރު ކަޚުއަކަށް ނުނގޭތަ ކަޚު ތިޔައި ދަތުރުއްގައި ލިރުރަނ
އައި ޗިރަނބައްސަޔާ ތަ

އަޚްލާޤީ ސިފަޚު ކުރައްވިއެވެ ކަންކަންތައްތަކައް ތަ

އުލިހުން ބުނެފެވެ ނާޖަރަތަގެ އިސްލާމީނާއި ބޭނުންތެރިން މި ކަންތައްތަކައް
އަޚްލާޤީ ސަރަސްވުބަޚުއް މަތްރަސްކަޚުނގެ އާއި މިސްތަކުނގެ

ކުރިމަތީގައި އެކަލޭގެފާނުގެ ބަސްފުޅުތަކާއި އަމަލުފުޅުތަކާއި މަތިވެރިވެގެންވާ ބޭފުޅު
އިމާމުންނާއި އަހަރުމެންގެ ވެރިން އެކަލޭގެފާނަށް މަރުގެ ބިރުވެ ކުރެން
އެކަލޭގެފާނު ރޫމުގެ ސިފައިންނާއި ހަމަޖެހުނީ އެކު އެމީހުން އެކަލޭގެފާނު
ސަލާމަތްވުމަށް އެދި އެކަމަށް އަހަރުމެން އެންމެ ކުރިން ކުރިއެރި އެކަލޭގެފާނަށް
ބައިއަސްކަރީ މިސްކީނުން ކުރިމަތިން ވެވަޑައިގެން ބައްލަވާ ކަމަށް މިހާރަށް ކަލެއް
ހިނގާދިޔަ މިކަމަކީ މިއީ ދީންވެސް ދުވަސް މިކަމު އަހަރުމެންގެ
މިރައްޔިތުން ބަޔަކު އަންހެނުން ހުރިހާ ކަމަކާ ވެރި އަޙްލާޤު ވާހަކަތައް އިމާމެއް
އަމިއްލަ އެމީހުން މިއަދުގެ ވަރަށް ހުރިހާ އެކަލޭގެފާނުގެ ހަދީޘް
ބޭއްވިއިރު މީ ކަނޑައަޅަން ދުވަހަ ނަމަވެސް އެމީހުންނަކަށް އެމަނުން
އެކަލޭގެފާނުގެ ހަދީޘް ނުދެނެ އެމީހުން އިނބުރި އަޅުއްސަ ބޭނުން
އެމަނުން އެމީހުންނަކަށް ދުނިޔެ ދުލް މަސްއޫލު ބޭކަލުން ކަމުގަ އަދި
އެބޭކަލުން އެމީހުން ކައިރީ ބޭނުން އިސްލާމްދީން ވެސް މަރުވެދާނެ ނުހުން ކަމުގައި
އެކަލޭގެފާނު ދުވި ހުންނަވާ ކަމުގަ ދުވަން އަހަރުމެންގެ އެކޮޅުގެ
މިރައްޔިތުން އެއްސެން ބަރުކަ ވެސް އެ ކަނޑައަޅަން ދުވަހަ އެމީހުންނަން ވެސް
ކަސްމިއްލަ ދުނިޔޭ ހަމަ އެއަސްހުންނަން ބޭނުންދުވައިން އެމީހުންނަކަން ވެސް
އެކަލޭގެފާނުގެ ހަދީޘް ނުދެނެ

އިސްލާމްދީން އެމީހުންނަން މިދުވަހުގެ ކަލޭގެފާނަށް ވަރަށް މުހިއްމު ބޭއްވި
ރަސޫލުﷲ ބޭކަލުން ދުއްކަމި ވާހަކަދެއްކެވި ވެސް ޤަބޫލުކުރަން ކަލޭގެފާނަން
ވަރަށްބޮޑަ ވަގުތު ނަގާ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ޝަރުސަ ކުރަން
ދުނިޔެ އަލްމަހީ އެކަލޭގެފާނުގެ މަތިވެރިކަމާއި ޕެރިމި ކަމާއި އޮކު
ވަޒީފާވިދާ ކުރިން ދިވެހިރާއްޖޭ އަނިޔާ ދިބޭ ކަމުގެ ވާހަކަ
ދިޔަ ވެގެން ނުވޭ މަ ދުވަން މުސްލިމުން ދުނިޔެގެ ހުރިހާ ރަސޫލު
ބޭކަލުންނަށް އެބޭކަލުންގެ ދުވަސްކޮޅު އިސްލާމްދީން ބޭނުންކޮށް

ޚިދުމަތްތަކާއި ހުރިހާ އެއްޗެއް ދިނުމަށް އިނގިރޭސިންނަށް ތަޔާރުކޮށްދޭން
ޖެހޭނެކަމަށެވެ

އިނގިރޭސިން ދަޢުވާކުރެއްވި ދުވަސް ދުރު ޒަމާނީ ކަށިކޮޅު ވެރިކަން އިނގިރޭސިންނަށް
އިނގިރޭސިންނާ ވަކިވެ އަމިއްލަ ވެރިކަމެއް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމުގެ ފުރުޞަތެއް ނުދިނުމަށް
އެދުމެވެ ނަމަވެސް އިނގިރޭސިން އަމިއްލަ ވެރިކަމުގެ ދަށުން ރާއްޖެ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް
މަސައްކަތް ކުރިއެވެ އިނގިރޭސިން ބޮޑުތަކެއް ދިނުމާ ދެކޮޅަށް ސިޔާސީ ދާއިރާތަކުގެ
ތެރެއިން ކަންބޮޑުވުން އަޅުއްވާ އެކި ފަރާތްތަކުން ވަރަށް ބޮޑަށް ދަޢުވާ ކުރިއެވެ
އިނގިރޭސިންނާ އެކު ވަކިވެގެންނެވެ

އިނގިރޭސިން އަމިއްލަ ވެރިކަމަށް އެކު ކުރިއަށް ގެންދިޔުން ވަރަށް ބޮޑަށް ދަޢުވާކުރުމުގެ
ނަތީޖާއަކަށް ރާއްޖެ ވަނީ އިނގިރޭސިންގެ ދަށުގައި ހުރި ބިމަށްވެސް ފަސޭހަކަމާއެކު
ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ފަސޭހަވާނެ ގޮތެއް އިނގިރޭސިން ދޫކޮށްލާން ދަށުން ރާއްޖޭގެ
ވަކިވެރިކަމުގެ ފުރުޞަތު އިނގިރޭސިންނާއި އިނގިރޭސިންނަށް ދިނުމަށް އެކަންކަމާ
އަމިއްލަ ވެރިކަމުގެ ކުރިއެރުމާއި އިނގިރޭސިންގެ ހުރިހާ ދައުރެއް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް
ފެށުނެވެ އިނގިރޭސިން އެކަމާ އެކަށީގެން ބޮޑުވެ އެކަމަށް ދިޔައީ މަސައްކަތް
ކުރިއެރުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭން ފަސޭހައެއް ކުރުމަށް އަމިއްލަ ބަލައިގަތުން
ކުރިއެރުމަށް ބާރުއަޅުއްވައި ދަޢުވާކުރުމުގެ ތެރެއިން އިނގިރޭސިން ފުރިހަމަކޮށް ދިނުމަށް
ވަކި އަމިއްލަ ވެރިކަމުގެ ފުރުޞަތު ނެތި އިނގިރޭސިން ބޭނުންވާ ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުން
ނިމުނީ އެވެ

އިނގިރޭސިން ވަކި ވެރިކަމުގެ ދައުރެއް ކުރިއެރުމަށް އެއްބަސްވުމެއް ވަނީ ދިމާވެފައެވެ
ފަހުން އިނގިރޭސިން އެއްބަސްވުމާއި އެކަން ވަކިވެގެން އިނގިރޭސިންނަށް ދޫކޮށްލީ ވާ
އެއްގޮތަށް އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ވަކިވެފައިވާ ދަ އެކަން ވަކިވެގެން އިނގިރޭސިން
ބޮޑުތަކެއް ދީ ފަހުން ވަކިވެރިކަމާ ދިމާވާ ދިމާ ދުރު އެއްބަސްވުމަށް ވަކިވެގެންނެވެ

ބަދުރު އެކަލޭގެފާނު ކުރެއްވި ކުރިން މިކުރީމުން ވެސް އެމީހުން ކިޔަދަ ދަގުދަމީ
ކަންތައްތައް ވީގޮތް މި އަސްހާބީންނަށް ޔަހޫދީންނެވެ އަދި އެމީހުންނަށް
އެއީ ޢީސާގެފާނު ކަން އެނގުނީ އެކަލޭގެފާނު ރޮށި ނަންގަވާ އެމީހުންނަށް
އެބައްސަވަން ފުރި ވަގުތު ކަމަށް ވެސް ބުންޏެވެ

ޢީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްހާބީންނާއި އެކު

މިހުރިހާ އަސްހާބީން މިކަމާއިމެދު ވާހަކަ ދައްކަމުން ގެން ދަނިކޮށް
މީހުންނަށް ފެނުނީ ޢީސާގެފާނު އެތާނގައި ވަޑައިގެން ދުރުން
އެބައިމީހުން ކުރެއްވި ގޮތުގެ ކަލާމް ކުރައްވައިގެން ކަލޭގެފާނުގެ
ބަސް ސަލާމް ކިޔުއްވި

ނަގަވާ މީހުން ކިޔަން ކުރެ ސަލާމް ސަލާމަށް ކަމަށް އެބަ ކަންތައް
ކަލޭގެ ފަރާން ވަރަން ބޭނުން ގޮތަށް މީހުން ވިދާޅުވި ޢީސާގެފާނު
އެބައިމީހުންނަށް ފެނުނު ގޮތަށް ވިދާޅުވެ ބޭނުން ހުރި
ބޮޑުކަންތައް ދިޔައީ އަރަހާން ކުރި ހެދި ނަން ކުރެ އެކަން ތަބާވި ކަރަން
ވިދާޅު ބޭނުން އުނގެނޭ ދިޔައީ އަރަހާން އަދި ފަހަރު ބައެއް ބަޔާ މިއޭ
ނުކުތް އަރަހާން ވިދާޅުވި އަރަހާން ގަޔާ އަދި ބަޔާ އާރަހަން
ވިދާޅުވި އަރަހާން ކަޅު ނަން ކަސް ހަދާން ވަރަށް ކަލޭގެ
ހަދަގަނެ ކަލާ ނަވަރ ނަލަގަ ހަދަގަނެ ކާނާ ނުވަތަ

ކުރެ އެކަލޭގެފާނު އަޅުގަނޑު ފަހަރު ބައެއް އެބައިމީހުންނަށް
ކުއްލިއަކަށް އެބައިމީހުން މިކަމާ ވަރަށް ބޭނުން އަދި އެއާ ބޮޑު ނަގަވާ
މިކަން ދެބޭފުޅުން ކުރެ ވިކަން އެނގިވަޑައިގެން ޢީސާގެފާނު
އެބައިމީހުން ވިދާޅުވި އަހަރެން ކާއެއް ކުރީ ވާނަން

އަސްހާބީން އެކަލޭގެފާނަށް ދީ ހުނު މަސްއޫލުގެ ތި ނުރުން އެކަލޭގެފާނު
އެބައިމީހުންގެ ކުރިމަތީގައި މިމަސްއޫލު ފަރިއްކުރެއްވިއެވެ

ދެން އެކަލޭގެފާނު އެބައިމީހުންނަށް ވިދާޅުވިއެވެ ތަޢުރީފާއި
އެނިގިނުން ބަސްފުޅު ބާކަށުން ދިރުއްވާފަދައިވާ ކޮށްކޮށްދެއްގައި އަހަރެންނާއި ދެކު
ބަޔާން ވެގެންވާ ހުރިހާ ކަމެއް އެބަޔާން ވެގެން ޗީ ފަދަ އިން ޔިނގާ
ނިމިދާނެ ކަމެއް އަހަރެން ތިޔަބައިމީހުންނާއެކު ޗީ ދުވަސްތަކުގައި
ތިޔަބައިމީހުންނަށް ބޭނުން

ދެން އެކަލޭގެފާނު އެމީހުންނަށް މާތްރަސްކަލާނގެ ބާވައިލެއްވި
ކޮށްތަކުގައި ދިޔުމީ ބަޔާންވެގެންވާ ބަސްފުޅުތަކުގެ މާނަ ވިސްނި
އެނގުމުގެ ކުޅަދާނަކަން ދެއްވިއެވެ އެކަލޭގެފާނު އެބައިމީހުންނަށް
ވިދާޅުވިއެވެ ދިޔުމީ ބަޔާންވެގެން ވާ މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ގާއިމްސަ
ކުރައްވާ ކޮށްއެވާނެ އަޅުމަސީހާ އަދި ނަސިޔާ ދިމިވަޖެއިގެން އަވަހާރަ ވުމަށް
ފަހު މިން ވަނައަށް ވާ ދުވަހު އަޅުން ދިރި ދުނިޔައަށް ވަޢުދިގެންނަވާނެ
އަދި މި ގޮތާއެވެ ދުނިޔެގެ ހުރިހާ ޤައުމުތަކަށް ގޮވާލެވުނު މި
ގޮތާއެވެ މިހާރު މަތިވެރި މާތްރަސްކަލާނގެ ޢަހުދެ ކުރައްވާފައިވާ
އަޅުމަސީހާގެ ނަނަން ފުރައި މިސްކިތަކުން މާތްރަސްކަލާނގެ ޔަބަދުރަށް
އެނބުރުގުން އެމިސްކިތްތަކުގެ ފާލާކީއެއް ދުއްސަވާން ކަމުގެ ގޮތާއެވެ މި
ގޮތައެއް ވަގުން ދުނިޔޭގެ ޤައުމުތަކަށް ދޯރާބައްސަރަމުން ކަލޭގުންގެ
ކުރިމަތީގައި މިކަން ކުރިއަށް ދިޔުމަށް އޮތް ހުރަސްތަކެއް ފިޔަވައި
ދާނދެން މިރަނގައި މަޖެ ކުރޭ އަހަރެންގެ ބައްޕަ ވަޢުދުވާ ވޯޖެހެން ޗީ
ހަދިޔާދުގެ ހުދު އަހަރެން ކައްލެންގެ ކައިރިއަށް ފޮނުއްވާނަން

އީސާގެފާނު އުޑަށް އުފުއްލެވުން

ދެން އީސާގެފާނު އެކަލޭގެފާނުގެ އަސްޙާބީންނާގެން އެކަކުން ވަޑައިގެން
ބައިތުޕަނިއާ ދަނާއި އަދާ ހަމަވީ ހިނދު އެކަލޭގެފާނުގެ އަތްޕުޅު މައްޗަށް
އުފުއްލަވާ އެމީހުންނަށް ބަރަކާތް ލެއްވިއެވެ އަދި ހަމަ އެވަގުތު
މާތްރަސްކަލާނގެ އެކަލޭގެފާނު އުޑަށް އުފުއްލެވިއެވެ އަސްޙާބީން
އީސާގެފާނުގެ މައްޗަށް ހަމްދާއި ސަނާ ކިޔަމުން އުފާވެރިކަމާއި އެކު
އެނބުރި ޔެރޫސަލަމަށް ދިޔައެވެ އަދި ބައިތުލްމަޤްދިސްގައި
މާތްރަސްކަލާނގެ ހިބަފުގަން ޝުކުރު ކުރުން މަތީ އެބައިމީހުންގެ ހުރިހާ
ވަގުތެއް ހޭދަ ކުރިއެވެ